

STŘEDNĚDOBÝ PLÁN ROZVOJE SOCIÁLNÍCH SLUŽEB VE ZLÍNSKÉM KRAJI PRO OBDOBÍ 2012–2014

PODPORA PROCESU PLÁNOVÁNÍ ROZVOJE SOCIÁLNÍCH SLUŽEB NA MÍSTNÍ A REGIONÁLNÍ ÚROVNI
VE ZLÍNSKÉM KRAJI, REG. Č.: CZ.1.04/3.1.00/05.00039

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

OPERAČNÍ PROGRAM
LIDSKÉ ZDROJE
A ZAMĚSTNANOST

Zlínský kraj

PODPORUJEME
VAŠI BUDOUCNOST
www.esfcr.cz

TENTO PROJEKT JE SPOLUFINANCOVÁN EVROPSKÝM SOCIÁLNÍM FONDĚM PROSTŘEDNICTVÍM
OPERAČNÍHO PROGRAMU LIDSKÉ ZDROJE A ZAMĚSTNANOST A STÁTNÍM ROZPOČTEM ČESKÉ REPUBLIKY

PROJEKT UPLATŇUJE ROVNÉ PŘÍLEŽITOSTI

STŘEDNĚDOBÝ PLÁN ROZVOJE SOCIÁLNÍCH SLUŽEB VE ZLÍNSKÉM KRAJI PRO OBDOBÍ 2012–2014

I. OBECNÁ ČÁST

Vyhodnocení plánu rozvoje sociálních služeb za období 2009–2011. Popis tvorby střednědobého plánu na období 2012–2014. Analytické shrnutí, vč. sociálně demografické charakteristiky kraje. Strategie v oblasti rozvoje sociálních služeb na plánované období, priority, výhled financování. Forma vyhodnocování, konkretizace a aktualizace plánu.

7–100

II. NÁVRHOVÁ ČÁST

Parametry sítě sociálních služeb. Rozvojová opatření plánu pro období 2012–2014. Financování realizace rozvojových opatření.

101–122

III. PROVÁDĚCÍ ČÁST

Vyhodnocování, konkretizace a aktualizace střednědobého plánu – roční akční plány. Akční plán rozvoje sociálních služeb ve Zlínském kraji pro rok 2012.

123–149

PODPORA PROCESU PLÁNOVÁNÍ ROZVOJE SOCIÁLNÍCH SLUŽEB NA MÍSTNÍ A REGIONÁLNÍ ÚROVNI
VE ZLÍNSKÉM KRAJI, REG. Č.: CZ.1.04/3.1.00/05.00039

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

OPERAČNÍ PROGRAM
LIDSKÉ ZDROJE
A ZAMĚSTNANOST

Zlínský kraj

PODPORUJEME
VAŠI BUDOUCNOST
www.esfcr.cz

TENTO PROJEKT JE SPOLUFINANCOVÁN EVROPSKÝM SOCIÁLNÍM FONDEM PROSTŘEDNICTVÍM
OPERAČNÍHO PROGRAMU LIDSKÉ ZDROJE A ZAMĚSTNANOST A STÁTNÍM ROZPOČTEM ČESKÉ REPUBLIKY

PROJEKT UPLATŇUJE ROVNÉ PŘÍLEŽITOSTI

Vážené dámy, vážení pánové,

k základním úkolům Zlínského kraje v sociální oblasti patří vybudování kvalitní a dostupné sítě sociálních služeb a zajištění jejího efektivního fungování. Jedním z nástrojů pro dosažení tohoto úkolu je zpracování krajského střednědobého plánu rozvoje sociálních služeb, a to v intencích zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách.

Ke zpracování tohoto významného strategického dokumentu pro oblast sociálních služeb bylo využito finančních prostředků Evropského sociálního fondu prostřednictvím Operačního programu Lidské zdroje a zaměstnanost a ze státního rozpočtu České republiky, a to díky individuálnímu projektu „Podpora procesu plánování rozvoje sociálních služeb na místní a regionální úrovni ve Zlínském kraji“.

Tento projekt podpořil nejen zpracování a vydání tohoto „Střednědobého plánu rozvoje sociálních služeb ve Zlínském kraji na období 2012–2014“, ale také nabídl možnost vzdělávání v oblasti plánování a rozvoje sociálních služeb. Zaměřil se na osoby odpovědné za tuto oblast na místní a regionální úrovni i na ostatní zainteresované osoby. Ve snaze i do budoucna zapojit do procesu plánování co největší počet obcí, začala probíhat pravidelná setkání k výměně zkušeností dobré praxe a na portálu Zlínského kraje byla vytvořena samostatná sekce, která umožňuje sdílet aktuální informace a nové trendy v této oblasti.

Jedním z podkladů pro tvorbu Střednědobého plánu se staly výstupy z provedené a zpracované analýzy informovanosti obyvatel o sociálních službách a zjištění jejich potřeb, která byla následně poskytnuta všem obcím k případnému využití pro plánování na místní úrovni.

Posláním Zlínského kraje je zajišťovat veřejné služby vedoucí ke spokojenosti občanů a k všestrannému rozvoji kraje. Věřím, že dokument, který nyní držíte v rukou, k tomu napomáhá.

Děkuji všem, kteří se na jeho tvorbě jakýmkoliv způsobem podíleli.

Mgr. Taťána Nersesjan
členka Rady Zlínského kraje pro sociální věci,
národnostní otázky a menšiny

Obsah

I. OBECNÁ ČÁST

1. ZHODNOCENÍ STŘEDNĚDOBÉHO PLÁNU ROZVOJE SOCIÁLNÍCH SLUŽEB VE ZLÍNSKÉM KRAJI PRO OBDOBÍ 2009–2011	9
1.1. Schéma procesu plánování rozvoje sociálních služeb	9
1.2. Priority a opatření pro roky 2009–2011	11
1.3. Systémové priority a opatření pro roky 2009–2011 – finanční zhodnocení	13
2. TVORBA STŘEDNĚDOBÉHO PLÁNU ROZVOJE SOCIÁLNÍCH SLUŽEB VE ZLÍNSKÉM KRAJI PRO OBDOBÍ 2012–2014	15
2.1. Právní normy a strategické dokumenty upravující oblast sociálních služeb.	15
2.2. Vymezení základních pojmů	17
2.3. Zpracování dokumentu	20
2.4. Organizační struktura	22
2.5. Harmonogram tvorby střednědobého plánu na období 2012–2014	24
3. ANALYTICKÁ ČÁST	25
3.1. Sociálně demografická charakteristika Zlínského kraje	26
3.2. Shrnutí poznatků z ekonomické analýzy sociálních služeb ve Zlínském kraji	32
3.3. Analýza sociálních služeb pro seniory ve Zlínském kraji	44
3.4. Analýza sociálních služeb pro osoby se zdravotním postižením ve Zlínském kraji	51
3.5. Analýza sociálních služeb pro rodiny s dětmi ve Zlínském kraji.	61
3.6. Analýza sociálních služeb pro osoby ohrožené sociálním vyloučením ve Zlínském kraji	68
3.7. Analýza odborného sociálního poradenství na území Zlínského kraje	77
3.8. Shrnutí systémových problémů identifikovaných v průběhu procesu plánování rozvoje sociálních služeb v rámci více cílových skupin	80
4. STRATEGICKÁ ČÁST	81
4.1. Vize, cíle, strategie pro naplnění vize a cílů do roku 2020	82
4.2. SWOT analýza sociálních služeb ve Zlínském kraji	83
4.3. Priority na období 2012–2014	84
4.4. Výhled financování sociálních služeb ve Zlínském kraji na období 2012–2014	94
5. KONKRETIZACE A AKTUALIZACE STŘEDNĚDOBÉHO PLÁNU	97

II. NÁVRHOVÁ ČÁST

6.	ÚVOD DO NÁVRHOVÉ ČÁSTI STŘEDNĚDOBÉHO PLÁNU	101
7.	PARAMETRY SÍTĚ SOCIÁLNÍCH SLUŽEB ZLÍNSKÉHO KRAJE	102
7.1.	Způsob využití parametrů sítě sociálních služeb Zlínského kraje v praxi	103
7.2.	Předpokládaný rozsah parametrů sítě sociálních služeb Zlínského kraje	104
8.	ROZVOJOVÁ OPATŘENÍ PLÁNU PRO OBDOBÍ 2012–2014	105
8.1.	Schematický přehled jednotlivých opatření střednědobého plánu	107
8.2.	Opatření specifikující systémové priority společné pro více cílových skupin	110
8.3.	Opatření specifikující věcné priority pro cílovou skupinu „senioři“	113
8.4.	Opatření specifikující věcné priority pro cílovou skupinu „osoby se zdravotním postižením“	115
8.5.	Opatření specifikující věcné priority pro cílovou skupinu „rodiny s dětmi“	118
8.6.	Opatření specifikující věcné priority pro cílovou skupinu „osoby ohrožené sociálním vyloučením“	120
9.	FINANCOVÁNÍ REALIZACE ROZVOJOVÝCH OPATŘENÍ PLÁNU	122

III. PROVÁDĚCÍ ČÁST

10.	AKČNÍ PLÁNY ROZVOJE SOCIÁLNÍCH SLUŽEB	123
10.1.	Akční plán rozvoje sociálních služeb ve Zlínském kraji pro rok 2012.	123
ZÁVĚR		130
SEZNAM POUŽITÝCH ZKRATEK		131
SEZNAM LITERATURY A ZDROJŮ		132
SEZNAM PŘÍLOH		134
PŘÍLOHA č. 1	Akční plán rozvoje sociálních služeb ve Zlínském kraji pro rok 2012.	136
PŘÍLOHA č. 2	Síť sociálních služeb Zlínského kraje – sociální služby zařazené do Kategorie B – rozvojové záměry pro období 2013–2014*	147
PŘÍLOHA č. 3	Sociální služby zařazené do Kategorie C pro období 2013–2014* – rozvojové záměry bez nároku na finanční podporu z prostředků státního rozpočtu a rozpočtu Zlínského kraje.	149

I. OBECNÁ ČÁST

STŘEDNĚDOBÉHO PLÁNU ROZVOJE SOCIÁLNÍCH SLUŽEB VE ZLÍNSKÉM KRAJI PRO OBDOBÍ 2012–2014

ÚVOD

Střednědobý plán rozvoje sociálních služeb je významný strategický dokument pro oblast poskytování sociálních služeb v daném regionu, jehož úkolem je mimo jiné vymezit sociální služby, které budou v určitém období na území daného kraje podporovány. Zpracování střednědobého plánu rozvoje sociálních služeb je upraveno v zákoně č. 108/2006 Sb., o sociálních službách, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o sociálních službách“). Důležitost dokumentu tohoto charakteru vyplývá již ze zakotvení zákonné povinnosti k jeho zpracování, která je adresována krajům. Soulad s plánem je pak jedním z hlavních kritérií při rozdělování finančních prostředků v rámci dotačního řízení.

Střednědobý plán rozvoje sociálních služeb ve Zlínském kraji pro období 2012–2014 (dále také „střednědobý plán rozvoje sociálních služeb“, „střednědobý plán“, „plán“, „materiál“, „dokument“) vznikl v rámci projektu *Podpora procesu plánování rozvoje sociálních služeb na místní a regionální úrovni ve Zlínském kraji*¹, reg. č.: CZ.1.04/3.1.00/05.00039. Jako jeden z podkladů při tvorbě dokumentu byla využita *Analýza informovanosti obyvatel o sociálních službách a zjištění jejich potřeb ve vztahu k sociálním službám, včetně zjištění potřeb stávajících uživatelů sociálních služeb v jednotlivých ORP na území kraje* (dále „Analýza informovanosti a potřeb obyvatel ZK“), kterou, na základě veřejné zakázky v rámci téhož projektu, zpracovala firma Factum Invenio, s. r. o.

Schválený střednědobý plán rozvoje sociálních služeb je výstupem aktivního zjišťování potřeb a analýzy existujících zdrojů. Dokument byl zpracováván v souladu se zákonem o sociálních službách a strategickými dokumenty na národní a krajské úrovni. Při jeho tvorbě byla využita znalost území zástupců jednotlivých obcí s rozšířenou působností v rámci Zlínského kraje a zkušenosti jak poskytovatelů sociálních služeb, tak zástupců osob, kterým jsou

¹ Více informací k projektu je na www.kr-zlinsky.cz.

sociální služby určeny, i dalších odborníků na problematiku jednotlivých cílových skupin, kteří se na tvorbě materiálu podíleli.

Dokument je určen především odborné veřejnosti působící v oblasti sociálních služeb. Skládá se ze tří částí: obecné, návrhové a prováděcí. **Obecná část** dokumentu je strukturována do kapitol, které jsou uspořádány tak, aby korespondovaly s postupem při zpracování plánu. První kapitola je věnována vyhodnocení plánu z předchozího období. Druhá kapitola obsahuje základní informace o způsobu tvorby střednědobého plánu na období 2012–2014, vč. odkazu na právní předpisy a strategické dokumenty. Třetí kapitola má za cíl analytické shrnutí získaných poznatků a obsahuje rovněž sociálně demografickou charakteristiku kraje. Čtvrtá kapitola uvádí strategii v oblasti rozvoje sociálních služeb ve Zlínském kraji na následující období. Pátá kapitola se pak zabývá konkretizací a aktualizací plánu. Nedílnou součástí dokumentu je jeho druhá a třetí část, přičemž **návrhová část** obsahuje plán opatření na tříleté období a **prováděcí část** má podobu akčních plánů (aktuálně akčního plánu na rok 2012). Jednotlivé části dokumentu vznikaly a byly v orgánech Zlínského kraje schvalovány postupně.

1. ZHODNOCENÍ STŘEDNĚDOBÉHO PLÁNU ROZVOJE SOCIÁLNÍCH SLUŽEB VE ZLÍNSKÉM KRAJI PRO OBDOBÍ 2009–2011

Pozornost této kapitoly je zaměřena zejména na vyhodnocení opatření v rámci stanovených priorit v oblasti poskytování sociálních služeb na období 2009–2011. První podkapitola má připomenout strategii procesu plánování rozvoje sociálních služeb, podle které byl střednědobý plán v předchozím období tvořen a vyhodnocován. Cílem dalších podkapitol je shrnutí toho, co se za uplynulé období podařilo v oblasti sociálních služeb ve Zlínském kraji (dále také ZK) zrealizovat. Součástí vyhodnocení je také finanční zhodnocení.

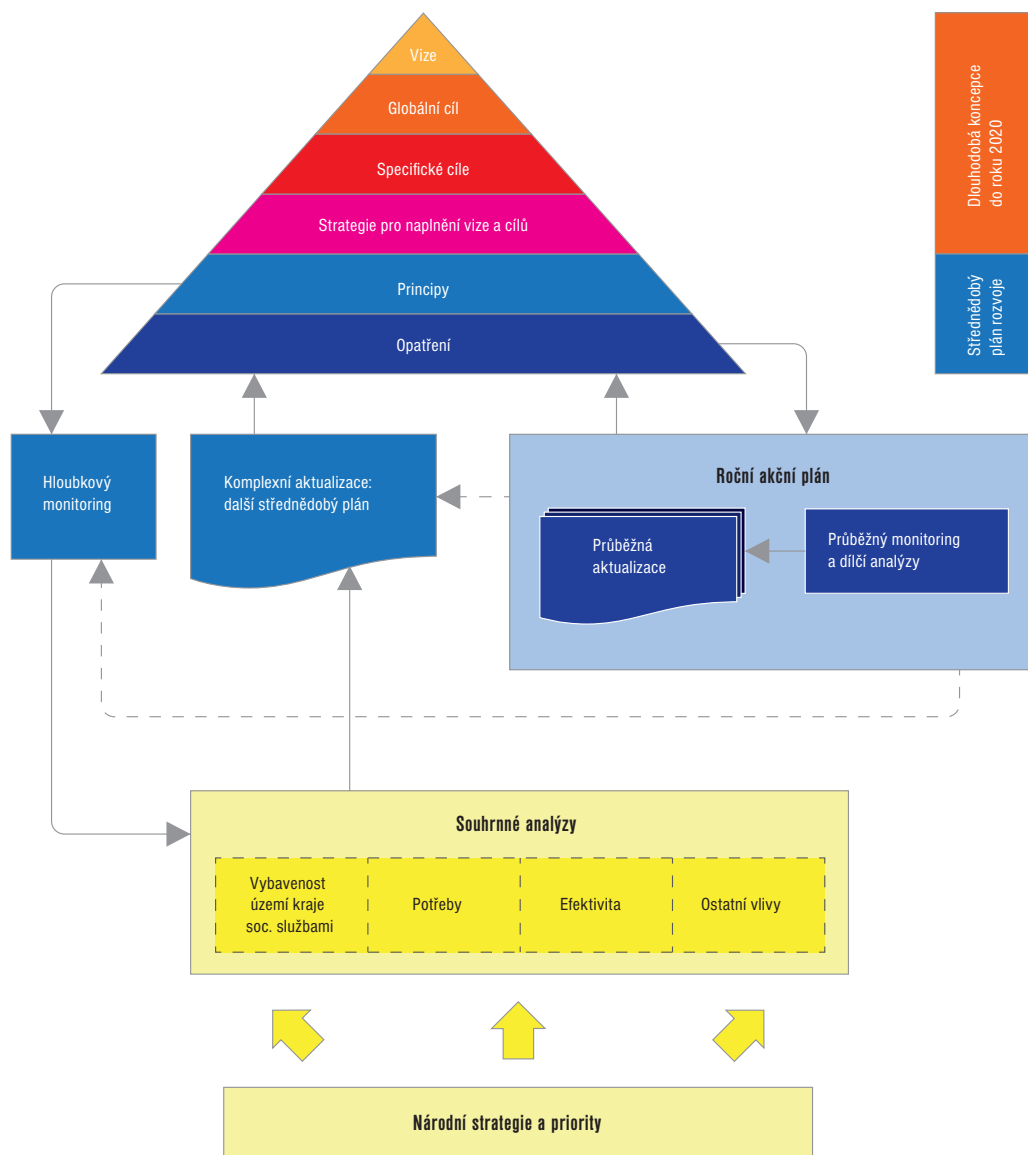
1.1. Schéma procesu plánování rozvoje sociálních služeb

Střednědobý plán rozvoje sociálních služeb ve Zlínském kraji pro období 2009–2011 (dále také „SPRSS 2009–2011“) obsahuje dlouhodobou Konceptci rozvoje sociálních služeb ve Zlínském kraji do roku 2020 (dále „Koncepce“)². Její součástí je vize sociálních služeb do roku 2020 v kraji, dále globální cíl pro sociální služby, který říká, že pomoc lidem v nepříznivé sociální situaci prostřednictvím sociálních služeb má být hospodárná, kvalitní a má být poskytována v souladu se základními zásadami zákona o sociálních službách³. Dále byly vytyčeny specifické cíle pro sociální služby, vč. strategie pro naplnění vize a cílů do roku 2020. V rámci procesu plánování byly stanoveny priority a konkrétní opatření, jejichž cílem bylo v období 2009–2011 řešit naléhavé problémy a přispět tak k dosažení vize. Následující obrázek č. 1 zobrazuje proces tvorby SPRSS 2009–2011 – východiska plánu (analýzy a národní priority), vlastní koncepci, ale také potřebu průběžného monitoringu realizace plánu a jeho aktualizace. Vlastní Konceptce rozvoje sociálních služeb ve Zlínském kraji byla strukturována hierarchicky, přičemž jednotlivé části jsou vzájemně skladebné a nižší úroveň vždy specifikuje úroveň vyšší. Vrcholové části této pyramidy tvoří vize, globální cíl, specifické cíle a strategie pro naplnění vize a cílů, které jsou formulovány do roku 2020. Spodní část pyramidy tvoří priority a opatření, která byla koncipována na tříleté období platnosti střednědobého plánu. Toto schéma bylo použito i pro tvorbu střednědobého plánu rozvoje sociálních služeb na období 2012–2014.

2 Viz Střednědobý plán rozvoje sociálních služeb ve Zlínském kraji pro období 2009–2011, schválený Zastupitelstvem Zlínského kraje, č. u. 0707/Z22/08.

3 § 2 zákona o sociálních službách.

Obrázek č. 1: Schéma procesu plánování rozvoje sociálních služeb ve Zlínském kraji

Zdroj: Interní podklady KÚZK

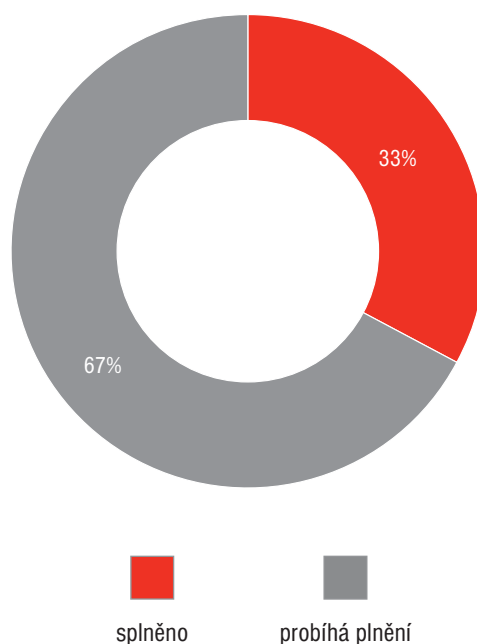
Střednědobý plán rozvoje sociálních služeb Zlínského kraje pro období 2009–2011 byl průběžně vyhodnocován a aktualizován formou akčních plánů 2010 a 2011. Na vyhodnocování plánu a jeho aktualizaci se podílely také obce a poskytovatelé sociálních služeb, nominovaní do pracovních skupin, které byly za tímto účelem ustanoveny. V rámci přípravy akčních plánů se na pracovních skupinách projednávaly rovněž projektové záměry obcí a poskytovatelů sociálních služeb a rozhodovalo se o jejich zařazení či nezařazení do střednědobého plánu.

1.2. Priority a opatření pro roky 2009–2011

V SPRSS 2009–2011 bylo definováno celkem 29 priorit, z toho 5 systémových priorit společných pro všechny cílové skupiny a 24 priorit v rámci jednotlivých cílových skupin (senioři – 6, osoby se zdravotním postižením – 7, rodiny s dětmi – 5, osoby ohrožené sociálním vyloučením – 6), přičemž stanovené priority reagovaly jednak na identifikované problémy systémového charakteru, ale také na problémy ve vybavenosti území kraje sociálními službami pro jednotlivé cílové skupiny. Priority byly dále rozpracovány do konkrétních opatření. Vzhledem k tomu, že mnohá opatření mají termín plnění do konce roku 2011 a jejich vyhodnocování probíhalo ke konci března 2011, je velká část těchto opatření označena za probíhající. Předpokládá se přitom, že v souladu s termínem plnění budou zrealizována do konce roku 2011. Vyhodnocení opatření, týkajících se jednotlivých typů sociálních služeb, je součástí analytické části tohoto dokumentu.

Stav plnění systémových opatření společných pro všechny cílové skupiny

Graf č. 1: Plnění systémových opatření společných pro všechny cílové skupiny

Zdroj: Údaje Odboru sociálních věcí KÚZK

Z celkového počtu 12 systémových opatření v rámci 5 priorit společných pro všechny cílové skupiny probíhá, v souladu s termíny, plnění 8 opatření, mezi něž patří podpora procesů usnadňujících aplikaci standardů kvality sociálních služeb, podpora vzdělávání pracovníků v sociálních službách a dalších osob pracujících v oblasti sociálních služeb, dále pak

podpora procesů plánování rozvoje sociálních služeb. Významnou aktivitou je probíhající realizace projektu víceletého financování vybraných služeb sociální prevence a realizace projektu podprogramu na podporu nestátních neziskových organizací na úseku rozvoje občanské společnosti. Účastí na různých komisích a členstvím v pracovních skupinách je podporována také meziřesortní spolupráce v rámci Zlínského kraje. Občané jsou prostřednictvím různých periodik průběžně informováni o sociálních službách a jejich významu, zejména pak o významu terénních a ambulantních sociálních služeb.

Ve stanoveném termínu byla splněna 4 opatření. V uplynulém období se podařilo zavést systém měřitelných ukazatelů v oblasti poskytování sociálních služeb, realizací projektu byla zajištěna podpora vzdělávání sociálních pracovníků. Pro zlepšení informovanosti o sociálních službách byl vydán Katalog sociálních služeb Zlínského kraje a na Ministerstvu práce a sociálních věcí ČR (dále také „MPSV“) bylo iniciováno řešení problematiky návratnosti příspěvku na péči do systému sociálních služeb.

Stav plnění opatření pro jednotlivé cílové skupiny

Z celkového počtu 25 opatření v rámci 6 priorit pro cílovou skupinu „**senioři**“ probíhá, v souladu se stanovenými termíny, plnění 20 opatření. Patří mezi ně opatření řešící problematiku pečovatelské služby, dále opatření zaměřené na propagaci terénních a ambulantních služeb pro seniory. Činěny jsou rovněž kroky směrem k transformaci vybraného domova pro seniory s vysokou kapacitou a nevyhovujícími podmínkami pro poskytování sociálních služeb. Dále probíhají opatření, kterými jsou podporovány sociální služby pro seniory, které byly na začátku předchozího plánovacího období vyhodnoceny jako dobré a potřebné, a které nově vznikly nebo se rozšířily v souladu s plánem rozvoje. V daném termínu byla splněna 3 opatření. Obce byly motivovány k většímu podílu na spolufinancování pečovatelské služby, byla iniciována změna zákona o sociálních službách ve věci zajištění stravy, které samo o sobě nemůže být považováno za sociální službu, obce byly rovněž upozorněny na to, že kapacity domovů pro seniory, vzniklé nad rámec sítě sociálních služeb definované střednědobým plánem, nebudou podpořeny dotacemi ze státního rozpočtu. Ve stanoveném termínu nebyla naplněna 2 opatření směřující k poskytovatelům pečovatelské služby. Jedno z nich se týká lepšího zohlednění ekonomické efektivity poskytované služby a revize klientů a druhé zahrnuje motivaci k zajištění lepší časové dostupnosti této služby.

Pro cílovou skupinu „**osoby se zdravotním postižením**“ bylo přijato 28 opatření v rámci 7 priorit. V souladu s termínem probíhá plnění u 26 opatření. Tato opatření jsou zaměřena na podporu sociálních služeb pro osoby se zdravotním postižením, které byly vyhodnoceny jako dobré a potřebné, a na podporu služeb nově vzniklých nebo rozšířených v souladu s plánem. Významnou aktivitou je rovněž probíhající proces transformace dvou domovů pro osoby se zdravotním postižením zřizovaných Zlínským krajem, a to v rámci projektu MPSV. Ve stanoveném termínu bylo splněno 1 opatření, kterým bylo iniciováno řešení

problematiky financování sociální složky péče poskytované v zařízeních hospicového typu. Částečně bylo splněno 1 opatření týkající se problematiky chráněných bydlení zřizovaných Zlínským krajem.

Z celkového počtu 13 opatření v rámci 5 priorit pro cílovou skupinu „**rodiny s dětmi**“, v souladu s daným termínem, probíhá plnění 11 opatření, která jsou zaměřena na podporu sociálních služeb pro rodiny s dětmi, které byly vyhodnoceny jako dobré a potřebné, a na podporu služeb, které v uplynulém období nově vznikly nebo se rozšířily v souladu s plánem. Ve stanoveném termínu bylo splněno 1 opatření, kterým byla, bohužel bezvýsledně, iniciována změna zákona o sociálních službách ve smyslu vyčlenění azylového domu pro matky s dětmi jako samostatného typu služby s odpovídající definicí základních činností. Opatření, jehož cílem bylo uspořádání kulatého stolu na téma rodinného poradenství a mediace v rodinných sporech, se podařilo částečně naplnit.

Cílové skupiny „**osoby ohrožené sociálním vyloučením**“ se týkalo 24 opatření v rámci 6 priorit. Ve stanovených termínech probíhá plnění 21 opatření, kterými jsou podporovány sociální služby pro osoby ohrožené sociálním vyloučením, které byly vyhodnoceny jako dobré a potřebné. Podporovány jsou rovněž sociální služby nově vzniklé nebo rozšířené v souladu s rozvojovými opatřeními na dané plánovací období. V daném termínu se podařilo splnit 1 opatření, v jehož rámci byl zpracován návrh modelu zabezpečení služby krizové pomoci na území Zlínského kraje. Částečně bylo splněno 1 opatření, jehož výstupem měla být analýza poskytování služeb odborného sociálního poradenství ve Zlínském kraji. Opatření, které si kladlo za cíl formální sjednocení provádění služby typu terénní programy pro osoby se závislostí na návykových látkách, bylo vyhodnoceno jako takové, které nelze zrealizovat.

1.3. Systémové priority a opatření pro roky 2009–2011 – finanční zhodnocení

Finanční zhodnocení bylo provedeno u těch systémových opatření, kde vznikly náklady nad rámec běžných provozních výdajů Zlínského kraje. Do níže uvedené tabulky tedy nejsou zahrnuty aktivity beznákladové a aktivity, jejichž náklady byly hrazeny v rámci režijních výdajů Zlínského kraje. Z tabulky lze vyčíst, jaká částka byla na realizaci opatření předpokládána, kolik prostředků a z jakých zdrojů ve skutečnosti v rámci stanovených opatření kraj získal. Předpokládá se, že celková částka bude činit 300 718 476 Kč. Finanční vyhodnocení opatření týkajících se sítě sociálních služeb, je uvedeno v kapitole č. 3.

Tabulka č. 1: Finanční zhodnocení vybraných systémových opatření

Číslo opatření	Aktivita	Období realizace	Plán		Skutečnost	
			Náklady (Kč)/Zdroj		Náklady (Kč)/Zdroj	
1.1.1	Zavedení systému měřitelných ukazatelů v oblasti poskytování sociálních služeb	2009	bude hrazeno v rámci režijních výdajů ZK	-	1 913 600	rozpočet ZK
1.2.2	Podporovat vzdělávání sociálních pracovníků	2009-2011	4,8 mil.	ESF	3 286 418	ESF a SR
1.2.3	Podporovat vzdělávání pracovníků v sociálních službách	2009-2011	bude hrazeno v rámci režijních výdajů ZK	-	19 231 870 (rozpočet projektu)	ESF a SR
1.2.4	Podporovat vzdělávání dalších osob pracujících v oblasti poskytování sociálních služeb	2009-2011	bez nákladů	-	3 099 160	ESF a SR
1.3.2	Podporovat procesy plánování rozvoje sociálních služeb ve Zlínském kraji	2009-2011	bude hrazeno v rámci režijních výdajů ZK	-	4 961 500 (rozpočet projektu)	ESF a SR
1.3.3	Přípravit a zahájit realizaci projektu víceletého financování vybraných služeb sociální prevence	2009-2011	372 mil.	ESF	265 949 648 (rozpočet projektu)	ESF a SR
1.4.1	Vydat a distribuovat katalog sociálních služeb Zlínského kraje	2009	500 tis.	ZK	499 900	rozpočet ZK
1.5.1	Realizace podprogramu na podporu NNO na úseku rozvoje občanské společnosti	2009-2011	1,5 mil. (2009-2010) 253.000 (2011)	ZK	1 679 000	rozpočet ZK
5.1.3	Navrhnout model optimálního zabezpečení služby krizové pomoci na území Zlínského kraje	2009	bude hrazeno v rámci režijních výdajů ZK	-	97 380	rozpočet ZK

Zdroj: Interní podklady KÚZK

2. TVORBA STŘEDNĚDOBÉHO PLÁNU ROZVOJE SOCIÁLNÍCH SLUŽEB VE ZLÍNSKÉM KRAJI PRO OBDOBÍ 2012–2014

Tato kapitola uvádí nejdříve přehled právních norem a strategických dokumentů pro oblast sociálních služeb, s nimiž je střednědobý plán v souladu. Pro lepší porozumění dokumentu jsou v kapitole vymezeny některé základní pojmy, dále jsou zde uvedeny také rámcové informace o způsobu zpracování plánu, popsána organizační struktura a uveden harmonogram tvorby plánu.

2.1. Právní normy a strategické dokumenty upravující oblast sociálních služeb

Právní normy

Oblast sociálních služeb má svoji vlastní právní úpravu:

- Zákon č. 108/2006 Sb., o sociálních službách, ve znění pozdějších předpisů
- Vyhláška č. 505/2006 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona o sociálních službách, ve znění pozdějších předpisů

Mezi související předpisy patří zejména:

- Zákon č. 128/2000 Sb., o obcích, ve znění pozdějších předpisů
- Zákon č. 129/2000 Sb., o krajích, ve znění pozdějších předpisů
- Zákon č. 40/1964 Sb., občanský zákoník, ve znění pozdějších předpisů

Zákon o sociálních službách vymezuje rozsah základních činností celkem pro 33 typů sociálních služeb, které současně definuje a rozděluje do tří základních druhů: sociální poradenství, služby sociální péče (14), služby sociální prevence (18). Sociální služby mohou být, za zákonem stanovených podmínek, poskytovány formou terénní, ambulantní, pobytovou, případně v kombinaci. Zákon o sociálních službách rovněž vymezuje působnost při zajišťování sociálních služeb na úrovni obcí, krajů a MPSV. V rámci poskytování sociálních služeb je zvláštní důraz kladen na kvalitu poskytovaných služeb, která je definována a měřena pomocí standardů kvality sociálních služeb.

Základní zásady pro poskytování sociálních služeb⁴

Základní zásady uvedené v § 2 zákona o sociálních službách vytvářejí v systému poskytování sociálních služeb zcela novou kvalitu. Jsou v obecné poloze vodítkem, na jehož základě byly vypracovány standardy kvality sociálních služeb. Dodržování základních zásad má při poskytování sociálních služeb zaručit:

- bezplatné sociální poradenství pro každého,
- zachování lidské důstojnosti a respekt k lidským a občanským právům a oprávněným zájmům,
- individuální přístup,
- aktivizaci a podporu samostatnosti,
- podporu při zakotvení v přirozeném sociálním prostředí,
- rovnoprávnost,
- dobrovolnost.

Koncepční a strategické dokumenty⁵

S cílem zajistit vzájemnou provázanost a soulad byla na začátku analytické fáze zpracování dokumentu provedena analýza aktuálních koncepčních a strategických dokumentů pro oblast sociálních služeb. Některé dokumenty se týkají více cílových skupin, jiné řeší specifické problémy dané cílové skupiny. Následující přehled dokumentů je uveden v abecedním pořadí, nikoliv podle důležitosti jednotlivých dokumentů.

Národní dokumenty

- Bílá kniha v sociálních službách (2003)
- Koncepce péče o ohrožené děti a děti žijící mimo vlastní rodinu (2006)
- Koncepce podpory transformace pobytových sociálních služeb v jiné typy sociálních služeb, poskytovaných v přirozené komunitě uživatele a podporující sociální začlenění uživatele do společnosti (2007)
- Národní akční plán k transformaci a sjednocení systému péče o ohrožené děti na období 2009 až 2011
- Národní koncepce podpory rodin s dětmi
- Národní koncepce rodinné politiky (2005)
- Národní plán vytváření rovných příležitostí pro osoby se zdravotním postižením na období 2010–2014
- Národní program Evropského roku boje proti chudobě a sociálnímu vyloučení Česká republika (2009)
- Kvalita života ve stáří, Národní program přípravy na stárnutí na období let 2008–2012
- Priority rozvoje sociálních služeb pro období 2009–2012

---

4 Srov. Sociální služby, Krutilová, D., Čámský, P., Sembdner, J., Praha 2008, ISBN 978-80-254-3427-7, s. 26,

5 Kompletní citace dokumentů jsou uvedeny v Seznamu literatury a zdrojů na konci tohoto materiálu.

Dokumenty Zlínského kraje

- Koncepce prevence kriminality ve Zlínském kraji na léta 2009–2011
- Koncepce protidrogové politiky ve Zlínském kraji na léta 2010–2014
- Koncepce romské integrace ve Zlínském kraji na léta 2009–2013
- Koncepce rozvoje vybraných služeb sociální prevence ve Zlínském kraji pro období 2012–2014
- Krajský plán vyrovnávání příležitostí pro osoby se zdravotním postižením Zlínského kraje pro období 2011–2012
- Program rozvoje územního obvodu Zlínského kraje 2010–2012
- Strategie rozvoje Zlínského kraje 2009–2020
- Střednědobý plán rozvoje sociálních služeb ve Zlínském kraji pro období 2009–2011

2.2. Vymezení základních pojmů

V dokumentu jsou používány pojmy, které přímo vychází ze zákona o sociálních službách a pojmy, které s poskytováním a plánováním sociálních služeb souvisejí. Vybrané pojmy jsou pro účely tohoto materiálu vymezeny následujícím způsobem:

Pojmy ze zákona o sociálních službách

- **Sociální službou** se rozumí činnost nebo soubor činností zajišťující pomoc a podporu osobám za účelem sociálního začlenění nebo prevence sociálního vyloučení.
- **Sociální vyloučení** je vyčlenění osoby mimo běžný život společnosti a nemožnost se do něj zapojit v důsledku nepříznivé sociální situace.
- **Sociální začleňování** je proces, který aktivně zajišťuje, že osoby sociálně vyloučené nebo sociálním vyloučením ohrožené dosáhnou příležitostí a možností, které jim napomáhají plně se zapojit do ekonomického, sociálního i kulturního života společnosti a žít způsobem, který je ve společnosti považován za běžný.
- **Služby sociální péče** jsou vybrané sociální služby, které napomáhají osobám zajistit jejich fyzickou a psychickou soběstačnost s cílem umožnit jim v nejvyšší možné míře zapojení do běžného života společnosti a v případech, kdy toto vylučuje jejich stav, zajistit jim důstojné prostředí a zacházení.
- **Služby sociální prevence** jsou vybrané sociální služby, které napomáhají zabránit sociálnímu vyloučení osob, které jsou tímto ohroženy pro krizovou sociální situaci, životní návyky a způsob života vedoucí ke konfliktu se společností, sociálně znevýhodňující prostředí a ohrožení práv a oprávněných zájmů trestnou činností jiné fyzické osoby. Cílem služeb sociální prevence je napomáhat osobám k překonání jejich nepříznivé sociální situace a chránit společnost před vznikem a šířením nežádoucích společenských jevů.
- **Nepříznivá sociální situace** je oslabení nebo ztráta schopnosti z důvodu věku, nepříznivého zdravotního stavu, pro krizovou sociální situaci, životní návyky a způsob života

vedoucí ke konfliktu se společností, sociálně znevýhodňující prostředí, ohrožení práv a zájmů trestnou činností jiné fyzické osoby nebo z jiných závažných důvodů, řešit vzniklou situaci tak, aby toto řešení podporovalo sociální začlenění a ochranu před sociálním vyloučením.

- **Přírozeným sociálním prostředím** je rodina a sociální vazby k osobám blízkým, domácnost osoby a sociální vazby k dalším osobám, se kterými sdílí domácnost a místa, kde osoby pracují, vzdělávají se a realizují běžné sociální aktivity.
- **Poskytovatel sociálních služeb** je právnická nebo fyzická osoba, která je oprávněná poskytovat sociální službu, a to na základě rozhodnutí o registraci (výjimka je např. u sociální služby typu sociální služby poskytované ve zdravotnických zařízeních ústavní péče, kdy se rozhodnutí o registraci nevydává).
- **Registr poskytovatelů sociálních služeb** je informační systém veřejné správy, který je veden v listinné a elektronické podobě. Pro veřejnost je zpřístupněn na webu MPSV, přičemž veřejným seznamem je v části, která obsahuje údaje o poskytovateli sociální služby, sociální službě, výsledku provedené inspekce, výši poskytnuté dotace.
- **Inspekce poskytování sociálních služeb** je státní kontrola, prováděná krajskými úřady (v zákonem vymezených případech MPSV) u poskytovatelů sociálních služeb. Předmětem inspekce je plnění zákonných povinností poskytovatele a kvalita poskytovaných sociálních služeb.
- **Plán rozvoje sociálních služeb** jako výsledek procesu aktivního zjišťování potřeb osob ve stanoveném území a hledání způsobů jejich uspokojování s využitím dostupných zdrojů. Obsahem plánu je popis způsobu jeho zpracování, popis a analýza existujících zdrojů a potřeb osob, kterým jsou sociální služby určeny, včetně ekonomického vyhodnocení, strategie zajišťování a rozvoje sociálních služeb, povinnosti zúčastněných subjektů, způsob sledování a vyhodnocování plnění plánu a způsob, jakým lze provést změny v poskytování sociálních služeb.

Pojmy úzce související s problematikou sociálních služeb

- **Komunitní plánování** je metoda, jejímž základem je spolupráce zadavatelů (obcí, krajů) s uživateli (klienty) a poskytovateli (jednotlivými organizacemi) sociálních služeb při vytváření plánu, vyjednávání o budoucí podobě služeb a realizaci konkrétních kroků. Společným cílem je zajistit dostupnost kvalitních sociálních služeb. Plány rozvoje sociálních služeb obcí nebo mikroregionů často bývají tvořeny za pomoci této metody, v názvu pak také často nesou označení „komunitní plán“.
- **Uživatel** je osoba, která pro svoji nepříznivou sociální situaci využívá sociální služby na základě uzavřené smlouvy (s výjimkou těch dětí, kterým je sociální služba poskytována na základě rozhodnutí soudu o nařízení ústavní výchovy nebo předběžného opatření).
- **Přímá péče** se v dokumentu používá ve smyslu přímé práce s klientem, kterou zajišťují pracovníci vykonávající odbornou činnost v sociálních službách dle zákona o sociálních službách (sociální pracovníci, pracovníci v sociálních službách, zdravotničtí pra-

covníci, pedagogičtí pracovníci, manželští a rodinní poradci a další odborní pracovníci, kteří přímo poskytují sociální služby).

- **Nepřímá péče** je chápána ve smyslu působení v sociálních službách na pozicích, kde se nepředpokládá odborná práce přímo s klientem, popsána v zákoně o sociálních službách (vedoucí pracovník, administrativní pracovník, účetní apod.).

Další související pojmy

- **Obec** je základním územním samosprávným společenstvím občanů; tvoří územní celek, který je vymezen hranicí území obce. (t. č. ve Zlínském kraji 305 obcí).
- **Obec s rozšířenou působností** (dále také „ORP“, t. č. ve Zlínském kraji 13 ORP) – obec III. stupně vykonávající státní správu v přenesené působnosti. Jedná se o obec s nejširším rozsahem výkonu státní správy v přenesené působnosti. Zlínský kraj má následující ORP: Bystřice pod Hostýnem, Holešov, Kroměříž, Luhačovice, Otrokovice, Rožnov pod Radhoštěm, Uherské Hradiště, Uherský Brod, Valašské Klobouky, Valašské Meziříčí, Vizovice, Vsetín a Zlín.
- **Okres** je vymezen na základě vyhlášky Ministerstva vnitra ČR č. 564/2002 Sb. výčtem území obcí, které jej tvoří. Území Zlínského kraje je rozděleno do čtyř okresů.
- **Kraj** je územním společenstvím občanů, které má právo na samosprávu. Ve věcech, které stanoví zákon, vykonávají orgány kraje na svém území přenesenou působnost – státní správu. Zlínský kraj je vymezen územím okresů Kroměříž, Uherské Hradiště, Vsetín a Zlín.
- **Nestátní nezisková organizace** (dále také „NNO“) – organizace nevytvářející zisk k přerozdělení mezi svými členy, vlastníky, správci nebo zakladateli. Organizace může zisk vytvořit, ale musí ho zase vložit zpět k rozvoji organizace a plnění jejich cílů. Za NNO se v oblasti sociálních služeb (resp. jejich poskytování) nejčastěji považují organizace s touto právní formou:
  - občanská sdružení podle zákona č. 83/1990 Sb., o sdružování občanů, ve znění pozdějších předpisů,
  - obecně prospěšné společnosti podle zákona č. 248/1995 Sb., o obecně prospěšných společnostech a o změně a doplnění některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů,
  - církevní právnické osoby podle zákona č. 3/2002 Sb., o svobodě náboženského vyznání a postavení církví a náboženských společností a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů.
- **Benchmarking** – tento pojem se v dokumentu užívá v souvislosti s webovou aplikací KISSOS, prostřednictvím které byly získány údaje od poskytovatelů sociálních služeb za účelem zpracování ekonomické analýzy a střednědobého plánu (jeho obecné části). V rámci tvorby těchto dokumentů nebyl využit jako obecná srovnávací metoda, za účelem vyhodnocování jednotlivých služeb a poskytovatelů. Tímto způsobem je tato metoda využita až při tvorbě akčních plánů.

- **Individuální projekt (dále také „IP“)** – v rámci tohoto dokumentu je uvedený pojem používán výhradně pro projekt Poskytování služeb sociální prevence ve Zlínském kraji realizovaný v letech 2009–2012. Prostřednictvím zmíněného projektu je v těchto letech zajišťována síť vybraných služeb sociální prevence a projekt tak významně zasáhl do sítě sociálních služeb kraje. Tento pojem tak zde není používán v obecném významu typu projektu.

V dokumentu jsou dále používány **ekonomické pojmy**, které jsou vysvětleny v *Podrobné ekonomické analýze sociálních služeb ve Zlínském kraji za období 2007–2011*⁶ (dále také „ekonomická analýza“), která je jedním z podkladů střednědobého plánu.

2.3. Zpracování dokumentu

Metodika určená výlučně pro tvorbu krajských střednědobých plánů rozvoje sociálních služeb dosud neexistuje, proto byly při zpracování tohoto dokumentu využity metody a přístupy, které zaručují naplnění požadavků zákona o sociálních službách, a které se v minulém období osvědčily. Do jisté míry tak byly uplatněny také přístupy a metody, které obsahuje metodika MPSV⁷, vydaná především pro účely komunitního plánování sociálních služeb.

Tvorbu střednědobého plánu rozvoje sociálních služeb na období 2012–2014 je možné shrnout do následujících bodů. Podrobnější popis způsobu tvorby plánu je pak obsahem jednotlivých částí a kapitol dokumentu.

- Dokument byl zpracováván **v rámci projektu** Podpora procesu plánování rozvoje sociálních služeb ve Zlínském kraji na místní a regionální úrovni.
- Střednědobý plán se zabývá **výhradně sociálními službami** podle zákona o sociálních službách, a to bez ohledu na právní formu poskytovatele. (Vnímána je však také potřeba služeb souvisejících). Jednotlivé typy sociálních služeb byly, pro účel zpracování střednědobého plánu, **rozděleny⁸ podle cílových skupin uživatelů⁹**: senioři,

6 Analýza zpracovaná Odborem sociálních věcí Krajského úřadu Zlínského kraje. K dispozici na webových stránkách Zlínského kraje www.kr-zlinsky.cz.

7 Metodiky pro plánování sociálních služeb, MPSV ČR, Praha, 2007.

8 Při rozdělení bylo zohledněno, pro kterou cílovou skupinu je daná sociální služba primárně určena (např. v domovech se zvláštním režimem mohou být i senioři, ale služba je primárně určena osobám s chronickým duševním onemocněním, osobám se stařeckou demencí, Alzheimerovou chorobou a jinými typy demencí, proto je tato služba zařazena do cílové skupiny „osoby se zdravotním postižením“). Výjimky jsou v textu uvedeny. V případě některých typů služeb se cílové skupiny prolínají, proto byla služba zařazena do té cílové skupiny, která v jejím rámci převažuje (např. pečovatelská služba – „senioři“). Vybrané služby jsou řešeny v rámci více cílových skupin (např. osobní asistence – „senioři“ i „osoby se zdravotním postižením“, služby následné péče – „osoby se zdravotním postižením“ i „osoby ohrožené sociálním vyloučením“ apod.).

9 Pokud se v textu hovoří o službách pro danou cílovou skupinu, není tím myšleno, že potenciální uživatel jiné cílové skupiny, při splnění zákonných podmínek, nemůže využívat ostatní typy služeb, které jsou v tomto plánu řešeny v rámci jiné cílové skupiny.

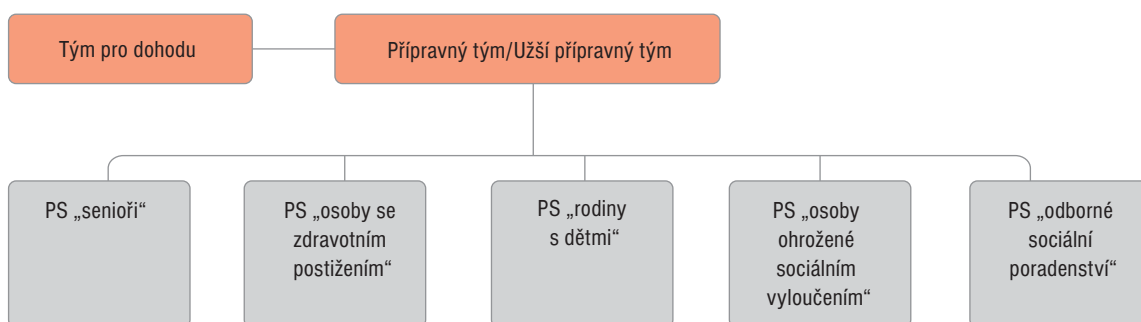
osoby se zdravotním postižením, rodiny s dětmi, osoby ohrožené sociálním vyloučením. Služba typu odborné sociální poradenství byla v určité fázi zpracování plánu řešena samostatně¹⁰.

- Materiál je **výstupem dlouhodobého procesu** (znázorněn v kapitole 1), který byl založen na spolupráci se zástupci obcí, poskytovatelů sociálních služeb, osob, kterým jsou sociální služby určeny a rovněž na spolupráci s dalšími odborníky na problematiku cílových skupin. Spolupráce spočívala zejména v aktivní účasti uvedených zástupců na jednáních pracovních skupin a Týmu pro dohodu, které byly za tímto účelem ustanoveny (čtyři pracovní skupiny zaměřené na problematiku jednotlivých cílových skupin a pracovní skupina pro odborné sociální poradenství, která je napříč cílovými skupinami). Na vzniku střednědobého plánu se tak přímo podílelo cca 116 osob. Další osoby byly zapojeny v rámci veřejného připomínkování návrhu dokumentu. Organizační struktura tvorby plánu je blíže popsána v následující podkapitole.
- **Zpracování dokumentu bylo rozděleno do tří etap.** Cílem první etapy bylo zpracování jeho obecné části. Tato etapa zahrnovala fázi přípravnou, analytickou, strategickou, zpracovatelskou, připomínkovací a schvalovací. V rámci druhé etapy (návrhové fáze) byl zpracován plán opatření na tříleté období. Výstupem třetí etapy zpracování střednědobého plánu jsou akční plány – na rok 2012, 2013 a 2014. Třetí etapa (implementační fáze) zahrnuje rovněž distribuci a propagaci vzniklého dokumentu jako celku (aktuálně vč. akčního plánu 2012). Časový harmonogram jednotlivých fází a hlavní milníky jsou uvedeny v podkapitole 2.5.
- Střednědobý plán rozvoje sociálních služeb **vznikal na základě podkladů a za využití dostupných zdrojů**, které jsou uvedeny v jednotlivých částech dokumentu. Některé z podkladů byly zpracovány přímo pro účely tohoto materiálu. Jedním z nich, kromě Analýzy informovanosti a potřeb obyvatel ZK, je také *Podrobná ekonomická analýza sociálních služeb ve Zlínském kraji za období 2007–2011*. Ekonomické analýze, resp. jejím výstupům, je věnována pozornost téměř ve všech částech tohoto dokumentu.
- Před projednáním zpracovaného dokumentu v orgánech Zlínského kraje proběhlo **veřejné připomínkové řízení**, kterého se mohly zúčastnit všechny zainteresované subjekty. Po vypořádání připomínek byl materiál předložen na jednání Komise pro zdravotně postižené Rady Zlínského kraje a na jednání Výboru sociálního Zastupitelstva Zlínského kraje. Finální podobu všech tří částí dokumentu (aktuálně po akční plán 2012) postupně **schválila Rada Zlínského kraje a Zastupitelstvo Zlínského kraje**.

¹⁰ Byla ustanovena samostatná pracovní skupina pro odborné sociální poradenství, a to za účelem zmapování a zanalyzování odborného sociálního poradenství na území kraje.

2.4. Organizační struktura

Organizační strukturu, sestavenou pro účely zpracování obecné části střednědobého plánu, tvořil Přípravný tým, Tým pro dohodu a pět pracovních skupin. Nominace členů do Týmu pro dohodu a do pracovních skupin probíhala na dvou úrovních. Obce s rozšířenou působností nominovaly své zástupce do Týmu pro dohodu a do čtyř pracovních skupin zaměřených na seniory, osoby se zdravotním postižením, rodiny s dětmi a osoby ohrožené sociálním vyloučením. Zástupce do páté specifické pracovní skupiny, zaměřené na problematiku odborného sociálního poradenství, a do Přípravného týmu, nominoval Zlínský kraj. Zlínský kraj nominoval zástupce také do ostatních pracovních skupin, a to z řad dalších odborníků na problematiku jednotlivých cílových skupin (jednalo se např. o pracovníky z psychiatrické léčebny, z nemocnice). Členství v pracovních skupinách bylo stvrzeno podpisem etického kodexu.

Přípravný tým

Složení: radní Zlínského kraje, vedoucí Odboru sociálních věcí KÚZK, vedoucí oddělení plánování a rozvoje sociálních služeb Odboru sociálních věcí KÚZK, členové projektového týmu (dva odborní koordinátoři, odborný konzultant, asistent), garant za ekonomiku, garant za strategii, pět manažerů pracovních skupin. Přípravný tým je součástí Týmu pro dohodu.

Plněné úkoly:

- příprava organizační struktury, personální obsazení, příprava etického kodexu,
- práce na všech částech dokumentu ve spolupráci s pracovními skupinami a Týmem pro dohodu,
- příprava podkladů pro jednání pracovních skupin a Týmu pro dohodu,
- projednání výstupů z jednání pracovních skupin,
- řešení sporných otázek,
- textové zpracování dokumentu.

V průběhu zpracování plánu se v rámci Přípravného týmu utvořil Užší přípravný tým, který zejména určoval strategie tvorby plánu a připravoval podklady na jednání Přípravného týmu, pracovních skupin a Týmu pro dohodu.

Tým pro dohodu

Složení: 13 zástupců obcí s rozšířenou působností a členové Přípravného týmu¹¹.

Plněné úkoly:

- projednání a schválení výstupů z jednotlivých etap tvorby plánu (SWOT analýza sociálních služeb, strategie zajištění a rozvoje sociálních služeb v letech 2012–2014, priority),
- připomínkování dokumentu.

Pracovní skupiny zaměřené na problematiku cílových skupin

Složení: manažer, zástupce manažera, asistent, nominovaní zástupci z 13 ORP, další odborníci na problematiku dané cílové skupiny nominovaní ZK.

Plněné úkoly:

- spolupráce na vyhodnocení SPRSS 2009–2011,
- spolupráce na analytické části dokumentu,
- spolupráce na strategické části dokumentu – formulace priorit,
- připomínkování dokumentu.

Pracovní skupina pro odborné sociální poradenství

Složení: manažer, zástupce manažera, asistent, odborníci na problematiku odborného sociálního poradenství nominovaní ZK.

Plněné úkoly:

- analýza odborného sociálního poradenství ve Zlínském kraji,
- spolupráce na analytické části dokumentu (vč. projednání výstupů z pracovních skupin, zaměřených na cílové skupiny),
- spolupráce na strategické části dokumentu – formulace priorit,
- připomínkování dokumentu.

---

¹¹ Jeden člen Přípravného týmu s hlasovacím právem.

2.5. Harmonogram tvorby střednědobého plánu na období 2012–2014

Etapa	Fáze	Období	Milník
1.	Přípravná fáze	prosinec 2010 – leden 2011	<ul style="list-style-type: none"> vytvoření organizační struktury a etického kodexu personální obsazení – nominace
	Analytická fáze	prosinec 2010 – červen 2011	<ul style="list-style-type: none"> zhodnocení střednědobého plánu rozvoje sociálních služeb pro období 2009–2011 zpracování Analýzy informovanosti a potřeb obyvatel ZK zpracování ekonomické analýzy vytvoření teoretických modelů komplexů služeb analýza odborného sociálního poradenství analýza sociálních služeb v rámci cílových skupin, vč. definice a kvantifikace cílových skupin identifikace problémů v rámci cílových skupin a odborného sociálního poradenství vytvoření SWOT analýzy sociálních služeb ve Zlínském kraji
	Strategická fáze	červen 2011	<ul style="list-style-type: none"> schválení strategie plánování rozvoje sociálních služeb na období 2012–2014 zpracování finančního výhledu na období 2012–2014 stanovení priorit
	Zpracovatelská fáze	červen – červenec 2011	<ul style="list-style-type: none"> textové zpracování dokumentu
	Připomínkovácí fáze	červenec 2011	<ul style="list-style-type: none"> veřejné připomínkovácí řízení vypořádání připomínek
	Schvalovací fáze	srpen – září 2011	<ul style="list-style-type: none"> schválení obecné části dokumentu v orgánech kraje
2.	Návrhová fáze	září 2011 – prosinec 2011	<ul style="list-style-type: none"> zpracování a schválení plánu opatření na období 2012–2014 v orgánech kraje
3. ¹²	Implementační fáze	září 2011 – prosinec 2014	<ul style="list-style-type: none"> zpracování a schválení akčního plánu 2012 v orgánech kraje¹³ tisk, propagace a distribuce <i>Střednědobého plánu rozvoje sociálních služeb ve Zlínském kraji pro období 2012–2014</i> propagace a distribuce Analýzy informovanosti a potřeb obyvatel ZK realizace plánu opatření monitoring plnění opatření a zpracování akčních plánů na rok 2013 a 2014 zhodnocení střednědobého plánu rozvoje sociálních služeb za období 2012–2014 příprava na tvorbu dokumentu na další období

12 Ve 3. etapě tvorby střednědobého plánu rozvoje sociálních služeb 2012–2014 je v rámci projektu Podpora procesu plánování rozvoje sociálních služeb na místní a regionální úrovni ve Zlínském kraji zpracováván pouze akční plán na rok 2012 a jeho tisk, propagace a distribuce spolu s obecnou a návrhovou částí dokumentu. A dále pak propagace a distribuce Analýzy informovanosti a potřeb obyvatel ZK.

13 V orgánech kraje bude akční plán pro rok 2012 schvalován spolu s plánem opatření na období 2012–2014.

3. ANALYTICKÁ ČÁST

Následující kapitola obsahuje analytické shrnutí týkající se zejména sítě sociálních služeb ve Zlínském kraji a jejího vývoje od roku 2008¹⁴, kdy byl zpracován předchozí střednědobý plán rozvoje sociálních služeb. První podkapitola je věnována sociálně demografické charakteristice kraje. Druhá podkapitola obsahuje souhrn obecných poznatků z ekonomické analýzy. Další čtyři podkapitoly shrnují analýzu sociálních služeb v rámci jednotlivých cílových skupin. Samostatná podkapitola je věnována problematice odborného sociálního poradenství.

Zpracování analytické části střednědobého plánu probíhalo v následujících krocích, kdy současně vznikaly dílčí podklady pro tvorbu plánu. Nejdříve proběhlo **vyhodnocení střednědobého plánu z předchozího období** (ve spolupráci s pracovními skupinami), dále byla zpracována **Analýza informovanosti a potřeb obyvatel ZK** (vznikala na základě dotazníkového šetření¹⁵ na území všech ORP Zlínského kraje), byla provedena **analýza komunitních plánů**¹⁶ a **analýza strategických dokumentů na národní a krajské úrovni**¹⁷. Dalšími důležitými kroky bylo **zpracování ekonomické analýzy**¹⁸, a také **analýza problematiky odborného sociálního poradenství** ve Zlínském kraji. Z uvedených podkladů a zdrojů se vycházelo při následné **analýze sociálních služeb podle cílových skupin**, na které se, kromě Přípravného týmu, podíleli také členové pracovních skupin, vč. pracovní skupiny pro odborné sociální poradenství a členové Týmu pro dohodu.

K datu zpracování analýzy sociálních služeb, **k 31. 3. 2011**, bylo na území Zlínského kraje poskytováno celkem **334 sociálních služeb**, které zajišťovalo **110 poskytovatelů**.

V rámci analýzy sociálních služeb byla postupně formulována **definice cílových skupin** a byla řešena problematika jejich **kvantifikace** (pro účely kvantifikace cílových skupin proběhlo dotazníkové šetření¹⁹ k získání údaje o potenciálních uživateli jednotlivých typů sociálních služeb), pro jednotlivé cílové skupiny a podskupiny byly dále **vytvořeny teoretické modely komplexů sociálních služeb** (modely tvořili členové pracovních sku-

14 Část ekonomické analýzy je zpracována od roku 2007.

15 Výzkum provedla dodavatelská firma, která uvedenou analýzu zpracovávala, dotazování byli potenciální i stávající uživatelé sociálních služeb, dále také poskytovatelé a zadavatelé sociálních služeb.

16 Pro tvorbu střednědobého plánu byly využity ty komunitní plány obcí, které svým obdobím, na které byly zpracovány, alespoň částečně korespondovaly s obdobím 2012–2014 (jednalo se o komunitní plány v rámci obcí Brumov – Bylnice – Valašské Klobouky, Otrokovice, Uherské Hradiště, Uherský Brod, Vsetín a Zlín). Komunitní plány nebyly v té době vůbec zpracovány v ORP Bystřice pod Hostýnem, Luhačovice a Vizovice. Přehled komunitních plánů uvedených obcí je uveden v Seznamu literatury na konci dokumentu.

17 Jejich výčet je uveden v kapitole 1 a v Seznamu literatury.

18 V kompletní podobě je Podrobná ekonomická analýza sociálních služeb ve Zlínském kraji za období 2007–2011 dostupná na webových stránkách Zlínského kraje www.kr-zlinsky.cz.

19 Dotazníkové šetření proběhlo elektronickou formou, respondenty byli stávající poskytovatelé sociálních služeb ve Zlínském kraji. Výsledky dotazníkového šetření se staly jedním ze zdrojů pro kvantifikaci cílové skupiny.

pin; sloužily k popisu životních situací a potřeb osob v rámci jednotlivých cílových skupin; jednotlivé typy sociálních služeb byly v rámci komplexů prioritizovány; získaný výstup bude pomůckou při modelování sítě sociálních služeb). Následně byly **identifikovány hlavní problémy** systémového charakteru, problémy ve vybavenosti kraje sociálními službami²⁰ a problémy související s poskytováním sociálních služeb. Na základě identifikovaných problémů byly sestaveny **dílčí SWOT analýzy sociálních služeb pro jednotlivé cílové skupiny**, které se staly podkladem, spolu s definovanými problémovými oblastmi, riziky a přírůsky v rámci odborného sociálního poradenství, pro **vytvoření souhrnné SWOT analýzy sociálních služeb ve Zlínském kraji** a zároveň tak byly podkladem pro stanovení priorit na další plánovací období (viz kapitola č. 4).

Při zpracování analytické části dokumentu byly, kromě výše uvedených dílčích podkladů, využity také další podklady a zdroje:

- *Podrobná analýza sociálních služeb ve Zlínském kraji 2008*²¹,
- *Střednědobý plán rozvoje sociálních služeb ve Zlínském kraji pro období 2009–2011*, vč. akčních plánů²²,
- kapacitní normativy a normativy vybavenosti použité při tvorbě SPRSS 2009–2011²³,
- výstupy z jednání pracovních skupin a Týmu pro dohodu,
- Registr poskytovatelů sociálních služeb MPSV,
- webová aplikace KISSOS,
- veřejně dostupná statistická data.

3.1. Sociálně demografická charakteristika Zlínského kraje

Podkapitola shrnuje základní údaje o regionu a jeho obyvatelstvu, které jsou zachyceny, zanalyzovány a graficky znázorněny v Analýze informovanosti a potřeb obyvatel ZK. Uvedená analýza je hlavním zdrojem, z něhož bylo při psaní této kapitoly čerpáno.²⁴ Dále byly využity údaje zveřejněné na webových stránkách ČSÚ²⁵, České národní banky a Asociace občanských poraden.

20 Vzhledem k tomu, že chybí nástroj, pomocí něhož by bylo možné vyhodnotit přiměřenost a potřebu dalšího rozvoje sociálních služeb, byly v rámci analýzy sociálních služeb využity kapacitní a výskytové normativy z předchozího období, a to pouze jako orientační.

21 K dispozici na www.kr-zlinsky.cz.

22 K dispozici na www.kr-zlinsky.cz.

23 K dispozici na www.kr-zlinsky.cz jako Příloha č. 3 Podrobné analýzy sociálních služeb ve Zlínském kraji 2008.

24 Srov. Analýza informovanosti obyvatel o sociálních službách a zjištění jejich potřeb ve vztahu k sociálním službám, včetně zjištění potřeb stávajících uživatelů sociálních služeb v jednotlivých obcích s rozšířenou působností na území Zlínského kraje. Souhrnná závěrečná zpráva pro Zlínský kraj. Praha, 2011.

25 [http://www.zlin.czso.cz/csu/2010edicniplan.nsf/t/F500310675/\\$File/72101110ccz.pdf](http://www.zlin.czso.cz/csu/2010edicniplan.nsf/t/F500310675/$File/72101110ccz.pdf), ze dne 21. 7. 2011.

Charakteristika lokality

Území Zlínského kraje, o výměře 396 356 hektarů, je rozděleno do čtyř okresů (Kroměříž, Uherské Hradiště, Vsetín, Zlín), v rámci nichž je třináct správních obvodů ORP. V působnosti Zlínského kraje se nachází celkem 305 obcí. K 31. 12. 2009 žilo ve Zlínském kraji 591 042 obyvatel. Hustota zalidnění 149,1 obyvatel na km² výrazně převyšuje republikový průměr.

Rozložení obyvatel je důležité vzhledem k plánování budoucí sítě sociálních služeb. Pozornost by měla být zaměřena především na hustěji obydlené lokality a lokality odlehlejší, kde je významná zejména dostupnost terénních služeb. Tento ukazatel musí být posuzován společně s objektivní potřebností sociálních služeb u obyvatel daného regionu. Nejvyšší zalidněnost je v okrese Zlín (186,7 obyvatel/km²) a nejnižší pak v okrese Vsetín (127,5 obyvatel/km²). Největší koncentrace obyvatel je v krajském městě Zlín a v okolních obcích. Mezi tři silněji zalidněné oblasti Zlínského kraje patří obec Zlín a okolí, Uherské Hradiště a okolí, a také sever kraje mezi obcemi Valašské Meziříčí a Rožnov pod Radhoštěm. Naopak menší hustota je zaznamenána v obcích v oblasti Chřibů, Hostýnsko-Vsetínské hornatiny, a také v oblasti Beskyd.

V prosinci roku 2009 bylo v kraji registrováno 33 836 uchazečů o práci. Mírná většina byla mužů a jen 7 % z nich mělo vysokoškolské vzdělání. 23 % z uchazečů hledalo práci déle než 12 měsíců. Míra nezaměstnanosti činila 11,1 %.

Na území ORP se na konci roku 2009 nacházelo 131 870 ekonomických subjektů. Většina z toho byly fyzické osoby. 18 % ekonomických subjektů tvořily právnické osoby, z toho více než polovina obchodní společnosti.

Přírůstek/úbytek obyvatelstva

Sledování přírůstku a úbytku obyvatel v období 2003–2009 ukázalo, že v porovnání s ČR je hrubá míra migračního salda ve Zlínském kraji o mnoho nižší. Trend vývoje přirozeného přírůstku ve Zlínském kraji odpovídá vývoji v celé ČR. Ve srovnání s ČR byl však přirozený přírůstek Zlínského kraje zaznamenán nižší, do kladných čísel se dostal pouze v letech 2007 a 2008. Počty zemřelých jsou ve Zlínském kraji vyšší než počty nově narozených, přirozenou měrou tedy populace Zlínského kraje spíše ztrácí.

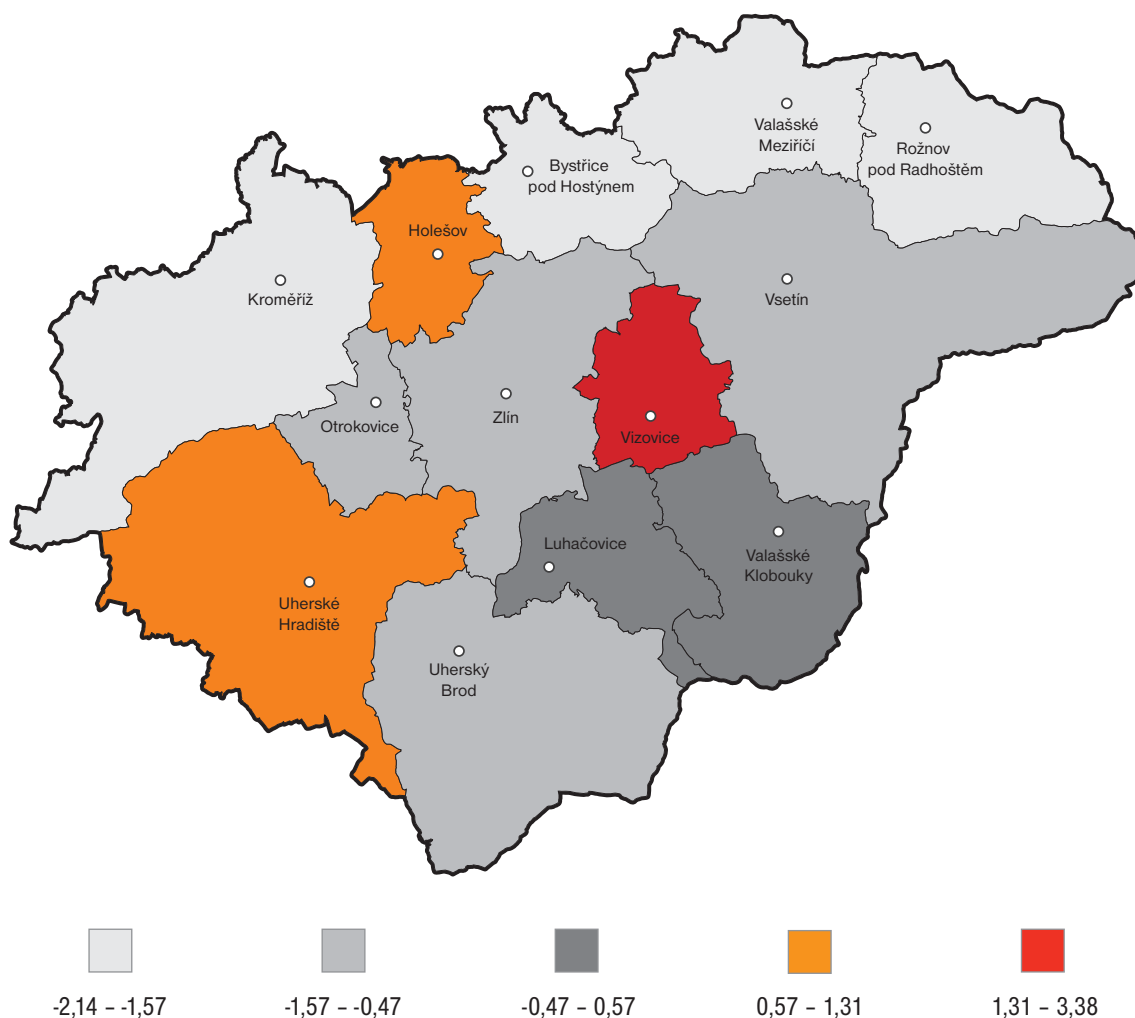
Počet obyvatel a věková struktura

Celkové počty obyvatel Zlínského kraje odrážejí výše uvedené zjištění celkového přírůstku/úbytku obyvatel. V období 2003–2006 dochází ke snižování počtů obyvatel, následuje přírůstek. Mezi roky 2003 a 2009 došlo v kraji k poklesu obyvatel pouze o cca 830 osob. V případě věkové struktury jde o regresivní typ věkové pyramidy, kdy je podíl dětské složky malý a naopak největší počty osob se vyskytují na konci reprodukčního a v post-reprodukčním věku. Zvláště patrné jsou vyšší počty osob ve věku 30–40 let („Husákovy děti“) a ve věku 50–60 let (poválečná vysoká plodnost). Vzhledem k relativně vyšším počtům osob ve věku 30–40 let, tedy ve věku, kdy očekáváme narození dětí, lze v nejbližších letech předpokládat přechodné zvýšení plodnosti, které bude mít však krátkodobý efekt.

Věková struktura Zlínského kraje je v porovnání s věkovou strukturou ČR srovnatelná, bez významnějších rozdílů.

Zaznamenaná změna početního stavu populace v rámci jednotlivých ORP 2003–2009 (údaje v %)

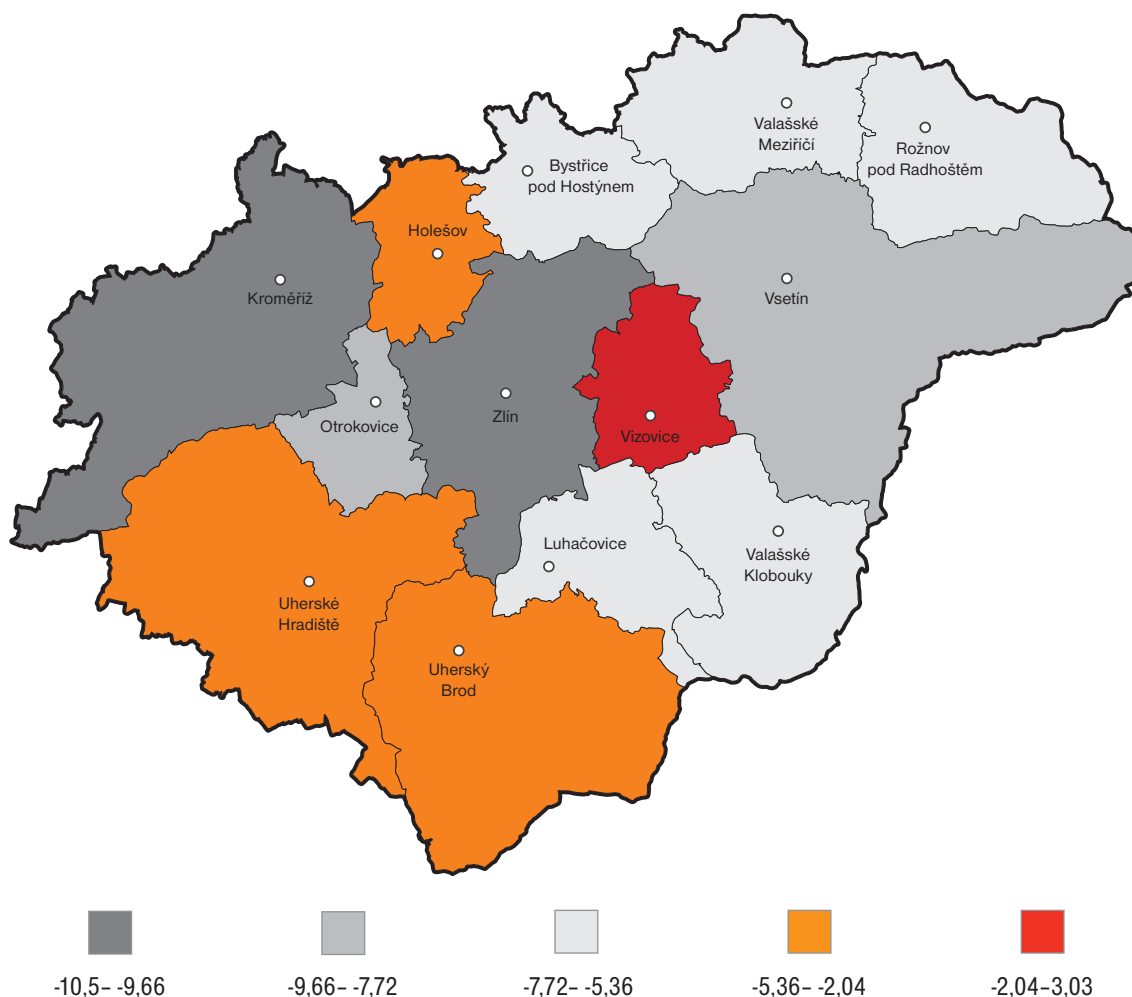
Zdroj: Factum Invenio, s. r. o., ČSÚ

V období 2003–2009 nejvíce populačně ztrácely ORP okolo Zlína, především ORP Luhačovice a ORP Valašské Klobouky. ORP v severní části kraje (Bystřice pod Hostýnem, Valašské Meziříčí, Rožnov pod Radhoštěm) a ORP Kroměříž ztrácely méně. Pouze tři ORP v tomto období vykázaly populační růst. V menší míře se to týká ORP Uherské Hradiště a ORP Holešov, populace v ORP Vizovice roste více.

Projekce počtu a struktury obyvatel

Projekce počtu a struktury obyvatel Zlínského kraje (období 2009–2034) zaznamenává snižování počtu obyvatel. Od roku 2009 do roku 2019 se předpokládá pokles o cca 14 500 osob. Z projekce vyplývá závažný fakt týkající se změny věkové struktury. Do roku 2029 by se měly snížit především počty osob ve věku 15–35 let. Největší nárůst pak nastane ve věkových skupinách 40–50 let a 65 a více let. V souvislosti se zlepšováním zdravotního stavu populace dojde k prodlužování věku obyvatel, a tím ke stárnutí populace. Nárůst je očekáván ve všech „seniorských“ věkových skupinách – u starších osob dojde však k nárůstu výraznějším.

Předpokládaná změna početního stavu populace v rámci jednotlivých ORP 2009–2034 (údaje v %)

Zdroj: Factum Invenio, s. r. o., ČSÚ

Změna stavu populace mezi roky 2009 a 2034 ukazuje, že populačně ztratí všechny ORP v kraji. K největšímu poklesu populace dojde v ORP Zlín a v ORP Kroměříž, následují ORP Otrokovice a ORP Vsetín. Relativně nejméně ztratí ORP Vizovice.

K nejvyššímu nárůstu podílu osob ve věku 60–69 let v následujících 25 letech lze očekávat u populace v ORP Vizovice a v ORP Valašské Klobouky. V těchto ORP se podíl osob uvedené věkové skupiny zvýší téměř o polovinu (ORP Vizovice). Nárůst mezi 15–18% je očekáván v ORP Uherský Brod, ORP Uherské Hradiště a také v ORP Holešov. Nejmenší nárůst populace ve věku 60–69 let zřejmě nastane v ORP Zlín a v ORP Rožnov pod Radhoštěm. Podíly osob starších 80 let se během 25 let zvýší výrazně více, pravděpodobně nejvíce pak v ORP Valašské Meziříčí, ORP Otrokovice a ORP Vizovice, a to až o 130% (ORP Otrokovice).

Sňatečnost a rozvodovost²⁶

Ze statistické ročenky Zlínského kraje 2010 vyplývá, že počet sňatků v kraji má klesající tendenci, rozvodovost kolísá. V roce 2007 bylo celkem 2 966 sňatků, v roce 2008 o 256 sňatků méně a v roce 2009 o 398 sňatků méně než v roce 2007. V roce 2007 bylo v kraji rozvedeno 1 536 párů, v roce 2008 se počet rozvodů zvýšil o 57 a v roce 2009 bylo o 75 rozvodů méně než v roce 2007.

Zadluženost obyvatel

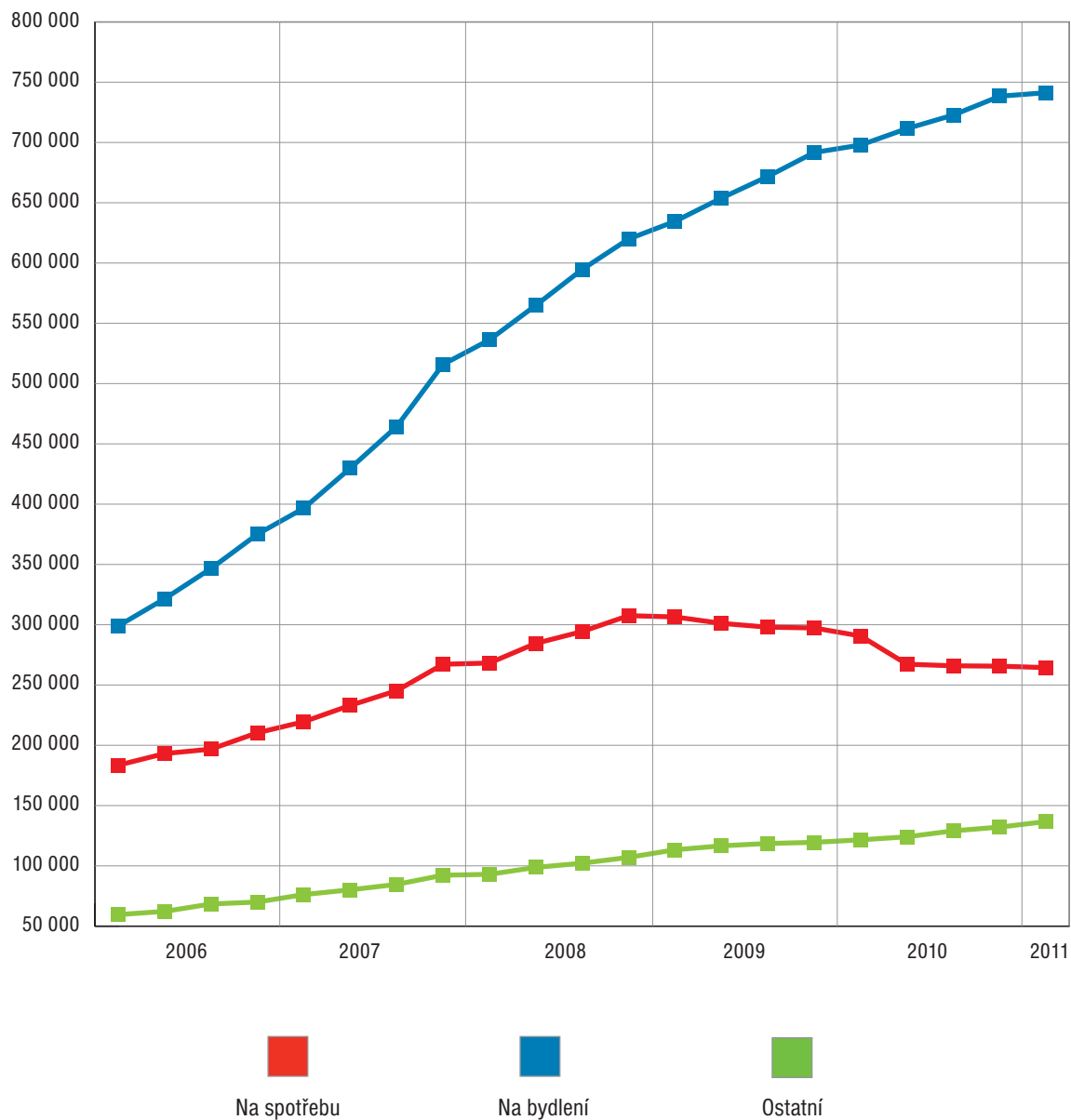
Jedním z aktuálních problémů současné doby je zadluženost obyvatel. Z níže uvedeného grafu je patrná rostoucí tendence zadluženosti domácností v České republice.²⁷ Se zadlužeností se potýkají také obyvatelé Zlínského kraje. Za tři čtvrtletí roku 2010 bylo v poradnách řešení svých dluhů konzultovat 801 osob, což je o 36% více než za stejnou dobu předchozího roku, kdy počet konzultací v rámci dluhového poradenství dosáhl 589 klientů. Jen ve Zlíně zaznamenala občanská poradna nárůst o 39,3% dotazů ohledně řešení dluhů, a to ze 196 klientů na konci září roku 2009 na 273 klientů na konci září roku 2010. Také ve Valašském Meziříčí je situace obdobná. Počet klientů řešících zadlužení zde vzrostl o 16,5% z 328 na 382 klientů ve sledovaném období. V Uherském Hradišti meziroční nárůst klientů dluhového poradenství vzrostl o 124,6%, kdy ke konci září roku 2009 evidovala občanská poradna 65 případů dluhového poradenství, zatímco ke konci září 2010 již 146 případů.²⁸

26 <http://www.czso.cz/csu/2010edicniplan.nsf/publ/0001-10->

27 http://www.cnb.cz/cnb/STAT.ARADY_PKG.VYSTUP?p_sestuid=1538&p_uka=1,2,3&p_strid=AD&p_sort=1&p_od=200512&p_do=201106&p_period=12&p_des=50&p_format=3&p_decsep=,&p_lang=CS, ze dne 9. 8. 2011.

28 <http://dluhy.obcanskeporadny.cz/index.php/clanky/34-clanky/83-vyznam-dluhoveho-poradenstvi-ve-zlinskem-kraji-roste>, ze dne 9. 8. 2011.

Graf č. 2: Celkové zadlužení domácností v ČR (v mil. Kč)

Zdroj: Česká národní banka

3.2. Shrnutí poznatků z ekonomické analýzy sociálních služeb ve Zlínském kraji

Tato kapitola představuje nejdůležitější výstupy a závěry z **Podrobné ekonomické analýzy sociálních služeb ve Zlínském kraji za období 2007–2011**, která byla v rámci zpracovávání střednědobého plánu provedena a je zveřejněna na webových stránkách kraje. Tato analýza je jedním z východisek pro následnou strategii zajištění poskytování sociálních služeb ve Zlínském kraji v následujících letech.

V rámci analýzy byla použita data, která byla získána od poskytovatelů sociálních služeb ve Zlínském kraji a byla čerpána ze Střednědobého plánu rozvoje sociálních služeb ve Zlínském kraji pro období 2009–2011, příp. jednotlivých akčních plánů rozvoje sociálních služeb ve Zlínském kraji pro roky 2010 a 2011 a z webové aplikace KISSOS (benchmarking). Sociální služby byly zařazovány do cílových skupin dle převažujícího počtu uživatelů, který byl ze strany poskytovatelů za dané období vykázan. Na základě této skutečnosti docházelo v některých případech k přeřazení služeb v rámci sledovaných období do různých cílových skupin. Jednalo se o typy služeb, které mohou být dle zákona o sociálních službách poskytovány více cílovým skupinám (např. domovy se zvláštním režimem, odborné sociální poradenství, odlehčovací služby atd.).

Tato skutečnost se projevila tím, že ovlivnila ekonomický vývoj některých sledovaných ukazatelů (např. nárůst lůžek v dané cílové skupině na úkor poklesu v jiné cílové skupině, nárůst úvazků apod.)

Největší vliv na tyto změny měly domovy se zvláštním režimem, které mohly být dle tohoto kritéria zařazeny jak do cílové skupiny senioři, tak do cílové skupiny osob se zdravotním postižením nebo osob ohrožených sociálním vyloučením.

V kapitole jsou uvedeny výstupy a závěry z těchto oblastí – náklady, zdroje financování, uživatelé, úvazky, lůžka, a to dle různých hledisek a kritérií (forma poskytování, věková skupina, cílová skupina apod.).

Náklady v letech 2007–2011

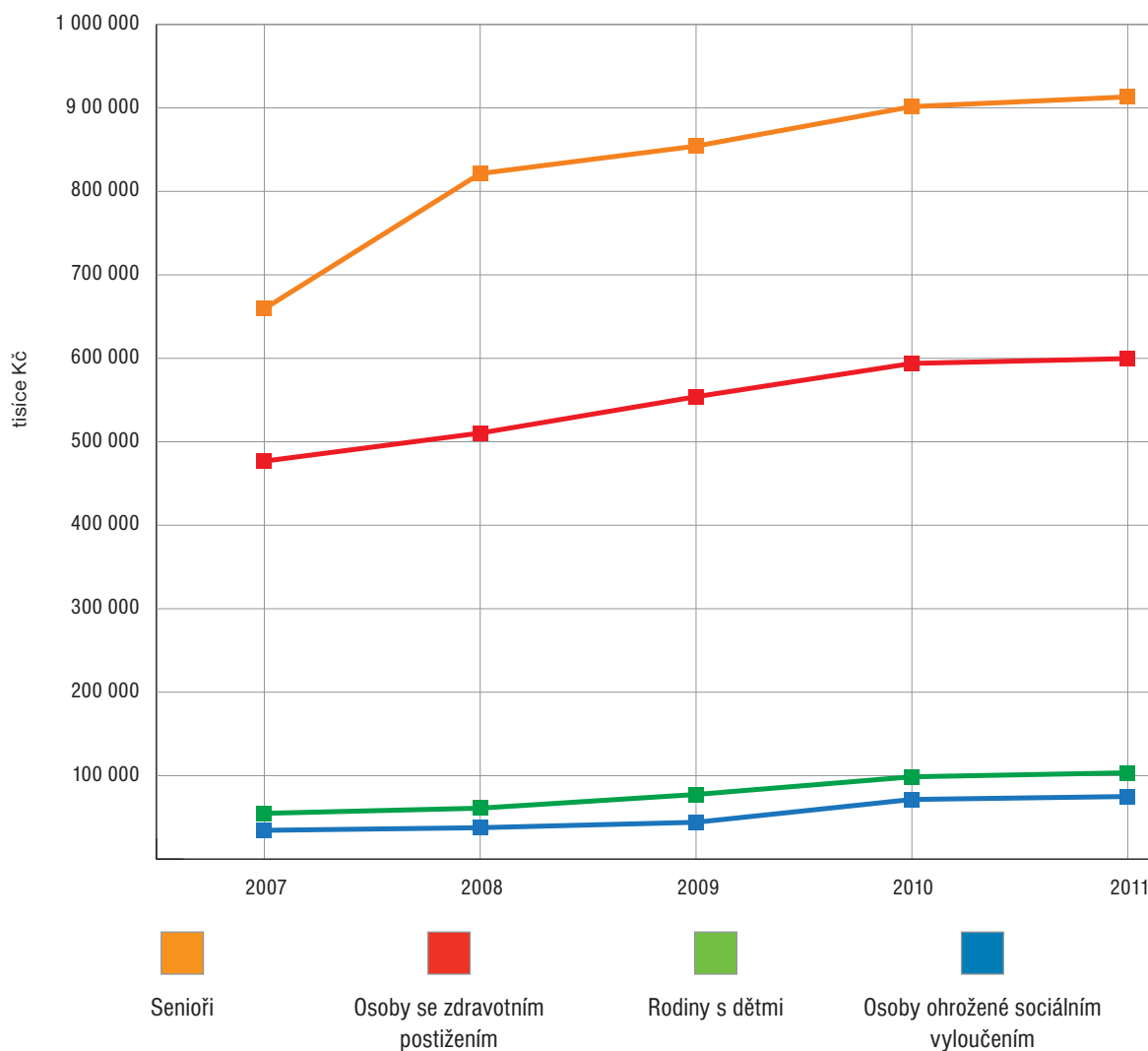
Tabulka č. 2: Výše nákladů na sociální služby v letech 2007–2011 dle cílových skupin

Ukazatel	Náklady 2007 (v tis. Kč)	Náklady 2008 (v tis. Kč)	Náklady 2009 (v tis. Kč)	Náklady 2010 (v tis. Kč)	Náklady 2011 (v tis. Kč)	Absolutní změna 2011 / 2007 (v tis. Kč)	% změna 2011 / 2007
Senioři	659 367	821 344	854 241	901 551	913 225	253 858	39%
Osoby se zdravotním postižením	476 808	510 427	553 985	593 880	599 672	122 864	26%
Rodiny s dětmi	54 843	61 056	77 447	98 617	103 431	48 588	89%
Osoby ohrožené sociálním vyloučením	34 502	37 653	44 139	71 477	75 012	40 510	117%
Náklady celkem	1 225 520	1 430 480	1 529 812	1 665 525	1 691 340	465 820	38%

Zdroj: webová aplikace KISSOS, vlastní šetření a výpočty

- **Celkové náklady vzrostly od roku 2007 o 38 %, tj. o 465 820 tisíc Kč, největší procentuální nárůst byl zaznamenán u cílové skupiny osoby ohrožené sociálním vyloučením (117 %), a to zejména z důvodu možného financování z IP, a také přeřazením jedné služby s kapacitou 85 lůžek (domov se zvláštním režimem) z cílové skupiny osob se zdravotním postižením.**
- **Od roku 2009 byl nejvyšší procentuální nárůst nákladů zaznamenán u služeb poskytovaných ambulantní formou (32 %, 33 632 tisíc Kč) a terénní formou (22 %, 32 252 tisíc Kč), což je v souladu se strategií SPRSS 2009–2011 (rozvoj ambulantních a terénních služeb). Z hlediska absolutních hodnot je ale nejvyšší nárůst nákladů (cca 95 644 tisíc Kč, 7 %) a nejvyšší procentuální podíl z celkových nákladů (ø 82 %) zaznamenán u služeb poskytovaných pobytovou formou.**
- **Z hlediska skupiny služeb byl od roku 2009 nejvyšší procentuální nárůst nákladů zaznamenán u služeb sociální prevence, což souvisí opětovně především s možnostmi financování v rámci IP (37 %). V absolutním objemu představují nejvyšší nárůst (108 887 tisíc Kč) a nejvyšší podíl na celkových nákladech (ø 89 %) náklady na služby sociální péče.**
- Na nárůst nákladů měla převážně vliv realizace velké části rozvojových opatření uvedených v SPRSS 2009–2011 a s tím související nárůst počtu lůžek, uživatelů, úvazků v přímé péči i nepřímé péči. Tyto ukazatele se nenavýšovaly pouze u rozvojových opatření, ale také u stávajících sociálních služeb.

Graf č. 3: Výše nákladů na sociální služby v letech 2007–2011 dle cílových skupin (v tis. Kč)

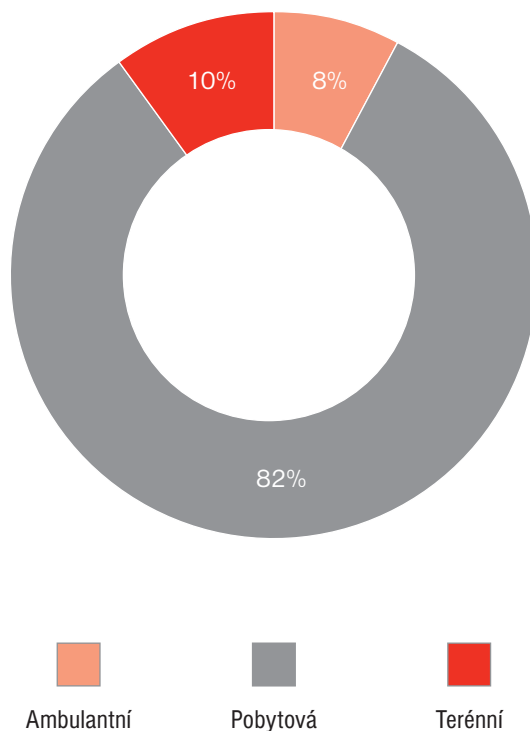

Zdroj: webová aplikace KISSOS, vlastní šetření a výpočty

Náklady na sociální služby v letech 2007–2011 rostly postupně. Největší nárůst byl zaznamenán mezi roky 2007 a 2008, kdy náklady vzrostly o 204 960 tisíc Kč, tj. o 17%. Naopak nejmenší nárůst byl mezi roky 2010 a 2011, kdy vzrostly jen o 25 814 tisíc Kč, tj. o 2%. Zde je nutno si uvědomit, že rok 2011 vychází z předpokladu poskytovatelů, který částečně kopíruje skutečnost roku 2010 a známou výši dotace ze státního rozpočtu k 31. 3. 2011.

Graf č. 4: Procentuální podíl nákladů na celkových nákladech v roce 2010 dle formy poskytování sociálních služeb

Zdroj: webová aplikace KISSOS, vlastní výpočty

Nejvyšší podíl nákladů na celkových nákladech představují náklady na služby poskytované pobytovou formou (82%, 1 361 089 tisíc Kč). Podíl nákladů u služeb poskytovaných ambulantní (8%, 137 063 tisíc Kč) a terénní formou (10%, 167 373 tisíc Kč) je téměř vyrovnaný. V grafu je uvedeno srovnání roku 2010, ale i v ostatních letech (2009 a 2011) se tento trend nemění.

Podrobnější informace o vývoji nákladů v letech 2007–2011 jsou uvedeny v kapitole č. 1, podkapitole č. 1.1. a v kapitole č. 2, podkapitolách 2.2. a 2.3. ekonomické analýzy.

Zdroje financování v letech 2007–2011

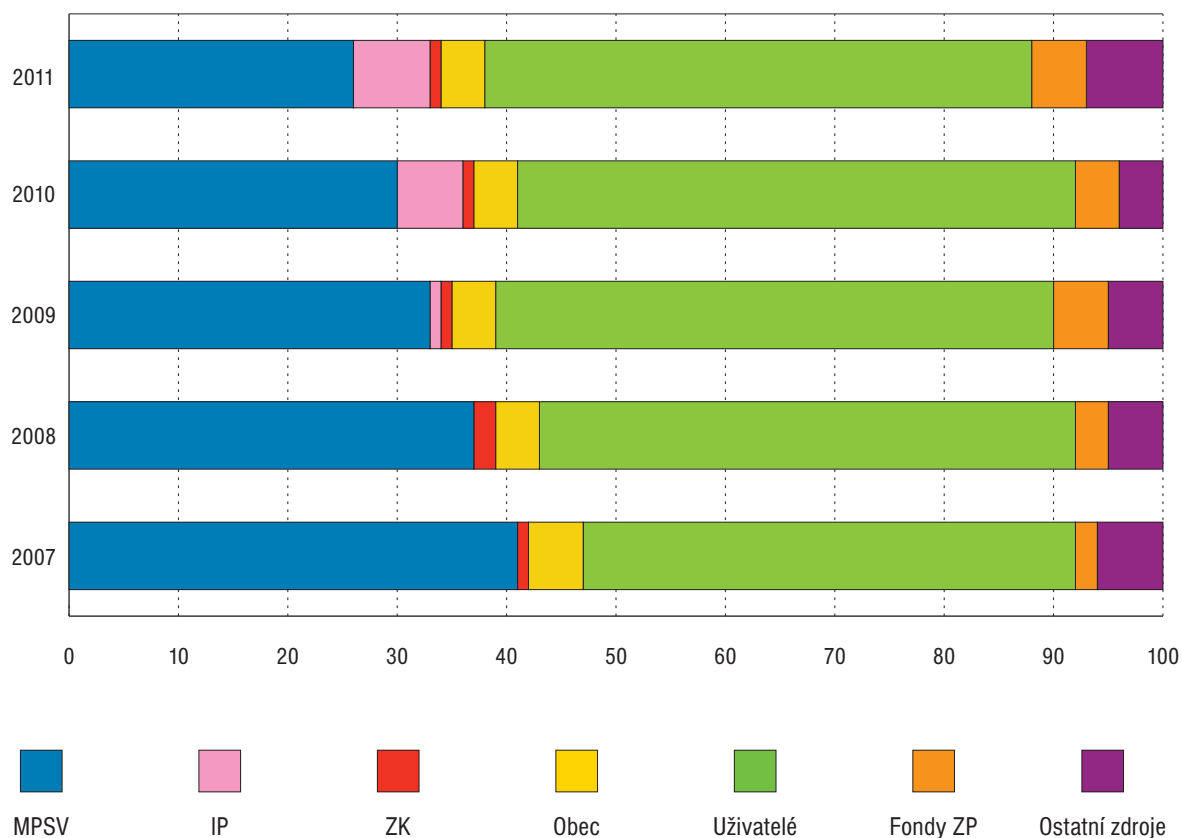
Tabulka č. 3: Přehled vývoje zdrojů financování v letech 2007–2011 dle cílových skupin (v tis. Kč)

Ukazatel	MPSV	ZK	IP	Obec	Úhrady uživatelé	FZP	Ostatní zdroje
Senioři							
2007	271 838	110	0	32 177	345 203	9 697	15 810
% podíl	41%	0%	0%	5%	51%	1%	2%
2011	244 661	3 499	0	38 794	534 800	41 303	52 648
% podíl	27%	0%	0%	4%	58%	5%	6%
Osoby se zdravotním postižením							
2007	213 312	6 499	0	19 549	205 365	13 068	27 609
% podíl	44%	1%	0%	4%	42%	3%	6%
2011	173 078	1 945	26 360	15 346	299 732	36 516	46 766
% podíl	29%	0%	4%	3%	50%	6%	8%
Rodiny s dětmi							
2007	25 229	1 858	0	5 637	2 736	0	18 923
% podíl	47%	3%	0%	10%	5%	0%	35%
2011	18 799	793	57 363	3 085	13 017	0	10 425
% podíl	18%	1%	55%	3%	13%	0%	10%
Osoby ohrožené sociálním vyloučením							
2007	6 973	1 268	0	3 111	4 300	0	18 839
% podíl	20%	4%	0%	9%	12%	0%	55%
2011	14 415	1 822	28 681	5 674	15 718	780	7 922
% podíl	19%	2%	38%	8%	21%	1%	11%
Celkem 2007	517 352	9 735	0	60 473	557 604	22 766	81 181
Celkem 2008	531 652	23 281	0	59 302	704 925	38 392	76 825
Celkem 2009	504 175	15 667	15 515	65 802	777 873	71 468	78 046
Celkem 2010	479 749	13 630	103 437	63 752	854 254	74 545	72 305
Celkem 2011	450 953	8 059	112 404	62 899	863 267	78 598	117 761
Absolutní změna 2011 / 2007	- 66 399	- 1 676	112 404	2 426	305 663	55 832	36 580
% změna 2011 / 2007	- 13%	- 17%	100%	4%	55%	245%	45%

Zdroj: webová aplikace KISSOS, vlastní šetření a výpočty

- Meziroční změny ve výši celkových zdrojů financování de facto kopírovaly změny a růst nákladů.
- **Dotace MPSV** od roku 2008 každoročně klesá o cca 5 – 6%. Nejmarkantnější je to u služeb pro cílovou skupinu rodiny s dětmi. Jedním z důvodů je samozřejmě financování vybraných typů služeb sociální prevence v rámci IP. Je ale evidentní, že na služby, které mohou být hrazeny pouze ze státního rozpočtu a nemohou být hrazeny z IP, je vynakládáno každoročně stále méně finančních prostředků.
- Podpora z **rozpočtu Zlínského kraje** měla mírně sestupnou tendenci, nejvíce u služeb poskytovaných pro cílovou skupinu osob se zdravotním postižením. V nejvyšší míře jsou podporovány sociální služby určené pro cílovou skupinu seniorů.
- **Velmi silným zdrojem financování**, který umožnil značný rozvoj a posílení sociálních služeb, **byl IP**, jehož realizace začala ve IV. čtvrtletí roku 2009 a převážnou část služeb sociální prevence (nejvíce pro cílovou skupinu rodin s dětmi) pokrýval v letech 2010 a 2011 v celkové výši cca 104 000 tisíc a 112 000 tisíc Kč ročně.
- Podpora sociálních služeb z **obecních zdrojů** víceméně stagnuje, každoročně mírně kolísá a pohybuje se v celkové výši okolo 60 000 – 65 000 tisíc Kč ročně. V největším objemu jsou z tohoto zdroje podporovány služby pro cílovou skupinu seniorů.
- **Úhrady od uživatelů** zaznamenaly meziročně nejvyšší nárůst (o 12 %), což bylo způsobeno s největší pravděpodobností změnou struktury uživatelů zejména v pobytových sociálních službách (snižování uživatelů s žádným či I. stupněm závislosti) a zvyšováním průměrné úhrady na 1 uživatele zejména v službách sociální péče určených zejména pro cílovou skupinu osob se zdravotním postižením a cílovou skupinu seniorů.
- Úhrady z **fondů zdravotních pojišťoven** zaznamenaly nebývalý nárůst v prvních letech účinnosti zákona o sociálních službách – rok 2008 a 2009. Od roku 2009 se objem těchto úhrad pohybuje v rozmezí 71 000 – 78 000 tisíc Kč ročně. Navyšování těchto úhrad nasvědčuje také nárůstu počtu uživatelů ve vyšším stupni závislosti, kteří potřebují více zdravotní péče a lepším a efektivnějším vykazováním zdravotní péče ze strany poskytovatelů sociálních služeb ve vztahu ke zdravotním pojišťovnám, jelikož hodnota bodu se v průběhu let postupně snižovala.
- **Ostatní zdroje** mají v souhrnu klesající trend. Nejmarkantnější je to u služeb určených pro cílovou skupinu osob ohrožených sociálním vyloučením a cílovou skupinu rodin s dětmi, a to v důsledku možného financování z IP. U ostatních služeb zaměřených na další cílové skupiny uživatelů je možno pozorovat podporu z těchto zdrojů každoročně v přibližně stejné výši. V roce 2011 je objem těchto zdrojů vyšší než v předchozích letech. Je to způsobeno zahrnutím předpokládaných „chybějících zdrojů“ ze strany poskytovatelů do této položky.

Graf č. 5: Procentuální podíl zdrojů financování na celkových zdrojích financování v letech 2007–2011

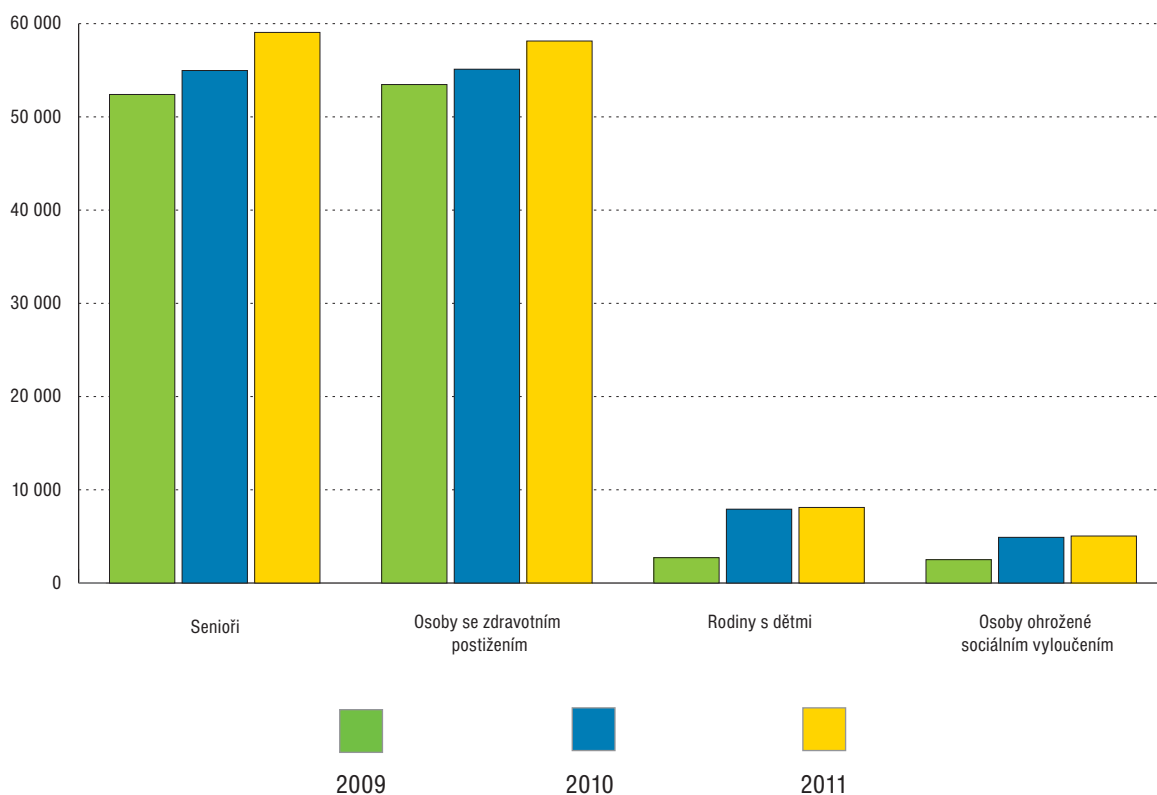

Zdroj: webová aplikace KISSOS, vlastní šetření a výpočty

Hlavním zdrojem financování sociálních služeb byly v období 2007–2011 úhrady od uživatelů (ø 49 %) a dotace ze státního rozpočtu (ø 33 %). Ostatní zdroje se na financování sociálních služeb podílely ø 6 %, obce a fondy zdravotních pojišťoven ø 4 %, IP ø 3 % a Zlínský kraj ø 1 %.

Podrobnější informace o vývoji zdrojů financování v letech 2007–2011 jsou uvedeny v kapitole č. 1, podkapitole č. 1.2. a v kapitole č. 2, podkapitolách 2.2. a 2.3. ekonomické analýzy.

Graf č. 6: Průměrné roční úhrady od uživatelů na 1 uživatele v letech 2009–2011 dle cílových skupin (v Kč)

Zdroj: webová aplikace KISSOS, vlastní výpočty

Podrobnější informace o vývoji průměrných ročních úhrad od uživatelů na 1 uživatele v letech 2009–2011 jsou uvedeny v kapitole č. 2, podkapitole č. 2.1. ekonomické analýzy.

Uživatelé

Srovnáním 2011/2009, příp. v období 2009–2011 lze pozorovat následující skutečnosti:

- **Z hlediska formy poskytování** služeb byl zaznamenán nejvyšší nárůst u služeb poskytovaných **ambulantní formou** (18 %, 2 824 uživatelů) a **terénní formou** (7 %, 568 uživatelů), u pobytové formy téměř nezměněno (1 %, 62 uživatelů).
- **Z hlediska skupiny služeb** byl nejvyšší nárůst u **služeb sociální prevence** (28 %, 2 260 uživatelů) a **sociálního poradenství** (14 %, 1 327 uživatelů), u služeb sociální péče minimální pokles (1 %, 133 uživatelů).
- V rámci celkového počtu **uživatelů** (ø 33 tisíc) mají **nejvyšší procentuální zastoupení senioři** (ø 29 %), dále osoby se sluchovým postižením (13 %), osoby v krizi (10 %) a rodiny s dětmi (8 %), **z hlediska věku pak uživatelé ve věku 60–84 let** (ø 35 %), dále osoby ve věku 27–59 let (33 %) a osoby starší 85 let (11 %).

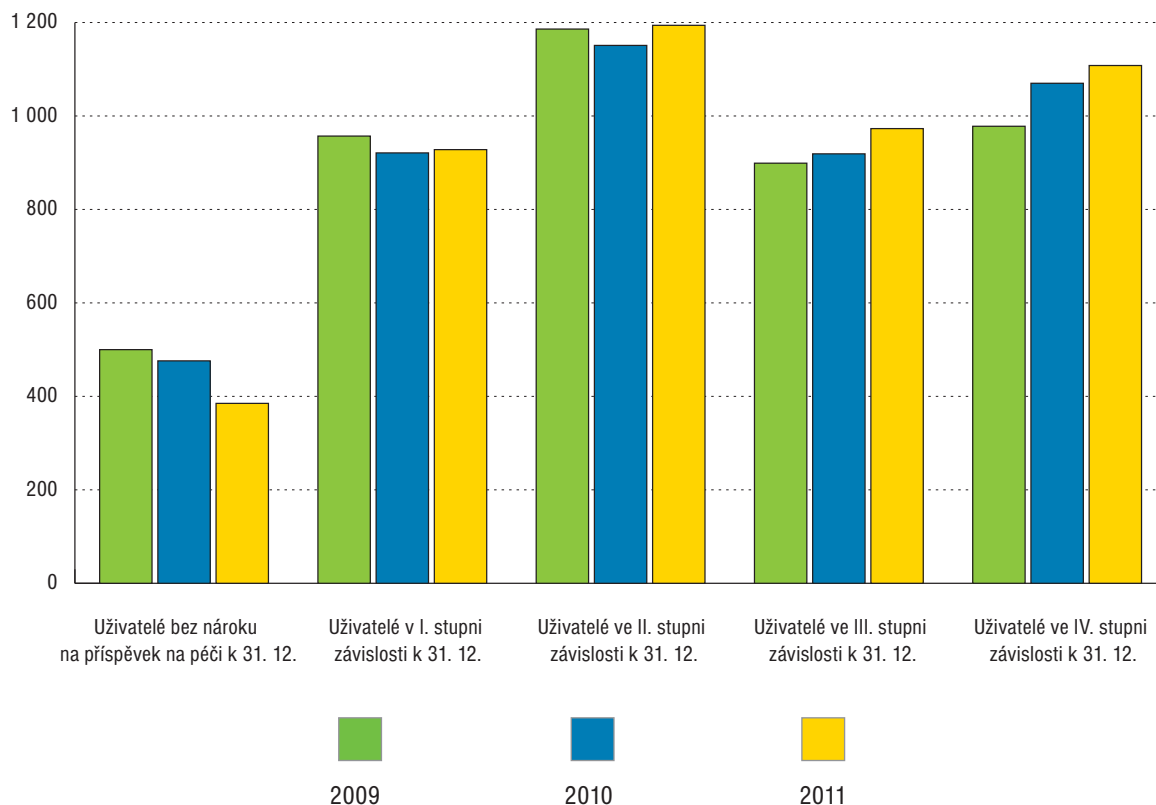
- **Procentuální změna počtu uživatelů** činila nárůst 11 %, z toho největší podíl měly osoby s Alzheimerovou chorobou a jinými typy demencí (40 %, 148 uživatelů), osoby do 26 let věku opouštějící školská zařízení pro výkon ústavní péče (40 %, 19 uživatelů) a osoby s chronickým duševním onemocněním (35 %, 196 uživatelů), **z hlediska věku** pak osoby ve věku 18–26 let (35 %, 957 uživatelů) a 15–17 let (19 %, 135 uživatelů).
- **Celkový počet uživatelů** v roce 2011 činil 35 045 (v členění dle cílových skupin) a 34 187 (v členění dle věku). Rozdíl je způsoben tím, že u některých druhů sociálních služeb nejsou uživatelé dle věku sledováni. **Procentuální podíl uživatelů** v jednotlivých cílových a věkových skupinách na celkovém počtu uživatelů **se každoročně téměř nemění**.

Počet uživatelů dle příspěvku na péči (stupně závislosti)

Uživatelé dle stupně závislosti jsou v rámci benchmarkingu **sledováni** pouze u **vybraných typů sociálních služeb**, tj. domovy pro osoby se zdravotním postižením, domovy pro seniory, domovy se zvláštním režimem, sociální služby poskytované ve zdravotnických zařízeních ústavní péče a týdenní stacionáře.

- **Pokles uživatelů bez nároku na příspěvek na péči (23 %, 115 uživatelů) a v I. stupni závislosti (3 %, 29 uživatelů)** a nárůst uživatelů ve II. stupni závislosti (1 %, 8 uživatelů), III. stupni (8 %, 74 uživatelů) a IV. stupni (13 %, 130 uživatelů).
- Největší podíl na změně struktury uživatelů měly domovy pro seniory a domovy se zvláštním režimem. I přes tuto skutečnost **zůstává v domovech pro seniory** cca 35 % uživatelů bez nároku na příspěvek nebo v I. stupni závislosti (948 uživatelů z celkového počtu 2 753 uživatelů).
- Tento ukazatel se odráží a má vliv minimálně u výše uvedených pěti druhů sociálních služeb na **zvýšenou náročnost poskytování služeb**, na nárůst úvazků v přímé péči, nákladů i zvýšených úhrad od uživatelů.

Graf č. 7: Počet uživatelů dle příspěvku na péči (stupně závislosti) v letech 2009–2011

Zdroj: webová aplikace KISSOS, vlastní výpočty

Podrobnější informace o vývoji počtu uživatelů dle příspěvku na péči v letech 2009–2011 jsou uvedeny v kapitole č. 2, podkapitole č. 2.6. ekonomické analýzy.

Počet uživatelů dle území, ze kterého přicházejí do služby

V rámci **benchmarkingu** je tento ukazatel **sledován** u pobytových služeb typu domovy pro seniory, domovy pro osoby se zdravotním postižením, domovy se zvláštním režimem a týdenní stacionáře.

- **Největší procentuální podíly** uživatelů lze pozorovat v **ORP bývalých okresních měst**, což souvisí především s velikostí a počtem obyvatel v rámci daného území. ORP Zlín (ø 19%, počet obyvatel k 1. 1. 2010 – 99 tisíc), ORP Uherské Hradiště a Kroměříž (14%, 91 a 70 tisíc) a ORP Vsetín (8 %, 67 tisíc).
- U ORP Zlín a Kroměříž činí v roce 2009 procentuální podíl uživatelů na počtu obyvatel cca 1 %, u zbylých dvou ORP činí procentuální podíl cca 0,6 – 0,7 %.

- **Vysoký procentuální podíl** (cca 15 %) lze pozorovat také u uživatelů, kteří jsou v zařízeních Zlínského kraje **umístováni z ostatních krajů ČR**. V rámci domovů pro osoby se zdravotním postižením je $\approx 45\%$ uživatelů z jiných krajů. Tato skutečnost je z velké části dána historií koncentrace tohoto typu sociální služby v okrese Uherské Hradiště. Zvýšený počet uživatelů z jiných krajů lze také pozorovat u zařízení, která jsou na pomezí jednotlivých krajů či v blízkosti hranice.
- **Nejvyšší procentuální nárůst** uživatelů byl z ORP Luhačovice (43 %) a ORP Holešov (27 %), naopak pokles byl zaznamenán u uživatelů z ORP Zlín (10 %) a jiných krajů.

Podrobnější informace o vývoji počtu uživatelů dle území, ze kterého přicházejí do služby, v letech 2009–2011 jsou uvedeny v kapitole č. 2, podkapitole č. 2.7. ekonomické analýzy.

Pracovníci

Srovnáním 2011/2009, příp. v období 2009–2011 lze pozorovat následující skutečnosti:

- **Nárůst úvazků v přímé péči** byl zaznamenán u služeb všech forem poskytování, **nejvíce pak u ambulantní formy** (30 %, 65 úvazků), a také ve všech skupinách služeb (péče, prevence, poradenství).
- **Z hlediska cílových skupin** byl nejvyšší **absolutní nárůst** zaznamenán u sociálních služeb pro cílovou skupinu osob se zdravotním postižením (121 úvazků, 13 %) a cílovou skupinu seniorů (84 úvazků, 6 %), pokud se týká nejvyšší **procentuální změny**, tak se jedná o služby určené pro cílovou skupinu osob ohrožených sociálním vyloučením (36 %, 35 úvazků) a cílovou skupinu rodin s dětmi (30 %, 46 úvazků).
- Nárůst úvazků byl **vyšší u pracovníků v přímé péči** (11 %, 286 úvazků), **v nepřímé péči** činil procentuální nárůst 2 %, tzn. 25 úvazků.
- **Procentuální podíl úvazků v přímé péči** na celkovém počtu úvazků se navýšil o 2 %.
- V rámci všech kategorií se **nejvíce navýšily úvazky sociálních pracovníků** o 75 (31 %), naopak poklesly úvazky u ostatních pracovníků o 16 (2 %), což je pozitivní zjištění a lze se domnívat, že je to jeden z kroků směřujících ke zvýšení kvality poskytovaných sociálních služeb.

Tabulka č. 4: Průměrný počet přepočtených úvazků a procentuální podíl průměrného počtu přepočtených úvazků v letech 2009–2011 dle kategorie pracovního zařazení

Pracovní zařazení	% podíl průměrného počtu přepočtených úvazků na celkovém počtu		
	2009	2010	2011
Sociální pracovníci	6 %	7 %	8 %
Pracovníci v sociálních službách	48 %	49 %	49 %
Zdravotničtí pracovníci	11 %	11 %	10 %
Pedagogičtí pracovníci	1 %	1 %	1 %
Manželští a rodinní poradci a další odborní pracovníci	1 %	1 %	1 %
Celkem přímá péče	67 %	69 %	69 %
THP	9 %	9 %	9 %
Ostatní	24 %	22 %	22 %
Celkem nepřímá péče	33 %	31 %	31 %
Celkem průměrný počet přepočtených úvazků	3 783	3 970	4 094

Zdroj: webová aplikace KISSOS, vlastní výpočty

Podrobnější informace o vývoji průměrného počtu přepočtených úvazků v letech 2009–2011 jsou uvedeny v kapitole č. 2, podkapitole č. 2.8. ekonomické analýzy.

Lůžka

Vývoj počtu lůžek v letech 2009–2011

- **Nárůst** o 76 lůžek.
- **Největší podíl** na této skutečnosti měly **domovy se zvláštním režimem a domy na půl cesty**.
- Počet lůžek k 31. 3. 2011 je **5 817** (vč. lůžek v azylových domech pro rodiny s dětmi). V rámci benchmarkingu jsou u azylových **domů pro rodiny s dětmi** sledovány **bytové jednotky, nikoliv lůžka**. K uvedenému datu se konkrétně jedná o 73 bytových jednotek s kapacitou 216 lůžek. V případě, že byly do tohoto ukazatele zahrnuty v rámci analýzy bytové jednotky, je celkový stav lůžek / bytových jednotek k 31. 3. 2011 – **5 674**.
- Změny počtu lůžek u jednotlivých cílových skupin nebyly způsobeny jen vznikem nových či zrušením stávajících kapacit. Svůj podíl sehrál také již zmíněný přesun jednotlivých služeb na základě každoročně se měnícího převažujícího počtu uživatelů v cílové skupině. Zejména se to týkalo domovů se zvláštním režimem.

3.3. Analýza sociálních služeb pro seniory ve Zlínském kraji

Ve vyspělých zemích je dlouhodobým trendem ve vývoji průměrného věku dožití obyvatelstva jeho postupný nárůst. Vyššího věku je dosahováno zejména díky vyspělé zdravotní péči, ale svůj podíl mají i další vlivy, provázející současný způsob života. Naopak velmi negativně je vnímán vzestupný trend stárnutí populace z pohledu průměrného věku společnosti, který vyplývá z neuspokojivého poměrného zastoupení jednotlivých věkových skupin obyvatelstva ve společnosti a je ovlivněn zejména snižující se porodností. Statistiky a projekce obyvatelstva Zlínského kraje dokládají, že se bude zvyšovat podíl seniorů starších 65 let, což může vést ke zvýšené poptávce po sociálních službách, které mohou pomoci řešit určité potřeby seniorů. V souladu s mezinárodní klasifikací je, pro účely tohoto dokumentu, věková hranice cílové skupiny vymezena věkem 65 +. Cílovou skupinu seniorů tvoří osoby, které mají sníženou soběstačnost zejména z důvodu věku, jejichž situace vyžaduje pravidelnou pomoc jiné fyzické osoby.

Z dostupných statistických údajů vyplývá, že průměrný počet seniorů se ve Zlínském kraji v období let 2007–2009 pohyboval okolo 91 500. V současné době představují senioři druhou nejpočetnější skupinu uživatelů sociálních služeb ve Zlínském kraji (10 341), a to hned po osobách se zdravotním postižením (11 661)²⁹.

Potřebnou pomoc a podporu nabízí seniorům poměrně široká škála sociálních služeb, zejména služeb sociální péče (viz tabulka č. 5). V rámci plánovaného rozvoje sociálních služeb pro seniory vzrostla v uplynulém období ve dvou okresech Zlínského kraje kapacita domovů pro seniory, vznikly dva nové domovy se zvláštním režimem³⁰ a ve třech případech byla tato služba nově zaregistrována v souvislosti s transformací lůžek ve stávajících domovech pro seniory na lůžka služby typu domovy se zvláštním režimem. Ve všech okresech Zlínského kraje se také staly dostupnější pobytové odlehčovací služby. Aktuální přehled sociálních služeb ve Zlínském kraji pro seniory je zobrazen v následující tabulce.

29 Údaje z benchmarkingu, duben 2011.

30 Osoby s Alzheimerovou chorobou a jinými typy demencí, kterým jsou uvedené služby domova se zvláštním režimem určeny, byly v předchozím střednědobém plánu zařazeny do cílové skupiny seniorů, nyní v rámci cílové skupiny osob se zdravotním postižením, proto se tento typ služby v tabulce č. 5 již nevyskytuje.

Tabulka č. 5: Přehled sociálních služeb poskytovaných v jednotlivých ORP Zlínského kraje seniorům (stav k 31. 3. 2011)

Typ sociální služby	Bystřice p. Hostýnem	Holešov	Kroměříž	Uherské Hradiště	Uherský Brod	Rožnov p. Radhoštěm	Vaňouska Mezíříčí	Vsetín	Luháčovice	Otrokovice	Vaňouska Klobouky	Vizovice	Zlín
Pobytové služby													
domovy pro seniory	-	178	477	453	209	220	229	197	50	247	130	-	421
odlehčovací služby	-	4	6	8	-	-	-	12	-	10	-	11	-
týdenní stacionáře	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Ambulantní služby													
centra denních služeb	-	-	-	15	-	-	-	-	3	10	-	-	10
denní stacionáře	10	-	-	-	10	-	10	39	-	-	10	-	-
odborné sociální poradenství	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
SAS pro seniory a osoby se zdravotním postižením	-	-	-	-	20	12	15	-	-	-	-	-	-
Terénní služby													
odlehčovací služby	-	-	-	-	-	-	-	x	-	-	-	-	-
osobní asistence	-	-	x	-	-	-	x	x	-	x	x	-	x
pečovatelská služba	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
tísňová péče	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

Pozn.: U pobytových služeb je uvedena kapacita (počet lůžek), u ambulantních služeb je uvedena kapacita (počet míst v daný okamžik – údaje získány od poskytovatelů sociálních služeb) a u terénních služeb je křížkem označen výskyt služby (pokrytí).

Zdroj: Registr poskytovatelů sociálních služeb MPSV, interní podklady KÚZK

Kromě sociálních služeb uvedených v tabulce č. 5 mohou senioři využívat, podle potřeby a charakteru své nepříznivé sociální situace, i dalších typů sociálních služeb, které jsou zařazeny v rámci ostatních cílových skupin. Jedná se např. o služby intervenčních center, krizové pomoci, telefonické krizové pomoci, sociální rehabilitace, dále o průvodcovské a předčitatelské služby, službu typu domovy se zvláštním režimem nebo sociální služby poskytované ve zdravotnických zařízeních. Potřeby seniorů však přesahují i mimo oblast sociálních služeb, zejména pak do oblasti zdravotnických služeb.

Současná situace ve vybavenosti území Zlínského kraje sociálními službami pro seniory, vč. zachycení vývoje za uplynulé plánovací období

- **Domovy pro seniory** jsou dostupné ve všech okresech ZK. Ve srovnání s normativy použitými pro předchozí střednědobý plán je normativ výrazněji překročen³¹ v ORP Kroměříž. V souladu s rozvojovými opatřeními vzrostla za uplynulé období kapacita v ORP Otrokovice a Vsetín. K výraznějšímu snížení kapacity došlo v ORP Zlín, a to především v důsledku transformace domovů pro seniory na domovy se zvláštním režimem.
- Pomoc rodinám, které pečují o nesoběstačné seniory, je dostupná formou **pobytové odlehčovací služby** ve všech okresech ZK. V souladu s rozvojovými opatřeními výrazněji vzrostla kapacita služby v ORP Uherské Hradiště, Vsetín a Otrokovice. Ke zrušení pobytové odlehčovací služby došlo v ORP Zlín. Zde došlo ke zrušení také **terénní** formy odlehčovací služby, která je tak v současné době poskytována pouze na území ORP Vsetín.
- **Týdenní stacionáře** pro seniory se podobně, jako v předchozím období, na území kraje nevyskytují. V rámci provedené analýzy nebyla potřeba vzniku této služby zaznamenána.
- **Centra denních služeb** jsou v současné době seniorům dostupná ve čtyřech ORP.
- **Denní stacionáře** jsou seniorům dostupné na území pěti ORP. Za uplynulé období došlo ke snížení počtu těchto služeb. Na vlastní žádost poskytovatele byly zrušeny denní stacionáře v ORP Holešov, Kroměříž a Zlín. Denní stacionář v ORP Luhačovice byl z důvodu převažující cílové skupiny zařazen do cílové skupiny osoby se zdravotním postižením. Jedním z důvodů rušení denních stacionářů může být jejich malé využití seniory, a to z finančních důvodů, což vyplynulo i z provedené Analýzy informovanosti a potřeb obyvatel ZK.
- **Odborné sociální poradenství** určené výhradně seniorům se na území kraje nevyskytuje. V minulém období byla tato služba poskytována v ORP Zlín, ale vzhledem ke změně převažující cílové skupiny byla přeřazena do cílové skupiny osoby ohrožené sociálním vyloučením. Neznamena to však, že senior, který potřebuje řešit určitý problém, by se neměl kam obrátit. Z analýzy odborného sociálního poradenství vyplývá, že služba odborného sociálního poradenství je obecně převážně zaměřena na určitou problematiku, ne na cílovou skupinu. Z analýzy rovněž vyplývá, že lidé v seniorském věku vyhledávají službu poradny zejména z důvodu osamělosti a z ní plynoucí potřeby komunikace.
- Služba typu **sociálně aktivizační služby pro seniory a osoby se zdravotním postižením** je dostupná na území tří ORP. V uplynulém období byla na žádost poskytovatele zrušena služba v ORP Uherské Hradiště. Nová služba vznikla v ORP Rožnov pod Radhoštěm, záměr na její vznik byl podpořen v rámci akčního plánu, avšak bez vazby na finanční prostředky na běžné výdaje související s poskytováním sociálních služeb [viz příloha č. 4 Akční plán rozvoje sociálních služeb ve Zlínském kraji pro rok 2011 (dále také AP)].

31 K 31. 3. 2011 je v rámci okresu Kroměříž normativ překročen o 142 lůžek, což je překročení o 22%.

- V ORP Valašské Meziříčí vznikla nová služba nad rámec rozvojových opatření.
- V současné době je služba **osobní asistence** poskytována seniorům v šesti ze třinácti ORP. Za uplynulé období došlo k většímu pokrytí území kraje touto službou. Problematickou se však jeví finanční a časová dostupnost služby pro cílovou skupinu seniorů. Formou vzniku nové služby došlo k rozšíření osobní asistence na území ORP Valašské Meziříčí.
  - V ORP Otrokovice a Zlín vznikla nová služba nad rámec rozvojových opatření.
- **Pečovatelská služba** je poskytována na území všech ORP Zlínského kraje, podobně jako v předchozím období. Jako problematická se ukázala zejména finanční a časová dostupnost této služby.
- Služba **tísňové péče** pro seniory se nevyskytuje v žádném ORP kraje. Přestože se jedná o sociální službu, která byla pracovní skupinou označena za důležitou pro cílovou skupinu, v rámci provedené analýzy nebyla zaznamenána potřeba jejího vzniku. Jedním z důvodů může být i to, že potřebu saturují obdobné služby poskytované v rámci kraje, které nejsou sociální službou. Jedná se např. o zavedený systém tísňového volání.

Shrnutí poznatků z ekonomické analýzy vztahující se k cílové skupině „senioři“

Srovnáním 2011/2009, příp. v období 2009–2011 lze pozorovat následující skutečnosti:

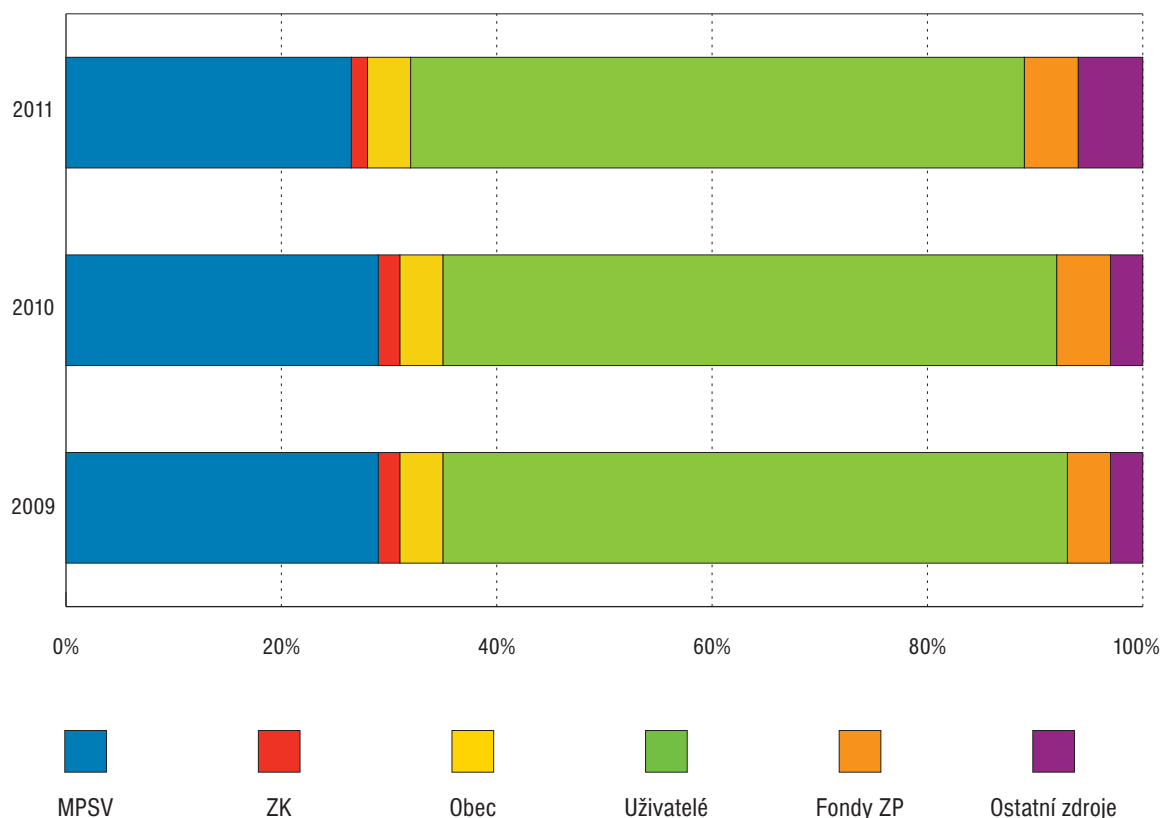
- Byl zaznamenán **celkový pokles uživatelů o 2 %** (164 uživatelů). Nejvíce se na tom podílela pečovatelská služba. O 100 % byl snížen počet uživatelů u odborného sociálního poradenství, jelikož služba byla přeřazena do cílové skupiny osob ohrožených sociálním vyloučením. Naopak k největšímu nárůstu (110 %) došlo u služby sociálně aktivizační služby pro seniory a osoby se zdravotním postižením, a to z důvodu vzniku nové služby v roce 2010 v ORP Valašské Meziříčí.
- **Úvazky v přímé péči vzrostly o 6 %** (84 úvazků). Největší nárůst úvazků byl zaznamenán u domovů pro seniory a domovů se zvláštním režimem. Důvodem bylo jednak rozšíření kapacit (domovy se zvláštním režimem), ale také změna struktury uživatelů (zvyšování počtu uživatelů s vyšším stupněm závislosti – III. a IV. stupeň a uživatelé s vyššími nároky na péči v domovech se zvláštním režimem). Naopak pokles je zaznamenán u odlehčovacích služeb – pobytových.
- **Počet lůžek vzrostl o 1 %**, tj. o 30 lůžek. **Nejvyšší nárůst lůžek** byl u služby domovy se zvláštním režimem o 42 % (78 lůžek) z důvodu přeřazení jedné služby z cílové skupiny osob se zdravotním postižením a vzniku nové služby v ORP Zlín v roce 2011. K poklesu došlo u odlehčovacích služeb – pobytových o 27 % (19 lůžek), což bylo způsobeno snižováním kapacit u některých sociálních služeb a úpravou kapacit tak, aby byly v souladu s registrem. Dále nastal pokles lůžek u domovů pro seniory o 1 % (29 lůžek). Zde se hrála hlavní roli transformace části stávající kapacity směrem do domovů se zvláštním režimem.
- **U nákladů byl zaznamenán nárůst o 7 %** (58 984 tisíc Kč). Nejvíce se na tom podílely domovy se zvláštním režimem (119 %), což souvisí s výše uvedenými komentáři (navýšení počtu lůžek, úvazků, uživatelů, vznik nové služby) a pečovatelská služba, kdy náklady v absolutním objemu vzrostly o 12 413 tisíc Kč. K poklesu nákladů došlo

u služby odborné sociální poradenství (100%) a u služby odlehčovací služby – terénní (40%) z důvodu zrušení služeb. S nárůstem nákladů souvisí nárůst průměrných ročních nákladů na lůžko o 35 789 Kč.

- K poklesu **ve zdrojích financování** došlo u dotace z rozpočtu Zlínského kraje o 66 % (6 895 tisíc Kč). U dotace MPSV byl zaznamenán jen minimální nárůst, tj. o 248 tisíc Kč (0,1 %). K nárůstu také došlo u úhrad od uživatelů, a to o 7 % (32 715 tisíc Kč).
- **V účetním období roku 2009 i 2010 vykázaly sociální služby pro tuto cílovou skupinu záporný hospodářský výsledek, a to v celkové výši 1 070 tisíc Kč v roce 2009 a 1 078 tisíc Kč v roce 2010.** Nejhorší hospodářské výsledky v roce 2010 dosáhly domovy pro seniory, pečovatelská služba a osobní asistence.
- **Domovy pro seniory** – v rámci tohoto typu služby nastala ve 4 případech transformace stávající kapacity na kapacitu v domovech se zvláštním režimem. I přes značný pokles lůžek je možno pozorovat nárůst úvazků v přímé péči, a tím pádem velmi nízký pokles nákladů, který neodráží snížení kapacit. Většina poskytovatelů sociálních služeb předpokládala při stejné či nižší kapacitě shodný či vyšší počet úvazků. Příčinou je zvýšený stupeň závislosti u stávajících uživatelů. Počet uživatelů bez příspěvku a v I. stupni závislosti klesl o 103, naopak počet uživatelů ve zbývajících stupních závislosti vzrostl o 129. Tato skutečnost ale zcela neodpovídá úhradám od uživatelů, především pokud se týká příspěvku na péči, který vzrostl pouze o 435 tisíc Kč. Plánované úhrady od uživatelů jsou nepřímo úměrné nárůstu počtu uživatelů ve vyšším stupni závislosti. Poskytovatelé sociálních služeb předpokládají v roce 2011 pokrytí nákladů – díky poklesu dotace ze státního rozpočtu, Zlínského kraje i nízkým úhradám od uživatelů z ostatních zdrojů, resp. rozdíl je uváděn jako „chybějící zdroje“.
- **Domovy se zvláštním režimem** – v návaznosti na snížené kapacity v domovech pro seniory nastalo navýšení kapacit, úvazků, nákladů, lůžek z důvodu transformace a vzniku nové služby.
- **Pečovatelská služba** – zde je předpoklad nárůstu nákladů a ve velmi malé míře i nárůst úhrad od uživatelů, což může být ovlivněno částečně poklesem počtu uživatelů. V návaznosti na sníženou dotaci ze státního rozpočtu a Zlínského kraje je situace s dokrytím nákladů obdobná jako u domovů pro seniory. Poskytovatelé předpokládají v roce 2011 financování z ostatních zdrojů, resp. rozdíl je uváděn jako „chybějící zdroje“.

Graf č. 8: Procentuální podíl zdrojů financování na celkových zdrojích financování v letech 2009–2011 pro cílovou skupinu „senioři“

Zdroj: webová aplikace KISSOS, vlastní výpočty

Podrobnější informace o vývoji ukazatelů v letech 2009–2011, vztahujících se k cílové skupině seniorů, jsou uvedeny v kapitole č. 3 ekonomické analýzy.

Problémy zjištěné v rámci procesu plánování rozvoje sociálních služeb pro seniory

Z analýzy sociálních služeb pro seniory vyplynuly následující problémy, které se staly podkladem pro vytvoření SWOT analýzy sociálních služeb a pro následné stanovení priorit (viz kapitola č. 4).

V rámci sociálních služeb pro seniory lze identifikovat tyto systémové problémy:

- V praxi je nedostatečně uplatňován princip preference terénních a ambulantních služeb. Problém spočívá také ve finanční a časové nedostupnosti těchto forem služeb (nízké důchody seniorů na úhradu).
- Problém umístění seniorů dlouhodobě pobývajících v psychiatrické léčebně do zařízení sociálních služeb na základě dřívější diagnózy (alkoholismus, duševní onemocnění) uvedené v lékařské zprávě.

- Nemožnost posuzování stupně závislosti u osob umístěných dlouhodobě ve zdravotnických zařízeních – poskytovatelé se brání přijetí tohoto uživatele bez přiznaného příspěvku na péči do sociální služby.
- Počet žádostí o umístění do domova pro seniory neodráží skutečnou aktuální potřebu poskytování sociální služby (počet žádostí je vyšší než počet osob, které by do zařízení aktuálně nastoupily). Ke zkrácení skutečné potřeby služby domova pro seniory dochází z několika důvodů. Jedním z nich je i nedostatečná kvalita jednání se zájemcem, což dokládají výsledky inspekcí.³² Dalším důvodem, proč počet žádostí do domovů pro seniory neodráží skutečnou aktuální potřebu, je zjištěná skutečnost, že velký počet žádostí je podán jako určitá „pojistka do budoucna“, a to pro případ, že by u seniorů mohlo dojít ke zhoršení jejich zdravotního stavu a neměl by se kdo o ně postarat. Skutečnou potřebu dále zkracuje i fakt, že mnozí senioři si podávají žádosti do více zařízení.
- V domovech pro seniory je velký procentuální podíl uživatelů s nízkou mírou závislosti (cca 35% bez nároku na příspěvek a v I. stupni závislosti), kteří nepotřebují tak velkou podporu. Touto skutečností jsou zkráceny odhady potřeby lůžek do budoucna. Velkému procentu z těchto uživatelů by pravděpodobně mohly být jejich potřeby zajištěny formou terénní nebo ambulantní služby.
- Problém při vyhodnocení dostatečného počtu lůžek pro seniory, který vzniká v souvislosti s přeléváním počtu lůžek a počtu uživatelů do cílové skupiny osoby se zdravotním postižením. Zejména jde o domovy pro seniory a domovy se zvláštním režimem – osoby s Alzheimerovou chorobou a jinými typy demencí.

Hlavní problémy ve vybavenosti území kraje sociálními službami pro seniory:

- Problém nevyváženosti sítě sociálních služeb na území kraje.
- Nadměrná kapacita lůžek v domovech pro seniory v okrese Kroměříž.

Další problémy související s poskytováním sociálních služeb:

- Těžká finanční situace seniorů.
- Bariérovost (architektonická, komunikační a další).
- Nedostupnost vhodného bydlení pro osoby s nízkými příjmy.
- Nedostupná domácí hospicová péče.
- Obecně zhoršující se obslužnost veřejnou dopravou a s tím související špatná dostupnost návazných služeb (ordinace lékařů).
- Výhledově zvyšování počtu seniorů a s tím předpokládaný nárůst uživatelů sociálních služeb.

³² Bylo zjištěno, že v procesu jednání se zájemcem o službu neprobíhá cílené zjišťování požadavků, očekávání a osobních cílů žadatele, k tomu dochází až po přijetí do zařízení. Praxe ve většině případů ukazuje, že zájemci o službu si žádost o umístění do domovů pro seniory pouze v zařízení vyzvednou nebo stáhnou z webových stránek a následně zašlou poskytovateli prostřednictvím elektronické pošty, písemně, nebo doručí žádost osobně (popř. rodinní příslušníci) do zařízení bez toho, aby proběhl proces jednání se zájemcem o službu.

- Nedostupnost některých ambulantních a pobytových sociálních služeb z důvodu architektonických bariér přímo v zařízeních sociálních služeb.
- Problém zajistit potřeby osob např. po úraze, po mozkové příhodě, které vyžadují velkou míru zdravotních služeb a podporu v sebeobsluze (rehabilitační zařízení).

Z analýzy sociálních služeb pro seniory vyplývají oblasti, které by se měly stát předmětem zájmu v nastávajícím plánovacím období. Patří mezi ně zejména problematika rovnoměrného pokrytí území kraje sociálními službami pro seniory, problematika finanční a časové dostupnosti terénních a ambulantních služeb pro seniory, oblast zvyšování kvality pobytových služeb pro seniory nebo problematika vyřizování a kontroly využití příspěvku na péči. Naléhavým tématem se ukázala také problematika poskytování sociálních služeb seniorům dlouhodobě umístěným v psychiatrické léčebně. V neposlední řadě se bude třeba zabývat problematikou systému financování sociálních služeb, a také zvyšováním povědomí o sociálních službách a možnostech řešit jejich prostřednictvím nepříznivé sociální situace seniorů.

3.4. Analýza sociálních služeb pro osoby se zdravotním postižením ve Zlínském kraji

Zdravotní postižení je pojem velmi široký, což vyplývá z různorodé skladby a škály potřeb cílové skupiny osob se zdravotním postižením, která byla pro účely střednědobého plánu definována následujícím způsobem. Osoby se zdravotním postižením jsou osoby, které mají dlouhodobé závažné snížení funkční schopnosti v důsledku nemoci, úraze nebo vrozené vady. Do cílové skupiny osob se zdravotním postižením patří osoby s tělesným, mentálním, duševním, smyslovým nebo kombinovaným postižením, jehož dopady činí nebo mohou činit osobu závislou na pomoci jiné osoby. Osoby se zdravotním postižením a osoby pečující³³ potřebují podporu a pomoc při sociálním začleňování a ochranu před sociálním vyloučením.

V průběhu tvorby střednědobého plánu se ukázala potřeba další specifikace a strukturace cílové skupiny na tyto podskupiny: osoby se zrakovým postižením, osoby se sluchovým postižením, osoby s tělesným postižením, osoby s mentálním postižením, osoby s chronickým duševním onemocněním (osoby s poruchou autistického spektra, osoby s demencí, osoby se závislostí³⁴, osoby s psychotickým onemocněním), osoby s kombinovaným postižením.

Na národní a krajské úrovni dosud neexistuje ucelený soubor potřebných statistických dat o počtech osob se zdravotním postižením a jejich struktuře, což značně komplikuje proces

³³ „Osoba pečující“ chápána ve smyslu blízká osoba, která zajišťuje péči jako laik (ne profesně).

³⁴ Pro účely střednědobého plánu je podskupina „osoby se závislostí“ částečně řešena i v rámci cílové skupiny „osoby ohrožené sociálním vyloučením“.

plánování sociálních služeb pro tuto cílovou skupinu. Dostupné zdroje, které sledují počty invalidních důchodů, počty vydaných mimořádných výhod, či počty příjemců dávek pro osoby se zdravotním postižením, neuvádějí zcela přesné informace, jež by mohly sloužit k určení potřeby odpovídající péče o osoby s různými typy zdravotního postižení. Pro účely střednědobého plánu byla získána, alespoň jako orientační, data o počtech příjemců dávek pro osoby se zdravotním postižením ve Zlínském kraji za období 2008–2010. Ve Zlínském kraji se jedná cca o 17 až 18 tisíc takovýchto osob.

Dalšími ukazateli může být počet stávajících uživatelů sociálních služeb pro osoby se zdravotním postižením (11 661)³⁵ nebo počet potenciálních uživatelů těchto služeb. Počet potenciálních uživatelů byl zjišťován dotazníkovým šetřením mezi poskytovateli sociálních služeb v rámci území Zlínského kraje. Ze šetření vyplynulo, že při uvolnění kapacity pobytové služby pro osoby se zdravotním postižením by do týdne od oslovení tuto nabídku využilo 116 evidovaných zájemců o službu, v případě ambulantních služeb se jednalo o 3 zájemce a terénní služby by nevyužil ve sledovaném období žádný zájemce. U terénní a ambulantní formy služeb poskytovatelé uváděli, že nevedou pořadníky potenciálních zájemců o služby, neboť jsou schopni poskytnout potřebnou službu většinou okamžitě nebo v krátkém čase, případně není kapacita naplněna.

Osobám se zdravotním postižením je určena nejširší škála sociálních služeb. Rozvoj sociálních služeb pro osoby se zdravotním postižením byl v plánovacím období 2009–2011 zaměřen zejména na vznik nových ambulantních a terénních služeb. V případě pobytových služeb byl s podporou dotací MPSV plánován rozvoj odlehčovacích služeb a chráněného bydlení. Mnohá rozvojová opatření však zůstala bez odezvy. To může, i s ohledem na výše uvedené výsledky dotazníkového šetření o potenciálních uživateli, ukazovat na malou poptávku po terénních a ambulantních službách, která může signalizovat buďto dostatečné pokrytí těmito službami, nebo také finanční nedostupnost terénních a ambulantních služeb pro cílovou skupinu. Významný rozvoj zaznamenala pouze bezúhradová služba typu sociální rehabilitace pro osoby s duševním onemocněním. V souvislosti s probíhající transformací dvou domovů pro osoby se zdravotním postižením se v následujícím období předpokládá rozvoj alternativních služeb, zejména pak služeb typu chráněné bydlení a sociálně terapeutické dílny. Aktuální situace ve vybavenosti Zlínského kraje sociálními službami pro osoby se zdravotním postižením je uvedena v následující tabulce.

---

35 Údaje z benchmarkingu, duben 2011.

Tabulka č. 6: Přehled sociálních služeb poskytovaných v jednotlivých ORP Zlínského kraje osobám se zdravotním postižením (stav k 31. 3. 2011)

Typ sociální služby	Bystřice p. Hostýnem	Holešov	Kroměříž	Uherské Hradiště	Uherský Brod	Rožnov p. Radhoštěm	Valašské Meziříčí	Vsetín	Luháčovice	Otrokovice	Valašské Klobouky	Vizovice	Zlín
Pobytové služby													
domovy pro osoby se zdravotním postižením	114	-	283	509	50	-	113	-	-	34	15	47	26
domovy se zvláštním režimem	-	-	161	50	-	-	18	105	-	12	92	-	147
chráněné bydlení*	-	-	-	-	-	-	96	40	-	120	-	-	206
odlehčovací služby	-	-	4	-	-	-	36**	1	-	-	-	-	-
služby následné péče	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
sociální rehabilitace	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
sociální služby poskytované ve zdravotnických zařízeních ústavní péče	-	-	-	20	-	-	42	-	-	-	-	-	14
týdenní stacionáře	5	-	4	5	14	-	-	10	-	8	-	-	20
Ambulantní služby													
centra denních služeb	-	-	-	16	-	-	-	-	4	-	-	-	53
denní stacionáře	4	-	17	14	7	-	7	42	6	7	-	-	45
odborné sociální poradenství	-	-	5	1	1	-	3	2	-	-	-	-	6
SAS pro seniory a osoby se zdravotním postižením	-	-	25	2	1	-	65	45	-	-	-	-	105
služby následné péče	-	-	-	-	10	-	-	-	-	-	-	-	-
sociálně terapeutické dílny	-	-	-	-	15	28	27	15	-	17	-	-	72
sociální rehabilitace	-	-	15	32	-	10	8	29	-	-	-	-	12
Terénní služby													
odlehčovací služby	-	-	-	-	-	x	x	x	-	-	-	-	-
osobní asistence	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
podpora samostatného bydlení	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
průvodcovské a předčitatelské služby***	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	x
sociální rehabilitace	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
tísňová péče	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
tlumočnické služby	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x

Pozn.: U pobytových služeb je uvedena kapacita (počet lůžek), u ambulantních služeb je uvedena kapacita (počet míst v daný okamžik – údaje získány od poskytovatelů sociálních služeb) a u terénních služeb je křížkem označen výskyt služby (pokrytí).

* Z celkového počtu 462 lůžek chráněného bydlení činí kapacita bývalých domovů – penzionů pro důchodce 436 lůžek.

** Z toho je 28 lůžek hospicových, v rámci kterých bylo dříve poskytováno odborné sociální poradenství.

*** Služba v ORP Zlín poskytována do 15. 6. 2011.

Zdroj: Registr poskytovatelů sociálních služeb MPSV, interní podklady KÚZK

Pro osoby se zdravotním postižením jsou určeny i další typy služeb, které jsou v tomto střednědobém plánu řešeny v rámci jiných cílových skupin. Jedná se zejména o pečovatelskou službu (viz cílová skupina seniorů), ranou péči (cílová skupina rodin s dětmi) a terapeutické komunity (cílová skupina osob ohrožených sociálním vyloučením). V případě potřeby mohou osoby se zdravotním postižením dále využívat služeb typů intervenční centra (viz cílová skupina rodin s dětmi), krizová pomoc a telefonická krizová pomoc (viz cílová skupina osob ohrožených sociálním vyloučením). Kvalitu života osob se zdravotním postižením mohou zvyšovat nejen sociální služby, ale také služby související, především služby zdravotnické a rehabilitační péče, školská zařízení, chráněná pracoviště apod.

Současná situace ve vybavenosti území Zlínského kraje sociálními službami pro osoby se zdravotním postižením, vč. zachycení vývoje za uplynulé plánovací období

- **Domovy pro osoby se zdravotním postižením** se vyskytují v devíti ORP. Jejich počet se v uplynulém období nezměnil, celková kapacita se mírně snížila. Vznik nové služby, ani její rozšíření, nebyl v rámci rozvojových opatření plánován. V souvislosti s probíhající transformací a humanizací pobytových sociálních služeb se předpokládá postupné snižování kapacity této služby v ORP Vsetín a Uherské Hradiště a její nahrazení jinými typy služeb, zejména službou typu chráněné bydlení.
- **Domovy se zvláštním režimem** jsou zastoupeny v sedmi ORP. Ve třech ORP (Valašské Klobouky, Vsetín, Kroměříž) je služba poskytována osobám s chronickým duševním onemocněním (zejména psychotická onemocnění), ve dvou ORP (Valašské Klobouky, Vsetín) je služba určena osobám se závislostí a v šesti ORP (Kroměříž, Uherské Hradiště, Valašské Meziříčí, Vsetín, Otrokovice a Zlín) je služba poskytována osobám s Alzheimerovou chorobou a jinými typy demencí. Za uplynulé období došlo k výraznému nárůstu kapacit domovů se zvláštním režimem, a to zejména pro cílovou skupinu osob s Alzheimerovou chorobou a jinými typy demencí.
- Služba typu **chráněné bydlení** je v současné době dostupná na území čtyř ORP. I přes určité změny v uplynulém plánovacím období zůstala celková kapacita služby nezměněna (kapacitu tvoří také chráněné bydlení, která vznikla v roce 2007 transformací z původních domovů – penzionů pro důchodce). V souladu s rozvojovými opatřeními vzrostla kapacita chráněných bydlení v ORP Otrokovice. Rozvojová opatření na vznik nových služeb v ORP Valašské Meziříčí, Uherský Brod a Rožnov pod Radhoštěm nebyla zrealizována. V ORP Zlín došlo k zániku jedné služby. Ve Zlínském kraji aktuálně neexistuje chráněné bydlení pro osoby s chronickým duševním onemocněním, pro něž se tato služba ukazuje jako velmi důležitá. Rozvoj chráněných bydlení se v nastávajícím období předpokládá v souvislosti s již zmiňovanou transformací domovů pro osoby se zdravotním postižením.
- **Odlehčovací služby pobytovou** formou jsou poskytovány na území tří ORP. Celková kapacita služby se v uplynulém období mírně zvýšila. V souladu s rozvojovým opatřením vznikla nová služba v ORP Kroměříž. Jedna služba tohoto typu zanikla v ORP Zlín.

Pobytové odlehčovací služby jsou osobám se zdravotním postižením poskytovány také v ORP Uherské Hradiště a Otrokovice, avšak s ohledem na převažující cílovou skupinu, kterou v současné době tvoří senioři, je výskyt služby uveden pouze v tabulce č. 5. **Ambulantní** forma odlehčovacích služeb není ve Zlínském kraji zastoupena, její rozvoj plánován nebyl. **Terénní** odlehčovací službou je pokryto území tří ORP. V uplynulém období zanikla služba v ORP Zlín. Nová služba vznikla v souladu s rozvojovými opatřeními v ORP Valašské Meziříčí. Odlehčovací služby jsou jediným typem sociální služby, která je primárně určena pečujícím osobám. Cílem služby je umožnit pečující osobě nezbytný odpočinek.

- Na území Zlínského kraje dosud není poskytována **pobytová** forma služby **sociální rehabilitace** pro osoby se zdravotním postižením. **Ambulantní** a **terénní** forma služby (zpravidla v kombinaci) je zastoupena v rámci šesti ORP, a to zejména pro osoby s chronickým duševním onemocněním. Osobám se zrakovým postižením je terénní služba poskytována jedním poskytovatelem s působností na území celého kraje. Přispěním rozvojových opatření došlo k významnému rozvoji služby právě pro osoby s chronickým duševním onemocněním (nové služby vznikly v ORP Uherské Hradiště, Kroměříž, Valašské Meziříčí a Vsetín).
- Služba typu **sociální služby poskytované ve zdravotnických zařízeních ústavní péče** je ve Zlínském kraji dostupná v rámci tří ORP. V uplynulém období zanikla tato služba v ORP Uherský Brod a Vsetín, přesto se celková kapacita služby mírně zvýšila. Rozvoj tohoto typu služby plánován nebyl.
  - V ORP Valašské Meziříčí došlo k navýšení počtu lůžek nad rámec rozvojových opatření.
- **Týdenní stacionáře** se nachází na území sedmi ORP. V uplynulém období došlo u tohoto typu služby k mírnému snížení kapacity. Rozvoj služby plánován nebyl.
- **Centra denních služeb** jsou v současné době dostupná na území tří ORP. V uplynulém období zanikla služba v ORP Otrokovice. V ORP Uherské Hradiště došlo k rozšíření kapacity služby dle rozvojového opatření bez vazby na finanční prostředky (příloha č. 4 AP 2011).
- **Denní stacionáře** se vyskytují na území devíti ORP. V uplynulém období nevznikla nová služba tohoto typu, přestože byl její vznik plánován v ORP Rožnov pod Radhoštěm.
- **Odborné sociální poradenství** pro osoby se zdravotním postižením je ve Zlínském kraji zastoupeno v šesti ORP. Kromě toho je služba dostupná osobám se zdravotním postižením také v ORP Luhačovice (z důvodů převažující jiné cílové skupiny je výskyt této služby zaznamenán pouze v tabulce v podkapitole č. 3.6.). Rozvoj služby plánován nebyl. Přesto vznikly dvě nové služby odborného sociálního poradenství (jedna z nich pro cílovou skupinu osob se sluchovým postižením). Dvě služby v uplynulém období také zanikly, a to v ORP Holešov a Zlín.
  - Služby v ORP Valašské Meziříčí a Zlín vznikly nad rámec rozvojových opatření.
- Sociální služba typu **sociálně aktivizační služby pro seniory a osoby se zdravotním postižením** je v současné době, stejně jako v předchozím období, poskytována v rámci šesti ORP. Přestože rozvoj služby plánován nebyl, nově vznikly dvě služby (jed-

na z nich pro osoby se zrakovým postižením). V ORP Valašské Meziříčí jedna služba zanikla.

- Služby v ORP Kroměříž a Zlín vznikly nad rámec rozvojových opatření.
- Sociální služba typu **služby následné péče** může být, po změně legislativy v uplynulém plánovacím období, poskytována ambulantní nebo pobytovou formou (dříve terénní forma). Ve Zlínském kraji je zastoupena pouze **ambulantní** forma služby, a to v ORP Uherský Brod. Jedná se o jedinou službu tohoto typu, která je dostupná osobám s chronickým duševním onemocněním. Služba vznikla v souladu s rozvojovým opatřením v rámci cílové skupiny osob ohrožených sociálním vyloučením (cílovou skupinou jsou rovněž osoby se závislostí – proto uvedeno i v rámci podkapitoly 3.6.).
- **Sociálně terapeutické dílny** jsou ve Zlínském kraji dostupné v rámci šesti ORP. V souladu s rozvojovým opatřením vznikla nová služba v ORP Vsetín, kde nebyl tento typ služby do té doby zastoupen. V souvislosti s transformací dvou pobytových zařízení v ORP Uherské Hradiště a Vsetín se předpokládá rozvoj sociálně terapeutických dílen.
- Služba **osobní asistence** působí ve všech ORP Zlínského kraje. V uplynulém období vznikly, v souladu s plánem, nové služby v ORP Kroměříž, Otrokovice, Valašské Meziříčí (zde služba určena i cílové skupině „senioři“) a Uherský Brod.
- Terénní služba typu **podpora samostatného bydlení** dosud nebyla a není na území Zlínského kraje poskytována. Vzhledem k charakteru služby a jejímu významu pro cílovou skupinu osob se zdravotním postižením se jeví jako důležité podporovat rozvoj služby tohoto typu v nastávajícím plánovacím období.
- **Průvodcovské a předčitatelské služby** nejsou v současné době ve Zlínském kraji poskytovány. Jediná služba tohoto typu, která byla poskytována v rámci ORP Zlín, zanikla v červnu 2011. Plánovaný vznik služby v ORP Uherský Brod nebyl zrealizován.
- Sociální služba typu **tisňová péče** není ve Zlínském kraji dosud poskytována. Rozvojové opatření na vznik služby v ORP Otrokovice bylo naplněno jinou formou (zavedením systému tisňového volání, což není registrovaná sociální služba).
- **Tlumočnické služby** jsou v současné době dostupné v každé ORP Zlínského kraje (v předchozím období pouze v ORP Kroměříž a Zlín). Od roku 2009 rozšířili své působení dva poskytovatelé na území celého kraje.
  - K rozšíření služby došlo nad rámec rozvojových opatření.

Shrnutí poznatků z ekonomické analýzy vztahující se k cílové skupině „osoby se zdravotním postižením“

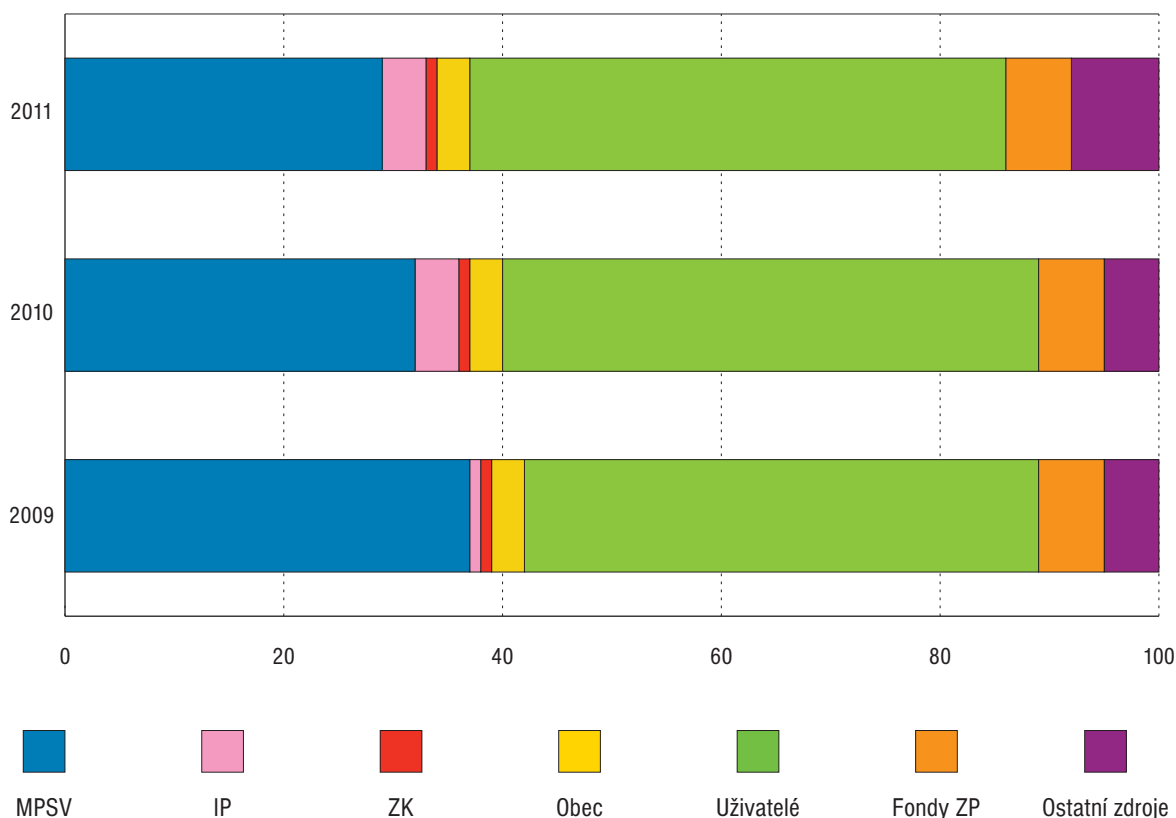
Srovnáním 2011/2009, příp. v období 2009–2011 lze pozorovat následující skutečnosti:

- **Celkový nárůst počtu uživatelů** o 20 % (1 886 uživatelů), nárůst úvazků v přímé péči o 13 % (121 úvazků) a s tím související také nárůst nákladů o 8 % (45 687 tisíc Kč).
- **Počet lůžek klesl o 3 %** (66 lůžek), a to zejména v domovech se zvláštním režimem (53) a chráněném bydlení (11). Důvodem poklesu lůžek o 18 % u služby domovy se zvláštním režimem byla skutečnost, že jedna služba s kapacitou 85 lůžek

byla v roce 2010 přeřazena do jiné cílové skupiny – „osoby ohrožené sociálním vyloučením“.

- **Největší nárůst nákladů** byl zaznamenán u **služeb následné péče** (646 %), u tlu-
močnických služeb (317 %) a sociální rehabilitace – ambulantní (164 %). Důvodem je
rozšíření stávajících služeb (úvazky, uživatelé) nebo v případě sociální rehabilitace vznik
dvou nových služeb v roce 2010 v souvislosti s možností financování v rámci IP.
- **K poklesu ve zdrojích financování** došlo u **dotace ze státního rozpočtu** o 15 % (30
606 tisíc Kč), a také u **dotace z rozpočtu Zlínského kraje** o 20 % (483 tisíc Kč), a to
z důvodu, že část sociálních služeb spadající do této cílové skupiny je od IV. čtvrtletí
roku 2009 financována z IP – nárůst o 719 % (23 140 tisíc Kč). Kromě tohoto zdroje se
na kompenzaci poklesu dotace ze státního rozpočtu a rozpočtu Zlínského kraje podíle-
ly také úhrady od uživatelů o 12 % (32 735 tisíc Kč), což může souviset s nárůstem po-
čtu uživatelů a s navýšením jednotlivých úhrad. Příspěvek na péči, který by signalizoval
zvýšení stupně závislosti jednotlivých uživatelů, se podílel na celkovém nárůstu pouze
6,5 %, zatímco ostatní úhrady 17 %. Tyto závěry ale nevypovídají o možném zvýšení
stupně závislosti v kontextu všech uživatelů Zlínského kraje. Důvodem je skutečnost,
že úhrady od uživatelů jsou evidovány a vykazovány samostatně (příspěvek na péči x
ostatní úhrady) především u služeb sociální péče poskytovaných pobytovou formou.
U ambulantních a u terénních služeb nejsou poskytovatelé povinni zjišťovat výši pří-
spěvku na péči – uživatelé hradí sociální služby ze svého příjmu bez vazby na příspěvek.
- **V účetním období roku 2009 i 2010 vykázaly sociální služby pro tuto cílovou
skupinu záporný hospodářský výsledek**, a to v celkové výši 464 tisíc Kč v roce
2009 a 1 805 tisíc Kč v roce 2010. Nejhorší hospodářské výsledky v roce 2010 do-
sáhly sociálně terapeutické dílny, sociální služby poskytované ve zdravotnických zaří-
zeních ústavní péče, denní stacionáře a domovy se zvláštním režimem.
- **Denní stacionáře** – i přes pokles uživatelů o 42 jsou předpokládány vyšší úhrady
od uživatelů, což by znamenalo navýšení úhradové sazby za poskytované služby.
- **Domovy se zvláštním režimem** – pokles uživatelů, úvazků i lůžek byl způsoben pře-
řazením služby do jiné cílové skupiny.
- **Chráněné bydlení** – je možné si povšimnout zvýšených úhrad od uživatelů sociálních
služeb. Souvisí to především se zařízeními, které byly od 1. 1. 2007 (účinnost zákona
o sociálních službách) transformovány z původních domovů – penzionů pro důchodce
na chráněné bydlení.
- **Odlehčovací služby – pobytové** – nárůst úvazků o 89 % byl pravděpodobně způso-
ben chybným uvedením dat ze strany jednoho poskytovatele v roce 2011.
- **Služby následné péče** – rozšíření kapacity (úvazků a počtu uživatelů) u jediného po-
skytovatele tohoto typu služby v této cílové skupině.
- **Sociálně terapeutické dílny** – přes nárůst uživatelů značně poklesly úhrady od nich.
V rámci této služby se jedná o úhrady za poskytnutí stravy nebo pomoc při zajištění
stravy. Tento zdroj mohl být pravděpodobně nahrazen dotací z IP.

Graf č. 9: Procentuální podíl zdrojů financování na celkových zdrojích financování v letech 2009–2011 pro cílovou skupinu „osoby se zdravotním postižením“

Zdroj: webová aplikace KISSOS, vlastní výpočty

Podrobnější informace o vývoji ukazatelů v letech 2009–2011 vztahujících se k cílové skupině osob se zdravotním postižením jsou uvedeny v kapitole č. 4 ekonomické analýzy.

Problémy zjištěné v rámci procesu plánování rozvoje sociálních služeb pro osoby se zdravotním postižením

Z analýzy sociálních služeb pro osoby se zdravotním postižením vyplynuly následující problémy, které se staly podkladem pro vytvoření SWOT analýzy sociálních služeb a pro následné stanovení priorit (viz kapitola č. 4).

V rámci sociálních služeb pro osoby se zdravotním postižením lze identifikovat tyto systémové problémy:

- Neexistence potřebných statistických údajů o kvantifikaci cílové skupiny.
- Nízká informovanost veřejnosti, zástupců samospráv, poskytovatelů sociálních služeb o procesu transformace domovů pro osoby se zdravotním postižením a řešení navazujících

cích služeb pro klienty těchto zařízení vč. vlivu na síť sociálních služeb ve Zlínském kraji (finanční zajištění).

- Obecně nízká míra znalosti a využívání alternativní a augmentativní komunikace v sociálních službách pro osoby se zdravotním postižením, např. pro osoby se smyslovým postižením.
- V komunitních plánech některých obcí nejsou zahrnuty stávající kapacity sociálních služeb zřizovaných Zlínským krajem, což neodráží realitu výskytu a kapacit sociálních služeb.
- Finančně nedostupné služby pro osoby se zdravotním postižením, zejména pro osoby s chronickým duševním onemocněním (s psychotickým onemocněním, autismem) a pro rodiny s dětmi s chronickým onemocněním (celiakie, diabetes).
- Malé zastoupení poskytovatelů sociálních služeb, kteří jsou zaměřeni na specifickou podskupinu osob s duševním onemocněním (psychotická onemocnění, demence, závislosti a poruchy autistického spektra) a žádné zastoupení poskytovatelů, kteří by poskytovali služby pro osoby s kombinací chronického duševního onemocnění s jiným druhem postižení.
- Nedostatečná specifikace cílové skupiny v registru poskytovatelů sociálních služeb ze strany poskytovatele může vést ke zkreslení nabídky sociálních služeb pro danou skupinu. Problémem je zejména zajištění kvalitních sociálních služeb pro osoby s kombinovaným postižením – poskytovatelé uvádějí kombinace, pro které nemají kvalifikovaný personál; někteří uživatelé jsou odmítáni, protože poskytovatelé neumí pracovat s těžkou kombinací jednotlivých postižení, může tak dojít k využívání méně vhodných služeb.
- Problémem je neexistence návazných sociálních služeb v případě možného ukončení léčby v psychiatrické léčebně.
- Problém umístění osob se zdravotním postižením do zařízení sociálních služeb na základě dřívější diagnózy (alkoholismus, duševní onemocnění) v dané chvíli již dlouhodobě kompenzované, ale uvedené v lékařské zprávě. Problém se týká rovněž osob v seniorském věku dlouhodobě pobývajících v psychiatrické léčebně.
- Problém při vyhodnocení adekvátního počtu lůžek v domovech pro osoby se zdravotním postižením (může být ovlivněno zastoupením klientů z jiných krajů, více než 40 %).
- Neexistence mezigeneračního centra pro stárnoucí rodiče pečující o osobu se zdravotním postižením.
- Poskytovatelé, kteří jsou zaměřeni nebo pracují s uživatelem, který vyžaduje náročnější péči nebo s uživatelem bez příjmu, nemají toto zohledněno ve finanční podpoře.
- Není zmapována potřeba domova pro osoby s tělesným postižením.
- Není zmapována potřeba sociální služby ve zdravotnických zařízeních.
- Není zmapována potřeba sociální služby domovy se zvláštním režimem pro osoby s chronickým duševním onemocněním (psychotická onemocnění, závislosti, demence).

Hlavní problémy ve vybavenosti území kraje sociálními službami pro osoby se zdravotním postižením:

- Pokrytí jednotlivých oblastí Zlínského kraje službami pro osoby se zdravotním postižením je velmi nerovnoměrné.
- Chybí sociální služby pro osoby s chronickým duševním onemocněním, zejména psychotickým onemocněním s poruchami chování.
- Chybějící služby následné péče – v případě vzniku této služby pro osoby s chronickým duševním onemocněním (pro osoby s psychotickým onemocněním a pro osoby se závislostí) se doporučuje její zajištění ambulantní formou.
- Chybějící služby sociálně terapeutické dílny pro osoby s mentálním postižením a pro osoby s psychotickým onemocněním v ORP Uherské Hradiště a Kroměříž.
- Neexistence sociálních služeb zaměřených na osoby s poruchou autistického spektra, zejména se jedná o následující služby: terénní – podpora samostatného bydlení a sociální rehabilitace; pobytové – domovy pro osoby se zdravotním postižením, chráněné bydlení a odlehčovací služby.
- Neexistence sociální služby chráněné bydlení pro osoby s chronickým duševním onemocněním: pro osoby s psychotickým onemocněním; nedostatek této služby pro osoby s mentálním postižením a kombinovaným postižením.
- Nedostatek sociální služby sociální rehabilitace (terénní, ambulantní) pro osoby s tělesným postižením, mentálním postižením, kombinovaným postižením a pro cílovou skupinu osoby s chronickým duševním onemocněním – osoby s psychotickým onemocněním.
- Neexistence sociální služby sociální rehabilitace pobytové pro osoby se zdravotním postižením.
- Neexistence služby podpora samostatného bydlení pro osoby s tělesným postižením, mentálním postižením, kombinovaným postižením a pro cílovou skupinu osoby s chronickým duševním onemocněním – osoby s psychotickým onemocněním.
- Nedostatečná podpora pečujících osob formou sociální služby odlehčovací služby.
- Nedostatek služby odborné sociální poradenství se zaměřením na osoby s chronickým duševním onemocněním (psychotická onemocnění, závislosti, demence).
- Neexistence sociálních služeb pro osoby se zrakovým postižením: sociálně aktivizační služby pro seniory a osoby se zdravotním postižením, odborné sociální poradenství (problémem je i nedostatek pomůcek pro tuto skupinu v půjčovnách kompenzačních pomůcek, vč. nedostatečného zaškolení o jejich používání).

Další problémy související s poskytováním sociálních služeb:

- Resortismus – nízká míra spolupráce resortu sociálních věcí, zdravotnictví a školství.
- Problém zajistit potřeby osob např. po úraze, po mozkové příhodě, které vyžadují velkou míru zdravotních služeb a podporu v sebeobsluze (rehabilitační zařízení).
- Nedostačující nabídka edukativních programů zaměřených zejména na pečující osoby, svépomocné skupiny.

- Nedostupnost vhodného bydlení a pracovního uplatnění pro osoby se zdravotním postižením.
- Bariérovost (architektonická, komunikační a další).
- Nedostupnost některých ambulantních a pobytových sociálních služeb z důvodu architektonických bariér přímo v zařízeních sociálních služeb.
- Problém s místní dostupností služeb v odlehlých lokalitách kraje.
- Problém dopravy osob se zdravotním postižením jako související služby (veřejné autobusy, vlaky, automobilová doprava osob se zdravotním postižením na místa, kam potřebují).
- Nedostatek dobrovolníků.
- Nedostatečně využívaná metoda case management – koordinovaná péče, zejména u podskupiny uživatelů s psychotickým onemocněním, která je využívána při spolupráci s klientem k dosažení cíle stanoveného v individuálním plánu pro zlepšení klientovy situace.
- Špatná finanční situace osob s chronickým duševním onemocněním, které nedosahují na příspěvek na péči, mají nárok na nízký nebo žádný důchod.

Analýza sociálních služeb pro osoby se zdravotním postižením upozornila na řadu problémů. V následujícím plánovacím období se proto bude třeba zabývat důležitými tématy, jako je např. podpora integrace osob se zdravotním postižením prostřednictvím sociálních služeb, problematika neexistence komplexu služeb pro osoby s chronickým duševním onemocněním, problematika nerovnoměrného pokrytí území kraje sociálními službami pro osoby se zdravotním postižením, problematika nedostatečné podpory pečujícími osobám nebo problematika bariérovosti. V neposlední řadě by měla být zaměřena pozornost také na zvyšování povědomí o sociálních službách.

3.5. Analýza sociálních služeb pro rodiny s dětmi ve Zlínském kraji

Za rodinu je považována malá neformální sociální skupina s dítětem, kterou pojí pokrevní, manželské, partnerské či adoptivní svazky. Jedná se především o manžele s dětmi, nevezdané soužití rodičů s dětmi, děti žijící s jedním z rodičů, děti žijící u jiné fyzické osoby než rodiče a děti žijící u osob, které je přijaly do pěstounské či poručnické péče. Sociální služby jsou poskytovány zejména rodinám dysfunkčním, afunkčním a rodinám, které se potýkají s dočasnými problémy. Pro účely střednědobého plánu jsou do cílové skupiny rodiny s dětmi zařazeny rovněž rodiny s dítětem se zdravotním postižením, těhotné ženy, oběti domácího násilí, a také děti a mládež ohrožená společensky nežádoucími jevy.

Kvantifikovat počty možných uživatelů sociálních služeb pro rodiny s dětmi je problematické. S ohledem na definici cílové skupiny lze předpokládat, že značná část uživatelů sociálních služeb pro rodiny s dětmi bude v evidenci orgánů sociálně-právní ochrany dětí na území Zlínského kraje. Jako jeden ze zdrojů ke stanovení počtu možných uživatelů so-

ciálních služeb pro rodiny s dětmi tak může sloužit Roční výkaz o výkonu sociálně-právní ochrany dětí, ze kterého vyplývá, že v roce 2010 orgány sociálně-právní ochrany dětí na území Zlínského kraje evidovaly 10 415 rodin. Tento údaj je však pouze orientační, neboť ne každá rodina evidovaná u orgánu sociálně-právní ochrany dětí je zároveň uživatelem sociální služby. Dalším ukazatelem mohou být počty uživatelů sociálních služeb pro rodiny s dětmi plánované poskytovateli sociálních služeb na rok 2011 (předpoklad celkem cca 4 842 klientů).

Co se týče sociálních služeb pro rodiny s dětmi, obecně je možné konstatovat, že za uplynulé plánovací období došlo ve Zlínském kraji k jejich poměrně výraznému rozvoji. Významným způsobem k tomu přispěl také individuální projekt Poskytování služeb sociální prevence ve Zlínském kraji. Největší rozvoj přitom zaznamenaly služby typu sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi a nízkoprahová zařízení pro děti a mládež. Rozvoji sociálních služeb pro rodiny s dětmi je třeba věnovat pozornost i v nastávajícím období, a to nejen ve smyslu rozšíření a vzniku nových služeb (v odůvodněných případech), ale také ve smyslu zkvalitnění poskytování sociálních služeb, zejména pak s důrazem na kvalitu sociální práce. Aktuální pokrytí území kraje jednotlivými typy sociálních služeb, které byly řešeny v rámci cílové skupiny pro rodiny s dětmi, zobrazuje následující tabulka.

Tabulka č. 7: Přehled sociálních služeb poskytovaných v jednotlivých ORP Zlínského kraje rodinám s dětmi (stav k 31. 3. 2011)

Typ sociální služby	Bystřice p. Hostýnem	Holešov	Kroměříž	Uherské Hradiště	Uherský Brod	Rožnov p. Radhoštěm	Valašské Meziříčí	Vsetín	Luhačovice	Otrokovice	Valašské Klobouky	Vizovice	Zlín
Pobytové služby													
azylové domy	-	-	64	25	21	-	37	18	-	20	-	-	31
sociální rehabilitace	-	-	48	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Ambulantní služby													
intervenční centra	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1
nízkoprahová zařízení pro děti a mládež	-	-	-	15	20	-	23	65	27	40	-	30	50
odborné sociální poradenství	-	-	2	2	1	3	1	3	-	-	-	-	12
sociální rehabilitace	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Terénní služby													
intervenční centra ³⁶							x						
raná péče	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi	-	x	x	x	x	-	x	x	-	x	-	-	x
terénní programy	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	x

Zdroj: Registr poskytovatelů sociálních služeb MPSV, interní podklady KÚZK

Pozn. 1: U pobytových služeb je uvedena kapacita (počet lůžek), u ambulantních služeb je uvedena kapacita (počet míst v daný okamžik – údaje získány od poskytovatelů sociálních služeb) a u terénních služeb je křížkem označen výskyt služby (pokrytí).

Pozn. 2: Některá nízkoprahová zařízení pro děti a mládež poskytují službu jak ambulantní, tak i terénní formou, což může být částečně chápáno i jako náhrada za samostatnou službu terénní programy.

Z výše uvedené tabulky vyplývá, že všechny sociální služby pro rodiny s dětmi, kromě odborného sociálního poradenství, jsou službami sociální prevence. Oproti minulému období byla v rámci cílové skupiny rodin s dětmi nově zařazena služba rané péče (v předchozím střednědobém plánu v rámci cílové skupiny osob se zdravotním postižením). Ze služeb sociální péče mohou rodiny s dětmi podle potřeby využívat zejména pečovatelskou službu (řešena v rámci cílové skupiny seniorů). Kromě sociálních služeb mohou cílové skupině v řešení nebo předcházení nepříznivé sociální situace významným způsobem napomoci také služby související, jako např. služby zaměřené na vzdělávání v péči o dítě, mateřská a rodinná centra, svépomocné skupiny, školy a školská zařízení, orgány sociálně-právní ochrany dětí a s ohledem na širší definované cílové skupiny, také policie a probační a mediační služba.

36 Terénní a ambulantní službu poskytuje jeden poskytovatel se sídlem ve Zlíně, s působností v rámci celého kraje.

Současná situace ve vybavenosti území Zlínského kraje sociálními službami pro rodiny s dětmi, vč. zachycení vývoje za uplynulé plánovací období

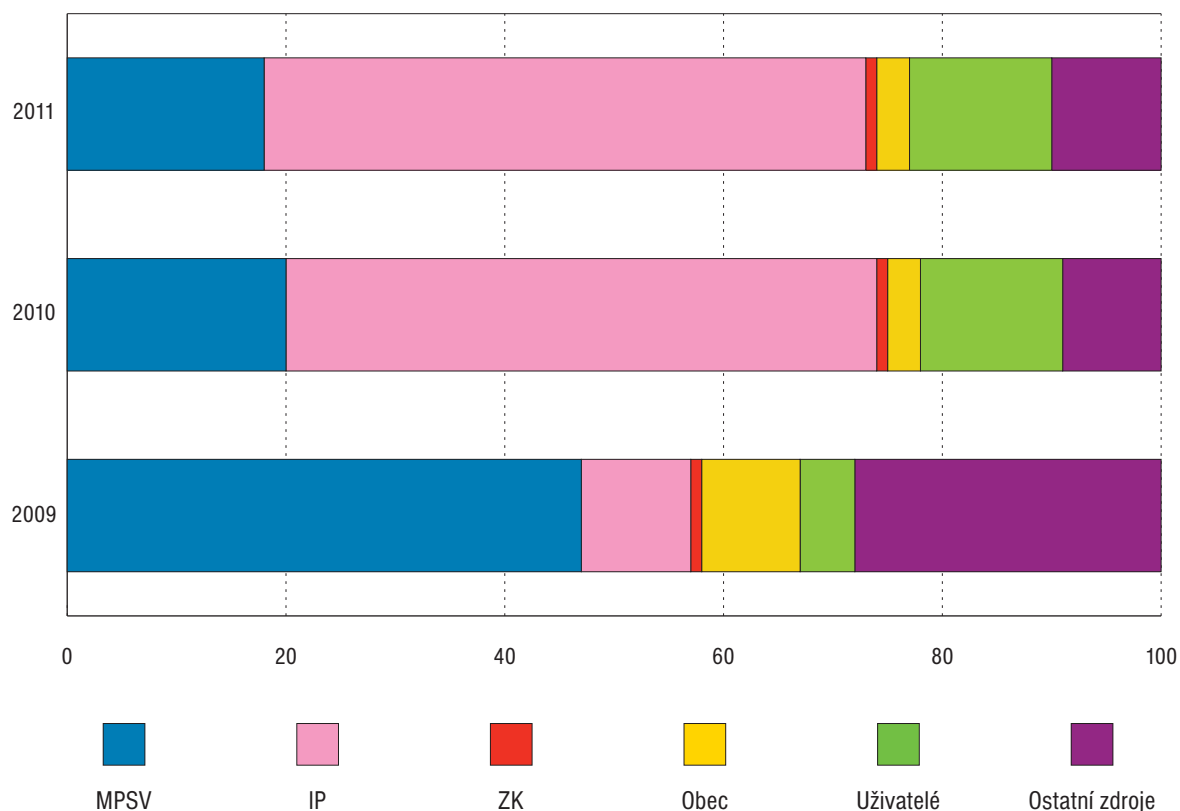
- **Azylové domy pro matky s dětmi** (příp. těhotné ženy nebo otce s dětmi ve vlastní péči) se vyskytují na území sedmi ORP. V souladu s rozvojovými opatřeními vzrostla kapacita azylového domu pouze v ORP Vsetín, k plánovanému navýšení kapacity v ORP Uherské Hradiště nedošlo. V ostatních ORP zůstala kapacita nezměněna.
- **Sociální rehabilitace** je, stejně jako v předchozím období, rodinám s dětmi poskytována v ORP Kroměříž, a to pouze pobytovou formou. Ambulantní forma služby zanikla již na konci roku 2008. Kapacita pobytové sociální rehabilitace zůstala nezměněna, rozvoj služby nebyl plánován.
- Služba typu **intervenční centra**, určená především osobám ohroženým násilným chováním jiné osoby obývající s ní společné obydlí, má své sídlo v ORP Zlín, její působnost je však pro celý Zlínský kraj. Služba je zajištěna ambulantní a terénní formou. Rozvoj služby nebyl na uplynulé období plánován. Dostupnost zejména terénní formy služby se v současné době jeví jako problematická.
- **Nízkoprahová zařízení pro děti a mládež** se nachází na území osmi ORP. V souladu s rozvojovými opatřeními vznikla dvě nízkoprahová zařízení, a to v ORP Uherský Brod a Valašské Meziříčí, kde byla tato služba do té doby nedostupná. Za podpory projektu Poskytování služeb sociální prevence ve Zlínském kraji vznikla další služba tohoto typu v ORP Luhačovice. Naopak k zániku nízkoprahového zařízení pro děti a mládež došlo v roce 2009 v ORP Kroměříž.
- **Odborné sociální poradenství** je dlouhodobě poskytováno na území sedmi ORP. V uplynulém období došlo k zániku jedné služby tohoto typu na území ORP Valašské Meziříčí, přesto zde zůstala služba rodinám s dětmi dostupná.
- Službou typu **raná péče** je v současné době pokryto celé území Zlínského kraje. V uplynulém období vznikla nová služba v ORP Uherské Hradiště a k rozšíření služby došlo v ORP Zlín – v rámci rozvojového opatření bez vazby na finanční prostředky (příloha č. 4 AP 2011).
- **Sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi** jsou aktuálně poskytovány na území osmi ORP. I přesto, že v uplynulém období došlo ke značnému rozšíření této služby, je signalizována potřeba jejího dalšího rozvoje. V souladu s rozvojovými opatřeními vznikly nové služby v ORP Holešov, Uherské Hradiště a Uherský Brod. K rozšíření služby došlo v ORP Holešov, Kroměříž a Zlín.
- Sociální služba typu **terénní programy** pro děti a mládež je poskytována pouze na území ORP Zlín. Plánovaný vznik nové služby v ORP Otrokovice nebyl realizován, terénní práce je zde však zabezpečována terénní formou nízkoprahového zařízení pro děti a mládež. Terénní práce s dětmi a mládeží obecně je na území Zlínského kraje zajištěna nedostatečně, což opodstatňuje zaznamenanou potřebu služby typu terénní programy, a to i přesto, že je alespoň částečně saturována poskytovateli v rámci terénní formy nízkoprahového zařízení pro děti a mládež.

Shrnutí poznatků z ekonomické analýzy vztahující se k cílové skupině „rodiny s dětmi“

Srovnáním 2011/2009, příp. v období 2009–2011 lze pozorovat následující skutečnosti:

- Byl zaznamenán **celkový nárůst počtu uživatelů o 11 %** (740 uživatelů). K nárůstu uživatelů došlo téměř u všech služeb – nejvíce u **sociálně aktivizačních služeb pro rodiny s dětmi o 56 %** (165 uživatelů). K poklesu uživatelů došlo jen u dvou typů služeb, a to u služby azylové domy pro rodiny s dětmi a sociální rehabilitace – pobytová. V obou případech se jednalo o pokles 10 %.
- **Úvazky v přímé péči vzrostly o 30 %** (46 úvazků). K nárůstu úvazků došlo u všech služeb – **k největšímu nárůstu došlo u sociálně aktivizačních služeb pro rodiny s dětmi o 71 %**, což je způsobeno nárůstem uživatelů v této službě. Hlavním důvodem je také možnost financování vzniku nových služeb a rozšiřování stávajících díky podpoře z IP.
- **U nákladů byl zaznamenán nárůst o 34 %** (25 984 tisíc Kč). Minimální pokles nákladů o 5 % (799 tisíc Kč) byl zaznamenán jen u jednoho typu služby v této cílové skupině, a to u sociální rehabilitace – pobytové. U ostatních služeb byl zaznamenán nárůst nákladů – nejvíce u sociálně aktivizačních služeb pro rodiny s dětmi o 94 % (11 322 tisíc Kč). Nárůst nákladů ve většině případů opětovně souvisí s možností financování z IP.
- Lze konstatovat, že nárůst počtu uživatelů, úvazků v přímé péči a s tím souvisejících nákladů byl způsoben vznikem nových služeb a rozšířením stávajících služeb v roce 2010, popř. v roce 2011.
- K poklesu ve **zdrojích financování** došlo u dotace ze státního rozpočtu o 49 % (17 881 tisíc Kč), a také u dotace z rozpočtu Zlínského kraje o 28 % (307 tisíc Kč), a to z důvodu, že část sociálních služeb spadající do této cílové skupiny je od IV. čtvrtletí roku 2009 financována z IP, což je patrné z vývoje IP – nárůst o 635 % (49 555 tisíc Kč). K navýšení došlo také v případě úhrad od uživatelů o 263 % (9 427 tisíc Kč), což mělo vliv na nárůst **průměrných ročních úhrad od uživatelů na 1 uživatele o 198 %**, tj. o 5 386 Kč. Způsobeno to bylo především sociální rehabilitací – pobytovou. U služeb, které jsou financovány z IP, lze pozorovat snížení průměrných ročních úhrad od uživatelů na 1 uživatele.
- **V účetním období roku 2009 vykázaly sociální služby pro tuto cílovou skupinu kladný hospodářský výsledek**, a to v celkové výši 308 tisíc Kč, **v roce 2010 naopak záporný** v celkové výši 335 tisíc Kč. Nejhorší hospodářské výsledky v roce 2010 dosáhla nízkoprahová zařízení pro děti a mládež a sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi.

Graf č. 10: Procentuální podíl zdrojů financování na celkových zdrojích financování v letech 2009–2011 pro cílovou skupinu „rodiny s dětmi“

Zdroj: webová aplikace KISSOS, vlastní výpočty

Podrobnější informace o vývoji ukazatelů v letech 2009–2011 vztahujících se k cílové skupině rodin s dětmi jsou uvedeny v kapitole č. 5 ekonomické analýzy.

Problémy zjištěné v rámci procesu plánování rozvoje sociálních služeb pro rodiny s dětmi

Z analýzy sociálních služeb pro rodiny s dětmi vyplynuly následující problémy, které se staly podkladem pro vytvoření SWOT analýzy sociálních služeb a pro následné stanovení priorit (viz kapitola č. 4).

V rámci sociálních služeb pro rodiny s dětmi lze identifikovat tyto systémové problémy:

- Základní činnosti služby typu azylové domy vymezené v § 57 zákona o sociálních službách neodpovídají potřebám cílové skupiny rodičů (matek) s dětmi. S ohledem na její potřeby je v praxi třeba této cílové skupině poskytovat i činnosti zaměřené na posílení rodičovských kompetencí a péči o dítě.

- Nedostatečná provázanost mezi jednotlivými službami pro rodiny s dětmi se zdravotním postižením.
- Chybí odborné sociální poradenství a respitní péče pro osoby nahrazující výchovu rodičů.
- Většina sociálních služeb pro rodiny s dětmi je poskytována bezúhradově s ohledem na cílovou skupinu, které jsou služby poskytovány, což ale není zohledněno ve výši finanční podpory, zejména v rámci dotací státního rozpočtu.
- Není zmapována potřeba pobytové formy intervenčního centra.

Hlavní problémy ve vybavenosti území kraje sociálními službami pro rodiny s dětmi:

- Chybí služba azylového domu pro matky s dětmi v ORP Rožnov pod Radhoštěm.
- Chybějící služby typu nízkoprahová zařízení pro děti a mládež na území okresu Kroměříž, ORP Valašské Klobouky a ORP Rožnov pod Radhoštěm.
- Nedostatečné zajištění terénní práce s dětmi a mládeží na území kraje, zejména v ORP Bystřice pod Hostýnem, Valašské Klobouky, Luhačovice, Uherský Brod, Holešov, Kroměříž a Rožnov pod Radhoštěm.
- Nedostatečný rozsah sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi zejména v ORP Bystřice pod Hostýnem, Luhačovice, Rožnov pod Radhoštěm, Valašské Klobouky a Vizovice.
- Nedostupné odborné sociální poradenství (dluhové, rodinné, mediace). Problém dlouhých čekacích lhůt v poradnách. Nedostatek odborníků.
- Problematická dostupnost terénní formy intervenčního centra na území kraje.

Další problémy související s poskytováním sociálních služeb:

- Nedostatečný počet sociálních pracovníků orgánů sociálně-právní ochrany dětí.
- Existenční problémy rodin (bytové, nezaměstnanost, finanční problémy), které se odrážejí do zvýšené potřeby pomoci ze strany státu, potažmo sociálních služeb.
- Nedostatek finančně dostupného bydlení pro rodiny s dětmi opouštějící azylové domy a rodiny ve finanční tísní.
- Schází programy pracující s pachateli domácího násilí.

Z analýzy sociálních služeb pro rodiny s dětmi vyplývají důležité oblasti, kterým bude potřeba věnovat pozornost v nastávajícím plánovacím období. Mezi ně patří nejen problematika systému financování sociálních služeb, ale také problematika nárůstu rodin s existenčními problémy, problematika dostupnosti vybraných sociálních služeb pro rodiny s dětmi a v neposlední řadě také problematika informovanosti o sociálních službách. Z předešlého období zůstává i nadále naléhavým tématem otázka změny legislativy v souvislosti s poskytováním služby azylových domů pro matky s dětmi.

3.6. Analýza sociálních služeb pro osoby ohrožené sociálním vyloučením ve Zlínském kraji

Sociálním vyloučením může být za určitých okolností ohrožen každý jednotlivec nebo skupina osob. Sociální vyloučení je definováno jako vyčlenění osoby mimo běžný život společnosti a nemožnost se do něj zapojit v důsledku nepříznivé sociální situace.³⁷ Pro účely střednědobého plánu jsou do cílové skupiny osob ohrožených sociálním vyloučením zařazeny osoby, které jsou závislé, nebo jsou ohroženy závislostí (zejména na návykových látkách, včetně alkoholu, patologickým hráčstvím), osoby bez přístřeší (dle typologie ETHOS³⁸), osoby propuštěné z výkonu vazby nebo z výkonu trestu odnětí svobody, osoby propuštěné ze školského zařízení pro výkon ústavní, ochranné výchovy a osoby odcházející z pěstounské péče z důvodu dosažení zletilosti. Osoby ohrožené sociálním vyloučením často trpí dlouhodobou nezaměstnaností a/nebo chudobou. V rámci cílové skupiny dochází také často ke kumulaci různých uvedených znevýhodnění.

Kvantifikace cílové skupiny je, podobně jako u cílové skupiny osob se zdravotním postižením, značně obtížná. Jedná se o velmi různorodou skupinu osob, není snadné ji podchytit a o počtu jejích členů neexistují žádná oficiální statistická data. V rámci jednotlivých podskupin bylo možné získat z dostupných zdrojů pouze dílčí údaje různé míry přesnosti, přičemž největší problém byl zaznamenán v případě podskupiny osob bez přístřeší, kde statistická data neexistují vůbec. Ve Zlínském kraji dosud neproběhlo žádné šetření podrobněji mapující cílovou skupinu osob ohrožených sociálním vyloučením. Následující údaje o počtu členů jednotlivých podskupin je třeba brát z výše uvedených důvodů jako orientační.

Z údajů od poskytovatelů sociálních služeb vyplývá, že počty osob užívajících návykové látky mají rostoucí tendenci. Počet osob závislých na nealkoholových drogách lze odhadovat podle počtu uživatelů kontaktních center a terénních programů na 1 600. Z údaje o počtu osob, které byly v roce 2009 ambulantně léčeny pro svoji závislost na alkoholu lze vyvodit, že ve Zlínském kraji je minimálně 2 273 osob s tímto druhem závislosti. Co se týče počtu osob bez přístřeší, z průzkumu zaměřeného na stanovení kvalifikovaného odhadu počtu těchto osob v jednotlivých ORP (který prováděla pracovní skupina, podílející se na zpracování střednědobého plánu ve spolupráci s poskytovateli sociálních služeb, obcemi, policií a ubytovnami) vplynulo, že se ve Zlínském kraji pohybuje cca 1 315 osob bez přístřeší (v roce 2006 byl počet osob bez přístřeší odhadován na 600). Rostoucí tendence byla zaznamenána i v případě počtu osob propuštěných z výkonu vazby nebo výkonu trestu odnětí svobody. Statistické výkazy MPSV ČR uvádí 417 osob v roce 2008 a v roce 2010 již 569 osob. Díky statistickým výkazům MPSV ČR lze získat přesnější údaje také o počtu

37 § 3 zákona o sociálních službách.

38 ETHOS = Evropská typologie bezdomovství a vyloučení z bydlení v prostředí ČR. Typologie byla vytvořena Evropskou federací národních sdružení pracujících s bezdomovci (FEANTSA).

osob propuštěných ze školského zařízení pro výkon ústavní, ochranné výchovy a osoby odcházející z pěstounské péče z důvodu zletilosti. Ve sledovaném období 2008–2010 byl počet těchto osob dohromady vždy cca 50, nebyly zde zaznamenány žádné jednoznačně identifikované tendence nebo výkyvy.

Ke zvyšování počtu osob spadajících do cílové skupiny osob ohrožených sociálním vyloučením vede prohlubující se zadluženost obyvatel, která klade větší nároky na řešení této problematiky v rámci sociálních služeb. Trendy zadlužování se začínají objevovat i u dětí/mladistvých.

Pro cílovou skupinu osob ohrožených sociálním vyloučením jsou určeny zejména služby sociální prevence. Ty zaznamenaly (příspěním projektu Poskytování služeb sociální prevence) na území kraje od konce roku 2009 značný rozvoj. Rozvoj spočíval nejen ve vzniku nových služeb a rozšíření kapacit, ale také ve zkvalitnění poskytovaných služeb. Došlo k významnému posílení služeb poskytovaných zejména osobám bez přístřeší, zlepšila se vzájemná návaznost služeb ve smyslu zajištění komplexu služeb: terénní programy – nízkoprahová denní centra – noclehárny – azylové domy – sociální rehabilitace. Do budoucna se proto doporučuje zaměřit se na doplnění spektra těchto služeb tam, kde již služby pro osoby bez přístřeší fungují. Zajištěna je také minimální a nezbytná síť služeb typu kontaktní centra a terénní programy pro osoby závislé na nealkoholových návykových látkách. Ve Zlínském kraji je dosud nedostatek služeb následné péče (včetně služeb pro osoby závislé na alkoholu). Situaci ve vybavenosti Zlínského kraje sociálními službami pro osoby ohrožené sociálním vyloučením ilustruje následující tabulka.

Tabulka č. 8: Přehled sociálních služeb poskytovaných v jednotlivých ORP Zlínského kraje osobám ohroženým sociálním vyloučením (stav k 31. 3. 2011)

Typ sociální služby	Bystřice p. Hostýnem	Holešov	Kroměříž	Uherské Hradiště	Uherský Brod	Rožnov p. Radhoštěm	Vašašské Meziříčí	Vsetín	Luháčovice	Otrokovice	Vašašské Klobouky	Vizovice	Zlín
Pobytové služby													
azylové domy	-	-	45	51	-	-	-	32	-	37	-	-	14
domy na půl cesty	-	-	-	-	-	-	20	9	-	-	-	-	16
krizová pomoc	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
sociální rehabilitace	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
terapeutické komunity	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Ambulantní služby													
kontaktní centra	-	-	8	15	-	-	-	6	-	-	-	-	6
krizová pomoc*		x											
nízkoprahová denní centra	-	-	6	-	10	-	19	8	-	-	-	-	5
noclehárny	-	-	4	-	-	-	20	12	-	4	-	-	6
odborné sociální poradenství	-	-	x	x	-	-	x	x	x	x	-	-	x
služby následné péče	-	-	-	-	-	-	10	-	-	-	-	-	-
sociální rehabilitace	-	-	-	-	-	-	x	-	-	-	-	-	-
Terénní služby													
sociální rehabilitace	-	-	-	-	-	-	x	-	-	-	-	-	-
telefonická krizová pomoc	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
terénní programy – osoby závislé na návykových látkách	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
terénní programy – ostatní	-	x	-	-	-	-	x	x	-	x	-	-	x

Pozn.: U pobytových služeb je uvedena kapacita (počet lůžek), u ambulantních služeb je uvedena kapacita (počet míst v daný okamžik – údaje získány od poskytovatelů sociálních služeb) a u terénních služeb je křížkem označen výskyt služby (pokrytí)

* V uvedeném ORP služba poskytována do 30. 6. 2011.

Zdroj: Registr poskytovatelů sociálních služeb MPSV, interní podklady KÚZK

Jak z tabulky vyplývá, pro účely střednědobého plánu byla rozdělena služba typu terénní programy zvlášť pro osoby závislé na návykových látkách a zvlášť pro ostatní osoby, neboť cílová skupina služby zde významně ovlivňuje její celkové zaměření a služby nelze zaměřovat ani nahrazovat (není možné, aby služba určená osobám bez přístřeší prováděla výměnný program u uživatelů drog apod.).

Osoby ohrožené sociálním vyloučením mohou využívat i další typy sociálních služeb, jako např. domovy se zvláštním režimem (zařazeny v rámci cílové skupiny osob se zdravotním postižením) nebo intervenční centra (viz cílová skupina rodiny s dětmi). Pro osoby ohrože-

né sociálním vyloučením jsou velmi významné rovněž služby související, jako např. služby psychiatrické péče, svépomocné aktivity, služby kurátorů pro dospělé, sociální bydlení apod.

Současná situace ve vybavenosti území Zlínského kraje sociálními službami pro osoby ohrožené sociálním vyloučením, vč. zachycení vývoje za uplynulé plánovací období

- **Azylové domy** jsou zastoupeny v pěti ORP. Jejich počet se v uplynulém období nezměnil, celková kapacita se mírně snížila. Rozvojová opatření na vznik dvou nových azylových domů nebyla naplněna.
  - V ORP Kroměříž došlo k navýšení kapacity nad rámec rozvojových opatření.
- V současné době jsou **domy na půl cesty** dostupné ve třech ORP. V uplynulém období došlo k rapidnímu nárůstu počtu i kapacit domů na půl cesty, a to i díky rozvojovým opatřením, v jejichž souladu vznikly nové domy na půl cesty v ORP Zlín a Vsetín. S výjimkou ORP Uherský Brod, kde je zřízení tohoto typu služby prioritou komunitního plánu obce, poptávka po rozšíření tohoto typu služby nebyla zaznamenána.
- V současné době je služba typu **krizová pomoc** na území kraje nedostupná. V uplynulém období byla služba poskytována pobytovou a ambulantní formou pouze v ORP Holešov. Poskytovatel však postupně službu zrušil (v r. 2010 její pobytovou formu a v červnu 2011 ambulantní).
- Ve Zlínském kraji dosud neexistuje **pobytová** forma služby **sociální rehabilitace**, přestože byl její vznik – pro osoby bez přístřeší – plánován. Potřebu této služby do jisté míry saturuje dům na půl cesty pro osoby bez přístřeší v ORP Vsetín (plánována změna registrace od 1. 10. 2011 na jiný typ sociální služby lépe odpovídající potřebám cílové skupiny). **Ambulantní a terénní** formou je sociální rehabilitace osobám bez přístřeší poskytována v ORP Valašské Meziříčí, kde tato služba vznikla nově, v souladu s rozvojovými opatřeními.
- Sociální služba typu **terapeutické komunity** dosud nebyla a není na území Zlínského kraje poskytována. Vznik této služby ani nebyl v rámci rozvojových opatření plánován. Byť se jedná o službu označenou pracovní skupinou za důležitou, její zřízení se v současné době nejeví jako prioritní, neboť se zájemce daří umísťovat v zařízeních v jiných krajích.
- V kraji působí čtyři **kontaktní centra**, která fungují dlouhodobě. Jejich počet se za uplynulé období nezměnil. Vznik nových služeb plánován nebyl.
- **Nízkoprahová denní centra** se vyskytují na území pěti ORP. V souladu s rozvojovými opatřeními vznikla v uplynulém období nová služba tohoto typu v ORP Vsetín a Zlín. Rozvojová opatření na vznik nové služby s vazbou na volné finanční prostředky v rámci individuálního projektu nebyla v ORP Holešov a Otrokovice dosud realizována.
- **Noclehárny** jsou zastoupené v rámci pěti ORP. Rozvoj tohoto typu služby nebyl plánován. V uplynulém období došlo ke dvěma změnám. Zrušena byla noclehárna v ORP Luhačovice, naopak vznikla v ORP Zlín, a to díky transformaci části lůžek azylového domu.
  - V ORP Zlín vznikla služba nad rámec rozvojových opatření.

- Služba **odborného sociálního poradenství** je pro osoby ohrožené sociálním vyloučením dostupná v sedmi ORP. Za uplynulé období došlo ke vzniku dvou služeb tohoto typu, a to v ORP Valašské Meziříčí a Otrokovice. Služba v ORP Otrokovice, zaměřená na dluhové poradenství, vznikla dle rozvojového opatření bez vazby na finanční prostředky na běžné výdaje související s poskytováním sociálních služeb (viz příloha č. 4 AP 2011).
  - Služba v ORP Valašské Meziříčí vznikla nad rámec rozvojových opatření.
- **Služby následné péče** jsou osobám **ohroženým závislostí** nebo závislým na návykových látkách dostupné na území ORP Valašské Meziříčí. V souladu s rozvojovými opatřeními tato služba nově vznikla pro osoby se závislostí v ORP Uherský Brod³⁹.
  - Vznik služby v ORP Valašské Meziříčí byl nad rámec rozvojových opatření.
- Služba typu **telefonická krizová pomoc** svým charakterem pokrývá území celého Zlínského kraje. V průběhu posledního plánovacího období došlo ke zrušení jedné služby telefonické krizové pomoci, a to v ORP Vsetín. Zbývající dvě služby v ORP Zlín a Kroměříž zůstaly beze změn. Rozvoj těchto služeb plánován nebyl.
- **Terénní programy pro osoby závislé na návykových látkách** jsou v určitém rozsahu (např. jeden den v týdnu) dostupné ve všech ORP. Terénní programy fungují při stávajících čtyřech kontaktních centrech. Vznik nové služby pro uvedenou cílovou skupinu nebyl plánován.
- **Terénní programy pro ostatní osoby ohrožené sociálním vyloučením** pokrývají území pěti ORP. V souladu s rozvojovými opatřeními došlo v uplynulém období ke vzniku služby pro osoby bez přístřeší v ORP Vsetín, Valašské Meziříčí a Holešov. V ORP Vsetín vznikly dvě nové služby, z toho jedna je určena osobám žijícím v sociálně vyloučených lokalitách. Plánovaný vznik služby v ORP Kroměříž nebyl dosud zrealizován, služba je částečně zajištěna v rámci nízkoprahového denního centra, které je zde poskytováno i terénní formou. Služba terénních programů pro etnické menšiny vznikla v ORP Zlín.
  - Terénní programy pro etnické menšiny v ORP Zlín vznikly nad rámec rozvojových opatření.

Shrnutí poznatků z ekonomické analýzy vztahující se k cílové skupině „osoby ohrožené sociálním vyloučením“

Srovnáním 2011/2009, příp. v období 2009–2011 lze pozorovat následující skutečnosti:

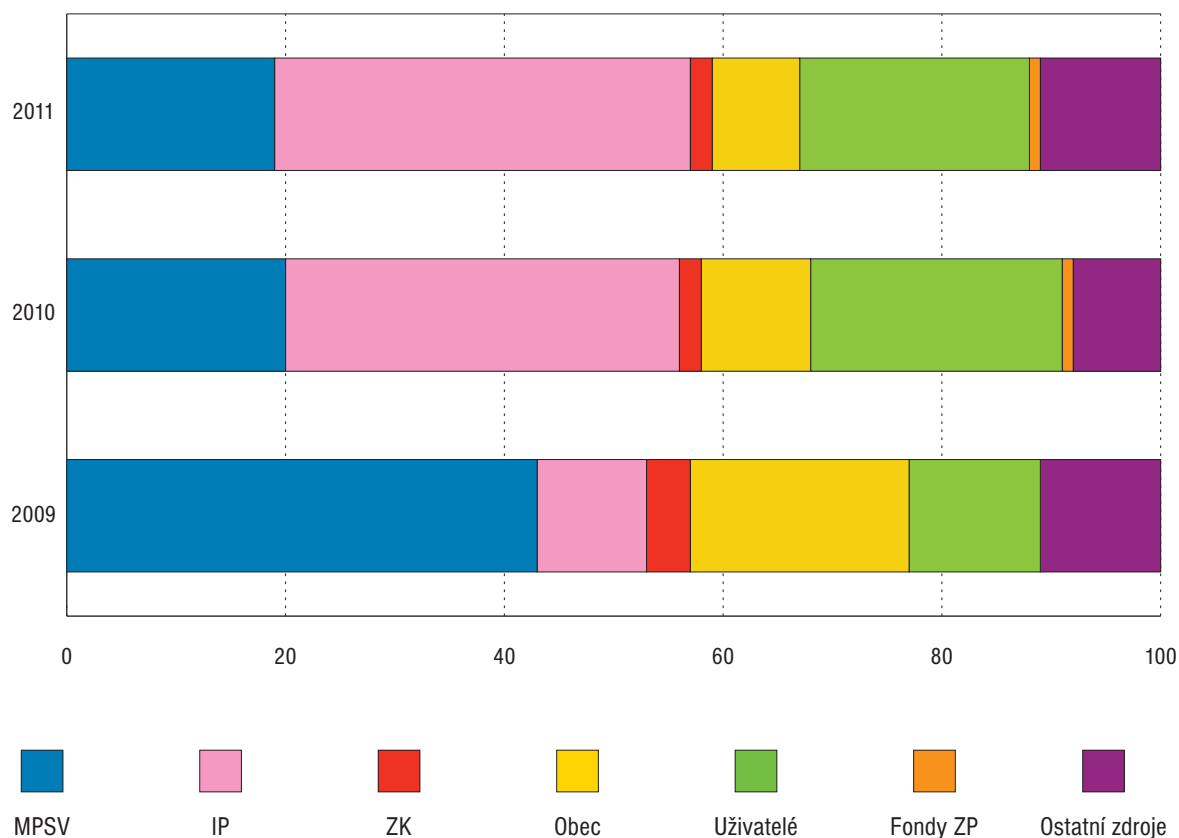
- **Celkový počet uživatelů vzrostl o 23 %** (1 092 uživatelů). Pokles nastal u služby terénní programy pro osoby závislé na návykových látkách o 15 %, sociální rehabilitace – ambulantní o 17 % (přeřazení jedné služby do cílové skupiny osob se zdravotním postižením) a u služby kontaktní centra o 13 %. U ostatních druhů sociálních služeb patřících do cílové skupiny osob ohrožených sociálním vyloučením byl zaznamenán

³⁹ Z údajů v benchmarkingu vyplývá, že aktuálně v této službě převažuje cílová skupina osob s jiným chronickým duševním onemocněním, než je závislost, proto je služba v rámci ekonomické analýzy uvedena a řešena u cílové skupiny osob se zdravotním postižením.

nárůst počtu uživatelů. Důvodem nárůstu počtu uživatelů o 100% u služby následné péče a 104% u služby domy na půl cesty byl vznik nových služeb v roce 2010. U domovů se zvláštním režimem nastal přesun jedné stávající služby z cílové skupiny osob se zdravotním postižením na základě převažujícího počtu uživatelů.

- Lze konstatovat, že **nárůst počtu úvazků o 38% a počtu lůžek o 46% byl stejně jako u uživatelů způsoben především vznikem nových služeb v roce 2010 a rozšířením služeb stávajících a případným přesunem.**
- S nárůstem počtu uživatelů, úvazků a lůžek také souvisí **nárůst nákladů**, které vzrostly o 72% (31 940 tisíc Kč). Největší nárůst nákladů byl zaznamenán u **služby domy na půl cesty** o 173%, odborné sociální poradenství o 130%, domovy se zvláštním režimem a služby následné péče o 100%. Naopak k poklesu nákladů došlo u služby sociální rehabilitace – ambulantní o 37%, telefonická krizová pomoc o 14% a u služby kontaktní centra o 4%.
- Většina **zdrojů financování** vzrostla – dotace z rozpočtu Zlínského kraje o 4% (77 tisíc Kč), dotace z IP o 539% (24 195 tisíc Kč), úhrady od uživatelů o 202% (10 516 tisíc Kč). Pokles zaznamenaly pouze dotace ze státního rozpočtu o 26% (4 983 tisíc Kč).
- **V účetním období roku 2009 i 2010 vykázaly sociální služby pro tuto cílovou skupinu záporný hospodářský výsledek, a to v celkové výši 40 tisíc Kč v roce 2009 a 635 tisíc Kč v roce 2010.** Nejhorší hospodářské výsledky v roce 2010 dosáhla nízkoprahová denní centra, terénní programy, azylové domy, krizová pomoc a noclehárny.
- **Azylové domy – muži, ženy** – na poklesu úvazků o 6 – navzdory nárůstu počtu uživatelů, počtu lůžek i nárůstu nákladů – se podílí z hlavní části jedna služba, která v roce 2009 uvedla počet úvazků 11,3 a v roce 2010 i 2011 3,7 při téměř totožné výši mzdových nákladů a kapacitě. S největší pravděpodobností došlo v tomto případě k chybě ze strany poskytovatele. U ostatních sociálních služeb je počet úvazků téměř beze změny.
- **Terénní programy pro osoby závislé na návykových látkách** – dvě ze tří služeb předpokládají v roce 2011 pokles uživatelů při zachování stávajícího počtu úvazků.

Graf č. 11: Procentuální podíl zdrojů financování na celkových zdrojích financování v letech 2009–2011 pro cílovou skupinu „osoby ohrožené sociálním vyloučením“

Zdroj: webová aplikace KISSOS, vlastní výpočty

Podrobnější informace o vývoji ukazatelů v letech 2009–2011 vztahujících se k cílové skupině osob ohrožených sociálním vyloučením jsou uvedeny v kapitole č. 6 ekonomické analýzy.

Problémy zjištěné v rámci procesu plánování rozvoje sociálních služeb pro osoby ohrožené sociálním vyloučením

Z analýzy sociálních služeb pro osoby ohrožené sociálním vyloučením vplynuly následující problémy, které se staly podkladem pro vytvoření SWOT analýzy sociálních služeb a pro následné stanovení priorit (viz kapitola č. 4).

V rámci sociálních služeb pro osoby ohrožené sociálním vyloučením lze identifikovat tyto systémové problémy:

- Nejsou známy údaje o počtu osob spadajících do cílové skupiny osob ohrožených sociálním vyloučením. Zcela pak chybějí exaktní údaje o jejich struktuře a potřebách⁴⁰. Tato skutečnost následně komplikuje, až znemožňuje, vyhodnocení přiměřenosti stávající sítě sociálních služeb a potřeb jejího dalšího rozvoje.
- U jednotlivých osob často dochází ke kumulaci různých problémů (např. osoba bez přístřeší je zároveň závislá na návykových látkách). Služby, které se však orientují na pomoc uživateli při řešení těchto jednotlivých problémů, vzájemně málo spolupracují, neexistuje koordinace pomoci jednotlivým uživatelům tak, aby byla účinná. Při řešení tohoto problému je pak třeba se mj. zabývat i problematikou předávání osobních údajů klientů.
- V rámci stávajícího systému sociálních služeb se jeví jako velmi komplikované až nemožné zajistit adekvátní služby následujícím specifickým podskupinám cílové skupiny osob ohrožených sociálním vyloučením, jejichž velikost narůstá:
  - Osoby bez přístřeší, které jsou v seniorském věku a potřebují ošetrovatelskou péči, mnohdy však nemají nárok na výplatu důchodu. Stávající azylové domy ošetrovatelskou péči nezajišťují, do „běžných“ domovů pro seniory tyto osoby pak z různých důvodů často nemohou nastoupit.
  - Osoby bez přístřeší, u nichž dochází ke kumulaci problémů (např. zdravotní postižení vč. duševního onemocnění, s potřebou pomoci při sebeobsluze v kombinaci s různými typy závislostí).
- Chybí návazné služby pro osoby, které není možno vzhledem ke kumulaci jejich problémů (dluhy, zdravotní postižení, bez přístřeší atd.) integrovat do společnosti bez další podpory.

Hlavní problémy ve vybavenosti území kraje sociálními službami pro osoby ohrožené sociálním vyloučením:

- Chybějící azylový dům pro osoby bez přístřeší v ORP Valašské Meziříčí.
- Chybějící nízkoprahové denní centrum v Otrokovicích a v Holešově.
- Chybějící navazující služby na azylové domy v ORP Uherské Hradiště.
- Chybějící noclehárny a nedostatečná kapacita azylového bydlení pro ženy (bez dětí) bez přístřeší.

40 Více je zmapována pouze cílová skupina osob závislých na nealkoholových návykových látkách, a to díky Analýze stavu drogové scény Zlínského kraje zpracované v roce 2010.

- Chybějící noclehárna v ORP Uherský Brod.
- Potřeba transformace domu na půl cesty pro osoby bez přístřeší ve Vsetíně na jiný typ pobytové služby lépe odpovídající potřebám cílové skupiny.
- Chybějící dům na půl cesty v ORP Uherský Brod.
- Zvyšující se potřeba zajištění služeb poskytujících dluhové poradenství, pomoc při zajištění splácení dluhů.
- Potřeba stabilizace a posílení počtu pracovníků u služeb typu kontaktní centra/terénní programy pro osoby závislé na návykových látkách.
- Chybí následná péče pro osoby závislé na návykových látkách opouštějící léčbu a/nebo terapeutické komunity.
- Nedostatek terénních služeb pro osoby bez přístřeší se zaměřením na vyhledávání a zajištění následné zdravotní péče pro osoby s duševním onemocněním.

Další problémy související s poskytováním sociálních služeb:

- Nedostatek sociálních bytů vede mnohdy ke zvyšování počtu osob bez přístřeší a poptávky po sociálních službách určených pro tuto cílovou skupinu.
- Chybí služby navazující na sociální služby pro osoby ohrožené sociálním vyloučením (např. lékařská péče pro osoby bez přístřeší, diagnostika a psychiatrická léčba pro osoby bez přístřeší s duševním onemocněním). U existujících služeb spadajících pod jiné resorty chybí návaznost na sociální služby (např. problematika osob bez přístřeší umístěných v psychiatrické léčebně).
- V souvislosti s řešením problematiky osob ohrožených sociálním vyloučením je třeba řešit zejména problém jejich (ne)zaměstnanosti. Jedním z vhodných nástrojů by mohla být podpora sociálního podnikání.
- Stávající objekty azylových domů nejsou bezbariérové. Není v nich proto možné ubytovat osoby bez přístřeší s omezenou/sníženou pohyblivostí (tělesným postižením), byt by byly v případě existence bezbariérového objektu soběstačné.
- Současný právní systém ČR (zejména týkající se sociálních dávek a nelegálního zaměstnávání) nemotivuje klienty k řešení nepříznivé sociální situace.
- Nedostatečné zajištění ošetření a léčby (potenciálních) uživatelů s parazitárními onemocněními (zejména vši a svrab).

Závěrem lze k sociálním službám pro cílovou skupinu osob ohrožených sociálním vyloučením říci, že kromě problematiky systému financování sociálních služeb a kvantifikace cílové skupiny patří mezi hlavní témata, jimiž se bude třeba v budoucnu zabývat, zejména problematika nárůstu počtu osob s kumulovanými problémy, problematika bezdomovectví žen a problematika služeb následné péče.

3.7. Analýza odborného sociálního poradenství na území Zlínského kraje

Podle zákona o sociálních službách je odborné sociální poradenství poskytováno se zaměřením na potřeby jednotlivých okruhů sociálních skupin, a to:

- v občanských poradnách,
- v manželských a rodinných poradnách,
- v poradnách pro seniory,
- v poradnách pro osoby se zdravotním postižením,
- v poradnách pro oběti trestných činů a domácího násilí

a zahrnuje též sociální práci s osobami, jejichž způsob života může vést ke konfliktu se společností. Součástí odborného poradenství je i půjčování kompenzačních pomůcek.

Odborné sociální poradenství uživatelům **zprostředkovává** kontakt se společenským prostředím, **poskytuje** poradenství v oblasti orientace v sociálních systémech, v oblasti práva, psychologie a vzdělávání, **pomáhá** při vyřizování běžných záležitostí a při obnovení a upevnění kontaktů s přirozeným sociálním prostředím. Cílem odborného sociálního poradenství je, aby klient v co nejkratší možné době převzal zodpovědnost sám za sebe, přičemž je posilována kompetence klienta tak, aby byl schopen řešit problém vlastními silami.

Odborné sociální poradenství podle cílových skupin

Službu odborného sociálního poradenství zajišťuje ve Zlínském kraji celkem 22 poskytovatelů. Služby jsou až na jednu poskytovány ambulantně, jsou poskytovány uživatelům celého kraje s tím, že zázemí pro poskytování ambulantní služby je převážně v okresních městech. Odborné sociální poradenství je poskytováno převážně se zaměřením na problematiku, tzn. že se výlučně nezaměřuje na cílovou skupinu. Pouze poradny pro osoby se zdravotním postižením se zaměřují na specifické podskupiny podle typu zdravotního postižení.

Cílová skupina „**senioři**“ službu nejčastěji vyhledává z důvodu mezigeneračních a vztahových problémů (rodinných a sousedských). Častým důvodem pro vyhledání odborné pomoci je i domácí násilí, zneužití podomními prodejci a zadluženost. Pro řešení těchto problémů je mnohdy zapotřebí poradenství v oblasti práva. Velkým problémem seniorů je osamělost, kvůli které se také obrací na odborné poradny a telefonickou krizovou pomoc. Ve Zlínském kraji není poradna, která by se výhradně zabývala problematikou seniorů.

Cílová skupina „**osoby se zdravotním postižením**“ v sobě zahrnuje celou řadu podskupin podle zdravotního postižení. Osoby se zdravotním postižením vyhledávají pomoc především v rámci své komunity a poraden zaměřených na problematiku daného postižení, které v některých případech zapůjčují kompenzační pomůcky a jsou navázány na další

služby pro osoby se zdravotním postižením. Poradny pro osoby se zdravotním postižením často zabezpečuje poskytovatel s celorepublikovou působností.

Osoby s mentálním postižením a osoby s kombinovaným postižením vyhledávají také manželské a rodinné poradny a občanské poradny, kde řeší problémy spojené s hledáním partnera či zaměstnání, problémy spojené s financemi a zajištěním vhodného bydlení. Poskytování poradenství je závislé od mentální úrovně dané osoby.

Specifické potřeby v rámci odborného sociálního poradenství mají **osoby s poruchou autistického spektra**, které vyžadují zcela individuální přístup. Pro některé osoby tak může být nepřijatelné a neúčelné poskytování služby ambulantní formou. Kromě poradny LOGOS ve Zlíně, která je určena pro děti a jejich rodiče, neexistuje ve Zlínském kraji specializovaná poradna a další navazující služby pro osoby s poruchou autistického spektra.

Manželské a rodinné poradny vyhledávají **osoby s duševním onemocněním**, zejména lidé trpící depresemi a lidé s psychotickým onemocněním. Předpokladem pro poskytování služby těmto osobám je jejich stabilizovaný stav a péče psychiatra. V případě akutního stavu poskytne odborné sociální poradenství krizovou intervenci a nasměruje uživatele na kompetentního odborníka. Pro tyto osoby jsou vhodné sociální služby typu centra denních služeb a sociálně terapeutické dílny, které jim umožní bezpečný sociální kontakt a komunikaci.

Odborné sociální poradenství pro cílovou skupinu „**rodiny s dětmi**“ poskytují zejména manželské a rodinné poradny a občanské poradny. Cílová skupina se nejčastěji potýká se vztahovými problémy, rozpadem rodiny, zadlužeností a finanční nedostatečností, se ztrátou bydlení. Dále rodiny vyhledávají odbornou pomoc při problémech souvisejících s výchovou dětí, s přijetím a péčí o zdravotně postižené dítě a s problematikou domácího násilí. V rámci řešení problematiky domácího násilí je třeba úzce propojit odborné sociální poradenství se službou typu intervenčního centrum. Jedním z důvodů je, že intervenční centrum poskytuje službu pouze dospělým osobám, ale problematika se dotýká také dětí a celého rodinného systému. Dalším důvodem je zaznamenaná nedostupnost intervenčního centra na území kraje. Za nedostatečně zabezpečené se jeví odborné poradenství pro náhradní rodiny a pro nezletilé pachatele trestných činů. Ve Zlínském kraji je 7 poskytovatelů, jejichž služby odborného sociálního poradenství se zaměřují výhradně na problematiku rodin s dětmi.

Odborného sociálního poradenství může využít rovněž cílová skupina „**osoby ohrožené sociálním vyloučením**“. Za odborné sociální poradenství je považována i sociální práce s osobami, u nichž hrozí konflikt se společností. Této cílové skupině je poradenství poskytováno převážně formou sociální práce, částečně jsou využívány služby poskytované občanskými poradnami. Za uplynulé plánovací období byly zaregistrovány dvě služby výhradně zaměřené na tuto cílovou skupinu. Jedná se o dluhové poradenství, které terénní

formou poskytuje Charita sv. Anežky v Otrokovicích (služba vznikla dle rozvojových opatření bez vazby na finanční prostředky na běžné výdaje související s poskytováním sociálních služeb, viz příloha č. 4 AP 2011) a poradna pro osoby ohrožené závislostí, kterou ve Vsetíně a Valašském Meziříčí poskytuje Modrý kříž v ČR, o. s. (služba vznikla nad rámec rozvojových opatření).

Napříč všemi cílovými skupinami vyvstává potřeba odborného sociálního poradenství pro **příbuzné a osoby pečující**, jakožto podpora a prevence syndromu vyhoření těchto osob.

Shrnutí problémů v rámci odborného sociálního poradenství

V rámci odborného sociálního poradenství lze identifikovat následující problémy:

- Malá informovanost o službách odborného sociálního poradenství.
- Nejisté a nedostatečné financování, které neumožňuje další rozvoj a rozšíření služby o další kvalifikované pracovníky.
- Službu poskytují převážně nestátní neziskové organizace, které mohou pružně reagovat na poptávku, ale jejich vznik může být neplánovaný a neřízený.
- Služba ve svém názvu nese slovo „odborné“, proto je zde potřeba dbát na to, aby byla poskytována odbornými pracovníky, kteří splňují kvalifikační předpoklady, průběžně se vzdělávají a prohlubují své odborné kompetence.
- Ne všechny poradny mají podmínky pro poskytování sociální služby osobám se zdravotním postižením. Pracoviště nejsou bezbariérová a ne všichni poskytovatelé mají vytvořeny podmínky pro komunikaci s osobami se zdravotním postižením, které vyžadují specifické komunikační znalosti a dovednosti. Odborné sociální poradenství je třeba poskytovat v komplexu dalších sociálních služeb.
- Odborné sociální poradenství není dostupné pro některé specifické podskupiny osob se zdravotním postižením a pro náhradní rodiny.
- Při poskytování služby je třeba brát v úvahu rizika spojená s poskytováním služby:
  - riziko vzniku závislosti klienta na službě, případně na poradci
  - nejasné hranice mezi základním sociálním poradenstvím, odborným sociálním poradenstvím a terapií
  - službu opakovaně vyhledávají občané, kteří nechtějí nebo nemohou situaci vyřešit přesto, že řešení závisí především na nich samotných.
- Odborné sociální poradenství přesahuje do jiných oborů a oblastí, při jeho poskytování je třeba uplatňovat multidisciplinární přístup a meziresortní spolupráci.
- Otázkou je **bezplatnost služby**, což zajišťuje finanční dostupnost služby všem občanům. Je zde ale také riziko nižší motivace uživatele převzít odpovědnost za řešení své nepříznivé situace a riziko nadužívání služby movitými občany, v jejichž možnostech je zajistit si odborné poradenství, zejména v oblasti práva, v komerčním sektoru.

3.8. Shrnutí systémových problémů identifikovaných v průběhu procesu plánování rozvoje sociálních služeb v rámci více cílových skupin

V průběhu procesu plánování rozvoje sociálních služeb byly identifikovány systémové problémy společné pro více cílových skupin. Jsou shrnuty v této samostatné podkapitole. Uvedené problémy se rovněž staly podkladem pro vytvoření SWOT analýzy sociálních služeb a pro následné stanovení priorit (viz kapitola č. 4).

- Nejistota ve financování, neexistuje stabilní systém financování sociálních služeb z veřejných zdrojů (ukončení individuálního projektu u vybraných služeb sociální prevence, což bude mít mj. dopad i na ostatní sociální služby).
- Nedostatečnost ve financování sociálních služeb z veřejných zdrojů (pokles dotace ze státního rozpočtu, rozpočtu Zlínského kraje, zdroje z obecních rozpočtů stagnují).
- Nedostatečná informovanost laické i odborné veřejnosti o sociálních službách.
- Není k dispozici analýza kvality všech sociálních služeb.
- Špatná místní dopravní dostupnost pro poskytovatele v odlehlých lokalitách.
- Není vytvořen systém návaznosti jednotlivých sociálních služeb na území daného regionu.

4. STRATEGICKÁ ČÁST

Následující kapitola obsahuje vizi, cíle a strategie pro naplnění vize a cílů do roku 2020, obsahuje SWOT analýzu sociálních služeb ve Zlínském kraji, která je výstupem analytické fáze zpracování střednědobého plánu. Na SWOT analýzu navazují stanovené priority na období 2012–2014. Závěr kapitoly je pak věnován výhledu financování sociálních služeb ve Zlínském kraji na plánované období.

Předkládaný střednědobý plán na období 2012–2014 kontinuálně navazuje na předchozí strategický dokument⁴¹ a směřuje k naplnění vize, globálního cíle a specifických cílů podle strategie nastavené do roku 2020.

Pro zpracování analytické i strategické části plánu bylo použito Schéma procesu plánování rozvoje sociálních služeb ve Zlínském kraji (viz kapitola 1) s tím, že opatření na další období jsou obsahem návrhové a prováděcí části dokumentu. Stanovené priority pro období 2012–2014 reagují na aktuální identifikované problémy v oblasti sociálních služeb a jsou v souladu s národními i krajskými strategickými dokumenty.

Na tvorbě priorit se podílely pracovní skupiny, Přípravný tým, Užší přípravný tým a Tým pro dohodu. Na základě analytického shrnutí ve SWOT analýzách cílových skupin a na základě analytického shrnutí problematiky odborného sociálního poradenství byla vybrána nejaktuálnější témata k řešení a pro ně byly formulovány systémové a věcné priority. Systémové priority se týkají systému sociálních služeb jako celku, případně se vztahují k problematice více nebo všech cílových skupin. Věcné priority se vztahují výlučně k problematice dané cílové skupiny.

Pracovní skupina pro odborné sociální poradenství byla úzce zaměřená a její problematika se týkala všech cílových skupin. Priority formulované touto pracovní skupinou byly zapracovány do systémových priorit a priorit cílových skupin. Skupina se shodla na prioritách, které by měly napomoci stabilnímu financování sociálních služeb, lepší meziresortní spolupráci a zvýšení kvality poskytované služby. Skupina preferuje poradenství pro rodiny včetně mediace a řešení výchovných problémů dětí a rozvoj služeb pro rodiny, které převzaly dítě do náhradní rodinné péče. Za prioritní bylo označeno zvýšení informovanosti o odborném sociálním poradenství a poskytování služby terénní formou pro specifické podskupiny osob se zdravotním postižením a poskytování služby pečujícím osobám jako prevence syndromu vyhoření.

41 *Střednědobý plán rozvoje sociálních služeb ve Zlínském kraji pro období 2009–2011*, schválen Zastupitelstvem Zlínského kraje dne 18. 6. 2008, č. u. 0707/Z22/08.

4.1. Vize, cíle, strategie pro naplnění vize a cílů do roku 2020

Vize sociálních služeb ve Zlínském kraji v roce 2020:

Efektivní, kvalitní a dostupné sociální služby poskytované ve Zlínském kraji osobám v nepříznivé životní situaci s cílem zabránění jejich sociálnímu vyloučení a podporující co nejvyšší kvalitu života.

Globální cíl pro sociální služby ve Zlínském kraji do roku 2020:

Při zohlednění účinného vynakládání veřejných finančních prostředků zajistit osobám v nepříznivé sociální situaci **přiměřenou a kvalitní pomoc**, která bude vycházet z **individuálně** určených **potřeb** osob, bude podporovat rozvoj jejich samostatnosti a motivovat je k takovým činnostem, které nevedou k dlouhodobému setrvávání nebo prohlubování nepříznivé sociální situace.

Specifické cíle pro sociální služby ve Zlínském kraji do roku 2020:

- I. Vytvářet a podporovat síť sociálních služeb s ohledem na hospodárnost při vynakládání finančních prostředků.
- II. V souladu s principem subsidiarity podporovat řešení problémů co nejbližší místu, kde vznikají, a prostřednictvím subjektů, které jsou schopny je řešit.
- III. Usilovat o zajištění specializované péče pro specifické skupiny uživatelů sociálních služeb.
- IV. Podporovat vytváření komplexů sociálních služeb ve smyslu vzájemné propojenosti a návaznosti služeb.
- V. Prostřednictvím poskytovaných sociálních služeb podporovat samostatnost a nezávislost osob, preferovat služby poskytované v přirozeném prostředí osob.
- VI. Dosáhnout dobré kvality sociálních služeb a informovanosti o poskytovaných sociálních službách.

Strategie pro naplnění vize a cílů do roku 2020:

- Stávající služby budou kontinuálně hodnoceny z hlediska ekonomického, územního, kapacitního a kvalitativního. Služby, které nebudou odpovídat požadavkům hodnocení, nebudou nadále podporovány.
- Podporovat veřejnými dotačními prostředky (zejména státní rozpočet, rozpočet Zlínského kraje a dotace EU) pouze takovou síť sociálních služeb, která je pro kraj potřebná a v jejím rámci ty služby, které budou na základě systému měřitelných ukazatelů vyhodnoceny jako efektivní.
- Rozvojové aktivity, tzn. služby, které v kraji chybí nebo jsou poskytovány v nedostačujícím rozsahu, a které je třeba rozvíjet, budou podporovány v souladu s určenou vizí, globálním a specifickými cíli.
- Sociální služby budou podporovány s ohledem na disponibilní množství finančních prostředků.

- Dotačními prostředky z rozpočtu kraje podporovat služby terénní a ambulantní a služby regionálního charakteru určené pro specifické skupiny uživatelů.
- Organizacemi zřízenými Zlínským krajem zajišťovat především pobytové služby určené specifickým skupinám obyvatel, které mají regionální charakter.
- Splnění vytyčených cílů bude podporováno systémovými podpůrnými prioritami.

4.2. SWOT analýza sociálních služeb ve Zlínském kraji

Pro shrnutí analytických poznatků byla využita metoda SWOT analýzy, která obsahuje jak vnitřní analýzu (silné a slabé stránky), tak vnější analýzu (příležitosti a ohrožení). SWOT analýza byla nejprve vytvořena pro každou cílovou skupinu samostatně. Následně byla vytvořena celková SWOT analýza sociálních služeb ve Zlínském kraji. Jednotlivé body SWOT analýzy nejsou seřazeny podle důležitosti či priorit.

Silné stránky	Slabé stránky
<ul style="list-style-type: none"> • Existence sítě sociálních služeb s potenciálem dalšího rozvoje. • Pozitivní přínos individuálního projektu „Poskytování služeb sociální prevence ve ZK“ (finanční zajištění, kvalita a rozvoj sociálních služeb). • Zavedení systému sledování a vyhodnocování měřitelných ukazatelů v oblasti poskytování sociálních služeb (benchmarking). • Zajištění podpory zvyšování kompetencí pracovníků v sociálních službách formou vzdělávání. • Probíhající (komunitní) plánování rozvoje sociálních služeb na úrovni většiny obcí/ mikroregionů, zpracovaný a pravidelně aktualizovaný střednědobý plán rozvoje sociálních služeb kraje. • Zmapování sítě sociálních služeb v Katalogu poskytovatelů sociálních služeb. • Zlepšení a zvýšení intenzity komunikace ZK s poskytovateli sociálních služeb. • Komunikace a výměna zkušeností mezi poskytovateli. • Motivace poskytovatelů a pracovníků sociálních služeb v přímé péči. 	<ul style="list-style-type: none"> • Nerovnoměrné pokrytí území kraje sociálními službami. • Nedostatečná informovanost veřejnosti o sociálních službách. • Není k dispozici analýza kvality sociálních služeb. • Nedostatečná finanční podpora z rozpočtu Zlínského kraje. • Neexistence relevantních údajů o velikosti a struktuře cílové skupiny osob ohrožených sociálním vyloučením. • Nedostatečná podpora pečujících osob vč. osob, které převzaly do péče nezletilé děti. • Nedostupnost terénních a ambulantních služeb vč. odborného sociálního poradenství. • Neexistence komplexu služeb pro osoby s chronickým duševním onemocněním. • Nedostatečné pokrytí službami (zejména pobytovými) pro osoby propuštěné z psychiatrické léčebny a osoby ohrožené sociálním vyloučením s kumulovanými problémy. • Bariérovost.

Příležitosti	Ohrožení
<ul style="list-style-type: none"> • Transformace pobytových služeb nevyhovujících standardům moderně poskytovaných sociálních služeb ve služby poskytované v přirozeném prostředí uživatelů. • Zapojení rodinných příslušníků do řešení nepříznivé sociální situace blízkých osob. • Zavádění legislativních opatření podporujících terénní a ambulantní služby do praxe. • Vzájemné provázání sociálních služeb a zajištění návaznosti na další služby (zejména zdravotnictví a školství). • Změna vybraných ustanovení zákona o sociálních službách. • Zlepšení kontroly účelového využití příspěvku na péči. • Podpora dobrovolnictví. • Větší angažovanost obcí. • Možnost využití dat z existujícího veřejného registru MPSV a možnost využití dat z výkazů o poskytovaných sociálních službách z nového zdroje MPSV OK poskytovatel. 	<ul style="list-style-type: none"> • Možný nárůst uživatelů sociálních služeb v souvislosti se stárnutím populace. • Snižování finanční podpory ze všech zdrojů financování (dotace z veřejných rozpočtů, důchody, příjmy od zdravotních pojišťoven atd.) • Nejistota, nestabilní systém a nedostatečné financování sociálních služeb. • Nezajištění možnosti pokračování individuálního projektu „Poskytování služeb sociální prevence ve Zlínském kraji“. • Financování a podpora sociálních služeb bez ohledu na náročnost a bezúhradovost služby. • Prohlubující se existenční problémy osob v nepříznivé sociální situaci a jejich rodin (např. bydlení, nezaměstnanost, zhoršení zdravotního stavu, zadluženost). • Resortismus přetrvávající v řešení problematiky osob nacházejících se v nepříznivé sociální situaci. • Špatná dopravní dostupnost pro poskytovatele v odlehlých lokalitách. • Neexistence potřebných statistických údajů o kvantifikaci cílové skupiny osob se zdravotním postižením, vč. specifických podskupin. • Neúměrné zatěžování narůstající administrativou na úkor sociální práce.

4.3. Priority na období 2012–2014

Následující podkapitola obsahuje priority na období 2012–2014. S ohledem na jejich vyhodnocování z hlediska kvality, kvantity a času je důležité jejich rozpracování do konkrétních opatření, která jsou uvedena v návrhové části dokumentu.

1. Systémové priority

- 1.1. Podpora aktivit směřujících k vytvoření stabilního víceletého systému financování sociálních služeb při zohlednění jejich kvality.
- 1.2. Podpora větší angažovanosti územních samosprávných celků v aktivitách zacílených na oblast sociálních služeb.

- 1.3. Podpora procesů plánování, zvyšování kvality a odbornosti sociálních služeb a zlepšování informovanosti o sociálních službách.
- 1.4. Vytvoření systému návaznosti a dostupnosti jednotlivých sociálních služeb na základě stanovených kritérií a podpora stávajících sociálních služeb, které byly dle těchto kritérií vyhodnoceny jako vhodné k podpoře.
- 1.5. Podpora a iniciace legislativních změn v sociální oblasti na základě identifikovaných problémů a zkušeností z praxe.
- 1.6. Podpora multidisciplinárního přístupu a meziresortní spolupráce.
- 1.7. Zvyšování kvality života osob v nepříznivé sociální situaci podporou pečujících a blízkých osob, dobrovolnictví a projektů zaměřených na odstraňování bariér.
- 1.8. Podpora aktivit zaměřených na prevenci a řešení problémů vznikajících v souvislosti s prohlubováním zadluženosti obyvatel.

Ad 1.1.

Priorita reaguje na stávající problematické financování sociálních služeb, které je provázeno značnou nejistotou způsobenou jednoletým financováním sociálních služeb a nepravidelnými splátkami schválených dotací. Stávající situace neumožňuje plánování sociálních služeb a má vliv na personální a provozní zabezpečení služby, což se může negativně odrazit v její kvalitě. Předpokladem pro zajištění sítě služeb a její rozvoj je vytvoření stabilního systému, který v sobě bude obsahovat víceleté financování při zohlednění kvality. Priorita je v souladu se Strategii pro naplňování vize a cílů do roku 2020.

Ad 1.2.

Obce a kraje disponují prostředky, s jejichž pomocí by mohlo dojít k podpoře sociálních služeb. Nejedná se jen o prostředky finanční, i když tyto velmi zásadně ovlivňují úroveň sociálních služeb. Jde ale také o další aktivity, které mohou přispět k rozvoji sociálních služeb ve ZK. Např. se může jednat o informovanost o sociálních službách prostřednictvím regionálního tisku, o různé formy spolupráce mezi poskytovateli a územními samosprávnými celky, o nabídku vhodných prostor k poskytování sociálních služeb nebo navazujících činností souvisejících se začleňováním osob v nepříznivé sociální situaci, zejména existencí sociálního bydlení. Priorita je v souladu se Specifickým cílem pro sociální služby ve Zlínském kraji do roku 2020 – bod II.

Ad 1.3.

Priorita směřuje ke zvyšování kvality poskytovaných služeb a ke zvyšování povědomí o sociálních službách a o možnosti řešení nepříznivé sociální situace jejich prostřednictvím. Ke zvyšování kvality mohou přispět vzdělávací aktivity podporující procesy plánování sociálních služeb jak na krajské úrovni, tak na úrovni obcí, které by měly vést k vzájemné součinnosti. K lepšímu využití sociálních služeb vede i kvalitní výběr konkrétní sociální služby pro konkrétní osobu na základě jejích potřeb a poskytnutí co možná nejúplnějších informací o celém spektru sociálních služeb. Informace o službách musí směřovat

jak k potencionálním uživatelům, jejich rodinným příslušníkům, tak k odborné veřejnosti. Priorita je v souladu se Specifickým cílem pro sociální služby ve Zlínském kraji do roku 2020 – bod VI.

Ad 1.4.

Přijatá Vize sociálních služeb ve Zlínském kraji v roce 2020 předpokládá existenci efektivní, kvalitní a dostupné sítě sociálních služeb. Cílem je zabezpečit takovou síť sociálních služeb, která bude obsahovat výše zmíněné charakteristiky (efektivita, kvalita, dostupnost). Pro dosažení vize je třeba určit kritéria, s jejichž pomocí bude možno existující služby vyhodnocovat a utvářet efektivní, kvalitní a dostatečnou síť sociálních služeb ve ZK. Priorita je v souladu se Specifickými cíli pro sociální služby ve Zlínském kraji do roku 2020 a Strategii pro naplnění vize a cílů do roku 2020.

Ad 1.5.

Priorita vychází ze závěrů pracovních skupin, jejichž členové na základě poznatků z praxe navrhuji konkrétní náměty směřující k úpravě legislativy. Jedná se o změny zákona o sociálních službách týkající se například:

- úpravy přiznání příspěvku na péči a jeho využívání,
- zapracování role pečujících osob,
- úpravy ve smyslu specifikace azylových domů pro matky (otce) s dětmi jako samostatného typu sociální služby.

Dále se může jednat o podporu legislativních změn v sociální oblasti týkajících se řešení existenčních problémů včetně sociálního bydlení. Priorita je v souladu se Specifickými cíli pro sociální služby ve Zlínském kraji do roku 2020 a Strategii pro naplnění vize a cílů do roku 2020.

Ad 1.6.

Sociální služby jsou pouze jednou z oblastí, která může nabídnout pomoc osobě v nepříznivé sociální situaci. Ke zvýšení kvality a efektivity pomoci je třeba více rozvíjet meziresortní spolupráci, zejména s resortem zdravotnictví a školství. Při řešení situace konkrétní osoby je třeba volit multidisciplinární přístup, přičemž osoba, které se řešení týká, má v procesu hledání řešení a jeho realizaci své nezastupitelné místo. Priorita je v souladu se Specifickými cíli pro sociální služby ve Zlínském kraji do roku 2020 a Strategii pro naplnění vize a cílů do roku 2020 – bod IV. a V.

Ad 1.7.

Pro podporu kvality života osob v nepříznivé sociální situaci sehrávají výraznou roli osoby blízké a osoby zajišťující osobní péči mimo zařízení sociálních služeb a dobrovolníci. Je třeba podporovat a rozvíjet aktivity na podporu těchto osob, které nezastupitelným způsobem doplňují síť sociálních služeb. Život osobám v nepříznivé sociální situaci ztěžuje množství

bariér, a to architektonických, komunikačních či jiných, například způsobených předsudky ostatních lidí nebo institucí. Je třeba cíleně pracovat na odstranění těchto bariér, a tak pomáhat sociálnímu začleňování a kvalitnějšímu životu osobám v nepříznivé sociální situaci. Priorita je v souladu se Specifickými cíli pro sociální služby ve Zlínském kraji do roku 2020 a Strategii pro naplnění vize a cílů do roku 2020 – bod V. a VI.

Ad 1.8.

Rodiny i jednotlivé osoby se stále častěji ocitají v existenčních problémech, které řeší půjčkami s vysokými úroky, které pak nejsou schopni splácet a jsou vymáhány exekutory. Lidé přichází o svůj majetek a o bydlení, což má za následek jejich velký sociální propad. Je třeba podpořit aktivity, které budou mít preventivní charakter, ale také ty, které pomáhají lidem se z jejich obtížné situace dostat. Může jít o např. podporu dluhového poradenství. Priorita je v souladu se Specifickými cíli pro sociální služby ve Zlínském kraji do roku 2020 a Strategii pro naplnění vize a cílů do roku 2020 – bod V. a VI.

2. Věcné priority pro cílovou skupinu „senioři“

- 2.1. Podpora vytváření komplexů návazných sociálních služeb na území daného regionu a zajištění jejich vyváženého pokrytí.
- 2.2. Podpora finanční a časové dostupnosti ambulantních a terénních služeb.
- 2.3. Podpora humanizace pobytových služeb směrem ke zvyšování kvality poskytování sociálních služeb a transformace na služby lépe odpovídající potřebám uživatelů.
- 2.4. Podpora aktivit směřujících k vyšší míře přijímání seniorů pobývajících v psychiatrické léčebně ze sociálních důvodů a v azylových domech do domovů pro seniory.

Ad 2.1.

Priorita reaguje na nerovnoměrné pokrytí území kraje sociálními službami pro seniory, a to jak pobytovými, tak ambulantními i terénními. Značná nevyváženost byla zaznamenána zejména v případě počtu lůžek domovů pro seniory a v případě odlehčovacích služeb pobytových i terénních. Priorita si klade dva spolu související cíle. Podporu vytváření komplexů sociálních služeb ve smyslu vzájemné propojenosti a návaznosti služeb a zajištění jejich vyváženého pokrytí. Priorita je v souladu s Vizí, se Specifickým cílem pro sociální služby ve Zlínském kraji do roku 2020 – bod IV. a se Strategii pro naplnění vize a cílů do roku 2020.

Ad 2.2.

K umožnění života seniorů v jejich přirozeném prostředí přispívají sociální služby poskytované ambulantní a terénní formou. K nejvíce využívaným terénním službám patří pečovatelská služba, která by měla být dostupná jak po stránce časové, tak i finanční. Priorita je v souladu s Vizí, se Specifickým cílem pro sociální služby ve Zlínském kraji do roku 2020 – bod V. a se Strategii pro naplnění vize a cílů do roku 2020.

Ad 2.3.

V kraji se stále vyskytují pobytové služby, které nevyhovují požadavkům na kvalitní, moderní sociální službu, respektující důstojnost každého uživatele. Jde o služby poskytované ve starých budovách, s vícelůžkovými pokoji, se sociálním zařízením na chodbě apod. Prioritou je vytvářet pro poskytování sociálních služeb takové podmínky, aby tyto služby byly pro uživatele dostupné a důstojné. Priorita je v souladu s Vizí, se Specifickým cílem pro sociální služby ve Zlínském kraji do roku 2020 – bod V. a se Strategií pro naplnění vize a cílů do roku 2020.

Ad 2.4.

Dlouhodobým problémem je přijetí osob s problematickou minulostí, zejména osob pobývajících v psychiatrické léčebně a uživatelů služby typu azylový dům, do sociální služby typu domov pro seniory, přičemž pro některé z těchto osob by sociální služba byla vhodným řešením jejich nepříznivé sociální situace. Je třeba se touto problematikou zabývat a nalézt způsoby řešení, které by umožnily otevřenější přístup k sociální službě typu domov pro seniory a současně by vyloučily přijetí osob, pro něž tato sociální služba není vhodná. Priorita je v souladu s Vizí, se Specifickým cílem pro sociální služby ve Zlínském kraji do roku 2020 – bod III. a se Strategií pro naplnění vize a cílů do roku 2020.

3. Věcné priority pro cílovou skupinu „osoby se zdravotním postižením“

- 3.1. Podpora vytváření komplexů návazných sociálních služeb na území daného regionu a zajištění jejich vyváženého pokrytí.
- 3.2. Podpora integrace osob se zdravotním postižením formou ambulantních, terénních a vybraných pobytových služeb (např. sociální rehabilitace, následná péče).
- 3.3. Podpora vzniku a rozšíření komplexu služeb pro osoby s chronickým duševním onemocněním včetně osob s poruchou autistického spektra.
- 3.4. Podpora vzniku a rozšíření sociální služby typu podpora samostatného bydlení a chráněné bydlení pro osoby s mentálním a kombinovaným postižením.
- 3.5. Zmapování počtu osob spadajících do specifických podskupin osob se zdravotním postižením a zjištění potřeb těchto osob.
- 3.6. Podpora humanizace pobytových služeb směrem ke zvyšování kvality poskytování sociálních služeb a transformace na služby lépe odpovídající potřebám uživatelů.
- 3.7. Podpora odborného sociálního poradenství poskytovaného terénní formou pro specifické podskupiny (např. osoby s poruchou autistického spektra, osoby s tělesným postižením).

Ad 3.1.

Sociální služby pro osoby se zdravotním postižením představují ve Zlínském kraji druhou největší skupinu služeb poskytovaných osobám v nepříznivé sociální situaci. Síť sociálních služeb pro osoby se zdravotním postižením je, co se týká dostupnosti, nevyvážená. Na-

příklad historicky vznikla v kraji poměrně vysoká kapacita pobytových zařízení, zejména domovů pro osoby se zdravotním postižením na Uherskohradištsku. V některých částech kraje je však tato pobytová služba nedostupná. Obdobné příklady by bylo možné najít i u jiných služeb. Cílem této priority proto je postupné vytváření komplexů logicky vzájemně na sebe navazujících potřebných služeb. Priorita je v souladu s Vizí, se Specifickým cílem pro sociální služby ve Zlínském kraji do roku 2020 – bod II. a IV. a se Strategii pro naplnění vize a cílů do roku 2020.

Ad 3.2.

Sociální integrace osob v nepříznivé sociální situaci je jedním z hlavních cílů, který vyplývá ze strategických materiálů a zákona o sociálních službách. Prioritou tedy je, aby osobám se zdravotním postižením byly dostupné služby, které jim budou napomáhat žít způsobem, který je společností považován za běžný. Z analýzy sociálních služeb ve Zlínském kraji vyplynulo, že tyto služby, zejména služby typu sociální rehabilitace, služby následné péče, podpora samostatného bydlení, jsou nedostatečné. Priorita je v souladu s Vizí, se Specifickým cílem pro sociální služby ve Zlínském kraji do roku 2020 – bod V. a se Strategii pro naplnění vize a cílů do roku 2020.

Ad 3.3.

Stávající síť sociálních služeb ve Zlínském kraji zahrnuje v nedostatečném rozsahu sociální služby pro osoby s chronickým duševním onemocněním, mezi které řadíme osoby s poruchou autistického spektra, osoby s demencí vč. Alzheimerovy choroby, osoby závislé a osoby s psychotickým onemocněním. Na území Zlínského kraje jsou pro osoby s poruchou autistického spektra a osoby s psychotickým onemocněním v nedostatečné míře zastoupeny zejména ambulantní a terénní služby. Priorita je v souladu s Vizí, se Specifickým cílem pro sociální služby ve Zlínském kraji do roku 2020 – bod III. a se Strategii pro naplnění vize a cílů do roku 2020.

Ad 3.4.

Přes poměrně vysokou kapacitu služby typu chráněného bydlení, v níž jsou však započítány kapacity bývalých domovů – penzionů pro důchodce, služba chráněného bydlení, která naplňuje požadavky dle zákona o sociálních službách, je dostupná pouze v ORP Zlín a Otrokovice. Zvýšenou potřebu kapacit služby typu chráněného bydlení vyvolá také aktuálně probíhající transformace pobytových sociálních služeb – domovů pro osoby se zdravotním postižením na Velehradě a v Zašové, případně dalších domovů, které se do procesu transformace v budoucnu také zapojí. V současné době vůbec neexistuje služba typu podpora samostatného bydlení, která je terénní službou poskytovanou přímo v přirozeném prostředí klientů. Priorita je v souladu s Vizí, se Specifickým cílem pro sociální služby ve Zlínském kraji do roku 2020 – bod V. a se Strategii pro naplnění vize a cílů do roku 2020.

Ad 3.5.

Při zpracování analytické i strategické části dokumentu se vyskytovaly problémy související s neexistencí relevantních údajů o velikosti a struktuře cílové skupiny osob se zdravotním postižením a o velikosti jejich specifických podskupin. Zmapování této cílové skupiny bude náročné, jelikož data o této cílové skupině jsou i na celostátní úrovni neúplná a roztržitá. Nicméně pro další plánování a rozvoj sociálních služeb je třeba mít údaje o kvantifikaci této cílové skupiny. Priorita je v souladu s Vizí, se Specifickým cílem pro sociální služby ve Zlínském kraji do roku 2020 – bod I. a se Strategii pro naplnění vize a cílů do roku 2020.

Ad 3.6.

Ve Zlínském kraji se vyskytují sociální služby, které nejsou dostupné z důvodu architektonických bariér, a tudíž je ztížen přístup k těmto službám osobám s tělesným postižením. Dále se v kraji nachází pobytové služby, v nichž nejsou vytvořeny podmínky pro kvalitní poskytování služby a kvalitu života uživatelů těchto služeb. Jde o staré budovy, s vícelůžkovými pokoji, se sociálním zařízením na chodbě. Prioritou je vytvářet pro poskytování sociálních služeb takové podmínky, aby tyto služby byly pro uživatele dostupné a důstojné. Priorita je v souladu s Vizí, se Specifickým cílem pro sociální služby ve Zlínském kraji do roku 2020 – bod V. a se Strategii pro naplnění vize a cílů do roku 2020.

Ad 3.7.

Z provedené analýzy vyplynula potřeba zabezpečit, aby služba typu odborné sociální poradenství byla pro specifické skupiny uživatelů poskytována v jejich přirozeném prostředí. Nejedná se o vznik nových služeb, ale rozšíření terénní formy poskytování služby u stávajících služeb. Priorita je v souladu s Vizí, se Specifickým cílem pro sociální služby ve Zlínském kraji do roku 2020 – bod III. a se Strategii pro naplnění vize a cílů do roku 2020.

4. Věcné priority pro cílovou skupinu „rodiny s dětmi“

- 4.1. Na území ORP Bystřice pod Hostýnem, Rožnov pod Radhoštěm a Valašské Klobouky podpořit vznik sociálních služeb pro cílovou skupinu rodiny s dětmi.
- 4.2. Na území kraje s výjimkou ORP vyjmenovaných v prioritě č. 4.1 podpořit vznik nebo rozšíření sociálních služeb poskytovaných terénní a ambulantní formou pro cílovou skupinu rodiny s dětmi typu sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi, nízkoprahová zařízení pro děti a mládež, terénní programy a odborné sociální poradenství.
- 4.3. Podpora dostupnosti odborného sociálního poradenství zaměřeného především na mediaci, dluhovou a rodinnou problematiku.
- 4.4. Zvýšit dostupnost služeb intervenčního centra poskytovaných terénní formou a zmapovat potřebu zřízení pobytové formy intervenčního centra.
- 4.5. Rozvoj sociálních služeb a aktivit zaměřených na podporu rodin, které mají dítě v náhradní rodinné péči.

Ad 4.1.

V uvedených ORP v současné době neexistuje žádná sociální služba pro cílovou skupinu rodiny s dětmi s výjimkou služby typu odborné sociální poradenství, která je poskytována na území ORP Rožnov pod Radhoštěm. Služby sociální prevence pro rodiny s dětmi však mají svůj nezastupitelný význam a jejich dostupnost by měla být zajištěna na území celého kraje co nejbližší rodinám. Cílem je, aby v následujícím období vznikly v uvedených ORP alespoň některé služby, na které by mohly následně navázat služby další a byla tak nastartována tvorba komplexu služeb pro rodiny s dětmi i v těchto dosud zcela nepokrytých ORP. Priorita je v souladu s Vizí, se Specifickým cílem pro sociální služby ve Zlínském kraji do roku 2020 – bod I. II. a IV. a se Strategii pro naplnění vize a cílů do roku 2020.

Ad 4.2.

V posledních letech došlo k poměrně významnému rozvoji služeb pro rodiny s dětmi, přesto stávající síť sociálních služeb pro rodiny s dětmi nelze považovat za dostatečnou. Vznik a rozvoj služeb bude podporován v regionech, kde služba zcela chybí, popřípadě není dostatečně zajištěna, a to s přihlédnutím k potřebám dané lokality. Cílem je zajištění adekvátní dostupnosti služeb na celém území kraje. Priorita je v souladu s Vizí, se Specifickým cílem pro sociální služby ve Zlínském kraji do roku 2020 – bod III. a se Strategii pro naplnění vize a cílů do roku 2020.

Ad 4.3.

V rámci analýzy sociálních služeb bylo zjištěno, že sociální služba odborné sociální poradenství, zejména poradenství zaměřené na mediaci a problematiku dluhovou a rodinnou, není pro obyvatele Zlínského kraje dostatečně dostupná. Vzhledem k charakteru služby odborného sociálního poradenství, které je často prvním místem odborné pomoci, na které se daná osoba obrátí se svým problémem, je zajištění dostupnosti této služby velmi důležité. Dluhové problémy a problémy v mezilidských vztazích přitom v současné době patří mezi nejčastěji řešené problémy v rámci cílové skupiny rodiny s dětmi a vzhledem ke stávající společenské a politické situaci lze do budoucna předpokládat, že se budou dotýkat stále širší skupiny obyvatel. Priorita je v souladu s Vizí, se Specifickým cílem pro sociální služby ve Zlínském kraji do roku 2020 – bod V. a se Strategii pro naplnění vize a cílů do roku 2020.

Ad 4.4.

Služba typu intervenčního centra je poskytována obětem domácího násilí a musí být dostupná na území celého kraje. V rámci analýzy služeb byla jako nedostatečná definována dostupnost terénní formy služby.

Pobytová forma intervenčního centra na území Zlínského kraje neexistuje, v současné době ji do jisté míry suplují azylové domy pro matky s dětmi, aniž by se na tuto cílovou skupinu přímo specializovaly. Prioritou pro následující období je zjistit, jak velká je potřeba vzniku krizového ubytování pro oběti domácího násilí a zda je skutečně nutné tuto formu

služby ve Zlínském kraji zřídít. Priorita je v souladu s Vizí, se Specifickým cílem pro sociální služby ve Zlínském kraji do roku 2020 – bod I. a IV. a se Strategií pro naplnění vize a cílů do roku 2020.

Ad 4.5.

V současné době je v rámci sociálních služeb ve Zlínském kraji poskytována pomoc a podpora rodinám, které mají dítě v náhradní rodinné péči pouze prostřednictvím odborného sociálního poradenství, a to jen na území ORP Rožnov pod Radhoštěm a na území ORP Zlín, přičemž poradnou přímo specializovanou na problematiku náhradní rodinné péče je pouze poradna v Rožnově pod Radhoštěm. Pokud se týká podpůrných aktivit mimo oblast sociálních služeb (např. odlehčovací péče), tyto aktivity ve Zlínském kraji zcela schází. Existence sociálních služeb a dalších podpůrných aktivit pro tuto cílovou skupinu je s ohledem na míru zátěže, které je tato skupina vystavena, nutná. Z tohoto důvodu je rozvoj těchto služeb a aktivit považován za prioritu pro následující období. Priorita je v souladu s Vizí, se Specifickým cílem pro sociální služby ve Zlínském kraji do roku 2020 – bod III. a IV. a se Strategií pro naplnění vize a cílů do roku 2020.

5. Věcné priority pro cílovou skupinu „osoby ohrožené sociálním vyloučením“

- 5.1. Podpora řešení problematiky u osob s kumulovanými problémy (dluhy, potřeba pomoci při sebeobsluze, závislosti, bez přístřeší, osoby s duševním onemocněním apod.) spojené se zajištěním adekvátních sociálních služeb pro tyto osoby.
- 5.2. Podpora doplnění komplexu služeb pro muže a ženy bez přístřeší s cílem zajištění jejich vzájemné návaznosti.
- 5.3. Podpora vzniku a rozšíření aktivit a služeb zajišťujících následnou péči pro osoby závislé na návykových látkách opouštějící léčbu nebo terapeutické komunity.
- 5.4. Podpora aktivit směřujících ke zjištění relevantních údajů o velikosti a struktuře osob ohrožených sociálním vyloučením.

Ad 5.1

Dle odborníků, zainteresovaných v oblasti sociálních služeb pro osoby bez přístřeší, v posledních letech narůstá počet osob, kterým není možné v rámci stávajícího systému sociálních služeb poskytnout adekvátní službu, zejména pobytovou. Jedná se o osoby, které z nejrůznějších důvodů propadávají systémem. V rámci pracovní skupiny bylo identifikováno, že problém nastává v situacích, kdy u osob dochází ke kumulaci více problémů – např. osoba bez přístřeší má zároveň tělesné postižení nebo duševní onemocnění. Stávající azylové domy nejsou schopny zajistit těmto osobám adekvátní službu, do stávajících pobytových služeb sociální péče tyto osoby často nemohou nebo i nechtějí nastoupit. Tento problém byl identifikován již v minulých letech. V současné době neexistuje jednoduché vhodné řešení. Priorita je v souladu s Vizí, se Specifickým cílem pro sociální služby ve Zlínském kraji do roku 2020 – bod III. a se Strategií pro naplnění vize a cílů do roku 2020.

Ad 5.2.

Z analýzy sociálních služeb vyplynulo, že síť sociálních služeb pro osoby bez přístřeší byla od roku 2008 poměrně výrazně posílena. V některých lokalitách však chybí některé sociální služby tak, aby spektrum potřebných služeb bylo úplné a byl vytvořen komplex logicky vzájemně na sebe navazujících potřebných služeb. Samostatným problémem, kterému je třeba se v rámci této priority také věnovat, jsou služby pro ženy bez přístřeší. Priorita je v souladu s Vizí, se Specifickým cílem pro sociální služby ve Zlínském kraji do roku 2020 – bod III. a IV. a se Strategii pro naplnění vize a cílů do roku 2020.

Ad 5.3.

Při tvorbě střednědobého plánu byl jako problém identifikován nedostatek služeb následné péče pro osoby závislé na návykových látkách, které opouštějí léčbu nebo služby terapeutické komunity. V rámci této priority by mohly být podporovány také projekty zaměřené na navazující aktivity, které nejsou přímo sociální službou (např. podpora svépomocných skupin). Priorita je v souladu s Vizí, se Specifickým cílem pro sociální služby ve Zlínském kraji do roku 2020 – bod III., IV. a V. a se Strategii pro naplnění vize a cílů do roku 2020.

Ad 5.4.

Opakovaně zmiňovaným a zásadním problémem, který byl v rámci analytické části střednědobého plánu identifikován, je neexistence relevantních údajů o velikosti a struktuře cílové skupiny osob ohrožených sociálním vyloučením. Tato skutečnost následně značně komplikuje plánování rozvoje sociálních služeb pro tuto cílovou skupinu. Na krajské úrovni dosud v rámci ČR neproběhlo žádné mapování cílové skupiny (existují data o sčítání osob bez domova z některých měst v jiných krajích a některé údaje o osobách závislých na návykových látkách). Zmapování této cílové skupiny bude poměrně problematické a bude vyžadovat dlouhodobější práci, která bude zahrnovat také tvorbu metodik tohoto zjišťování. Priorita je v souladu s Vizí, se Specifickým cílem pro sociální služby ve Zlínském kraji do roku 2020 – bod I. a se Strategii pro naplnění vize a cílů do roku 2020.

4.4. Výhled financování sociálních služeb ve Zlínském kraji na období 2012–2014

Na základě ekonomické analýzy a zvolené strategie dalšího vývoje sociálních služeb ve Zlínském kraji je nastavena předpokládaná výše nákladů a zdrojů financování na období 2012–2014 následovně:

Tabulka č. 9: Skutečná výše nákladů a zdrojů financování sociálních služeb v letech 2007–2010 a předpokládaná výše nákladů a zdrojů financování sociálních služeb ve Zlínském kraji v letech 2011–2014 (v tis. Kč)

Zdroj financování	Skutečnost				Předpoklad			
	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
MPSV	517 352	531 652	504 175	479 749	435 110	564 056	580 978	598 407
Zlínský kraj bez IP	9 735	23 281	15 667	13 630	33 255	38 255	38 255	38 255
Individuální projekt	0	0	15 515	103 437	112 404	13 878	0	0
Obec	60 473	59 302	65 802	63 752	65 664	67 634	69 663	71 753
Uživatelé	557 604	704 925	777 873	854 254	888 424	923 961	962 306	996 949
FZP	22 766	38 392	71 468	74 545	76 781	79 085	81 457	83 901
Ostatní zdroje	81 181	76 825	78 046	72 305	73 028	73 758	74 496	75 241
Chybějící zdroje / ztráta	0	0	1 266	3 853	30 824	0	0	0
Zdroje celkem	1 249 112	1 434 377	1 528 546	1 661 672	1 684 667	1 760 628	1 807 155	1 864 506
Náklady celkem	1 225 520	1 430 480	1 529 812	1 665 525	1 715 491	1 760 628	1 807 155	1 864 506
Meziroční změna nákladů	X	17%	7%	9%	3%	3%	3%	3%

Zdroj: webová aplikace KISSOS, vlastní výpočty

Pozn.: Jednotlivé zdroje financování v roce 2011 byly oproti hodnotám získaným od poskytovatelů sociálních služeb k 31. 3. 2011 a uváděným v ekonomické analýze upraveny s ohledem na skutečný vývoj v předchozích letech a aktualizovaný vývoj k 30. 6. 2011 (zejména MPSV a Zlínský kraj).

Náklady 2012–2014

Na základě zvolené strategie dalšího vývoje sociálních služeb ve Zlínském kraji byl pro účely střednědobého plánu kvalifikovaným odhadem stanoven 3% meziroční nárůst nákladů na poskytování služeb, který by měl odrážet především inflační vývoj. Předpokládaný meziroční růst nákladů byl stanoven také v kontextu předpokládaného vývoje jednotlivých zdrojů financování.

Komentář k jednotlivým předpokládaným zdrojům financování 2012–2014 MPSV

V okamžiku tvorby střednědobého plánu nebylo známo, zda individuální projekt bude v dalších letech pokračovat. Minimálně v roce 2012 pak z administrativních důvodů nelze očekávat podporu sociálních služeb v rámci tohoto projektu vůbec. Proto jsou tyto dva zdroje sloučeny dohromady a uvedeny pod dotací MPSV.

V roce 2012 je jako základ stanovena předpokládaná dotace MPSV 2011 navýšená o částku 98 122 tis. Kč (roční dotace na služby sociální prevence z Individuálního projektu – 112 000 tis. Kč snižená o částku 13 878 tis. Kč, která bude vyplacena ještě v rámci stávajícího Individuálního projektu v I. pololetí roku 2012) a o částku ve výši 30 824 tisíc Kč, což jsou předpokládané chybějící zdroje v roce 2011.

V dalších letech je předpokládán 3 % růst v souvislosti s inflací a zachováním alespoň 32 % podílu tohoto zdroje na celkovém objemu předpokládaných nákladů. Důvodem tohoto předpokladu je také snaha o naplnění aktivit směřujících k vytvoření stabilního víceletého systému financování sociálních služeb při zohlednění jejich kvality.

Zlínský kraj

Na základě schváleného rozpočtového výhledu je předpokládáno, že Zlínský kraj podpoří sociální služby v následujících třech letech každoročně částkou ve výši 38 255 tis. Kč, což je oproti předchozímu období značné navýšení. Tento vývoj a předpoklad odpovídá také nastaveným prioritám střednědobého plánu, zejména v souvislosti s podporou větší angažovanosti územních samosprávných celků v aktivitách zacílených na oblast sociálních služeb. Podíl dotace z rozpočtu Zlínského kraje činí 2 % z celkového objemu předpokládaných nákladů.

Individuální projekt

Jak bylo již několikrát zmíněno, tento zdroj financování značně ovlivnil rozvoj sociálních služeb ve Zlínském kraji v letech 2009–2011 a v době zpracovávání střednědobého plánu nebyl znám jeho další vývoj. Ve střednědobém plánu je tento zdroj ve výši 112 000 tis. Kč zahrnut do dotace MPSV (s výjimkou roku 2012, kdy je částečně rozdělen – viz komentář MPSV). V této výši byly podporovány služby sociální prevence v letech 2010 a 2011 a tento objem finančních prostředků je nutný k zachování a fungování sociálních služeb. Ty mohly na základě dostatečné finanční podpory rozšířit své kapacity v souladu s prioritami a opatřeními uvedenými v předchozím střednědobém plánu. Rozsah jejich činnosti se stal

nedílnou součástí sítě sociálních služeb ve Zlínském kraji a přispěl také ke zkvalitnění sociálních služeb ve prospěch jejich uživatelů.

Obec

Podpora sociálních služeb z obecních zdrojů víceméně stagnuje, každoročně mírně kolísá a pohybuje se okolo 60 000 – 65 000 tis. Kč. Obdobně jako u dotace z rozpočtu Zlínského kraje je žádoucí, aby obce směřovaly k naplnění již zmíněné priority (větší angažovanost územních samosprávných celků) a podílely se na financování sociálních služeb ve vyšší míře, než tomu bylo doposud. V souvislosti s tím je předpokládáno, že výše podpory z obecních rozpočtů by měla zohlednit minimálně každoroční inflační růst ve výši 3% tak, aby procentuální podíl dotace z obecních rozpočtů byl zachován a činil 4% z celkového objemu předpokládaných nákladů.

Uživatelé

Na období 2012–2014 není předpokládán již tak znatelný každoroční nárůst tohoto zdroje, jako tomu bylo v předchozích obdobích. Důvodem je skutečnost, že maximální výše úhrady, kterou lze od uživatelů vybírat, je stanovena prováděcí vyhláškou, a také je předpoklad, že svou roli sehraje stále se zvyšující zadluženost obyvatel a prohlubující se pokles reálných mezd.

Na základě těchto skutečností je předpokládán každoroční 4% nárůst při mírném navýšování procentuálního podílu tohoto zdroje na celkovém objemu předpokládaných nákladů (52 – 53 %).

Fondy zdravotních pojišťoven

Úhrady z fondů zdravotních pojišťoven zaznamenaly nebývalý nárůst v prvních letech účinnosti zákona o sociálních službách – rok 2008 a 2009. Od roku 2010 se objem těchto úhrad pohybuje okolo 75 000 tis. Kč. U tohoto zdroje je předpokládán každoroční 3% nárůst při zachování 4 – 5% podílu na celkovém objemu předpokládaných nákladů. Tento nárůst by měl být zajištěn zejména změnou struktury uživatelů v domovech pro seniory, domovech pro osoby se zdravotním postižením, domovech se zvláštním režimem a týdenních stacionářích směrem k vyššímu stupni závislosti a tím zvyšujícímu se podílu ošetrovatelské péče.

Ostatní zdroje

Z analýzy vyplývá, že ostatní zdroje mají také spíše stagnující a mírně kolísající vývoj. Jejich procentuální podíl na celkovém objemu nákladů se pohybuje okolo 4 – 5%. Vzhledem k současné ekonomické situaci nelze počítat s tím, že tyto zdroje by v dalších letech výrazně posilovaly. Z diskuse s poskytovateli sociálních služeb vyplývá, že tyto zdroje mají spíše klesající tendenci a jejich získání a zapojení do rozpočtu je stále obtížnější. Na základě těchto skutečností je v následujícím období 2012–2014 předpokládán jejich minimální růst o 1% při zachování 4% podílu na celkových předpokládaných nákladech.

5. KONKRETIZACE A AKTUALIZACE STŘEDNĚDOBÉHO PLÁNU

Pro naplňování vize, cílů a priorit střednědobého plánu je třeba s plánem průběžně pracovat. Jedním z důležitých kroků při naplňování plánu je jeho průběžné vyhodnocování a aktualizace, které budou probíhat formou akčních plánů. Aktualizace bude podléhat schválení Zastupitelstvem Zlínského kraje.

Harmonogram konkretizace a aktualizace plánu

Září – prosinec 2011

Zpracování a schválení návrhové části střednědobého plánu (rozpracování jednotlivých priorit) a zpracování prováděcí části střednědobého plánu – akčního plánu na rok 2012. Nedílnou součástí akčního plánu bude zmapování a vyhodnocení sociálních služeb, které:

- nebyly zahrnuty do střednědobého plánu na období 2009–2011,
- byly zahrnuty do Přílohy č. 3 AP 2011 a již nebyly podpořeny v rámci individuálního projektu Poskytování služeb sociální prevence ve Zlínském kraji,
- byly zahrnuty do Přílohy č. 4 AP 2011 bez vazby na neinvestiční dotace MPSV, Zlínského kraje a Individuálního projektu.

Pro rok 2012 nebudou zařazena žádná rozvojová opatření (s případnou výjimkou systémových opatření). Služby zařazené v plánu pro období 2009–2011 budou do akčního plánu pro rok 2012 zařazeny k podpoře automaticky.

Rok 2012

Vyhodnocení sítě sociálních služeb ve Zlínském kraji na základě stanovených kritérií pro jednotlivé typy služeb jako základní východisko pro modelování sítě služeb ve Zlínském kraji.

Stanovení strategie optimalizace sítě sociálních služeb ve Zlínském kraji, vyvážení nabídky sociálních služeb na území Zlínského kraje směřující k naplňování stanovených priorit.

Formulace rozvojových opatření na další období.

Vytvoření strategie pro rozdělování dotací v souladu se střednědobým plánem.

Rok 2013

Přehodnocení kritérií pro jednotlivé typy služeb.

Nastavení procentuálního rozdělení celkového objemu dotací ze státního rozpočtu a rozpočtu Zlínského kraje mezi jednotlivé typy sociálních služeb pro rok 2014.

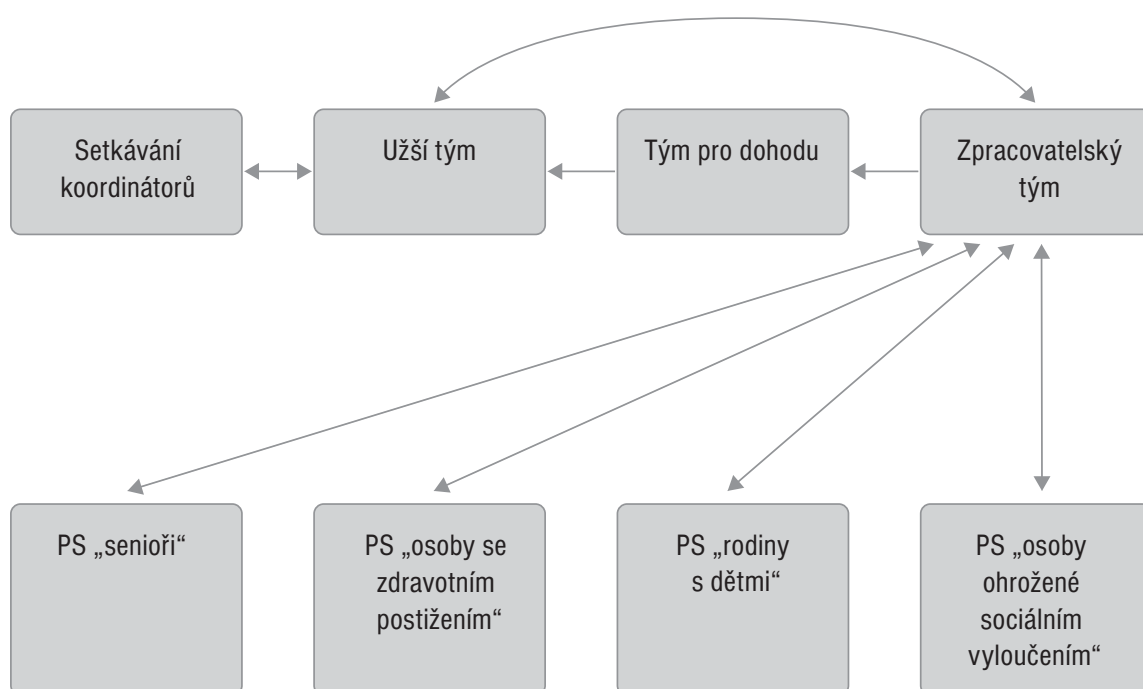
Pokračování procesu optimalizace sítě sociálních služeb v souladu se střednědobým plánem.

Příprava zpracování střednědobého plánu na další období.

Proces konkretizace a aktualizace plánu

Pro další a efektivnější práci na realizaci plánu bude probíhat intenzivnější komunikace a spolupráce s koordinátory komunitního plánování obcí s rozšířenou působností a dojde ke změně stávající organizační struktury pro tvorbu střednědobého plánu.

Obrázek č. 2: Schéma spolupráce zainteresovaných subjektů v rámci procesu implementace střednědobého plánu, resp. tvorby akčních plánů rozvoje sociálních služeb

Setkávání koordinátorů komunitního plánování

Má za cíl propojit plánování sociálních služeb na místní a krajské úrovni. Bude přispívat k výměně zkušeností dobré praxe a podnětů k procesu plánování rozvoje sociálních služeb. Pravidelná setkávání budou sloužit ke sběru informací o potřebách cílových skupin v jednotlivých ORP a záměrech obcí a poskytovatelů týkajících se rozvoje sociálních služeb.

Užší tým

Konkretizuje úkoly a řeší aktuální procesní problémy v souladu se schváleným Střednědobým plánem. Složení: pracovníci krajského úřadu.

Zpracovatelský tým

Má za úkol průběžně monitorovat a vyhodnocovat realizaci plánu. Formuluje systémová opatření a na plnění některých z nich pracuje. Podílí se na přípravě práce v pracovních skupinách a zpracovává a vyhodnocuje výstupy z pracovních skupin. Přípravuje podklady pro Tým pro dohodu.

Složení: odborníci na jednotlivé cílové skupiny, pracovníci krajského úřadu.

Pracovní skupiny (dle cílových skupin – senioři, osoby se zdravotním postižením, rodiny s dětmi, osoby ohrožené sociálním vyloučením)

Podílí se na tvorbě kritérií pro vyhodnocení sítě sociálních služeb a vyhodnocují síť podle stanovených kritérií. Formulují opatření v rámci věcných priorit a spolupodílí se na jejich realizaci.

Složení: odborníci pro jednotlivé cílové skupiny, pracovníci krajského úřadu.

Tým pro dohodu

Schvaluje zvolené strategie, postupy a výstupy v rámci procesu plánování rozvoje sociálních služeb a monitoruje realizaci jednotlivých opatření plánu.

Složení: radní ZK pro sociální věci, národnostní otázky a menšiny, zástupci jednotlivých ORP, pracovníci krajského úřadu.

V závislosti na aktuálním průběhu procesu konkretizace a aktualizace střednědobého plánu jsou možné dílčí změny jak v postupu tvorby plánů, tak ve způsobu organizačního zajištění celého procesu.

II. NÁVRHOVÁ ČÁST

STŘEDNĚDOBÉHO PLÁNU ROZVOJE SOCIÁLNÍCH SLUŽEB VE ZLÍNSKÉM KRAJI PRO OBDOBÍ 2012–2014

6. ÚVOD DO NÁVRHOVÉ ČÁSTI STŘEDNĚDOBÉHO PLÁNU

Návrhová část střednědobého plánu rozvoje sociálních služeb úzce navazuje na první, obecnou část plánu, proto také číslování kapitol navazuje na předchozí část. Již obecná část obsahuje vize, cíle a priority pro rozvoj sociálních služeb v následujících letech, které tak prakticky tvoří nedílnou součást návrhové části plánu. Návrhová část plánu pak obsahuje opatření, která specifikují, jakým způsobem budou naplňovány priority definované v obecné části plánu.

Mezi všemi opatřeními, která jsou definována v návrhové části plánu, hraje pro celou oblast sociálních služeb zcela zásadní roli opatření č. 1.4.1, které zavádí tzv. parametry sítě sociálních služeb. Ty se v následujících letech mají stát základním měřítkem pro posuzování všech sociálních služeb, které jsou na území Zlínského kraje poskytovány, a také měřítkem pro rozvoj služeb nových. Této mimořádně důležité části je proto věnována celá kapitola v úvodní části materiálu.

Závěr návrhové části plánu tvoří kapitola k financování realizace jednotlivých rozvojových opatření.

Návrhová část plánu vznikala bezprostředně po schválení obecné části plánu. Na její tvorbě se, stejně jako v případě obecné části, podíleli zástupci Zlínského kraje, obcí, poskytovatelů sociálních služeb i osob, jimž jsou tyto služby určeny. Ve způsobu zpracovávání tohoto materiálu však došlo k poměrně velkým změnám, které byly popsány a schváleny v kapitole 5 obecné části plánu. Byla změněna organizační struktura, v jejímž rámci zpracovávání plánu probíhá, byly zúženy pracovní skupiny, které byly zároveň úžeji propojeny se Zpracovatelským týmem, který hraje zásadní roli při nastavování celého procesu plánování i při tvorbě výsledného dokumentu. Celý proces plánování se tak stal efektivnějším. Obdobně jako obecná část plánu, pak návrhová a prováděcí část, prošly veřejným připomínkovacím řízením a výsledným schvalováním Týmem pro dohodu.

7. PARAMETRY SÍTĚ SOCIÁLNÍCH SLUŽEB ZLÍNSKÉHO KRAJE

Zcela zásadním pojmem je v kontextu střednědobého plánu rozvoje sociálních služeb tzv. síť sociálních služeb, která je vytvářena prostřednictvím jednotlivých opatření plánu. **Síť sociálních služeb Zlínského kraje** představují ty sociální služby, které budou vyhodnoceny jako potřebné, efektivní, kvalitní a budou proto podporovány dotačními prostředky MPSV ČR a Zlínského kraje, příp. v rámci projektů realizovaných Zlínským krajem a financovaných z externích zdrojů. V rámci tohoto plánu se jedná o služby, které jsou zařazeny do **Kategorie A** a **Kategorie B** (podrobněji viz dále). K vyhodnocení jednotlivých služeb budou využívány tzv. parametry. **Parametry sítě sociálních služeb Zlínského kraje** představují souhrn měřítek a požadavků, které musí konkrétní poskytovaná sociální služba naplňovat, aby byla zařazena do sítě sociálních služeb a následně mohla být podporována dotačními prostředky státního rozpočtu a rozpočtu Zlínského kraje, případně v rámci projektů realizovaných Zlínským krajem a financovaných z externích zdrojů. Parametry musí naplňovat jak sociální služba nová, která žádá o vstup do sítě, tak sociální služba, která již v síti sociálních služeb zařazena byla. Proto se předpokládá pravidelné hodnocení služeb dle nastavených parametrů.

Systém parametrů sítě sociálních služeb byl do jisté míry uplatněn již v rámci *Střednědobého plánu rozvoje sociálních služeb ve Zlínském kraji pro období 2009–2011*. Zároveň však bylo zjištěno, že Zlínský kraj nedisponuje dostatečnými, kvalitními, relevantními a srovnatelnými informacemi o jednotlivých sociálních službách tak, aby mohly být služby mezi sebou porovnávány a vyhodnocovány. Proto byla pozornost kraje v letech 2009–2011 v této oblasti zaměřena na nastavení, vytvoření a naplnění informačního systému o sociálních službách¹, postaveného na principu benchmarkingu.

V době tvorby *Střednědobého plánu rozvoje sociálních služeb ve Zlínském kraji pro období 2012–2014* tak Zlínský kraj disponoval množstvím dat shromažďovaných dle jednotné metodiky a v rámci jednoho informačního systému. Vzhledem ke krátké existenci celého systému a nutnosti pilotního ověřování však tato data dosud nemohla být v plné míře využita k tomu, aby podle nich byly poměřovány jednotlivé služby. Z tohoto důvodu nebyly parametry sítě sociálních služeb Zlínského kraje uplatněny již pro rok 2012, ale předpokládá se jejich uplatnění až v letech 2013–2014. Vzhledem k neustálému vývoji celého systému sociálních služeb pak budou parametry každoročně revidovány a aktualizovány.

¹ Jedná se o KISSOS – Krajský informační systém sociálních služeb přístupný jako webová aplikace poskytovatelům sociálních služeb a krajskému úřadu. Podrobněji viz www.kissos.cz.

7.1. Způsob využití parametrů sítě sociálních služeb Zlínského kraje v praxi

Při první aplikaci parametrů sítě sociálních služeb do praxe budou všechny sociální služby, které již byly zařazeny v síti sociálních služeb pro rok 2012, vyhodnoceny dle těchto parametrů. Sociální služby, které v síti dosud zařazeny nebyly, budou moci o toto vyhodnocení, resp. o zařazení do sítě, požádat.

Po vyhodnocení budou jednotlivé služby rozděleny do následujících skupin:

- **Služby zařazené do sítě sociálních služeb.**

Tato skupina služeb bude podporována dotačními prostředky státního rozpočtu a Zlínského kraje (vč. případných projektů kraje). Služby zařazené do této skupiny mohou být řazeny dále do podskupin, a to v závislosti na výsledku jejich zhodnocení dle nastavených parametrů. Služby, u kterých budou identifikovány problémy při plnění některých parametrů, budou dle těchto parametrů hodnoceny každoročně s cílem ověřit, zda tyto problémy byly pouze přechodného charakteru, či jsou natolik závažné, aby následně vedly k vyřazení ze sítě sociálních služeb. Ostatní služby, u nichž nebudou identifikovány problémy v plnění parametrů, budou v síti po celou dobu platnosti aktuálního střednědobého plánu, aniž by byly každoročně dle nastavených parametrů přehodnocovány.

- **Služby nezařazené do sítě sociálních služeb.**

Tato skupina služeb nebude podporována dotačními prostředky státního rozpočtu a Zlínského kraje (vč. případných projektů kraje). Bude však mít možnost každoročně (v rámci tvorby akčního plánu na následující rok) žádat o zařazení do sítě sociálních služeb. Služby, které tuto žádost podají, budou následně hodnoceny dle nastavených parametrů a v případě, že tímto hodnocením projdou úspěšně, budou do sítě sociálních služeb zařazeny.

Parametry sítě sociálních služeb Zlínského kraje pro příslušný rok i způsob práce s těmito parametry budou vždy zveřejněny.

7.2. Předpokládaný rozsah parametrů sítě sociálních služeb Zlínského kraje

Základní podmínkou pro to, aby služba mohla být hodnocena a následně doporučena či nedoporučena k zařazení do sítě sociálních služeb je to, aby služba byla zapojena do Krajského informačního systému sociálních služeb (KISSOS) a měla v tomto systému vyplněny příslušné výkazy. U služeb, které vzniknou zcela nově a nebudou mít k dispozici skutečné údaje za předchozí rok, bude hodnocení založeno na předpokladu pro příslušný rok. V každém případě pak bude nově zařazená služba následující rok přehodnocena dle skutečných údajů.

V rámci parametrů sítě sociálních služeb by měla být zohledněna a posuzována následující hlediska:

- Efektivita služby – např.:
  - náklady na stanovenou základní jednotku služby (např. lůžkoden, intervence),
  - náklady na 1 průměrný přepočtený úvazek pracovníka v přímé péči,
  - počet základních jednotek služby na 1 průměrný přepočtený úvazek pracovníka v přímé péči,
  - využití služby.
- **Dostupnost a kapacita služby**
- **Potřebnost** služby – např.:
  - zahrnutí služby v (komunitním) plánu rozvoje sociálních služeb obce/mikroregionu,
  - potřebnost definovaná v realizovaných průzkumech a analýzách, či odborníky z příslušné oblasti.
- **Kvalita** služby – vzhledem ke své problematičnosti bude toto hledisko v rámci parametrů uplatněno pouze v případě, že budou nalezeny vhodné ukazatele definující kvalitu.
- **Specifika** služby – celý systém musí umožňovat zohlednit také specifika, díky kterým mohou být některé služby na základě stanovených parametrů vyhodnoceny jako např. příliš nákladné (takovým specifikem může být například převaha uživatelů s těžkým zdravotním postižením, vyžadujícím nákladnější péči).

Jednotlivým hlediskům budou přiřazeny různé váhy dle jejich důležitosti.

8. ROZVOJOVÁ OPATŘENÍ PLÁNU PRO OBDOBÍ 2012–2014

Rozvojová opatření plánu blíže specifikují priority pro období 2012–2014, uvedené v kapitole 4.3. obecné části střednědobého plánu. Jako první jsou uvedena opatření v rámci systémových priorit, která jsou společná pro více cílových skupin (nebo pro všechny), následují opatření specifická pro jednotlivé cílové skupiny uživatelů sociálních služeb.

Všechna rozvojová opatření jsou zpracována v jednotné struktuře. U každého opatření je také formulován jeho předpokládaný výstup. V případě, že v plánu není uvedeno jinak, je tento výstup pojmán jako minimální. Opatření týkající se vzniku, rozvoje, transformace nebo ukončení konkrétních sociálních služeb jsou navíc členěna do tzv. kategorií:

- **Kategorie A** – síť sociálních služeb Zlínského kraje – stávající služby. Služby zařazené v této kategorii mohou být podporovány v rámci dostupných dotačních prostředků MPSV ČR a Zlínského kraje (vč. případných projektů kraje), a to v rámci schváleného finančního výhledu plánu (viz kapitola 4.4. obecné části plánu). Pro rok 2012 byly do Kategorie A zařazeny všechny služby, které byly zařazeny v síti sociálních služeb v roce 2011 a služby, které byly doporučeny k zařazení do této sítě v rámci procesu zpracovávání návrhové a prováděcí části střednědobého plánu. Limitujícím faktorem pro zařazování služeb do sítě se stal předpokládaný objem finančních prostředků pro rok 2012. **Celkový přehled služeb zařazených v Kategorii A pro daný rok je uveden v Příloze č. 1 v rámci akčního plánu.** V případech, kdy dojde k transformaci či organizační změně v rámci služeb, které byly do Kategorie A zařazeny a při této změně nedojde k navýšení celkové kapacity služeb/služby, má se za to, že změna je v souladu se střednědobým plánem. Takovou změnou může být např. sloučení dvou služeb do jedné nebo změna poskytovatele služby. Výjimkou je transformace na službu typu domovy se zvláštním režimem. Tato změna musí být vždy ve střednědobém, resp. akčním plánu předem schválena. Pro rok 2013 a 2014 se předpokládá, že v Kategorii A budou zařazeny pouze ty služby, které naplní tzv. parametry sítě sociálních služeb Zlínského kraje (podrobněji viz kapitola 7).
- **Kategorie B** – síť sociálních služeb Zlínského kraje – rozvojová opatření, která mohou být, v případě své realizace, podporována v rámci dostupných dotačních prostředků MPSV ČR a Zlínského kraje (vč. případných projektů kraje). Do této kategorie byla zařazena rozvojová opatření, o nichž se předpokládá, že budou financovatelná v rámci schváleného finančního výhledu střednědobého plánu (viz kapitola 4.4. obecné části plánu). Tento finanční výhled počítá s meziročním nárůstem nákladů na poskytování sociálních služeb ve Zlínském kraji ve výši 3%. Výše finanční rezervy pro tato rozvojová opatření byla stanovena s ohledem na předpokládanou míru inflace, změny v sazbách

DPH a zrušení několika velkokapacitních chráněných bydlení. Tuto rezervu bude možné využít pro realizaci rozvojových opatření plánu v letech 2013 a 2014. V případě, že se podaří zajistit finanční prostředky z jiných zdrojů (např. prostřednictvím projektů kraje), je možné tato rozvojová opatření realizovat již v roce 2012. Předpokládaná finanční rezerva pak byla využita jako limitující faktor pro zařazování rozvojových záměrů² do Kategorie B. **Celkový přehled služeb zařazených do Kategorie B uvádí Příloha č. 2.** V případě, že v následujících letech dojde k úspoře finančních prostředků vynakládaných v současné době na zajištění sociálních služeb zařazených v Kategorii A, bude možné rozšířit počet služeb zařazených do Kategorie B.

- **Kategorie C** – rozvojová opatření, která nebudou podporována dotačními prostředky MPSV ČR a Zlínského kraje. Avšak v případě zajištění jiných finančních prostředků (vč. prostředků z případných projektů kraje) se bude mít za to, že vznik služby je v souladu se střednědobým plánem rozvoje sociálních služeb kraje a služba bude mít možnost ucházet se o zařazení do sítě sociálních služeb Zlínského kraje. **Celkový přehled sociálních služeb zařazených v Kategorii C je uveden v Příloze č. 3.** Vzhledem k tomu, že se nepředpokládá, že budou tyto služby podporovány v rámci dotačních prostředků MPSV ČR a Zlínského kraje, nejsou u těchto opatření uváděny předpokládané náklady na jejich realizaci.

---

² Kalkulace předpokládaných nákladů na realizaci jednotlivých záměrů byla vytvořena na základě průměrných nákladů na stanovenou jednotku (lůžko nebo úvazek pracovníka v přímé péči) v daném typu služby. Údaje o průměrných nákladech na jednotku vycházejí z údajů informačního systému KISSOS.

8.1. Schematický přehled jednotlivých opatření střednědobého plánu

Následující schematický přehled slouží pro snazší orientaci v jednotlivých opatřeních střednědobého plánu. Z důvodu zjednodušení jsou jednotlivé priority a opatření uvedeny pouze heslovitě, celé jejich znění lze pak nalézt v příslušné kapitole. Zkrácenou formou je rovněž uvedeno území, na němž má být dané opatření realizováno. Ve většině případů se pak jedná o území ORP, podrobnosti jsou rovněž uvedeny v příslušné kapitole.

1. Systémové priority

1.1. Víceleté financování	1.1.1 Vzdělávání poskytovatelů v plánování činnosti organizace 1.1.2 Systém víceletého financování z rozpočtu ZK
1.2. Angažovanost samospráv	1.2.1 Informační aktivity pro politickou reprezentaci 1.2.2 Stáže pro úředníky
1.3. Plánování, kvalita, odbornost a informovanost	1.3.1 Informační systém v sociálních službách 1.3.2 Setkávání koordinátorů 1.3.3 Metodika sociálním pracovníkům obcí 1.3.4 Setkávání poskytovatelů 1.3.5 Aktualizace a vyhodnocování střednědobého plánu 1.3.6 Zpracování střednědobého plánu
1.4. Návaznost a dostupnost služeb	1.4.1 Vytvoření parametrů sítě sociálních služeb 1.4.2 Finanční podpora služeb podle parametrů
1.5. Legislativní změny	1.5.1 Sběr námětů ke změnám legislativy
1.6. Multidisciplinární přístup a meziresortní spolupráce	1.6.1 Zahájení multidisciplinární spolupráce 1.6.2 Zakládání meziresortních skupin
1.7. Zvyšování kvality života	1.7.1 Podpora dobrovolnictví 1.7.2 Vzdělávání pečujících osob 1.7.3 Odstraňování bariér
1.8. Prevence zadluženosti	1.8.1 Informační materiál o dluhovém poradenství 1.8.2 Vzdělávání v problematice předluženosti

2. Priority pro cílovou skupinu „senioři“

2.1. Komplexy návazných služeb pro seniory	2.1.1 Domov pro seniory Bystřice p. H.
2.2. Dostupnost ambulantních a terénních služeb	2.2.1 Dopracování KISSOS – využití dat o pokrytí obcí terénními službami 2.2.2 Osobní asistence Morkovsko a Rožnov p. R. 2.2.3 Pečovatelská služba Koryčansko a Zdounecko
2.3. Humanizace pobytových služeb pro seniory	2.3.1 Transformace a humanizace pobytových služeb 2.3.2 Presentace kazuistik uživatelů 2.3.3 Humanizace Domov pro seniory Podlesí
2.4. Přijímání seniorů z psychiatrické léčebny	2.4.1 Informovanost ze strany psychiatrické léčebny

3. Priority pro cílovou skupinu „osoby se zdravotním postižením“

3.1 Komplexy návazných služeb pro osoby se zdravotním postižením	3.1.1 Odlehčovací služby pobytové a terénní Otrokovice 3.1.2 Návazné ambulantní a terénní služby pro uživatele z transformovaných zařízení
3.2 Integrace osob se zdravotním postižením	3.2.1 Osobní asistence Morkovsko – Zdounecko – Koryčansko a Rožnov p. R.
3.3 Služby pro osoby s chronickým duševním onemocněním	3.3.1 Domov se zvláštním režimem Valašské Klobouky 3.3.2 Pobytová sociální rehabilitace Zlín 3.3.3 Zmapování počtu osob s poruchami chování
3.4 Podpora samostatného bydlení a chráněné bydlení pro osoby s mentálním postižením	3.4.1 Vznik chráněného bydlení a podpory samostatného bydlení v souvislosti s transformací pobytových zařízení 3.4.2 Chráněné bydlení Zlín 3.4.3 Podpora samostatného bydlení Otrokovice a Vsetín
3.5 Zmapování počtu osob se zdravotním postižením	3.5.1 Vznik pracovní skupiny
3.6 Humanizace a transformace pobytových služeb pro osoby se zdravotním postižením	3.6.1 Humanizace pobytových služeb 3.6.2 Osvěta o procesu transformace 3.6.3 Transformace domovů pro seniory na domovy se zvláštním režimem 3.6.5 Humanizace Domova pro osoby se zdravotním postižením Zašová
3.7 Terénní odborné sociální poradenství	3.7.1 Zmapování stávajících poraden

4. Priority pro cílovou skupinu „rodiny s dětmi“

4.1. Vznik sociálních služeb v ORP Bystřice p. H., Rožnov p. R. a Valašské Klobouky	4.1.1 Sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi Bystřice p. H., Rožnov p. R. a Valašské Klobouky 4.1.2 Odborné sociální poradenství Valašské Klobouky
4.2. Vznik a rozšíření služeb na ostatních územích kraje	4.2.1 Nízkoprahové zařízení pro děti a mládež Holešov 4.2.2 Terénní forma nízkoprahového zařízení pro děti a mládež Slušovicko
4.3. Dostupnost odborného sociálního poradenství	4.3.1 Vzdělávání mediátorů
4.4. Zvýšení dostupnosti intervenčního centra	4.4.1 Zmapování potřebnosti pobytové formy intervenčního centra 4.4.2 Vytvoření kontaktních míst pro terénní formu služby
4.5. Služby pro rodiny s dětmi v náhradní rodinné péči	4.5.1 Seznámení s připravovanými změnami v náhradní rodinné péči 4.5.2 Zmapování zájemců o poskytování podpory rodinám s dětmi v náhradní rodinné péči 4.5.3 Vzdělávání zájemců poskytujících služby rodinám s dětmi v náhradní rodinné péči 4.5.4 Zřízení poradenských služeb pro pěstouny

5. Priority pro cílovou skupinu „osoby ohrožené sociálním vyloučením“

5.1. Řešení problematiky osob s kumulovanými problémy	5.1.1 Zmapování počtu osob s kumulovanými problémy
5.2. Doplnění komplexu služeb pro osoby bez přístřeší	5.2.1 Azylový dům Valašské Meziříčí 5.2.2 Azylový dům pro muže, ženy a páry Zlínský kraj 5.2.3 Nízkoprahové denní centrum Holešov, Otrokovice 5.2.4 Noclehárna pro ženy Vsetín, Zlín 5.2.5 Terénní program Rožnov p. R.
5.3. Vznik a rozšíření následné péče pro osoby závislé na návykových látkách	5.3.1 Zmapování služeb následné péče 5.3.2 Zajištění následné péče v nepokrytých lokalitách
5.4. Zjištění velikosti a struktury cílové skupiny	5.4.1 Vznik pracovní skupiny pro danou problematiku 5.4.2 Průzkum velikosti a struktury jednotlivých podskupin cílové skupiny

8.2. Opatření specifikující systémové priority společné pro více cílových skupin

Priorita 1.1.	Podpora aktivit směřujících k vytvoření stabilního víceletého systému financování sociálních služeb při zohlednění jejich kvality.
Opatření 1.1.1	Podpora systematického vzdělávání poskytovatelů v oblasti plánování rozvoje služeb a činností organizace.
Kategorie opatření	neurčeno
Výstup	1 vzdělávací aktivita
Odpovědnost	vedoucí Odboru sociálních věcí KÚZK
Předpokládané náklady (vč. zdrojů)	bude specifikováno v rámci akčních plánů
Opatření 1.1.2	Vytvoření systému víceletého financování sociálních služeb z rozpočtu Zlínského kraje.
Kategorie opatření	neurčeno
Výstup	1 návrh systému víceletého financování
Odpovědnost	vedoucí Odboru sociálních věcí KÚZK
Předpokládané náklady (vč. zdrojů)	bude specifikováno v rámci akčních plánů
Priorita 1.2.	Podpora větší angažovanosti územních samosprávných celků v aktivitách zacílených na oblast sociálních služeb.
Opatření 1.2.1	Realizace informačních aktivit pro politickou reprezentaci samospráv.
Kategorie opatření	neurčeno
Výstup	1 realizovaný workshop k sociální problematice
Odpovědnost	vedoucí Odboru sociálních věcí KÚZK
Předpokládané náklady (vč. zdrojů)	bude specifikováno v rámci akčních plánů
Opatření 1.2.2	Podpora realizace stáží a pracovních návštěv úředníků samospráv v organizacích poskytujících sociální služby.
Kategorie opatření	neurčeno
Výstup	50 realizovaných stáží nebo pracovních návštěv
Odpovědnost	vedoucí Odboru sociálních věcí KÚZK
Předpokládané náklady (vč. zdrojů)	bude specifikováno v rámci akčních plánů
Priorita 1.3.	Podpora procesů plánování, zvyšování kvality a odbornosti sociálních služeb a zlepšování informovanosti o sociálních službách.
Opatření 1.3.1	Vytvoření informačního systému sociálních služeb ve Zlínském kraji.
Kategorie opatření	neurčeno
Výstup	1 portál sociálních služeb 1 interaktivní elektronický katalog sociálních služeb v kraji
Odpovědnost	vedoucí Odboru sociálních věcí KÚZK
Předpokládané náklady (vč. zdrojů)	bude specifikováno v rámci akčních plánů
Opatření 1.3.2	Podpora pravidelného setkávání koordinátorů komunitního plánování obcí/mikroregionů.
Kategorie opatření	neurčeno
Výstup	6 setkání koordinátorů
Odpovědnost	vedoucí Odboru sociálních věcí KÚZK
Předpokládané náklady (vč. zdrojů)	bude specifikováno v rámci akčních plánů
Opatření 1.3.3	Metodická podpora sociálních pracovníků na obcích plnících roli case managera
Kategorie opatření	neurčeno

Výstup	3 konzultační setkání s case managery 3 vzdělávací aktivity pro case managery 1 vytvořená metodika pro case managery
Odpovědnost	vedoucí Odboru sociálních věcí KÚZK
Předpokládané náklady (vč. zdrojů)	bude specifikováno v rámci akčních plánů
Opatření 1.3.4	Pravidelná setkávání poskytovatelů sociálních služeb ve Zlínském kraji.
Kategorie opatření	neurčeno
Výstup	6 setkání poskytovatelů
Odpovědnost	vedoucí Odboru sociálních věcí KÚZK
Předpokládané náklady (vč. zdrojů)	bude specifikováno v rámci akčních plánů
Opatření 1.3.5	Pravidelné aktualizace a vyhodnocování střednědobého plánu rozvoje sociálních služeb kraje.
Kategorie opatření	neurčeno
Výstup	2 roční akční plány rozvoje sociálních služeb 4 setkání pracovních skupin podílejících se na tvorbě střednědobého plánu
Odpovědnost	vedoucí Odboru sociálních věcí KÚZK
Předpokládané náklady (vč. zdrojů)	bude specifikováno v rámci akčních plánů
Opatření 1.3.6	Zpracování střednědobého plánu rozvoje sociálních služeb pro následující plánovací období.
Kategorie opatření	neurčeno
Výstup	1 zpracovaný dokument
Odpovědnost	vedoucí Odboru sociálních věcí KÚZK
Předpokládané náklady (vč. zdrojů)	bude specifikováno v rámci akčních plánů

Priorita 1.4.	Vytvoření systému návaznosti a dostupnosti jednotlivých sociálních služeb na základě stanovených kritérií a podpora stávajících sociálních služeb, které byly dle těchto kritérií vyhodnoceny jako vhodné k podpoře.
Opatření 1.4.1	Vytvoření systému parametrů sítě sociálních služeb ve Zlínském kraji a promítnutí jeho výstupů do střednědobého plánu. Podrobněji viz kapitola 7.
Kategorie opatření	neurčeno
Výstupy	1 dokument obsahující: • pravidla pro vytvoření systému návaznosti a dostupnosti jednotlivých sociálních služeb • pravidla pro uplatňování systému parametrů sítě sociálních služeb v praxi
Odpovědnost	vedoucí Odboru sociálních věcí KÚZK
Předpokládané náklady (vč. zdrojů)	bude specifikováno v rámci akčních plánů
Opatření 1.4.2	Finanční podpora poskytování sociálních služeb na základě stanovených parametrů sítě sociálních služeb.
Kategorie opatření	A
Výstup	1 dotační řízení pro poskytovatele sociálních služeb/rok
Odpovědnost	vedoucí Odboru sociálních věcí KÚZK
Předpokládané náklady (vč. zdrojů)	bude specifikováno v rámci akčních plánů

Priorita 1.5.	Podpora a iniciace legislativních změn v sociální oblasti na základě identifikovaných problémů a zkušeností z praxe.
Opatření 1.5.1	Sběr námětů k potřebným změnám legislativní úpravy poskytování sociálních služeb.
Kategorie opatření	neurčeno
Výstupy	1 dokument obsahující souhrn námětů k potřebným změnám legislativy
Odpovědnost	vedoucí Odboru sociálních věcí KÚZK
Předpokládané náklady (vč. zdrojů)	bude specifikováno v rámci akčních plánů

Priorita 1.6.	Podpora multidisciplinárního přístupu a mezíresortní spolupráce.
Opatření 1.6.1	Zahájení aktivit směřujících k nastavení systému multidisciplinární spolupráce zainteresovaných subjektů.
Kategorie opatření	neurčeno
Výstupy	4 workshopy
Odpovědnost	vedoucí Odboru sociálních věcí KÚZK
Předpokládané náklady (vč. zdrojů)	bude specifikováno v rámci akčních plánů
Opatření 1.6.2	Podpora zakládání mezíresortních pracovních skupin k aktuálně řešeným problémům.
Kategorie opatření	neurčeno
Výstup	2 založené pracovní skupiny
Odpovědnost	vedoucí Odboru sociálních věcí KÚZK
Předpokládané náklady (vč. zdrojů)	bude specifikováno v rámci akčních plánů

Priorita 1.7.	Zvyšování kvality života osob v nepříznivé sociální situaci podporou pečujících a blízkých osob, dobrovolnictví a projektů zaměřených na odstraňování bariér.
Opatření 1.7.1	Podpora projektů zaměřených na dobrovolnictví v sociálních službách.
Kategorie opatření	neurčeno
Výstupy	2 realizovaná dotační řízení
Odpovědnost	vedoucí oddělení neziskového sektoru Odboru kanceláře hejtmána KÚZK
Předpokládané náklady (vč. zdrojů)	bude specifikováno v rámci akčních plánů
Opatření 1.7.2	Podpora aktivit zaměřených na vzdělávání pečujících osob.
Kategorie opatření	neurčeno
Výstup	2 projekty podpořené ze Sociálního fondu Zlínského kraje
Odpovědnost	vedoucí Odboru sociálních věcí KÚZK
Předpokládané náklady (vč. zdrojů)	bude specifikováno v rámci akčních plánů
Opatření 1.7.3	Podpora aktivit zaměřených na odstraňování architektonických, komunikačních a jiných bariér ve vztahu k osobám v nepříznivé sociální situaci.
Kategorie opatření	neurčeno
Výstup	2 projekty podpořené ze Sociálního fondu Zlínského kraje
Odpovědnost	vedoucí Odboru sociálních věcí KÚZK
Předpokládané náklady (vč. zdrojů)	bude specifikováno v rámci akčních plánů

Priorita 1.8.	Podpora aktivit zaměřených na prevenci a řešení problémů vznikajících v souvislosti s prohlubováním zadluženosti obyvatel.
Opatření 1.8.1	Zpracování informačního materiálu o službách poskytujících dluhové poradenství ve Zlínském kraji.
Kategorie opatření	neurčeno
Výstupy	1 zpracovaný dokument
Odpovědnost	Ředitel/ka Centra poradenství pro rodinné a partnerské vztahy, p. o.
Předpokládané náklady (vč. zdrojů)	bude specifikováno v rámci akčních plánů
Opatření 1.8.2	Podpora vzdělávání sociálních pracovníků a pracovníků v sociálních službách v problematice předluženosti.
Kategorie opatření	neurčeno
Výstup	75 podpořených účastníků vzdělávání
Odpovědnost	vedoucí Odboru sociálních věcí KÚZK
Předpokládané náklady (vč. zdrojů)	bude specifikováno v rámci akčních plánů

8.3. Opatření specifikující věcné priority pro cílovou skupinu „senioři“

Priorita 2.1.	Podpora vytváření komplexů návazných sociálních služeb pro seniory na území daného regionu a zajištění jejich vyváženého pokrytí.
Opatření 2.1.1	Podpora zajištění nových kapacit služby typu domovy pro seniory v ORP Bystřice pod Hostýnem.
Kategorie opatření	B
Výstupy	1 nová poskytovaná služba max. 74 nových míst ve službě typu domovy pro seniory
Odpovědnost	poskyvatelé sociálních služeb
Předpokládané náklady (vč. zdrojů)	19 610 000 Kč (dotace MPSV ČR, dotace obcí, úhrady uživatelů, fondy zdravotních pojišťoven)

Priorita 2.2.	Podpora finanční a časové dostupnosti ambulantních a terénních služeb.
Opatření 2.2.1	Dopracování systému KISSOS tak, aby umožňoval zpracování dat o pokrytí území jednotlivých obcí terénními službami.
Kategorie opatření	neurčeno
Výstupy	1 nová funkcionality systému KISSOS
Odpovědnost	vedoucí Odboru sociálních věcí KÚZK
Předpokládané náklady (vč. zdrojů)	bude specifikováno v rámci akčních plánů
Opatření 2.2.2	Podpora rozšíření poskytování služby osobní asistence v ORP Kroměříž – regionu Morkovska a ORP Rožnov pod Radhoštěm.
Kategorie opatření	B – ORP Kroměříž – Morkovsko C – ORP Rožnov pod Radhoštěm
Výstupy	minimálně 10 obcí, v nichž bude nově zajištěna služba osobní asistence
Odpovědnost	poskyvatelé sociálních služeb
Předpokládané náklady (vč. zdrojů)	B – 1 636 000 Kč/rok (dotace MPSV ČR, dotace obcí, úhrady uživatelů)
Opatření 2.2.3	Podpora rozšíření poskytování pečovatelské služby v regionu Koryčanska a Zdounecka.
Kategorie opatření	C
Výstupy	minimálně 5 obcí, v nichž bude nově zajištěna pečovatelská služba
Odpovědnost	poskyvatelé sociálních služeb
Předpokládané náklady (vč. zdrojů)	-

Priorita 2.3.	Podpora humanizace pobytových služeb pro seniory směrem ke zvyšování kvality poskytování sociálních služeb a transformace na služby lépe odpovídající potřebám uživatelů.
Opatření 2.3.1	Podpora transformace a humanizace pobytových služeb (vč. odstraňování a nevytváření nových bariér) pro seniory.
Kategorie opatření	neurčeno
Výstupy	2 humanizovaná zařízení pro seniory provozovaná příspěvkovými organizacemi Zlínského kraje 2 zpracované humanizační plány zařízení
Odpovědnost	ředitelé příspěvkových organizací Zlínského kraje
Předpokládané náklady (vč. zdrojů)	bude specifikováno v rámci akčních plánů
Opatření 2.3.2	Zavedení pravidelných prezentací kazuistik uživatelů sociálních služeb na poradách sociálních pracovníků příspěvkových organizací Zlínského kraje
Kategorie opatření	neurčeno
Výstupy	3 prezentované kazuistiky uživatelů

Odpovědnost	vedoucí Odboru sociálních věcí KÚZK
Předpokládané náklady (vč. zdrojů)	bude specifikováno v rámci akčních plánů
Opatření 2.3.3	Podpora humanizace Domova pro seniory Podlesí.
Kategorie opatření	B
Výstupy	2 nově vzniklá zařízení (max. 100 lůžek v ORP Valašské Meziříčí, max. 88 lůžek v ORP Vsetín) max. 12 lůžek v ORP Vsetín – rozšíření stávající služby max. 11 lůžek v ORP Rožnov pod Radhoštěm – rozšíření stávající služby max. 3 lůžka služby typu odlehčovací služby v ORP Rožnov pod Radhoštěm – rozšíření stávající služby
Odpovědnost	ředitel Sociálních služeb Vsetín, p. o., další poskytovatelé sociálních služeb
Předpokládané náklady (vč. zdrojů)	nepředpokládají se dodatečné provozní finanční náklady nad rámec nákladů vynakládaných v současné době na provoz Domova pro seniory Podlesí

Priorita 2.4.	Podpora aktivit směřujících k vyšší míře přijímání seniorů pobývajících v psychiatrické léčebně ze sociálních důvodů a v azylových domech do domovů pro seniory.
Opatření 2.4.1	Zajištění informovanosti ze strany psychiatrické léčebny směrem k poskytovatelům sociálních služeb.
Kategorie opatření	neurčeno
Výstupy	1 kulatý stůl zástupců psychiatrické léčebny se zástupci poskytovatelů sociálních služeb
Odpovědnost	vedoucí Odboru sociálních věcí KÚZK
Předpokládané náklady (vč. zdrojů)	bude specifikováno v rámci akčních plánů

8.4. Opatření specifikující věcné priority pro cílovou skupinu „osoby se zdravotním postižením“

Priorita 3.1.	Podpora vytváření komplexů návazných sociálních služeb pro osoby se zdravotním postižením na území daného regionu a zajištění jejich vyváženého pokrytí.
Opatření 3.1.1	Podpora vzniku služby typu odlehčovací služby poskytované pobytovou a terénní formou pro osoby s mentálním a kombinovaným postižením v ORP Otrokovice.
Kategorie opatření	C
Výstupy	1 nově vzniklá služba max. 2 místa ve službě typu odlehčovací služby (pobytové)
Odpovědnost	poskytovatelé sociálních služeb
Předpokládané náklady (vč. zdrojů)	-
Opatření 3.1.2	Podpora zajištění návazných sociálních služeb poskytovaných ambulantní a terénní formou určených především pro uživatele opouštějící transformovaná pobytová zařízení.
Kategorie opatření	B
Výstupy	minimálně 30 nových míst v ambulantních službách minimálně 1 nově vzniklá terénní služba
Odpovědnost	ředitel Sociálních služeb Uherské Hradiště, p. o., ředitel Sociálních služeb Vsetín, p. o.
Předpokládané náklady (vč. zdrojů)	2 468 910 Kč (dotace MPSV ČR, úhrady od uživatelů)
Priorita 3.2.	Podpora integrace osob se zdravotním postižením formou ambulantních, terénních a vybraných pobytových služeb (např. sociální rehabilitace, následná péče).
Opatření 3.2.1	Podpora rozšíření služby typu osobní asistence v ORP Kroměříž do regionu Morkovsko – Zdounecko – Koryčansko a ORP Rožnov pod Radhoštěm.
Kategorie opatření	B
Výstupy	minimálně 7 obcí, v nichž bude nově zabezpečena služba osobní asistence
Odpovědnost	poskytovatelé sociálních služeb
Předpokládané náklady (vč. zdrojů)	1 525 500 Kč/rok (dotace MPSV ČR, úhrady od uživatelů, dotace obcí)
Priorita 3.3.	Podpora vzniku a rozšíření komplexu služeb pro osoby s chronickým duševním onemocněním včetně osob s poruchou autistického spektra.
Opatření 3.3.1	Podpora vzniku služby typu domovy se zvláštním režimem pro osoby s chronickým duševním onemocněním v ORP Valašské Klobouky.
Kategorie opatření	B
Výstupy	1 nově vzniklá služba max. 55 nových míst ve službě typu domovy se zvláštním režimem
Odpovědnost	poskytovatelé sociálních služeb
Předpokládané náklady (vč. zdrojů)	17 765 000 Kč/rok (dotace MPSV ČR, úhrady od uživatelů, fondy zdravotních pojišťoven)
Opatření 3.3.2	Podpora vzniku služby typu sociální rehabilitace (pobytová) pro osoby s chronickým duševním onemocněním v ORP Zlín.
Kategorie opatření	C
Výstupy	1 nově vzniklá služba typu sociální rehabilitace (pobytová) max. 10 nových míst ve službě typu sociální rehabilitace (pobytová)
Odpovědnost	poskytovatelé sociálních služeb
Předpokládané náklady (vč. zdrojů)	-

Opatření 3.3.3	Zmapování počtu a potřeb osob s poruchami chování v kombinaci se zdravotním postižením významně narušujícími soužití ve skupině.
Kategorie opatření	neurčeno
Výstupy	1 analýza stávající situace týkající se osob s poruchami chování v pobytových sociálních službách
Odpovědnost	vedoucí Odboru sociálních věcí KÚZK
Předpokládané náklady (vč. zdrojů)	bude specifikováno v rámci akčních plánů

Priorita 3.4.	Podpora vzniku a rozšíření sociální služby typu podpora samostatného bydlení a chráněné bydlení pro osoby s mentálním a kombinovaným postižením.
Opatření 3.4.1	Podpora vzniku služeb typu chráněné bydlení a podpora samostatného bydlení v souvislosti s transformací domovů pro osoby se zdravotním postižením.
Kategorie opatření	B
Výstupy	minimálně 4 nově vzniklé služby typu chráněné bydlení minimálně 1 nově vzniklá služba typu podpora samostatného bydlení minimálně 44 nových míst ve službě typu chráněné bydlení
Odpovědnost	ředitel Sociálních služeb Uherské Hradiště, p. o., ředitel Sociálních služeb Vsetín, p. o.
Předpokládané náklady (vč. zdrojů)	23 085 000 Kč/rok (dotace MPSV ČR, úhrady uživatelů)
Opatření 3.4.2	Podpora vzniku služby typu chráněné bydlení pro osoby s mentálním postižením v ORP Zlín.
Kategorie opatření	C
Výstupy	1 nově vzniklá služba max. 10 nových míst ve službě typu chráněné bydlení pro osoby s mentálním postižením
Odpovědnost	poskytovatelé sociálních služeb
Předpokládané náklady (vč. zdrojů)	-
Opatření 3.4.3	Podpora vzniku služby typu podpora samostatného bydlení v ORP Otrokovice a Vsetín.
Kategorie opatření	B
Výstupy	2 nově vzniklé služby
Odpovědnost	poskytovatelé sociálních služeb
Předpokládané náklady (vč. zdrojů)	339 000 Kč/rok (dotace MPSV ČR, úhrady uživatelů, dotace obcí)

Priorita 3.5.	Zmapování počtu osob spadajících do specifických podskupin osob se zdravotním postižením a zjištění potřeb těchto osob.
Opatření 3.5.1	Ustanovení pracovní skupiny systematicky se zabývající kategorizací, kvantifikací a zjištěním potřeb cílové skupiny.
Kategorie opatření	neurčeno
Výstupy	1 pracovní skupina spolupracující s externími odborníky
Odpovědnost	vedoucí Odboru sociálních věcí KÚZK
Předpokládané náklady (vč. zdrojů)	bude specifikováno v rámci akčních plánů

Priorita 3.6.	Podpora humanizace pobytových služeb pro osoby se zdravotním postižením směrem ke zvyšování kvality poskytování sociálních služeb a transformace na služby lépe odpovídající potřebám uživatelů.
Opatření 3.6.1	Podpora humanizace pobytových služeb (vč. odstraňování a nevytváření nových bariér).
Kategorie opatření	neurčeno
Výstupy	1 humanizované zařízení pro osoby se zdravotním postižením provozované příspěvkovou organizací Zlínského kraje 2 zpracované humanizační plány zařízení
Odpovědnost	ředitelé příspěvkových organizací Zlínského kraje
Předpokládané náklady (vč. zdrojů)	bude specifikováno v rámci akčních plánů

Opatření 3.6.2	Osvěta ve vztahu k laické i odborné veřejnosti o procesu transformace a humanizace sociálních služeb.
Kategorie opatření	neurčeno
Výstupy	10 článků k dané problematice 1 soubor aktualizovaných informací na webových stránkách ZK 4 setkání u kulatého stolu pro odbornou veřejnost, 60 podpořených osob 1 informační materiál v elektronické podobě
Odpovědnost	vedoucí Odboru sociálních věcí KÚZK
Předpokládané náklady (vč. zdrojů)	bude specifikováno v rámci akčních plánů
Opatření 3.6.3	Podpora transformace stávajících kapacit domovů pro seniory na služby typu domovy se zvláštním režimem pro osoby s Alzheimerovou chorobou a jinými typy demencí v ORP Holešov, Kroměříž, Otrokovice.
Kategorie opatření	B
Výstupy	max. 26 transformovaných míst v ORP Holešov max. 12 transformovaných míst v ORP Otrokovice max. 39 transformovaných míst v ORP Kroměříž
Odpovědnost	poskytovatelé sociálních služeb
Předpokládané náklady (vč. zdrojů)	5 159 000 Kč/rok (dotace MPSV ČR, dotace obcí, úhrady uživatelů, fondy zdravotních pojišťoven) Uvedená částka představuje předpokládané navýšení nákladů oproti stávajícím nákladům na daná lůžka poskytovaná v rámci domovů pro seniory, nikoliv celkový objem finančních prostředků na poskytování uvedených služeb.
Opatření 3.6.4	Podpora humanizace pobytových služeb Domova pro osoby se zdravotním postižením Zašová.
Kategorie opatření	B
Výstupy	3 nová zařízení s kapacitou max. 18 uživatelů/1 zařízení
Odpovědnost	ředitel Sociálních služeb Vsetín, p. o.
Předpokládané náklady (vč. zdrojů)	27 897 200 Kč/rok (dotace MPSV ČR, úhrady uživatelů, fondy zdravotních pojišťoven)
Priorita 3.7.	Podpora odborného sociálního poradenství poskytovaného terénní formou pro specifické podskupiny (např. osoby s poruchou autistického spektra, osoby s tělesným postižením).
Opatření 3.7.1	Zmapování profilace a možností stávajících poraden působících na území Zlínského kraje.
Kategorie opatření	neurčeno
Výstupy	1 zpracovaný dokument
Odpovědnost	vedoucí Odboru sociálních věcí KÚZK
Předpokládané náklady (vč. zdrojů)	bude specifikováno v rámci akčních plánů

8.5. Opatření specifikující věcné priority pro cílovou skupinu „rodiny s dětmi“

Priorita 4.1.	Na území ORP Bystřice pod Hostýnem, Rožnov pod Radhoštěm a Valašské Klobouky podpořit vznik sociálních služeb pro cílovou skupinu rodiny s dětmi.
Opatření 4.1.1	Podpora vzniku sociálně aktivizačních služeb pro rodiny s dětmi na území ORP Bystřice pod Hostýnem, Rožnov pod Radhoštěm a Valašské Klobouky.
Kategorie opatření	B - Rožnov pod Radhoštěm, Valašské Klobouky C - Bystřice pod Hostýnem
Výstupy	3 nově vzniklá místa poskytování služby
Odpovědnost	poskytovatelé sociálních služeb
Předpokládané náklady (vč. zdrojů)	B - 2 232 000 Kč/rok (dotace MPSV ČR, dotace obcí)
Opatření 4.1.2	Podpora vzniku služby typu odborné sociální poradenství zaměřeného na problematiku dluhového a rodinného poradenství v ORP Valašské Klobouky.
Kategorie opatření	B
Výstup	1 nově vzniklá služba
Odpovědnost	poskytovatelé sociálních služeb
Předpokládané náklady (vč. zdrojů)	626 000 Kč/rok (dotace MPSV ČR, dotace obcí)
Priorita 4.2.	Na území kraje s výjimkou ORP vyjmenovaných v prioritě č. 4.1. podpořit vznik nebo rozšíření sociálních služeb poskytovaných terénní a ambulantní formou pro cílovou skupinu rodiny s dětmi typu sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi, nízkoprahová zařízení pro děti a mládež, terénní programy a odborné sociální poradenství.
Opatření 4.2.1	Podpora vzniku služby typu nízkoprahová zařízení pro děti a mládež v ORP Holešov.
Kategorie opatření	B
Výstupy	1 nově vzniklá služba
Odpovědnost	poskytovatelé sociálních služeb
Předpokládané náklady (vč. zdrojů)	1 127 800 Kč (dotace MPSV ČR, dotace obcí)
Opatření 4.2.2	Podpora rozšíření terénní formy služby typu nízkoprahová zařízení pro děti a mládež na Slušovicko (ORP Vizovice).
Kategorie opatření	C
Výstup	minimálně 1 obec, v níž bude nově zajištěna terénní forma služby
Odpovědnost	poskytovatelé sociálních služeb
Předpokládané náklady (vč. zdrojů)	-
Priorita 4.3.	Podpora dostupnosti odborného sociálního poradenství zaměřeného především na mediaci, dluhovou a rodinnou problematiku.
Opatření 4.3.1	Podpora dlouhodobějšího vzdělávání pracovníků poraden zaměřených na mediaci, vyškolení nových mediátorů.
Kategorie opatření	neurčeno
Výstup	2 nově vyškolení mediátoři
Odpovědnost	ředitel/ka Centra poradenství pro rodinné a partnerské vztahy, p. o.
Předpokládané náklady (vč. zdrojů)	běžné výdaje rozpočtu p. o.

Priorita 4.4.	Zvýšit dostupnost služeb intervenčního centra poskytovaných terénní formou a zmapovat potřebu zřízení pobytové formy intervenčního centra.
Opatření 4.4.1	Zmapování potřebnosti služby intervenčního centra poskytovaného pobytovou formou.
Kategorie opatření	neurčeno
Výstupy	1 dokument mapující potřebnost služby intervenčního centra poskytovaného pobytovou formou
Odpovědnost	vedoucí Odboru sociálních věcí KÚZK
Předpokládané náklady (vč. zdrojů)	bude specifikováno v rámci akčních plánů
Opatření 4.4.2	Vytvoření sítě kontaktních míst pro terénní formu služby intervenčního centra.
Kategorie opatření	neurčeno
Výstup	13 setkání na ORP – intervenční centrum s poskytovateli sociálních a dalších služeb 1 přehled sítě kontaktních míst
Odpovědnost	ředitel/ka Centra poradenství pro rodinné a partnerské vztahy, p. o.
Předpokládané náklady (vč. zdrojů)	běžné výdaje rozpočtu p. o.

Priorita 4.5.	Rozvoj sociálních služeb a aktivit zaměřených na podporu rodin, které mají dítě v náhradní rodinné péči.
Opatření 4.5.1	Seznámení poskytovatelů sociálních služeb pro rodiny s dětmi a osob pověřených k výkonu sociálně právní ochrany dětí s připravovanými změnami v oblasti náhradní rodinné péče.
Kategorie opatření	neurčeno
Výstupy	1 seminář, 30 podpořených osob
Odpovědnost	vedoucí Odboru sociálních věcí KÚZK
Předpokládané náklady (vč. zdrojů)	bude specifikováno v rámci akčních plánů
Opatření 4.5.2	Zmapování zájemců z řad poskytovatelů sociálních služeb, případně dalších služeb o poskytování podpory ³ (včetně odlehčovacích služeb) rodinám, které mají dítě v náhradní rodinné péči.
Kategorie opatření	neurčeno
Výstup	1 přehled zájemců
Odpovědnost	vedoucí Odboru sociálních věcí KÚZK
Předpokládané náklady (vč. zdrojů)	bude specifikováno v rámci akčních plánů
Opatření 4.5.3	Vzdělávání zájemců z řad poskytovatelů sociálních služeb, případně dalších služeb o poskytování podpory ⁴ (včetně odlehčovacích služeb) rodinám, které mají dítě v náhradní rodinné péči.
Kategorie opatření	neurčeno
Výstupy	1 vzdělávací kurz, 10 subjektů kompetentních k poskytování podpory
Odpovědnost	vedoucí Odboru sociálních věcí KÚZK
Předpokládané náklady (vč. zdrojů)	bude specifikováno v rámci akčních plánů
Opatření 4.5.4	Zřízení poradenských služeb pro pěstouny
Kategorie opatření	neurčeno
Výstupy	1 specializované zařízení odborného sociálního poradenství
Odpovědnost	vedoucí Odboru sociálních věcí KÚZK
Předpokládané náklady (vč. zdrojů)	bude specifikováno v rámci akčních plánů

3 Zejména předpokládané uzavírání dohod (novela zákona SPOD), vzdělávání, odlehčovací služba.

4 Zejména předpokládané uzavírání dohod (novela zákona SPOD).

8.6. Opatření specifikující věcné priority pro cílovou skupinu „osoby ohrožené sociálním vyloučením“

Priorita 5.1.	Podpora řešení problematiky u osob s kumulovanými problémy (dluhy, potřeba pomoci při sebeobsluze, závislosti, bez přístřeší, osoby s duševním onemocněním apod.) spojené se zajištěním adekvátních sociálních služeb pro tyto osoby.
Opatření 5.1.1	Zmapování počtu osob s kumulovanými problémy
Kategorie opatření	neurčeno
Výstupy	1 samostatná agenda pro pracovní skupinu mapující cílovou skupinu osob ohrožených sociálním vyloučením
Odpovědnost	vedoucí Odboru sociálních věcí KÚZK
Předpokládané náklady (vč. zdrojů)	bude specifikováno v rámci akčních plánů
Priorita 5.2.	Podpora doplnění komplexu služeb pro muže a ženy bez přístřeší s cílem zajištění jejich vzájemné návaznosti.
Opatření 5.2.1	Podpora vzniku azylového domu ve Valašském Meziříčí.
Kategorie opatření	C
Výstupy	1 nově vzniklá sociální služba typu azylový dům max. 30 nových míst ve službě typu azylový dům
Odpovědnost	poskytovatelé sociálních služeb
Předpokládané náklady (vč. zdrojů)	-
Opatření 5.2.2	Podpora zajištění nových kapacit služby typu azylový dům pro muže, ženy a páry bez přístřeší ve Zlínském kraji.
Kategorie opatření	C
Výstup	1 zařízení, které nově zabezpečuje služby typu azylový dům pro ženy a páry max. 30 nových míst služby typu azylový dům
Odpovědnost	poskytovatelé sociálních služeb
Předpokládané náklady (vč. zdrojů)	-
Opatření 5.2.3	Podpora vzniku nízkoprahového denního centra v ORP Holešov a Otrokovice.
Kategorie opatření	C
Výstupy	2 nově vzniklé služby typu nízkoprahová denní centra
Odpovědnost	poskytovatelé sociálních služeb
Předpokládané náklady (vč. zdrojů)	-
Opatření 5.2.4	Podpora zajištění nových kapacit služby typu noclehárna pro ženy bez přístřeší v ORP Vsetín a Zlín.
Kategorie opatření	B - Vsetín C - Zlín
Výstupy	2 zařízení nově zabezpečující služby typu noclehárna pro ženy max. 5 nových míst v ORP Vsetín max. 5 nových míst v ORP Zlín
Odpovědnost	poskytovatelé sociálních služeb
Předpokládané náklady (vč. zdrojů)	B - 310 000 Kč/rok (dotace MPSV ČR, dotace obcí, úhrady uživatelů)
Opatření 5.2.5	Podpora zajištění služby typu terénní programy pro osoby bez přístřeší v ORP Rožnov pod Radhoštěm.
Kategorie opatření	B
Výstupy	minimálně 1 obec, v níž bude nově zajištěna služba typu terénní programy pro osoby bez přístřeší
Odpovědnost	poskytovatelé sociálních služeb
Předpokládané náklady (vč. zdrojů)	409 000 Kč/rok (dotace MPSV ČR, dotace obcí, úhrady uživatelů)

Priorita 5.3.	Podpora vzniku a rozšíření aktivit a služeb zajišťujících následnou péči pro osoby závislé na návykových látkách opouštějící léčbu nebo terapeutické komunity.
Opatření 5.3.1	Zmapování a prezentace možností stávajících služeb zajišťujících následnou péči (nejen ve smyslu sociální služby).
Kategorie opatření	neurčeno
Výstupy	1 zpracovaný dokument mapující stávající situaci v oblasti služeb následné péče 1 informativní materiál adresovaný politikům kraje a obcí
Odpovědnost	vedoucí Odboru sociálních věcí KÚZK
Předpokládané náklady (vč. zdrojů)	bude specifikováno v rámci akčních plánů
Opatření 5.3.2	Podpora zajištění služby typu následná péče pro osoby závislé na návykových látkách v dosud nepokrytých lokalitách Zlínského kraje.
Kategorie opatření	C
Výstupy	minimálně 1 obec, v níž bude nově zajištěna služba následné péče
Odpovědnost	poskytovatelé sociálních služeb
Předpokládané náklady (vč. zdrojů)	-
Priorita 5.4.	Podpora aktivit směřujících ke zjištění relevantních údajů o velikosti a struktuře osob ohrožených sociálním vyloučením.
Opatření 5.4.1	Vytvoření pracovní skupiny pro problematiku zmapování cílové skupiny osob ohrožených sociálním vyloučením
Kategorie opatření	neurčeno
Výstupy	1 vytvořená pracovní skupina 1 vytvořený dokument s definicemi cílových skupin
Odpovědnost	vedoucí Odboru sociálních věcí KÚZK
Předpokládané náklady (vč. zdrojů)	bude specifikováno v rámci akčních plánů
Opatření 5.4.2	Provedení průzkumu o velikosti a struktuře jednotlivých podskupin cílové skupiny.
Kategorie opatření	neurčeno
Výstupy	1 zpracovaná metodika sběru a vyhodnocení dat 1 závěrečná zpráva o výsledku průzkumu, včetně přehledu počtu osob v rámci jednotlivých podskupin
Odpovědnost	vedoucí Odboru sociálních věcí KÚZK
Předpokládané náklady (vč. zdrojů)	bude specifikováno v rámci akčních plánů

9. FINANCOVÁNÍ REALIZACE ROZVOJOVÝCH OPATŘENÍ PLÁNU

Financování realizace jednotlivých rozvojových opatření plánu bude probíhat v souladu se schváleným výhledem financování sociálních služeb ve Zlínském kraji na období 2012–2014 (viz kapitola 4.4. obecné části plánu).

Tento finanční výhled počítá s podporou sociálních služeb zařazených do Kategorie A a Kategorie B (viz Příloha č. 1 a 2). Zajištění těchto služeb bude podporováno dotačními prostředky státního rozpočtu ČR (MPSV ČR) a Zlínského kraje, příp. v rámci projektů realizovaných Zlínským krajem a financovaných z externích zdrojů. Pro rok 2012 se předpokládá, že dotace Zlínského kraje budou rozdělovány se zohledněním výsledků dotačního řízení MPSV ČR. Pro rok 2013 a 2014 se však předpokládá konkrétnější rozpracování způsobu financování jednotlivých služeb, a to zejména v návaznosti na zavedení systému Parametrů sítě sociálních služeb Zlínského kraje (viz kapitola 7) a víceletého financování služeb. Konkrétní plán financování bude vždy součástí akčního plánu pro příslušný rok.

Kromě opatření zaměřených na podporu konkrétních sociálních služeb však střednědobý plán počítá také s realizací opatření systémového charakteru. Jedná se o opatření, která bude realizovat krajský úřad, případně příspěvkové organizace Zlínského kraje. Předpokládá se, že většina těchto opatření bude financována v rámci běžných výdajů rozpočtu Zlínského kraje, neboť většina z nich nezakládá požadavky nad rámec běžně vynakládaných výdajů (např. na mzdy pracovníků nebo na realizaci pracovních schůzek). Podrobnější informace budou vždy uvedeny v příslušném akčním plánu.

III. PROVÁDĚCÍ ČÁST

STŘEDNĚDOBÉHO PLÁNU ROZVOJE SOCIÁLNÍCH SLUŽEB VE ZLÍNSKÉM KRAJI PRO OBDOBÍ 2012–2014

10. AKČNÍ PLÁNY ROZVOJE SOCIÁLNÍCH SLUŽEB

Akční plán rozvoje sociálních služeb pro příslušný rok představuje nástroj, jehož prostřednictvím dochází k pravidelnému vyhodnocování, aktualizaci a konkretizaci střednědobého plánu. Stejně jako střednědobý plán podléhá schválení Zastupitelstvem Zlínského kraje.

10.1. Akční plán rozvoje sociálních služeb ve Zlínském kraji pro rok 2012

Akční plán rozvoje sociálních služeb ve Zlínském kraji pro rok 2012 vznikl okamžitě po schválení obecné části střednědobého plánu a současně s jeho návrhovou částí. Vzhledem ke krátkému časovému odstupu od tvorby obou dokumentů, a také vzhledem k tomu, že akční plán pro rok 2012 představuje první prováděcí dokument střednědobého plánu pro období 2012–2014, kdy ještě není možné vyhodnocovat realizaci plánu a aktualizovat jeho údaje, je akční plán stručnější, než se předpokládá u plánů následujících.

Akční plán tvoří dvě hlavní části:

- Přehled opatření systémového charakteru, jejichž realizace bude zahájena v roce 2012.
- Vymezení sítě sociálních služeb pro rok 2012, která bude podporována dotačními prostředky MPSV ČR a Zlínského kraje (vč. případných projektů kraje).

V souladu se schválenou strategií konkretizace a aktualizace plánu (viz 5. kapitola obecné části plánu) nejsou do akčního plánu pro rok 2012 zařazována žádná rozvojová opatření, týkající se jednotlivých sociálních služeb. Pro rok 2012 jsou tak do sítě sociálních služeb zařazeny pouze služby, které v ní byly již v roce 2011 a služby, které vznikly nebo se rozšířily nad rámec této sítě a jejichž zařazení bylo doporučeno v rámci procesu tvorby střednědobého plánu. Jedná se o služby zařazené v tzv. Kategorii A, které jsou uvedeny v Příloze č. 1.

Předpokládané náklady a zdroje financování sociálních služeb v roce 2012 (v tis. Kč):

ZDROJ FINANCOVÁNÍ	ČÁSTKA
MPSV	564 056
Zlínský kraj bez individuálního projektu	38 255
Individuální projekt	13 878
Obec	67 634
Uživatelé	923 961
Fondy zdravotních pojišťoven	79 085
Ostatní zdroje	73 758
Zdroje a náklady celkem	1 760 628
Meziroční změna nákladů 2012 / 2011	3 %

10.1.1. Rozvojová opatření systémového charakteru, jejichž realizace bude zahájena v roce 2012

1. Systémová opatření

Priorita 1.1.	Podpora aktivit směřujících k vytvoření stabilního víceletého systému financování sociálních služeb při zohlednění jejich kvality.
Opatření 1.1.2	Vytvoření systému víceletého financování sociálních služeb z rozpočtu Zlínského kraje.
Kategorie opatření	Neurčeno
Výstup v roce 2012	1 návrh systému víceletého financování
Odpovědnost	vedoucí Odboru sociálních věcí KÚZK
Předpokládané náklady (vč. zdrojů)	bez finančních nároků

Priorita 1.2.	Podpora větší angažovanosti územních samosprávných celků v aktivitách zacílených na oblast sociálních služeb.
Opatření 1.2.1	Realizace informačních aktivit pro politickou reprezentaci samospráv
Kategorie opatření	Neurčeno
Výstup v roce 2012	1 realizovaný workshop k sociální problematice
Odpovědnost	vedoucí odboru sociálních věcí KÚZK
Předpokládané náklady (vč. zdrojů)	5 000 Kč (rozpočet Zlínského kraje)
Opatření 1.2.2	Podpora realizace stáží a pracovních návštěv úředníků samospráv v organizacích poskytujících sociální služby.
Výstup v roce 2012	15 realizovaných stáží nebo pracovních návštěv
Odpovědnost	vedoucí Odboru sociálních věcí KÚZK
Předpokládané náklady (vč. zdrojů)	bez finančních nároků

Priorita 1.3.	Podpora procesů plánování, zvyšování kvality a odbornosti sociálních služeb a zlepšování informovanosti o sociálních službách.
Opatření 1.3.1	Vytvoření informačního systému sociálních služeb ve Zlínském kraji.
Kategorie opatření	Neurčeno
Výstup v roce 2012	1 návrh koncepce portálu sociálních služeb 1 návrh koncepce elektronického katalogu sociálních služeb
Odpovědnost	vedoucí Odboru sociálních věcí KÚZK
Předpokládané náklady (vč. zdrojů)	bez finančních nároků
Opatření 1.3.2	Podpora pravidelného setkávání koordinátorů komunitního plánování obcí/mikroregionů.
Kategorie opatření	Neurčeno
Výstup v roce 2012	2 setkání koordinátorů
Odpovědnost	vedoucí Odboru sociálních věcí KÚZK
Předpokládané náklady (vč. zdrojů)	1 000 Kč (rozpočet Zlínského kraje)
Opatření 1.3.3	Metodická podpora sociálních pracovníků na obcích plnících roli case managera.
Kategorie opatření	Neurčeno
Výstup v roce 2012	1 konzultační setkání s case managery 1 vzdělávací aktivita pro case managery
Odpovědnost	vedoucí Odboru sociálních věcí KÚZK
Předpokládané náklady (vč. zdrojů)	5 000 Kč (rozpočet Zlínského kraje)
Opatření 1.3.4	Pravidelná setkávání poskytovatelů sociálních služeb ve Zlínském kraji.
Kategorie opatření	Neurčeno
Výstup v roce 2012	2 setkání poskytovatelů
Odpovědnost	vedoucí Odboru sociálních věcí KÚZK
Předpokládané náklady (vč. zdrojů)	17 000 Kč (rozpočet Zlínského kraje)
Opatření 1.3.5	Pravidelné aktualizace a vyhodnocování střednědobého plánu rozvoje sociálních služeb kraje.
Kategorie opatření	Neurčeno
Výstup v roce 2012	1 roční akční plán rozvoje sociálních služeb 2 setkání pracovních skupin podílejících se na tvorbě střednědobého plánu
Odpovědnost	vedoucí Odboru sociálních věcí KÚZK
Předpokládané náklady (vč. zdrojů)	375 000 Kč (rozpočet Zlínského kraje)

Priorita 1.4.	Vytvoření systému návaznosti a dostupnosti jednotlivých sociálních služeb na základě stanovených kritérií a podpora stávajících sociálních služeb, které byly dle těchto kritérií vyhodnoceny jako vhodné k podpoře.
Opatření 1.4.1	Vytvoření systému parametrů sítě sociálních služeb ve Zlínském kraji a promítnutí jeho výstupů do střednědobého plánu.
Kategorie opatření	Neurčeno
Výstup v roce 2012	1 dokument obsahující: <ul style="list-style-type: none"> • pravidla pro vytvoření systému návaznosti a dostupnosti jednotlivých sociálních služeb • pravidla pro uplatňování systému parametrů sítě sociálních služeb v praxi
Odpovědnost	vedoucí Odboru sociálních věcí KÚZK
Předpokládané náklady (vč. zdrojů)	bez finančních nároků
Opatření 1.4.2	Finanční podpora poskytování sociálních služeb na základě stanovených parametrů sítě sociálních služeb.
Kategorie opatření	A
Výstup v roce 2012	1 dotační řízení pro poskytovatele sociálních služeb
Odpovědnost	vedoucí Odboru sociálních věcí KÚZK
Předpokládané náklady (vč. zdrojů)	38 255 000 Kč (rozpočet Zlínského kraje)

Priorita 1.5.	Podpora a iniciace legislativních změn v sociální oblasti na základě identifikovaných problémů a zkušeností z praxe.
Opatření 1.5.1	Sběr námětů k potřebným změnám legislativní úpravy poskytování sociálních služeb.
Kategorie opatření	Neurčeno
Výstup v roce 2012	1 dokument obsahující souhrn námětů k potřebným změnám legislativy
Odpovědnost	vedoucí Odboru sociálních věcí KÚZK
Předpokládané náklady (vč. zdrojů)	bez finančních nároků

Priorita 1.6.	Podpora multidisciplinárního přístupu a mezíresortní spolupráce.
Opatření 1.6.1	Zahájení aktivit směřujících k nastavení systému multidisciplinární spolupráce zainteresovaných subjektů.
Kategorie opatření	Neurčeno
Výstup v roce 2012	2 workshopy
Odpovědnost	vedoucí Odboru sociálních věcí KÚZK
Předpokládané náklady (vč. zdrojů)	2 000 Kč (rozpočet Zlínského kraje)
Opatření 1.6.2	Podpora zakládání mezíresortních pracovních skupin k aktuálně řešeným problémům.
Kategorie opatření	Neurčeno
Výstup v roce 2012	1 založená pracovní skupina
Odpovědnost	vedoucí Odboru sociálních věcí KÚZK
Předpokládané náklady (vč. zdrojů)	bez finančních nároků

Priorita 1.7.	Zvyšování kvality života osob v nepříznivé sociální situaci podporou pečujících a blízkých osob, dobrovolnictví a projektů zaměřených na odstraňování bariér.
Opatření 1.7.1	Podpora projektů zaměřených na dobrovolnictví v sociálních službách.
Kategorie opatření	Neurčeno
Výstup v roce 2012	1 realizované dotační řízení
Odpovědnost	vedoucí oddělení neziskového sektoru Odboru kanceláře hejtmána KÚZK
Předpokládané náklady (vč. zdrojů)	400 000 Kč (rozpočet Zlínského kraje)
Opatření 1.7.2	Podpora aktivit zaměřených na vzdělávání pečujících osob.
Kategorie opatření	Neurčeno
Výstup v roce 2012	1 projekt podpořený ze Sociálního fondu Zlínského kraje
Odpovědnost	vedoucí Odboru sociálních věcí KÚZK
Předpokládané náklady (vč. zdrojů)	100 000 Kč (rozpočet Zlínského kraje)
Opatření 1.7.3	Podpora aktivit zaměřených na odstraňování architektonických, komunikačních a jiných bariér ve vztahu k osobám v nepříznivé sociální situaci.
Kategorie opatření	Neurčeno
Výstup v roce 2012	1 projekt podpořený ze Sociálního fondu Zlínského kraje
Odpovědnost	vedoucí Odboru sociálních věcí KÚZK
Předpokládané náklady (vč. zdrojů)	100 000 Kč (rozpočet Zlínského kraje)

Priorita 1.8.	Podpora aktivit zaměřených na prevenci a řešení problémů vznikajících v souvislosti s prohlubováním zadluženosti obyvatel.
Opatření 1.8.1	Zpracování informačního materiálu o službách poskytujících dluhové poradenství ve Zlínském kraji.
Kategorie opatření	Neurčeno
Výstup v roce 2012	1 zpracovaný dokument
Odpovědnost	ředitel/ka Centra poradenství pro rodinné a partnerské vztahy, p. o.
Předpokládané náklady (vč. zdrojů)	bez finančních nároků

Opatření 1.8.2	Podpora vzdělávání sociálních pracovníků a pracovníků v sociálních službách v problematice předluženosti.
Kategorie opatření	Neurčeno
Výstup v roce 2012	75 podpořených účastníků vzdělávání
Odpovědnost	vedoucí Odboru sociálních věcí KÚZK
Předpokládané náklady (vč. zdrojů)	hrazeno v rámci projektu „Zvyšování kvality sociálních služeb ve Zlínském kraji“

2. Opatření pro cílovou skupinu „senioři“

Priorita 2.2.	Podpora finanční a časové dostupnosti ambulantních a terénních služeb.
Opatření 2.2.1	Dopracování systému KISSOS tak, aby umožňoval zpracování dat o pokrytí území jednotlivých obcí terénními službami.
Kategorie opatření	Neurčeno
Výstup v roce 2012	1 nová funkcionality systému KISSOS
Odpovědnost	vedoucí Odboru sociálních věcí KÚZK
Předpokládané náklady (vč. zdrojů)	bez finančních nároků

Priorita 2.3.	Podpora humanizace pobytových služeb pro seniory směrem ke zvyšování kvality poskytování sociálních služeb a transformace na služby lépe odpovídající potřebám uživatelů.
Opatření 2.3.1	Podpora transformace a humanizace pobytových služeb (vč. odstraňování a nevytváření nových bariér).
Kategorie opatření	Neurčeno
Výstup v roce 2012	1 humanizované zařízení pro seniory provozované příspěvkovou organizací Zlínského kraje
Odpovědnost	ředitelé příspěvkových organizací Zlínského kraje
Předpokládané náklady (vč. zdrojů)	provozní prostředky příspěvkové organizace
Opatření 2.3.2	Zavedení pravidelných prezentací kazuistik uživatelů sociálních služeb na poradách sociálních pracovníků příspěvkových organizací Zlínského kraje
Kategorie opatření	neurčeno
Výstup v roce 2012	1 prezentovaná kazuistika uživatele
Odpovědnost	vedoucí Odboru sociálních věcí KÚZK
Předpokládané náklady (vč. zdrojů)	bez finančních nároků

3. Opatření pro cílovou skupinu „osoby se zdravotním postižením“

Priorita 3.5.	Zmapování počtu osob spadajících do specifických podskupin osob se zdravotním postižením a zjištění potřeb těchto osob.
Opatření 3.5.1	Ustanovení pracovní skupiny systematicky se zabývající kategorizací, kvantifikací, a zjištěním potřeb cílové skupiny.
Kategorie opatření	neurčeno
Výstup v roce 2012	1 pracovní skupina spolupracující s externími odborníky
Odpovědnost	vedoucí Odboru sociálních věcí KÚZK
Předpokládané náklady (vč. zdrojů)	37 000 Kč (rozpočet Zlínského kraje)

Priorita 3.6.	Podpora humanizace pobytových služeb pro osoby se zdravotním postižením směrem ke zvyšování kvality poskytování sociálních služeb a transformace na služby lépe odpovídající potřebám uživatelů.
Opatření 3.6.1	Podpora humanizace pobytových služeb (vč. odstraňování a nevytváření nových bariér).
Kategorie opatření	Neurčeno
Výstup v roce 2012	2 zpracované humanizační plány zařízení
Odpovědnost	ředitel příspěvkových organizací Zlínského kraje
Předpokládané náklady (vč. zdrojů)	bez finančních nároků
Opatření 3.6.2	Osvěta ve vztahu k laické i odborné veřejnosti o procesu transformace a humanizace sociálních služeb.
Kategorie opatření	Neurčeno
Výstup v roce 2012	3 články k dané problematice 1 soubor aktualizovaných informací na webových stránkách ZK 2 setkání u kulatého stolu pro odbornou veřejnost
Odpovědnost	vedoucí Odboru sociálních věcí KÚZK
Předpokládané náklady (vč. zdrojů)	bez finančních nároků

4. Opatření pro cílovou skupinu „rodiny s dětmi“

Priorita 4.3.	Podpora dostupnosti odborného sociálního poradenství zaměřeného především na mediaci, dluhovou a rodinnou problematiku.
Opatření 4.3.1	Podpora dlouhodobějšího vzdělávání pracovníků poraden zaměřených na mediaci, vyškolení nových mediátorů.
Kategorie opatření	neurčeno
Výstup v roce 2012	2 vybrané osoby, které se budou účastnit vzdělávání zahájení vzdělávání
Odpovědnost	ředitel Centra poradenství pro rodinné a partnerské vztahy, p. o.
Předpokládané náklady (vč. zdrojů)	běžné výdaje rozpočtu p. o.

Priorita 4.4.	Zvýšit dostupnost služeb intervenčního centra poskytovaných terénní formou a zmapovat potřebu zřízení pobytové formy intervenčního centra.
Opatření 4.4.2	Vytvoření sítě kontaktních míst pro terénní formu služby intervenčního centra.
Kategorie opatření	neurčeno
Výstup v roce 2012	2 setkání na ORP – intervenční centrum s poskytovateli sociálních a dalších služeb
Odpovědnost	ředitel/ka Centra poradenství pro rodinné a partnerské vztahy, p. o.
Předpokládané náklady (vč. zdrojů)	běžné výdaje rozpočtu p. o.

Priorita 4.5.	Rozvoj sociálních služeb a aktivit zaměřených na podporu rodin, které mají dítě v náhradní rodinné péči.
Opatření 4.5.1	Seznámení poskytovatelů sociálních služeb pro rodiny s dětmi a osob pověřených k výkonu sociálně právní ochrany dětí s připravovanými změnami v oblasti náhradní rodinné péče.
Kategorie opatření	Neurčeno
Výstup v roce 2012	1 seminář, 30 podpořených osob
Odpovědnost	vedoucí Odboru sociálních věcí KÚZK
Předpokládané náklady (vč. zdrojů)	3 000 Kč (rozpočet Zlínského kraje)

Opatření 4.5.2	Zmapování zájemců z řad poskytovatelů sociálních služeb, případně dalších služeb o poskytování podpory (včetně odlehčovací služby) rodinám, které mají dítě v náhradní rodinné péči.
Kategorie opatření	Neurčeno
Výstup v roce 2012	1 přehled zájemců
Odpovědnost	vedoucí Odboru sociálních věcí KÚZK
Předpokládané náklady (vč. zdrojů)	bez finančních nároků
Opatření 4.5.4	Zřízení poradenských služeb pro pěstouny
Kategorie opatření	Neurčeno
Výstup v roce 2012	1 koncepce zařízení
Odpovědnost	vedoucí Odboru sociálních věcí KÚZK
Předpokládané náklady (vč. zdrojů)	bez finančních nároků

5. Opatření pro cílovou skupinu „osoby ohrožené sociálním vyloučením“

Priorita 5.1.	Podpora řešení problematiky u osob s kumulovanými problémy (dluhy, potřeba pomoci při sebeobsluze, závislosti, bez příštěší, osoby s duševním onemocněním apod.) spojené se zajištěním adekvátních sociálních služeb pro tyto osoby.
Opatření 5.1.1	Zmapování počtu osob s kumulovanými problémy.
Kategorie opatření	Neurčeno
Výstup v roce 2012	1 samostatná agenda pro pracovní skupinu mapující cílovou skupinu osob ohrožených sociálním vyloučením
Odpovědnost	vedoucí Odboru sociálních věcí KÚZK
Předpokládané náklady (vč. zdrojů)	náklady uvedeny v rámci opatření 5.4.1

Priorita 5.4.	Podpora aktivit směřujících ke zjištění relevantních údajů o velikosti a struktuře osob ohrožených sociálním vyloučením.
Opatření 5.4.1	Vytvoření pracovní skupiny pro problematiku zmapování cílové skupiny osob ohrožených sociálním vyloučením.
Kategorie opatření	Neurčeno
Výstup v roce 2012	1 vytvořená pracovní skupina
Odpovědnost	vedoucí Odboru sociálních věcí KÚZK
Předpokládané náklady (vč. zdrojů)	38 000 Kč (rozpočet Zlínského kraje)

ZÁVĚR

Střednědobý plán rozvoje sociálních služeb ve Zlínském kraji pro období 2012–2014 je zásadním strategickým dokumentem pro oblast sociálních služeb v celém kraji. Obsahuje vymezení hlavních problémů, které se v zajištění sítě sociálních služeb na území Zlínského kraje vyskytují a priority, které na identifikované nedostatky reagují a směřují k jejich řešení. Zároveň plán obsahuje také finanční výhled, který specifikuje celkové předpokládané náklady související s realizací priorit a zdroje jejich financování.

Návrhová část plánu dále rozpracovává jednotlivé priority. Prováděcí část plánu tvoří akční plány na jednotlivé roky, které specifikují konkrétní aktivity podporované v daném roce, ale umožňují také průběžné vyhodnocování a aktualizaci plánu.

Návrhovou a prováděcí částí Střednědobého plánu rozvoje sociálních služeb ve Zlínském kraji pro období 2012–2014 byla ukončena tvorba celého dokumentu. Návrhová část plánu bude hrát v letech 2012–2014 zásadní roli v tom, jaké aktivity budou v oblasti sociálních služeb realizovány a které konkrétní služby budou podporovány. Materiál definuje síť sociálních služeb, tzn. služby, které jsou pro kraj potřebné a budou proto podporovány dotačními prostředky MPSV ČR a Zlínského kraje. Zároveň také zavádí tzv. Parametry sítě sociálních služeb, které budou v příštích letech určujícím hlediskem pro zařazení či nezařazení jednotlivých služeb do sítě.

Vzhledem k neustálému vývoji v celém sektoru sociálních služeb střednědobý plán počítá s každoročním vyhodnocováním a aktualizací. Tyto aktualizace probíhají formou tzv. akčních plánů, které tvoří prováděcí část střednědobého plánu a jsou tak jeho neoddelitelnou součástí. Akční plány pak v souhrnu povedou k naplnění vize, cílů a priorit stanovených v rámci střednědobého plánu.

SEZNAM POUŽITÝCH ZKRATEK

AP 2011	Akční plán rozvoje sociálních služeb ve Zlínském kraji pro rok 2011
ČSÚ	Český statistický úřad
ESF	Evropský sociální fond v ČR
FZP	Zdravotní pojišťovna (fondy zdravotních pojišťoven)
IP	Individuální projekt Poskytování služeb sociální prevence ve Zlínském kraji
KISSOS	Krajský informační systém sociálních služeb (benchmarking)
KÚZK	Krajský úřad Zlínského kraje
MPSV ČR	Ministerstvo práce a sociálních věcí
NNO	Nestátní nezisková organizace
ORP	Obec s rozšířenou působností
o. s.	Občanské sdružení
p. o., PO	Příspěvková organizace
PS	Pracovní skupina
SAS	Sociálně aktivizační služby (pro seniory a osoby se zdravotním postižením; pro rodiny s dětmi)
SPOD	Sociálně právní ochrana dětí
SPRSS 2009–2011	Střednědobý plán rozvoje sociálních služeb ve Zlínském kraji pro období 2009–2011
SR	Státní rozpočet
s. o. r.	Společnost s ručením omezeným
THP	Technicko-hospodářský pracovník
ZK	Zlínský kraj

SEZNAM LITERATURY A ZDROJŮ

Krutilová, D., Čámský, P., Sembdner, J.: Sociální služby. Praha 2008, ISBN 978-80-254-3427-7
Metodiky pro plánování sociálních služeb, MPSV ČR, Praha, 2007

Národní dokumenty

- *Bílá kniha v sociálních službách (MPSV ČR únor 2003)*
- *Koncepce péče o ohrožené děti a děti žijící mimo vlastní rodinu (usnesení vlády ČR č. 1180 ze dne 18. 10. 2006)*
- *Koncepce podpory transformace pobytových sociálních služeb v jiné typy sociálních služeb, poskytovaných v přirozené komunitě uživatele a podporující sociální začlenění uživatele do společnosti (usnesení vlády ČR č. 127 ze dne 21. února 2007)*
- *Národní akční plán k transformaci a sjednocení systému péče o ohrožené děti na období 2009 až 2011*
- *Národní koncepce podpory rodin s dětmi (navazuje na dokument Národní koncepce rodinné politiky z roku 2005)*
- *Národní koncepce rodinné politiky (usnesení vlády ČR č. 1305 ze dne 12. října 2005)*
- *Národní plán vytváření rovných příležitostí pro osoby se zdravotním postižením na období 2010–2014 (usnesení vlády ČR č. 253 ze dne 29. března 2010)*
- *Národní program Evropského roku boje proti chudobě a sociálnímu vyloučení Česká republika (usnesení vlády ČR č. 101 ze dne 19. ledna 2009)*
- *Kvalita života ve stáří, Národní program přípravy na stárnutí na období let 2008–2012 (usnesení vlády ČR č. 8 ze dne 9. ledna 2008)*
- *Priority rozvoje sociálních služeb pro období 2009–2012 (MPSV)*

Dokumenty Zlínského kraje

- *Podrobná analýza sociálních služeb ve Zlínském kraji 2008*
- *Koncepce prevence kriminality ve Zlínském kraji na léta 2009–2011*
- *Koncepce protidrogové politiky ve Zlínském kraji na léta 2010–2014*
- *Koncepce romské integrace ve Zlínském kraji na léta 2009–2013*
- *Koncepce rozvoje vybraných služeb sociální prevence ve Zlínském kraji pro období 2012–2014 (září 2010)*
- *Krajský plán vyrovnávání příležitostí pro osoby se zdravotním postižením Zlínského kraje pro období 2011–2012*
- *Program rozvoje územního obvodu Zlínského kraje 2010–2012 (březen 2010)*
- *Strategie rozvoje Zlínského kraje 2009–2020*
- *Střednědobý plán rozvoje sociálních služeb ve Zlínském kraji pro období 2009–2011 (prováděcí dokumenty – Akční plán rozvoje sociálních služeb ve Zlínském kraji pro 2010 a rok 2011)*

- *Analýza informovanosti obyvatel o sociálních službách a zjištění jejich potřeb ve vztahu k sociálním službám, včetně zjištění potřeb stávajících uživatelů sociálních služeb v jednotlivých obcích s rozšířenou působností na území Zlínského kraje, 2011*

Materiály obcí Zlínského kraje

- *Komunitní plán sociálních služeb a péče na Brumovsku a Valašskokloboucku (2011–2013)*
- *Komunitní plán sociálních služeb na období 2009–2011 (Holešov)*
- *Komunitní plán sociálních služeb na Kroměřížsku 2008–2011*
- *Komunitní plán sociálních služeb na Otrokovicu na období 2008–2012*
- *Komunitní plán rozvoje sociálních služeb a souvisejících služeb ve městě Rožnově pod Radhoštěm a na Rožnovsku na období let 2009–2011*
- *Komunitní plán sociálních služeb v Uherském Hradišti na období 2008–2013*
- *Komunitní plán rozvoje sociální oblasti v Uherském Brodě (2008–2013)*
- *Komunitní plán sociálních služeb města Valašského Meziříčí na období 2008, 2009 a 2010*
- *Komunitní plán sociálních služeb a péče Vsetínska na období 2011–2013*
- *Střednědobý plán sociálních a souvisejících služeb ve Zlíně na období 2008–2012*

Internetové odkazy

- http://iregistr.mpsv.cz/socreg/vitejte.fw.do;jsessionid=59ABA5A2D9BC0695E-305C46EAF9CD4B.node1?SUBSESSION_ID=1312885153795_1
- <https://www.kissos.cz/>
- <http://www.czso.cz/csu/redakce.nsf/i/home>
- http://www.cnb.cz/cnb/STAT.ARADY_PKG.VYSTUP?p_sestuid=1538&p_uka=1,2,3&p_strid=AD&p_sort=1&p_od=200512&p_do=201106&p_period=12&p_desc=50&p_format=3&p_decsep=,&p_lang=CS
- <http://dluhy.obcanskeporadny.cz/index.php/clanky/34-clanky/83-vyznam-dluhoveho-poradenstvi-ve-zlinskem-kraji-roste>

SEZNAM PŘÍLOH

- Příloha č. 1 Síť sociálních služeb pro rok 2012 – sociální služby zařazené do Kategorie A
- Příloha č. 2 Síť sociálních služeb Zlínského kraje – sociální služby zařazené do Kategorie B – rozvojové záměry pro období 2013–2014
- Příloha č. 3 Sociální služby zařazené do Kategorie C pro období 2013–2014 – rozvojové záměry bez nároku na finanční podporu z prostředků státního rozpočtu a rozpočtu Zlínského kraje

PŘÍLOHY

STŘEDNĚDOBÉHO PLÁNU ROZVOJE SOCIÁLNÍCH SLUŽEB VE ZLÍNSKÉM KRAJI PRO OBDOBÍ 2012–2014

PŘÍLOHA č. 1

Akční plán rozvoje sociálních služeb ve Zlínském kraji pro rok 2012

Síť sociálních služeb pro rok 2012 – sociální služby zařazené do Kategorie A

SOCIÁLNÍ SLUŽBY PRO SENIORY				
Poskytovatel	Název služby	Identifikátor	ORP	Max. počet lůžek
CENTRA DENNÍCH SLUŽEB				
Charita sv. Vojtěcha Slavičín	Domovinka Slavičín	7976900	Luhačovice	
Charita Zlín	Domovinka-centrum denních služeb pro seniory Charity Zlín	3219933	Zlín	
Oblastní charita Uherské Hradiště	Centrum denních služeb pro seniory	5553082	Uherské Hradiště	
SENIOR Otrokovice	Centrum denních služeb	4607894	Otrokovice	
DENNÍ STACIONÁŘE				
Diakonie ČCE – středisko ve Valašském Meziříčí	Denní stacionář	3734588	Valašské Meziříčí	
Diakonie ČCE – středisko Vsetín	Denní stacionář Zahrada	3893111	Vsetín	
Charita Svaté rodiny Nový Hrozenkov	Denní stacionář pro seniory Slunečnice	8251985	Vsetín	
Charita Valašské Klobouky	Denní stacionář pro seniory	9612699	Valašské Klobouky	
Charita Vsetín	Denní stacionář pro seniory	1424535	Vsetín	
Letokruhy, o.s.	Denní stacionář	7135712	Vsetín	
Oblastní charita Bystřice pod Hostýnem	Denní stacionář pro seniory Chvalčov	4868538	Bystřice pod Hostýnem	
Oblastní charita Uherský Brod	Denní stacionář Domovinka	8320216	Uherský Brod	
ODLEHČOVACÍ SLUŽBY – POBYTOVÉ				
Centrum pro seniory, p.o.	Odlehčovací služba	8264541	Holešov	4
Diakonie ČCE – středisko Vsetín	Pobytová odlehčovací služba Ohrada	4825919	Vsetín	4
Dotek o.p.s.	Odlehčovací služby	4879046	Vizovice	16
Charita sv. Anežky Otrokovice	Odlehčovací služba	3807413	Otrokovice	2
Charita Svaté rodiny Nový Hrozenkov	Odlehčovací služby	4157827	Vsetín	3
Oblastní charita Kroměříž	Odlehčovací služby	8906531	Kroměříž	4
Oblastní charita Uherské Hradiště	Odlehčovací služba Hluk	4770332	Uherské Hradiště	3
	Odlehčovací služba Boršice	8514547	Uherské Hradiště	8
SENIOR Otrokovice	Odlehčovací služby	3940307	Otrokovice	4
	Odlehčovací služby – SENIOR Otrokovice	7318632	Otrokovice	4
Sociální služby Pačlavice, p.o.	Odlehčovací služby	4479554	Kroměříž	2
ODLEHČOVACÍ SLUŽBY – TERÉNNÍ				
Letokruhy, o.s.	Odlehčovací služby	7589052	Vsetín	
OSOBNÍ ASISTENCE				
Diakonie ČCE – středisko ve Valašském Meziříčí	Osobní asistence	6633109	Valašské Meziříčí	
HANDICAP (?) Zlín	Osobní asistence „HANDICAP(?)“ Zlín	6283429	Otrokovice, Zlín	
Charita Svaté rodiny Nový Hrozenkov	Osobní asistence	9551918	Vsetín	
Charita Valašské Klobouky	Osobní asistence	1985731	Valašské Klobouky, Vsetín	
Charita Vsetín	Osobní asistenční služba	6560768	Vsetín, Valašské Meziříčí	
Oblastní charita Kroměříž	Osobní asistence	1491324	Kroměříž	
DOMOVY PRO SENIORY				
Centrum pro seniory, p.o.	Centrum pro seniory	1375503	Holešov	178
Česká katolická charita	Charitní domov pro řeholnice Velehrad	2127048	Uherské Hradiště	27
Česká katolická charita	Domov sv. Kříže Kroměříž	9290341	Kroměříž	66
Diakonie ČCE – středisko Vsetín	Domov pro seniory Vsetín Ohrada	1320592	Vsetín	32
Domov pro seniory Burešov, p.o.	Domov pro seniory Burešov, p.o.	8660859	Zlín	108
Domov pro seniory Koryčany	Domov pro seniory Koryčany	5508286	Kroměříž	19

SOCIÁLNÍ SLUŽBY PRO SENIORY

Poskytovatel	Název služby	Identifikátor	ORP	Max. počet lůžek
Domov pro seniory Loučka, p.o.	Domov pro seniory Loučka	9612398	Valašské Klobouky	115
Domov pro seniory Luhačovice, p.o.	Domov pro seniory	6523437	Luhačovice	50
Domov pro seniory Lukov, p.o.	Domovy pro seniory	6376307	Zlín	196
Domov pro seniory Napajedla, p.o.	Domov pro seniory Napajedla, p.o.	5385508	Otrokovice	63
Charita sv. Anežky Otrokovice	Domov pro seniory	4645805	Otrokovice	46
Charita Svaté rodiny Nový Hrozenkov	Dům pokojného stáří	5713671	Vsetín	19
Charita Valašské Meziříčí	Charitní dům pokojného stáří Valašská Bystřice	8071473	Rožnov pod Radhoštěm	16
Institut Krista Velekněze	Domov pro seniory Panny Marie Královny	1898055	Valašské Meziříčí	20
Moravskoslezské sdružení Církve adventistů sedmého dne	Domov pro seniory	7633164	Zlín	19
NADĚJE o.s. (pobočka Nedašov)	Dům pokojného stáří Nedašov, domov pro seniory	4961534	Valašské Klobouky	15
NADĚJE o.s. (pobočka Zlín)	Dům pokojného stáří Zlín	5269505	Zlín	48
Oblastní charita Uherské Hradiště	Charitní domov Hluk	2566221	Uherské Hradiště	24
	Domov pokojného stáří Boršice	9608438	Uherské Hradiště	28
Oblastní charita Uherský Brod	Charitní dům sv. Petra a Pavla Slavkov	1494420	Uherský Brod	12
	Charitní dům Vlčnov	2002899	Uherský Brod	15
	Charitní dům sv. Andělů strážných Nivnice	2694393	Uherský Brod	17
SENIOR Otrokovice	Domov pro seniory – SENIOR Otrokovice	1869567	Otrokovice	66
	SENIOR B	3511015	Otrokovice	72
Sociální služby města Kroměříže, p.o.	Domov pro seniory	5115374	Kroměříž	136
	Domov pro seniory U Kašny	9606164	Kroměříž	80
	Domov pro seniory Vážany	9987041	Kroměříž	120
Sociální služby Pačlavice, p.o.	Domov pro seniory	5512254	Kroměříž	56
Sociální služby Uherské Hradiště, p.o.	Domov pro osoby se zdravotním postižením Kunovice – Cihlářská	3560299	Uherské Hradiště	4
	Domov pro seniory Buchovice	4873208	Uherské Hradiště	170
	Domov pro seniory Uherský Ostroh	5582729	Uherské Hradiště	38
	Domov pro seniory Uherské Hradiště	8332631	Uherské Hradiště	159
	Domov pro seniory Nezenice	9125443	Uherský Brod	165
Sociální služby Vsetín, p.o.	Domov pro seniory Rožnov p. Radhoštěm	2080657	Rožnov pod Radhoštěm	204
	Domov pro seniory Podlesí	2952927	Valašské Meziříčí	209
	Domov pro seniory	5934524	Vsetín	146
PEČOVATELSKÁ SLUŽBA				
DECENT Hulín, p.o.	Pečovatelská služba	1987287	Kroměříž	
Diakonie ČCE – středisko ve Valašském Meziříčí	Pečovatelská služba	9704637	Valašské Meziříčí	
Diakonie ČCE – středisko Vsetín	Domácí péče	1140411	Vsetín	
Domov pro seniory Koryčany	Pečovatelská služba	5832918	Kroměříž, Uherské Hradiště	
Dotek o.p.s.	Pečovatelská služba	3913967	Vizovice	
Charita Holešov	Charitní pečovatelská služba	3052202	Holešov	
Charita sv. Anežky Otrokovice	Charitní pečovatelská služba Otrokovice	6495514	Otrokovice	
Charita sv. Vojtěcha Slavičín	Charitní pečovatelská služba Slavičín	6102858	Luhačovice, Valašské Klobouky	
	Charitní pečovatelská služba Štítná nad Vláří	6207429	Valašské Klobouky	
Charita Svaté rodiny Luhačovice	Charitní pečovatelská služba	2525222	Luhačovice	
Charita Svaté rodiny Nový Hrozenkov	Charitní pečovatelská služba	1651504	Vsetín	
Charita Valašské Klobouky	Charitní pečovatelská služba Brumov-Bylnice	7335813	Valašské Klobouky	
	Charitní pečovatelská služba Valašské Klobouky	7684377	Valašské Klobouky, Vsetín	
Charita Valašské Meziříčí	Charitní pečovatelská služba Rožnov pod Radhoštěm	1933912	Rožnov pod Radhoštěm	
	Charitní pečovatelská služba	5607581	Valašské Meziříčí	

SOCIÁLNÍ SLUŽBY PRO SENIORY

Poskytovatel	Název služby	Identifikátor	ORP	Max. počet lůžek
Charita Vsetín	Pečovatelská služba	4540308	Valašské Meziříčí, Vsetín	
Charita Zlín	Charitní pečovatelská služba Zlín	4453882	Zlín	
Město Chropyně	Pečovatelská služba města Chropyně	1862038	Kroměříž	
Město Napajedla	Pečovatelská služba Napajedla, organizační složka města	5729418	Otrokovice, Zlín	
Obec Babice	Pečovatelská služba Babice	8083401	Uherské Hradiště	
Obec Pohořelice	Ambulantní pečovatelská služba	1615124	Otrokovice	
Obec Spytihněv	Pečovatelská služba Spytihněv	5356548	Otrokovice	
Oblastní charita Bystřice pod Hostýnem	CHOPS - charitní pečovatelská služba	6870047	Bystřice pod Hostýnem	
Oblastní charita Kroměříž	Charitní pečovatelská služba	2006998	Kroměříž	
Oblastní charita Uherské Hradiště	Domácí pečovatelská služba	8435916	Uherské Hradiště, Uherský Brod	
Oblastní charita Uherský Brod	Pečovatelská služba Horní Němčí	1806627	Uherský Brod	
	Pečovatelská služba Bánov	3475241	Uherský Brod	
	Charitní pečovatelská služba Uherský Brod	3918445	Uherský Brod, Zlín	
	Pečovatelská služba Korytná	4069740	Uherský Brod	
	Pečovatelská služba Strání	6347392	Uherský Brod	
	Pečovatelská služba Dolní Němčí	9716717	Uherský Brod	
Oblastní spolek ČČK Zlín	Agentura domácí péče	1250428	Zlín	
Pečovatelská služba Kroměříž, o.p.s.	Pečovatelská služba	1795888	Kroměříž, Otrokovice	
Pečovatelská služba o.p.s.	Pečovatelská služba	1996711	Rožnov pod Radhoštěm, Valašské Meziříčí	
Senior centrum UH, p.o.	Pečovatelská služba	9405491	Uherské Hradiště	
SENIOR Otrokovice	Pečovatelská služba	2119454	Otrokovice	
Sociální služby Města Bojkovice, p.o.	Pečovatelská služba	9076518	Uherský Brod	
SOCIÁLNÍ SLUŽBY UHERSKÝ BROD, p.o.	Pečovatelská služba Uherský Brod	8646020	Uherský Brod	
Zdislava Vsetín, o.p.s.	Pečovatelská služba	4730024	Vsetín	
SOCIÁLNĚ AKTIVIZAČNÍ SLUŽBY PRO SENIORY A OSOBY SE ZDRAVOTNÍM POSTIŽENÍM				
Oblastní charita Uherský Brod	Centrum seniorů Uherský Brod	2893219	Uherský Brod	

SOCIÁLNÍ SLUŽBY PRO OSOBY SE ZDRAVOTNÍM POSTIŽENÍM

Poskytovatel	Název služby	Identifikátor	ORP	Max. počet lůžek
CENTRA DENNÍCH SLUŽEB				
Centrum služeb postiženým Zlín, obecně prospěšná společnost	Centrum sociálních služeb Ergo Zlín	8323765	Zlín	
Charita sv. Vojtěcha Slavičín	Denní centrum Maják Slavičín	1187474	Luhačovice	
IZAP – Sdružení pro integraci zdravých a postižených dětí a mládeže „Chceme žít s vámi“	Integrované centrum Slunečnice	9731840	Zlín	
Oblastní charita Uherské Hradiště	Denní centrum sv. Ludmily	1963715	Uherské Hradiště	
DENNÍ STACIONÁŘE				
DIAKONIE ČCE – středisko CESTA	Denní stacionář	8496098	Uherské Hradiště	
HVĚZDA – občanské sdružení	Denní stacionář s mentálním a duševním onemocněním	3253298	Zlín	
Charita Svaté rodiny Luhačovice	Denní stacionář Luhačovice	3349012	Luhačovice	
NADĚJE o.s. (pobočka Otrokovice a Vsetín)	Dům Naděje Otrokovice, denní stacionář	1499287	Otrokovice	
	Středisko Naděje Vsetín-Rokytnice, denní stacionář	5468023	Vsetín	
	Středisko Naděje Vsetín – Sychrov, denní stacionář	6965352	Vsetín	
Občanské sdružení „ANDĚL“	Denní stacionář Anděl	2476364	Valašské Meziříčí	
Radost, domov pro osoby se zdravotním postižením, PO	Denní stacionáře	1352926	Zlín	
Sociální služby města Kroměříže, p.o.	DOZP – denní stacionář	6962438	Kroměříž	
Sociální služby Uherské Hradiště, p.o.	Domov pro osoby se zdravotním postižením Kvasice	2936750	Kroměříž	
	Domov pro osoby se zdravotním postižením Javorník	4614407	Bystřice pod Hostýnem	
SOCIÁLNÍ SLUŽBY UHERSKÝ BROD, p.o.	Denní stacionář pro osoby s tělesným a mentálním postižením Uherský Brod	4417383	Uherský Brod	
DOMOVY PRO OSOBY SE ZDRAVOTNÍM POSTIŽENÍM				
Domov na Dubičku, p.o.	Domov na Dubičku, p.o.	3277845	Vizovice	47
Hrádek, domov pro osoby se zdravotním postižením, PO	Hrádek – domov pro osoby se ZP	5277371	Zlín	28
NADĚJE o.s. (pobočka Nedašov)	Dům pokojného stáří Nedašov, domov pro osoby se zdravotním postižením	2044545	Valašské Klobouky	15
NADĚJE o.s. (pobočka Otrokovice a Vsetín)	Dům Naděje Otrokovice, domov pro osoby se zdravotním postižením	1056682	Otrokovice	34
Sociální služby města Kroměříže, p.o.	Domov pro osoby se zdravotním postižením	1254323	Kroměříž	140
Sociální služby Pačlavice, p.o.	Domov pro osoby se zdravotním postižením	6634414	Kroměříž	22
Sociální služby Uherské Hradiště, p.o.	Domov pro osoby se zdravotním postižením Kvasice	2322188	Kroměříž	26
	Domov pro osoby se zdravotním postižením Uherský Brod	3212835	Uherský Brod	50
	Domov pro osoby se zdravotním postižením Javorník	5001473	Bystřice pod Hostýnem	114
	Domov pro osoby se zdravotním postižením Staré Město	5136643	Uherské Hradiště	64
	Domov pro osoby se zdravotním postižením Velehrad – Buchlovská	7057786	Uherské Hradiště	128
	Domov pro osoby se zdravotním postižením Kunovice – Cihlářská	7157277	Uherské Hradiště	76
	Domov pro osoby se zdravotním postižením Medlovice	7895834	Uherské Hradiště	38
	Domov pro osoby se zdravotním postižením Zborovice	7955879	Kroměříž	95
	Domov pro osoby se zdravotním postižením Velehrad – Salašská	9119004	Uherské Hradiště	82
	Domov pro osoby se zdravotním postižením Velehrad – Vincentinum	9147782	Uherské Hradiště	50
	Domov pro osoby se zdravotním postižením Kunovice – Na Bělince	9227617	Uherské Hradiště	61

SOCIÁLNÍ SLUŽBY PRO OSOBY SE ZDRAVOTNÍM POSTIŽENÍM

Poskytovatel	Název služby	Identifikátor	ORP	Max. počet lůžek
Sociální služby Vsetín, p.o.	Domov pro osoby se zdravotním postižením Zašová	5730896	Valašské Meziříčí	111
DOMOVY SE ZVLÁŠTNÍM REŽIMEM - PRO OSOBY S ALZHEIMEROVOU CHOROBOU A JINÝMI TYPY DEMENCÍ				
Diakonie ČCE-Hospic Citadela	Domov se zvláštním režimem	zatím není ID	Valašské Meziříčí	21
Domov pro seniory Burešov, p.o.	Domov se zvláštním režimem Burešov	9113211	Zlín	64
Domov pro seniory Lukov, p.o.	Domovy se zvláštním režimem	7295876	Zlín	21
NADĚJE o.s. (pobočka Zlín)	Dům pokojného stáří Zlín	6697699	Zlín	17
Oblastní charita Kroměříž	Domov se zvláštním režimem	8438012	Kroměříž	38
SENIOR Otrokovice	Domov se zvláštním režimem	6696436	Otrokovice	12
Sociální služby města Kroměříže, p.o.	Domov se zvláštním režimem	4644158	Kroměříž	54
Sociální služby Uherské Hradiště, p.o.	Domov pro seniory Buchlovice	6289201	Uherské Hradiště	50
Sociální služby Vsetín, p.o.	Domov se zvláštním režimem	8834308	Valašské Meziříčí	18
DOMOVY SE ZVLÁŠTNÍM REŽIMEM - PRO OSOBY S DUŠEVNÍM ONEMOCNĚNÍM				
Diakonie ČCE - středisko Vsetín	Domov Jablonořová	3024085	Vsetín	20
Dům sociálních služeb Návojná, p.o.	Dům sociálních služeb Návojná	7152788	Valašské Klobouky	70
HVĚZDA - občanské sdružení	Domov seniorů	3552661	Zlín	45
NADĚJE o.s. (pobočka Nedašov)	Dům pokojného stáří Nedašov, domov se zvláštním režimem	4417297	Valašské Klobouky	22
Sociální služby Uherské Hradiště, p.o.	Domov se zvláštním režimem Kvasice	6982168	Kroměříž	69
DOMOVY SE ZVLÁŠTNÍM REŽIMEM - PRO OSOBY ZÁVISLÉ NA NÁVYKOVÝCH LÁTKÁCH				
Sociální služby Vsetín, p.o.	Domov se zvláštním režimem	9637335	Vsetín	85
CHRÁNĚNÉ BYDLENÍ				
Domov s chráněným bydlením Fryšták, p.o.	Chráněné bydlení	8287571	Zlín	69
Domov s chráněným bydlením Zlín, p.o.	Domov s chráněným bydlením Zlín, p.o.	8203834	Zlín	122
NADĚJE o.s. (pobočka Otrokovice a Vsetín)	Dům Naděje Otrokovice, chráněné bydlení	3675784	Otrokovice	12
NADĚJE o.s. (pobočka Zlín)	Dům Naděje Zlín	1179545	Zlín	15
Sociální služby Vsetín, p.o.	Domov s chráněným bydlením Valašské Meziříčí	6350163	Valašské Meziříčí	96
Česká provincie kongregace sester sv. Cyrila a Metoděje	Chráněné bydlení	zatím není ID	Uherské Hradiště	8
ODBORNÉ SOCIÁLNÍ PORADENSTVÍ				
Centrum pro zdravotně postižené Zlínského kraje	Centrum pro zdravotně postižené Zlínského kraje, pracoviště Kroměříž	2002833	Kroměříž	
	Centrum pro zdravotně postižené Zlínského kraje, pracoviště Vsetín	3195442	Vsetín	
	Centrum pro zdravotně postižené Zlínského kraje, pracoviště Zlín	3852178	Zlín, Otrokovice	
	Centrum pro zdravotně postižené Zlínského kraje, pracoviště Uherské Hradiště	9464124	Uherské Hradiště	
Český klub nedoslýchavých HELP	Poradna	4206354	Uherský Brod	
Sjednocená organizace nevidomých a slabozrakých ČR	Odborné sociální poradenství	3884126	Zlín	
	Sociální poradna SONS - Kroměříž	7095571	Kroměříž	
	Sociální poradna - Vsetín	8299907	Vsetín	
SNN v ČR, Poradenské centrum pro neslyšící a nedoslýchavé v Kroměříži	Odborné sociální poradenství	2817963	Kroměříž, Valašské Meziříčí	
Svaz neslyšících a nedoslýchavých v ČR	Poradenské centrum pro sluchově postižené	9166798	Zlín	
ODLEHČOVACÍ SLUŽBY - POBYTOVÉ				
Diakonie ČCE-Hospic Citadela	Sociální složka hospicové paliativní péče	4336897	Valašské Meziříčí	36
Domov Jitka, o.p.s.	Odlehčovací služba	7917426	Vsetín	1
Sociální služby města Kroměříže, p.o.	Odlehčovací služba	1936483	Kroměříž	4
ODLEHČOVACÍ SLUŽBY - TERÉNNÍ				
Asociace rodičů a přátel zdravotně postižených dětí v ČR, klub Auxilium, o.s.	Odlehčovací služby	5479683	Vsetín, Valašské Meziříčí, Rožnov pod Radhoštěm	
OSOBNÍ ASISTENCE				
Asociace rodičů a přátel zdravotně postižených dětí v ČR, klub Auxilium, o.s.	Osobní asistence u dětí/osob se ZP	9787519	Vsetín, Valašské Meziříčí, Rožnov pod Radhoštěm	

SOCIÁLNÍ SLUŽBY PRO OSOBY SE ZDRAVOTNÍM POSTIŽENÍM

Poskytovatel	Název služby	Identifikátor	ORP	Max. počet lůžek
Charita sv. Vojtěcha Slavičín	Osobní asistence Slavičín	1712382	Luhačovice, Valašské Klobouky	
Charita Valašské Meziříčí	Centrum osobní asistence	9517523	Rožnov pod Radhoštěm, Valašské Meziříčí	
NADĚJE o.s. (pobočka Otrokovice a Vsetín)	Středisko Naděje Vsetín - Rokytnice, osobní asistence	3646542	Vsetín	
Oblastní charita Bystřice pod Hostýnem	Osobní asistenční služba	2255905	Bystřice pod Hostýnem	
Oblastní charita Uherské Hradiště	Centrum osobní asistence	7610554	Uherské Hradiště, Uherský Brod	
Podané ruce, o.s. - Projekt OsA Frýdek-Místek	Osobní asistence	9781801	Zlínský kraj	
Podané ruce, sociální družstvo	Osobní asistence	8497585	Rožnov pod Radhoštěm, Valašské Meziříčí	
PODPORA SAMOSTATNÉHO BYDLENÍ				
Sociální služby města Kroměříže, p.o.	Podpora samostatného bydlení	5869488	Kroměříž	
SOCIÁLNĚ AKTIVIZAČNÍ SLUŽBY PRO SENIORY A OSOBY SE ZDRAVOTNÍM POSTIŽENÍM				
Asociace rodičů a přátel zdravotně postižených dětí v ČR, klub Auxilium, o.s.	Sociálně-aktivizační služby pro děti/osoby se ZP	7746523	Vsetín, Valašské Meziříčí, Rožnov pod Radhoštěm	
Česká unie neslyšících	Sociálně aktivizační služby pro seniory a osoby se zdravotním postižením	1950267	Zlín	
Český klub nedoslýchavých HELP	Sociálně aktivizační služby	4820635	Uherský Brod	
Sjednocená organizace nevidomých a slabozrakých ČR	SONS ČR - Vsetín	4554699	Vsetín	
	SONS ČR - Kroměříž	5516041	Kroměříž	
	Sociálně aktivizační služby pro seniory a osoby se zdravotním postižením	9648984	Zlín	
SNN v ČR, Poradenské centrum pro neslyšící a nedoslýchavé v Kroměříži	Aktivizační služby pro seniory a osoby se zdravotním postižením	9467918	Kroměříž, Valašské Meziříčí	
Svaz neslyšících a nedoslýchavých v ČR, Poradenské centrum SNN v ČR Uh. Hradiště	Poradenské centrum SNN v ČR	4417316	Uherské Hradiště	
SLUŽBY NÁSLEDNÉ PÉČE				
Luisa	Klub duševního zdraví	3218747	Uherský Brod	
SOCIÁLNĚ TERAPEUTICKÉ DÍLNY				
Centrum pro lidi se zdravotním postižením	Centrum pro lidi se zdravotním postižením	3086728	Valašské Meziříčí	
HVĚZDA - občanské sdružení	Sociálně terapeutické dílny pro klienty s mentálním postižením a duševním onemocněním	4038803	Zlín	
Kamarád - Sdružení rodičů a přátel zdravotně postižených dětí a mládeže	Domov Kamarád - sociálně terapeutické dílny	7986987	Rožnov pod Radhoštěm	
NADĚJE o.s. (pobočka Otrokovice a Vsetín)	Dům Naděje Otrokovice, sociálně terapeutická dílna	8065540	Otrokovice	
NADĚJE o.s. (pobočka Zlín)	Středisko Naděje Zlín	1840335	Zlín	
	Dům Naděje Zlín	3376388	Zlín	
Oblastní charita Uherský Brod	Terapeutická dílna sv. Justiny Uherský Brod	6420497	Uherský Brod	
Vzdělávací a komunitní centrum Integra Vsetín o.p.s.	Dílna U šikovných oveček	8229670	Vsetín	
SOCIÁLNÍ REHABILITACE - AMBULANTNÍ				
Centrum služeb postiženým Zlín, obecně prospěšná společnost	Horizont Zlín	1965829	Zlín	
	Horizont Kroměříž	4759751	Kroměříž	
	Ergo Uherské Hradiště	9261314	Uherské Hradiště	
ELIM, křesťanská společnost pro evangelizaci a diakonii Vsetín, o.s.	Sociální rehabilitace Elim	3650855	Vsetín	
Charita Valašské Meziříčí	Centrum AMIKA - nová	5305863	Valašské Meziříčí	
Charita Vsetín	Camino Centrum sociální rehabilitace	2282282	Vsetín	
Iskérka-občanské sdružení	Sociální centrum denních aktivit Iskérka	9491188	Rožnov pod Radhoštěm	
Oblastní charita Uherské Hradiště	Labyrint	4592268	Uherské Hradiště	

SOCIÁLNÍ SLUŽBY PRO OSOBY SE ZDRAVOTNÍM POSTIŽENÍM

Poskytovatel	Název služby	Identifikátor	ORP	Max. počet lůžek
SOCIÁLNÍ REHABILITACE – POBYTOVÁ				
Oblastní charita Kroměříž	Sociální rehabilitace Zahrada	2541897	Kroměříž	16
SOCIÁLNÍ REHABILITACE – TERÉNNÍ				
Tyfloservis, o.p.s.	Sociální rehabilitace	7545861	Zlín	
SOCIÁLNÍ SLUŽBY POSKYTOVANÉ VE ZDRAVOTNICKÝCH ZAŘÍZENÍCH ÚSTAVNÍ PÉČE				
Diakonie ČCE-Hospic Citadela	Sociálně zdravotní lůžka	6338181	Valašské Meziříčí	21
HVĚZDA – občanské sdružení	Nestátní zdravotnické zařízení – Hospic Hvězda	5217720	Zlín	14
Uherskohradištská nemocnice a. s.	Sociální služby poskytované ve zdravotnických zařízeních ústavní péče	1561636	Uherské Hradiště	20
TLUMOČNICKÉ SLUŽBY				
Česká unie neslyšících	Tlumočnické služby	3958797	Zlínský kraj	
SNN v ČR, Poradenské centrum pro neslyšící a nedoslýchavé v Kroměříži	Tlumočnické služby pro sluchově postižené	8909109	Bystřice pod Hostýnem, Holešov, Kroměříž	
Svaz neslyšících a nedoslýchavých v ČR	Tlumočnické služby	9162075	Zlínský kraj	
TÝDENNÍ STACIONÁŘE				
Domov Jitka, o.p.s.	Týdenní stacionář	7134850	Vsetín	10
Hrádek, domov pro osoby se zdravotním postižením, p.o.	Hrádek – týdenní stacionář	6351326	Zlín	9
NADĚJE o.s. (pobočka Otrokovice a Vsetín)	Dům Naděje Otrokovice, týdenní stacionář	4925949	Otrokovice	8
Radost, domov pro osoby se zdravotním postižením, p.o.	Týdenní stacionáře	6168441	Zlín	9
Sociální služby Uherské Hradiště, p.o.	Domov pro osoby se zdravotním postižením Javorník	1882995	Bystřice pod Hostýnem	5
	Domov pro osoby se zdravotním postižením Kvasice	4898762	Kroměříž	4
	Domov pro osoby se zdravotním postižením Uherský Brod	7258824	Uherský Brod	14
	Domov pro osoby se zdravotním postižením Kunovice – Na Bělince	9082764	Uherské Hradiště	2

SOCIÁLNÍ SLUŽBY PRO RODINY S DĚTMI

Poskytovatel	Název služby	Identifikátor	ORP	Max. počet b. j.
AZYLOVÉ DOMY PRO RODIČE S DĚTMI				
Azylový dům pro ženy a matky s dětmi o.p.s.	Azylový dům pro ženy a matky s dětmi	8174297	Vsetín	6
Charita sv. Anežky Otrokovice	Nový domov Otrokovice	3747876	Otrokovice	5
Charita Valašské Meziříčí	Azylový dům pro matky s dětmi	3701441	Valašské Meziříčí	12
Charita Zlín	Charitní domov pro matky s dětmi v tísni Zlín	2429799	Zlín	10
Oblastní charita Kroměříž	Charitní dům – azylové ubytování pro matky s dětmi a ženy v tísni	6048242	Kroměříž	26
Oblastní charita Uherský Brod	Azylový dům pro matky s dětmi v tísni Uherský Brod	3001486	Uherský Brod	7
PETRKLÍČ, o.p.s.	Azylový dům pro ženy a matky s dětmi	3073634	Uherské Hradiště	7
INTERVENČNÍ CENTRA				
Centrum poradenství pro rodinné a partnerské vztahy, p.o.	Intervenční centrum	1831726	Zlínský kraj	
NÍZKOPRAHOVÁ ZAŘÍZENÍ PRO DĚTI A MLÁDEŽ				
Diakonie ČCE – středisko Vsetín	RUBIKON	3257944	Vsetín	
Charita Valašské Meziříčí	„Zastávka“	2193113	Valašské Meziříčí	
Charita Vsetín	ZRNKO	1718636	Vsetín	
NADĚJE o.s. (pobočka Zlín)	Středisko Naděje Vizovice	1146538	Vizovice	
Občanské sdružení NA CESTĚ	Centrum Archa	8709161	Vsetín	
Občanské sdružení R - EGO	Občanské sdružení R - EGO	4474775	Luhačovice	
Oblastní charita Uherské Hradiště	Nizkoprahové zařízení pro děti a mládež TULIP	9753684	Uherské Hradiště	
Salesiánský klub mládeže Zlín	Klub dětí a mládeže – NZDM	5795884	Zlín	
SOCIÁLNÍ SLUŽBY UHERSKÝ BROD, p.o.	Nizkoprahové zařízení pro děti a mládež Větrník	1420997	Uherský Brod	
Unie Kompas	Šlikr	3333640	Otrokovice	
Unie Kompas	T klub – nizkoprahové zařízení pro děti a mládež	7983461	Zlín	
Vzdělávací, sociální a kulturní středisko při Nadaci Jana Pivečky, o.p.s.	Nizkoprahové zařízení KamPak?	4607883	Luhačovice, Valašské Klobouky	
ODBORNÉ SOCIÁLNÍ PORADENSTVÍ				
Azylový dům pro ženy a matky s dětmi o.p.s.	Vážka – centrum služeb pro rodinu	7290495	Vsetín	
Centrum poradenství pro rodinné a partnerské vztahy, p.o.	Centrum poradenství pro rodinné a partnerské vztahy	5261987	Zlín	
Luisa	Poradna pro rodinu, manželství a mezilidské vztahy v Uh. Brodě	5153493	Uherský Brod	
Občanské sdružení ONŽ – pomoc a poradenství pro ženy a dívky	Poradna pro ženy a dívky Rožnov pod Radhoštěm	3845844	Rožnov pod Radhoštěm	
Rodina Svaté Zdislavy, občanské sdružení	Psychologická pomoc pěstounským rodinám	8417011	Rožnov pod Radhoštěm	
STROP o. s.	Občanská poradna STROP	5026250	Zlín	
Unie Kompas	Logos – poradna pro děti, dospívající a jejich rodiče	9395569	Zlín	
RANÁ PÉČE				
Asociace rodičů a přátel zdravotně postižených dětí v ČR, klub Auxilium, o.s.	Raná péče	1648335	Vsetín, Valašské Meziříčí, Rožnov pod Radhoštěm	
DIAKONIE ČCE – středisko CESTA	Raná péče	3999956	Uherské Hradiště	
Federace rodičů a přátel sluchově postižených o.s.	Středisko rané péče Tamtam Olomouc	7118025	Zlínský kraj	
Středisko rané péče EDUCO Zlín o.s.	Středisko rané péče EDUCO Zlín	5397990	Bystřice pod Hostýnem, Holešov, Kroměříž, Luhačovice, Otrokovice	
Středisko rané péče SPRP Brno	Raná péče	4123958	Uherské Hradiště, Uherský Brod, Zlín, Valašské Klobouky, Luhačovice	

SOCIÁLNÍ SLUŽBY PRO RODINY S DĚTMI

Poskytovatel	Název služby	Identifikátor	ORP	Max. počet lůžek
Středisko rané péče SPRP Olomouc	Raná péče	4755953	Zlín, Kroměříž, Vsetín, Holešov, Bystřice p.Hostýnem, Otrokovice, Valašské Klobouky, Valašské Meziříčí, Rožnov pod Radhoštěm	
SOCIÁLNĚ AKTIVIZAČNÍ SLUŽBY PRO RODINY S DĚTMI				
Azylový dům pro ženy a matky s dětmi o.p.s.	Terénní asistenční služba Zlín	1675690	Zlín	
	Terénní asistenční služba Holešov	4762696	Holešov	
	Terénní asistenční služba Vsetín	9542194	Vsetín	
Diakonie ČCE – středisko Vsetín	MOZAIKA	7370148	Vsetín	
Fond ohrožených dětí	Sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi (Pobočka FOD)	1331129	Kroměříž	
	Sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi	3285279	Zlín	
Charita Holešov	Sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi	4077969	Holešov	
Charita sv. Anežky Otrokovice	Terénní služba rodinám s dětmi	9696552	Otrokovice	
Charita Valašské Meziříčí	SASanky	8253969	Valašské Meziříčí	
Maltéžská pomoc	Maltéžská pomoc Uherské Hradiště	8901707	Uherské Hradiště	
Oblastní charita Kroměříž	Charitní dům – SAS pro rodiny s dětmi	5174331	Kroměříž	
Oblastní charita Uherské Hradiště	Centrum svaté Sárý – sociálně aktivizační služba pro rodiny s dětmi	1369313	Uherské Hradiště	
SOCIÁLNÍ SLUŽBY UHERSKÝ BROD, p.o.	Sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi	6327242	Uherský Brod	
SOCIÁLNÍ REHABILITACE – POBYTOVÁ				
Fond ohrožených dětí	Sociální rehabilitace (Zařízení pro děti vyžadující okamžitou pomoc Klokánek FOD)	3973132	Kroměříž	28
	Sociální rehabilitace (Zařízení pro děti vyžadující okamžitou pomoc Klokánek FOD)	4903406	Kroměříž	20
TERÉNNÍ PROGRAMY – PRO DĚTI				
Unie Kompas	Klíč – terénní práce s dětmi a mládeží	4158057	Zlín	

SOCIÁLNÍ SLUŽBY PRO OSOBY OHROŽENÉ SOCIÁLNÍM VYLOUČENÍM

Poskytovatel	Název služby	Identifikátor	ORP	Max. počet lůžek
AZYLOVÉ DOMY - PRO MUŽE A ŽENY BEZ PŘÍSTŘEŠÍ				
Azylový dům pro muže, o.p.s.	Azylový dům	1616699	Kroměříž	45
ELIM, křesťanská společnost pro evangelizaci a diakonii Vsetín, o.s.	Azylový dům Elim	1870440	Vsetín	34
Charita sv. Anežky Otrokovice	Azylový dům Samaritán Otrokovice	3938476	Otrokovice	37
Oblastní charita Uherské Hradiště	Azylový dům sv. Vincence	2780805	Uherské Hradiště	30
	Sociální poradna s azylovým bydlením	7874565	Uherské Hradiště	21
Oblastní spolek ČČK Zlín	Azylové domy	8177650	Zlín	14
DOMY NA PŮL CESTY				
Občanské sdružení Pod křídly	Dům „Pod křídly“ - dům na půl cesty	2278292	Zlín	16
	Dům „Pod křídly“ - dům na půl cesty	6643410	Valašské Meziříčí, Vsetín	27
KONTAKTNÍ CENTRA				
AGARTA o.s.	Kontaktní centrum Klíč	3645453	Vsetín	
Občanské sdružení ONYX	K centrum Zlín	1420265	Zlín	
Oblastní charita Kroměříž	Kontaktní a poradenské centrum PLUS	8959007	Kroměříž	
Sdružení Podané ruce, o.s.	Kontaktní centrum Charáč	9580837	Uherské Hradiště	
NÍZKOPRAHOVÁ DENNÍ CENTRA				
Azylový dům pro muže, o.p.s.	Nízkoprahové denní centrum	5521670	Kroměříž	
ELIM, křesťanská společnost pro evangelizaci a diakonii Vsetín, o.s.	Denní centrum Elim	3437133	Vsetín	
Charita Valašské Meziříčí	Denní centrum	5937705	Valašské Meziříčí	
Oblastní charita Uherský Brod	Krizové centrum Uherský Brod	7817571	Uherský Brod	
Oblastní spolek ČČK Zlín	Nízkoprahové denní centrum	9250334	Zlín	
NOCLEHÁRNY				
Azylový dům pro muže, o.p.s.	Noclehárna	7083350	Kroměříž	4
ELIM, křesťanská společnost pro evangelizaci a diakonii Vsetín, o.s.	Noclehárna Elim	3714193	Vsetín	12
Charita sv. Anežky Otrokovice	Noclehárna Samaritán	2240677	Otrokovice	4
Charita Valašské Meziříčí	Noclehárna	8800127	Valašské Meziříčí	20
Oblastní spolek ČČK Zlín	Azylové zařízení a nízkoprahové centrum pro muže bez přístřeší	5075575	Zlín	6
ODBORNÉ SOCIÁLNÍ PORADENSTVÍ				
Charita sv. Anežky Otrokovice	Dluhové poradenství Samaritán	3228586	Otrokovice, Zlín	
Charita Svaté rodiny Luhačovice	Poradna SPOLU Luhačovice	4058102	Luhačovice	
Charita Zlín	Občanská poradna Charity Zlín	2352914	Zlín	
Modrý kříž v České republice o.s.	Poradna Modrého kříže v ČR - Valašské Meziříčí	3742826	Valašské Meziříčí	
	Poradna Modrého kříže v ČR - Vsetín	5444788	Vsetín	
Občanské sdružení Pod křídly	Občanská poradna při o.s. Pod křídly	8061797	Valašské Meziříčí	
Oblastní charita Kroměříž	Sociální poradna	9924394	Kroměříž	
Oblastní charita Uherské Hradiště	Občanská poradna	4228767	Uherské Hradiště	
Vzdělávací a komunitní centrum Integra Vsetín o.p.s.	Občanská poradna Vsetín	5826609	Vsetín	
SLUŽBY NÁSLEDNÉ PÉČE				
K2 Valašské Meziříčí, o.p.s.	Centrum K2	1272110	Valašské Meziříčí	
Modrý kříž v České republice o.s.	Poradna Modrého kříže v ČR - Vsetín	4665386	Vsetín	
	Poradna Modrého kříže v ČR - Valašské Meziříčí	7010831	Valašské Meziříčí	
SOCIÁLNÍ REHABILITACE - AMBULANTNÍ				
Charita Valašské Meziříčí	Sociální rehabilitace Atta	3490404	Valašské Meziříčí	
TELEFONICKÁ KRIZOVÁ POMOC				
Statutární město Zlín	Linka SOS Zlín	5925863	Zlínský kraj	
TERÉNNÍ PROGRAMY - PRO OSOBY OHROŽENÉ SOCIÁLNÍM VYLOUČENÍM, OSOBY BEZ PŘÍSTŘEŠÍ				
ARGO, společnost dobré vůle, Zlín	ARGO, společnost dobré vůle, Zlín	6583408	Zlínský kraj	
ELIM, křesťanská společnost pro evangelizaci a diakonii Vsetín, o.s.	Terénní práce Elim	4100973	Vsetín	

SOCIÁLNÍ SLUŽBY PRO OSOBY OHROŽENÉ SOCIÁLNÍM VYLOUČENÍM

Poskytovatel	Název služby	Identifikátor	ORP	Max. počet lůžek
Charita sv. Anežky Otrokovice	Terénní program Samaritán	1553860	Otrokovice, Zlín, Holešov	
Charita Valašské Meziříčí	Terénní služba Domino	6155658	Valašské Meziříčí	
Město Vsetín	Terénní sociální práce	7963388	Vsetín	
Oblastní spolek ČČK Zlín	Terénní programy	7284830	Zlín	
TERÉNNÍ PROGRAMY – PRO OSOBY ZÁVISLÉ NA NÁVYKOVÝCH LÁTKÁCH				
AGARTA o.s.	Terénní program	9914652	Vsetín, Valašské Meziříčí, Rožnov pod Radhoštěm	
Občanské sdružení ONYX	Streetwork Zlín	4841562	Zlín, Otrokovice, Vizovice, Luhačovice, Valašské Klobouky	
Oblastní charita Kroměříž	Terénní program PLUS	1587524	Kroměříž, Bystřice pod Hostýnem, Holešov	

Poznámky:

1. Služby, které jsou poskytovány více cílovým skupinám, jsou zařazeny vždy podle převažující cílové skupiny. Do sítě sociálních služeb jsou však zahrnuty všechny cílové skupiny, jimž je služba poskytována a které jsou zaregistrovány v registru poskytovatelů sociálních služeb.
2. Služby následné péče a sociální rehabilitace, které jsou rozděleny dle formy poskytování služby, jsou zařazeny podle převažující formy. Do sítě sociálních služeb jsou však zahrnuty všechny formy, jimiž je služba poskytována a které jsou zaregistrovány v Registru poskytovatelů sociálních služeb.
3. Kapacita ambulantních a terénních služeb není pro rok 2012 akčním plánem vymezena.

PŘÍLOHA č. 2

Síť sociálních služeb Zlínského kraje – sociální služby zařazené do Kategorie B – rozvojové záměry pro období 2013–2014*

Typ sociální služby	Forma poskytování služby	Lokalita	Typ záměru	Maximální kapacita	Náklad na jednotku kapacity	Předpokládané náklady	Komentář
SOCIÁLNÍ SLUŽBY PRO SENIORY							
Domov pro seniory	pobytová	ORP Bystřice pod Hostýnem	vznik nové služby	74	265 000	19 610 000	
Domovy pro seniory	pobytová	ORP Vsetín	humanizace služby	100		0	Vznik služby bude podporován výhradně za podmínky náhrady kapacity humanizovaného Domova pro seniory Podlesí. Vzhledem k předpokladu náhrady stávajících kapacit se nepředpokládá navýšení provozních nákladů nad rámec finančních prostředků vynakládaných na provoz stávající služby.
Domovy pro seniory	pobytová	ORP Valašské Meziříčí	humanizace služby	100		0	Vznik služby bude podporován výhradně za podmínky náhrady kapacity humanizovaného Domova pro seniory Podlesí. Vzhledem k předpokladu náhrady stávajících kapacit se nepředpokládá navýšení provozních nákladů nad rámec finančních prostředků vynakládaných na provoz stávající služby.
Domovy pro seniory	pobytová	ORP Rožnov pod Radhoštěm	humanizace služby	11		0	Vznik nových míst ve službě – rozšíření kapacity stávající služby bude podporován výhradně za podmínky náhrady kapacity humanizovaného Domova pro seniory Podlesí. Vzhledem k předpokladu náhrady stávajících kapacit se nepředpokládá navýšení provozních nákladů nad rámec finančních prostředků vynakládaných na provoz stávající služby.
Pečovatelská služba	terénní	ORP Kroměříž – Koryčansko a Zďounecko	rozšíření míst poskytování služby	4	409 000	1 636 000	
Odlehčovací služby	pobytová	ORP Rožnov pod Radhoštěm	humanizace služby	3			Vznik nových míst ve službě – rozšíření kapacity stávající služby bude podporován výhradně za podmínky náhrady kapacity humanizovaného Domova pro seniory Podlesí. Vzhledem k předpokladu náhrady stávajících kapacit se nepředpokládá navýšení provozních nákladů nad rámec finančních prostředků vynakládaných na provoz stávající služby.
Osobní asistence	terénní	ORP Kroměříž – Morkovsko	rozšíření míst poskytování služby	2	339 000	678 000	Služba bude určena také pro cílovou skupinu osob se zdravotním postižením.
Osobní asistence	terénní	ORP Rožnov pod Radhoštěm	rozšíření míst poskytování služby	2,5	339 000	847 500	Služba bude určena také pro cílovou skupinu osob se zdravotním postižením.
SOCIÁLNÍ SLUŽBY PRO OSOBY SE ZDRAVOTNÍM POSTIŽENÍM							
Domov se zvláštním režimem – pro osoby s chronickým duševním onemocněním	pobytová	ORP Valašské Klobouky	vznik nové služby	27	323 000	8 721 000	Jedná se nové zařízení, do něhož bude přesunuto 33 uživatelů ze stávajícího zařízení Domov se zvláštním režimem Pržno. V rámci zařízení vznikne 27 nových míst, na něž je počítána uvedená finanční kalkulace, předpokládá se, že zbývající finanční náklady budou uspokojeny v rámci DZR Pržno.
Domovy pro osoby se zdravotním postižením	pobytová	Okres Vsetín	humanizace služby	54	-	27 897 200	Vznik služby/služeb bude podporován výhradně jako vhodnější typ zařízení pro uživatele z transformovaného Domova pro osoby se zdravotním postižením Zašová. Kalkulace na zajištění služby byla převzata z transformačního plánu.
Domovy se zvláštním režimem – pro osoby s Alzheimerovou chorobou a jinými typy demencí	pobytová	ORP Holešov	transformace služby	26	67 000	1 742 000	Vznik služby bude podporován výhradně za podmínky transformace služby z kapacit domovů pro seniory. Proto předpokládaná kalkulace počítá pouze s navýšením nákladů na lůžko domova se zvláštním režimem oproti lůžku domova pro seniory.

Domovy se zvláštním režimem – pro osoby s Alzheimerovou chorobou a jinými typy demencí	pobytová	ORP Otrokovice	transformace služby	12	67 000	804 000	Vznik služby bude podporován výhradně za podmínky transformace služby z kapacit domovů pro seniory. Proto předpokládána kalkulace počítá pouze s navýšením nákladů na lůžko domova se zvláštním režimem oproti lůžku domova pro seniory.
Domovy se zvláštním režimem – pro osoby s Alzheimerovou chorobou a jinými typy demencí	pobytová	ORP Kroměříž	transformace služby	39	67 000	2 613 000	Vznik služby bude podporován výhradně za podmínky transformace služby z kapacit domovů pro seniory. Proto předpokládána kalkulace počítá pouze s navýšením nákladů na lůžko domova se zvláštním režimem oproti lůžku domova pro seniory.
Chráněné bydlení	pobytová	Zlínský kraj	vznik nové služby	44		23 085 000	Vznik služby bude podporován náhradou za kapacity domovů pro osoby se zdravotním postižením v souvislosti s jejich transformací. Kalkulace byla převzata z transformačního plánu.
Návazné ambulantní a terénní služby pro uživatele z transformovaných domovů pro osoby se zdravotním postižením	ambulantní a terénní	Zlínský kraj				2 468 910	Kalkulace na služby byla převzata z transformačního plánu.
Podpora samostatného bydlení	terénní	ORP Vsetín	vznik nové služby	0,5	339 000	169 500	
Podpora samostatného bydlení	terénní	ORP Otrokovice	vznik nové služby	0,5	339 000	169 500	
SOCIÁLNÍ SLUŽBY PRO RODINY S DĚTMI							
Nízkoprahová zařízení pro děti a mládež	ambulantní	ORP Holešov	vznik nové služby	2	563 900	1 127 800	
Odborné sociální poradenství	ambulantní a terénní	ORP Valašské Klobouky	vznik nové služby	1	626 000	626 000	
Sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi	terénní	ORP Rožnov pod Radhoštěm	vznik nové služby	2,5	496 000	1 240 000	
Sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi	terénní	ORP Valašské Klobouky	vznik nové služby	2	496 000	992 000	
SOCIÁLNÍ SLUŽBY PRO OSOBY OHROŽENÉ SOCIÁLNÍM VYLOUČENÍM							
Noclehárna – pro ženy	ambulantní	ORP Vsetín	vznik nové služby	5	62 000	310 000	
Terénní programy – pro osoby bez přístřeší	terénní	ORP Rožnov pod Radhoštěm	rozšíření míst poskytování služby	1	409 000	409 000	
Celkem Kategorie B						94 018 610	

* V případě, že bude realizován individuální projekt kraje zaměřený na zajištění služeb sociální prevence, je možné podpořit vybrané služby financované v rámci tohoto projektu již v roce 2012.

Poznámka:

V roce 2012 lze taktéž podpořit služby, které vzniknou transformací z jiných sociálních služeb a nedojde k nárůstu celkové kapacity služeb.

PŘÍLOHA č. 3

Sociální služby zařazené do Kategorie C pro období 2013–2014* – rozvojové záměry bez nároku na finanční podporu z prostředků státního rozpočtu a rozpočtu Zlínského kraje

Typ služby	Forma poskytování služby	Lokalita	Typ záměru	Maximální kapacita	Komentář
SOCIÁLNÍ SLUŽBY PRO SENIORY					
Osobní asistence	terénní	ORP Rožnov pod Radhoštěm	rozšíření míst poskytování služby		
SOCIÁLNÍ SLUŽBY PRO OSOBY SE ZDRAVOTNÍM POSTIŽENÍM					
Chráněné bydlení – pro osoby s mentálním postižením	pobytová	ORP Zlín	vznik nové služby	10	
Odlehčovací služby	pobytová a terénní	ORP Otrokovice	vznik nové služby	2	Služba bude určena pro osoby s mentálním a kombinovaným postižením.
Sociální rehabilitace – pro osoby s chronickým duševním onemocněním	pobytová	ORP Zlín	vznik nové služby	10	
SOCIÁLNÍ SLUŽBY PRO RODINY S DĚTMI					
Nízkoprahová zařízení pro děti a mládež	terénní	ORP Vizovice – Slušovicko	rozšíření míst poskytování služby		Služba může být zajištěna taktéž formou služby typu terénní programy
Sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi	terénní	ORP Bystřice pod Hostýnem	vznik nové služby		
SOCIÁLNÍ SLUŽBY PRO OSOBY OHROŽENÉ SOCIÁLNÍM VYLOUČENÍM					
Azylové domy	pobytová	ORP Valašské Meziříčí	vznik nové služby	30	
Azylové domy – pro ženy a páry	pobytová	Zlínský kraj	vznik nové služby	30	Služba může být zajištěna jak vznikem nové služby, tak rozšířením či transformací služby stávající. Službu je možné provozovat i v kombinaci s azylovým domem pro muže.
Nízkoprahová denní centra	ambulantní	Holešov	vznik nové služby		
Nízkoprahová denní centra	ambulantní	Otrokovice	vznik nové služby		
Noclehárna pro ženy	ambulantní	ORP Zlín	vznik nové služby	5	
Služby následné péče	ambulantní	Zlínský kraj	vznik nové služby		Služba musí být zajištěna v lokalitách, v nichž dosud zabezpečena není.

STŘEDNĚDOBÝ PLÁN ROZVOJE
SOCIÁLNÍCH SLUŽEB
VE ZLÍNSKÉM KRAJI
PRO OBDOBÍ 2012–2014

Vydal Zlínský kraj v roce 2012

Zpracovatel: Odbor sociálních věcí Krajského úřadu Zlínského kraje

Grafická úprava, dtp: Petr Zákutný

Fotografie na obálce: Pavel Kosek

Tisk: Grasp a. s.

Náklad: 700 kusů

PODPORA PROCESU PLÁNOVÁNÍ ROZVOJE SOCIÁLNÍCH SLUŽEB NA MÍSTNÍ A REGIONÁLNÍ ÚROVNI
VE ZLÍNSKÉM KRAJI, REG. Č.: CZ.1.04/3.1.00/05.00039

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

OPERAČNÍ PROGRAM
LIDSKÉ ZDROJE
A ZAMĚSTNANOST

Zlínský kraj

PODPORUJEME
VAŠI BUDOUCNOST
www.esfcr.cz

TENTO PROJEKT JE SPOLUFINANCOVÁN EVROPSKÝM SOCIÁLNÍM FONDEM PROSTŘEDNICTVÍM
OPERAČNÍHO PROGRAMU LIDSKÉ ZDROJE A ZAMĚSTNANOST A STÁTNÍM ROZPOČTEM ČESKÉ REPUBLIKY

PROJEKT UPPLATŇUJE ROVNÉ PŘÍLEŽITOSTI